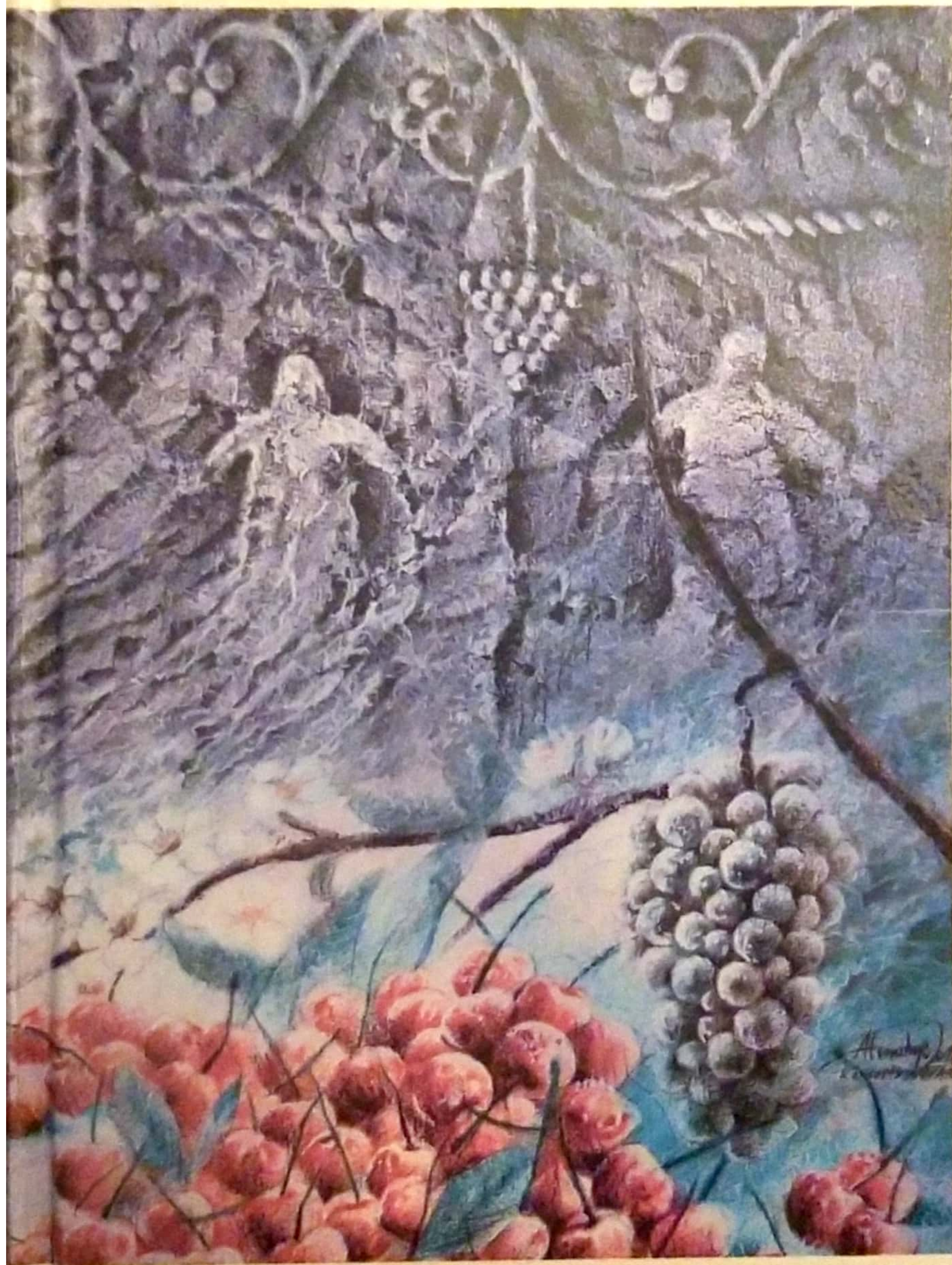
Sakib Kurtić - Elvedin Aličić

LEPENICA

naselje višestoljetnog života

IZDAVAČ
JU Opća biblioteka Tešanj

ZA IZDAVAČA
Mr. sc. Esmir Bašić

RECENZENTI
Doc. dr. Almir Fatić
Šemsudin Mehmedović, dipl. ing. maš.

LEKTOR
Vernesa Prnjavorac, prof.

GRAFIČKI UREDNIK
Murisa Bašić

NASLOVNA STRANA
Ahmet Hundur, akademski slikar

ŠTAMPA
Izdavačko-grafička kuća PLANJAX Tešanj
RJ Štamparija PLANJAX PRINT

ZA ŠTAMPARIJU
Medina Planjac, direktorica

TIRAŽ
700 primjeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

908(497.6 Lepenica)

KURTIĆ, Sakib
Lepenica : naselje višestoljetnog života / Sakib Kurtić, Elvedin Aličić. - Tešanj : Opća biblioteka, 2014. - 300 str. : ilustr. ; 21 cm

Elvedin Aličić: 299. - Bibliografija: str. 286-291.

ISBN 978-9958-895-25-8
I. Aličić, Elvedin
COBISS.BH-ID 21115398

Mr. Sakib Kurtić
Elvedin Aličić

LEPENICA

naselje višestoljetnog života

Opća biblioteka Tešanj
Tešanj, 2014.

SADRŽAJ

Treći dio

POLJOPRIVREDA, ZANATSTVO I TRGOVINA

Četvrti dio

UBRZANI RAZVOJ KA MODERNOM DOBU

Peti dio

VJERA I DUHOVNOST - TEMELJ UGODNA ŽIVOTA

Šesti dio

NARODNI OBIČAJI I NOŠNJE

Sedmi dio

LEPENICA U RATNIM VREMENIMA

UVODNE NAPOMENE

Lepenica, tipično bosansko-bošnjačko selo sa više mahala koje sa aspekta lokacija i izgrađenosti stambenih objekata, kroz stoljeća i desetljeća, ima karakter naselja zbijenog tipa. Bogate je i zanimljive prošlosti, raskošnih ljepota sa nepretjerano strmim ni pretjerano blagim prevojima. Tamam takvog reljefnog izgleda koje omogućava uzgoj poljoprivredne proizvodnje, povrtlarstva, voćarstva i stočarstva, uglavnom ekstenzivnog karaktera, i skoro sve drugo što je jednom kako onodobnom tako modernom selu potrebno za ugodan život ljudi.

Tako ova monografija priča o bogatoj i reklo bi se zanimljivoj historoji Lepenice, o tradiciji, običajima, razvoju, korijenima. Sam naziv imena Lepenica upućuje na višestoljetnu postojanost ovog drevnog naselja. U monografsko-istraživačkom smislu potrudili smo se da ovjekovječimo otkuda porijeklo imena Lepenica. Iz dostupnih pisanih dokumenata došli smo do mišljenja da korijeni imena posežu još iz vremena srednjovjekovne Bosne kada su na ovim prostorima živjeli i Ugari koji su dolaskom Osmanlija postepeno potisnuti u sjevernije krajeve. Sam korijen riječi Lepenica označava, na slovačkom jeziku, *vinovu lozu bijela grožđa.*

U bosanskohercegovačkoj historiografiji dosta se oskudno ili nikako spominje Lepenica kod Tešnja. Isto tako se o običajima ljudi Lepenice, istaknutim događajima kroz sva vremena njenog postojanja, istaknutim i znamenitim ličnostima, infrastrukturi i njenom razvoju kao i o drugim važnim činjenicama iz života ovog kraja, vrlo malo ili nikako pisalo. To su svakako bili opredjeljujući faktori da se autori ove publikacije opredijele i motivišu da ovaj istraživački projekat ponude građanima Lepenice i široj javnosti.

Tek poslije Drugog svjetskog rata pa na ovamo postoji znatniji dio podataka koji su egzaktni i koji govore o bogatoj prošlosti Lepenice koji će umnogome i poslužiti pri radu na ovoj publikaciji. To su prije svega dostupni izvori o narodnim odborima, seljačkim radnim zadrugama, razvoju infrastrukture, osnivanju mjesne zajednice, običajima, kulturi, sportu, vjerskom životu i dr.

Inicijativa za pisanje i štampanje ove knjige upravo je krenula od njenih autora. Mene kao rođenog Lepeničanina, gdje sam završio osnovnu školu, proveo svoje djetinjstvo, mladalaštvo, učestvovao u nizu općedruštvenih aktivnosti i gdje i danas živim, istina u njenom dijelu koji zadnjih petnaestak godina pripada novom naselju Tešanjka i Aličić Elvedina, čovjeka koji je dao punu podršku ideji da se pristupi radu na ovom projektu i koji je konačno i koautor publikacije. Polaznik je postdiplomskog studija na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, i koji je stoga umnogome doprinio istraživačkom dijelu, posebno za dio u kojem se opisuje vjerski život u Lepenici i kulturno-historijski spomenici i objekti islamske kulture. Također, značajan je udio koautora Aličića i na fotografskom prikazivanju pojedinosti iz obilja lepeničke životne zbilje.

Ova monografija sadrži: uvod, sedam dijelova, priloge, literaturu i izvore.

U prvom dijelu date su osnovne fizičko-geografske i topografske karakteristike Lepenice o geografskom položaju, reljefu i klimi, te hidrografske karakteristike. Ovaj dio, u prvom odjeljku, obuhvata i podatke o višestoljetnoj postojanosti ovog naselja te porijeklo njenog imena.

U drugom dijelu pod naslovom *Razvoj stanovništva* dat je historijski kontekst razvoja stanovništva u širem značenju u BiH, tešanjskom kraju i nadasve Lepenici, počevši od Osmanlijskog perioda, od kada se i u pisanim dokumentima spominje ovo naselje, pa sve do ovovremenskih dana. U tekstualnom obliku, hronološki je dat pregled 12 popisa stanovništva u BiH od 1879 do 1991. godine, sa osvrtom na popise za selo Lepenicu i tabelarnim prikazom.

U ovom dijelu na egzaktan način prikazuje se stanovništvo Lepenice, ponaosob za svako domaćinstvo sa svim njegovim članovima. Pregled rodova i familija dat je po mahalama: Bedaci, mahala koja obuhvata Begoviće, Mešiće, Kurtiće, Skopljake, Džinaliće i druge, te mahale Brdo, Djedovići, Hamzići i Potočka mahala. To su domaćinstva koja se protežu do granice sa naseljem Tešanjka (granica potok u Lepenici polje).

Za svaku mahalu urađen je najmanje po jedan fotosnimak njenog izgleda koji se nadaleko prostire.

Treći dio Monografije obuhvata osnovna zanimanja žitelja sela koja imaju stoljetni karakter, kao i zanimanja u sadašnjim uslovima življenja. Ponaosob je opisano bavljenje zemljoradnjom, povrtlarstvom, stočarstvom, zanatstvom. Zanimanja su prikazana, kako faktografski tako i fotografski, pri čemu je korištena arhivska građa iz prošlosti kao i sjećanja kazivača iz Lepenice koji su u dubokoj starosnoj dobi. U ovom dijelu su predstavljeni i najuspješniji lepenički poduzetnici novijeg doba, trgovci, građevinari i dr.

Razvoj infrastrukture u Lepenici: putevi, elektrifikacija, vodo-opskrbljivanje, od bliske i daleke prošlosti, te telefonska mreža obuhvata četvrti dio ove publikacije. Isto tako zdravstvena zaštita stanovništva, kultura i sportske aktivnosti su, također, sastavni dio ovog dijela. U ovom dijelu Monografije naglašava se da je Lepenica u sastavu Mjesne zajednice Tešanjka. Znatan dio stranica govori i o radu škole u Lepenici te sadrži pregled svih prosvjetara koji su svoju nastavničku dužnost vršili u ovoj školi.

Peti dio daje sadržaje bogate tradicije vjerskog islamskog života naroda ovog naselja. Ovaj dio obuhvata i objekte islamske kulture koji nedvojbeno pokazuju višestoljetnu postojanost islamskog bivstvovanja na ovim prostorima.

Narodni običaji kao što su oni koji se odnose na obilaske prijatelja, komšija i rodbine, rođenja djece, ženidbeno-udajni običaji, svadbena veselja (pjerovi), bajramska slavlja i drugi, su u šestom dijelu ove Monografije. Ovaj dio sadrži i narodne nošnje, muške i ženske, iz daleke prošlosti do današnjih dana.

U sedmom dijelu preciznim podacima nastojali smo ukazati na značajan doprinos stanovnika Lepenice u svim oslobodilačkim ratovima i na ljudske žrtve koje su ratovi nosili sa sobom. U tom smislu poimenično su navedena imena svih nastradalih, kako boračkog sastava tako i civilnih žrtava, kao i ratnih vojnih invalida.

Ma koliko da su se autori trudili da ova Monografija bude urađena sa što sveobuhvatnijim sadržajem, zasigurno je da iz više razloga, bilo opravdanih ili neopravdanih, nije bilo moguće obuhvatiti sve podatake o značajnim događajima iz prošlosti ovog višestoljetnog naselja.

Stoga, Monografiju o Lepenici i njenim žiteljima treba posmatrati kao jedno temeljno djelo koje može poslužiti budućim generacijama za dodatna istraživanja. Autorima će biti zadovoljstvo da i nakon objavljivanja Monogarfije uvaže sve eventualne preporuke, dopune, sugestije, jer povijest Lepenice kao i drugih sela i naselja diljem BiH je, uistinu, neiscrpna tema.

Zato, publikaciju smatramo otvorenom, što omogućava budućim naraštajima da nastave sa istraživanjem sadržaja iz bliske i daleke bogate prošlosti ovog drevnog naselja.

Februar, 2014. Mr. sci. Sakib Kurtić

Svima koji Lepenicu
osjećaju bliskim zavičajem

PRVI DIO

OPĆENITO O LEPENICI

1. FIZIČKOGEOGRAFSKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE

1.1. Položaj Lepenice

Lepenica se prostire u sjeverno-istočnom dijelu općine Tešanj i istočnom stranom razdvaja općinu Tešanj od općine Doboj Jug. Istočne granice Lepenice su sa naseljem Mravići, sa jugo-istoka graniči sa Šijama, sa juga granice su sa Medakovom, te sa jugo-zapada, duž rijeke Tešanjke, sa Novim Selom. Zapadne granice Lepenice su duž rijeke Tešanjke sa naseljem Žabljak i sa sjevera Lepenica graniči sa naseljem Kraševo. Od grada Tešnja Lepenica je udaljena oko devet kilometara.

Po osnivanju naselja Tešanjka 1997. godine odlukom Općinskog vijeća Tešanj, dio Lepenice ulazi u teritorijalni sastav ovog naselja. Taj dio obuhvata teritoriju od korita i ušća rijeke Tešanjke u rijeku Usoru u pravcu Lepenice do potoka Hrastik, kod kuće Zijada Djedovića i drugih. Tako potok Hrastik postaje i granica između ova dva naselja.

1.2. Reljef

Najveći dio naselja Lepenica čine brežuljkasto-brdovito zemljište nadmorske visine 200-340 m. Izraziti dio brdovitosti zauzima rubna područja sjevernih granica, prema naselju Kraševo, te istočnih i jugoistočnih, prema naseljima Mravići i Šije. Ravničarsko zemljište kao reljefni dio prostire se u dijelu naselja Lepenica Polje koje, u svome najvećem dijelu, poslije zakonskog uobličavanja naselja Tešanjke pripada ovom naseljenom mjestu. Granice Lepenice dakako dodiruju rijeku Tešanjku u znatnoj dužini, kao i svojevremeno ušće ove rijeke u rijeku Usoru. Najviši reljefni dijelovi su iznad mahale Brdo, rejon greblja *Lipe* , zatim iznad Potočke mahale – Hopića brdo, te iznad mahale Hamzići tzv. Brda. Najniži reljefni dijelovi su na zapadnom dijelu, dolinom rijeke Tešanjke.

Panorama Lepenice iz helikoptera (2013)

Konfiguracija zemljišta ovog naselja u dovoljnoj mjeri pruža uslove za život ljudi ovog prostora. Stoga i osnovna zanimanja ljudi, kroz historijsko posmatranje, bila su obrada zemljišta (zemljoradnja), zatim, stočarstvo, povrtlarstvo, te uzgoj voća.

1.3. Klima

Područje Lepenice uglavnom pripada, kao i cijelo područje općine Tešanj, umjereno-kontinentalnom stanju vremenskih prilika koje obuhvata sjeverne predjele Bosne i doline tokova rijeke Save. Srednja godišnja temparetura, u ovom dijelu Bosne, iznosi 10 stepeni celzijusa, a prema ukupnoj količini vodenog taloga u toku godine, ovo uže i šire područje sa prosječno 900 ml po 1 m2, spada u sušnije dijelove Bosne i Hercegovine.

Nema tako žarka i suha ljeta i hladne zime kao kontinentalni, niti tako snjegovite i hladne zime i svježa ljeta kao planinski klimat.

Za detaljne analize klime ovog područja u opsežnijem smislu, nema meteoroloških podataka. Za tako nešto potrebno je imati duža praćenja bar najosnovnijih meteoroloških elemenata na općinskom području. Svi klimatski podaci uzeti su iz najbliže meteorološke stanice u Tesliću koji je po geomorfološkim i drugim odlikama sličan Tešnju. To je vjerovatno i razlog što za područje općine Tešanj, u onodobnim vremenima, nije postojalo organizirano i kontinuirano praćenje klimatskih elemenata.

Reljefni izgled dijelova tri lepeničke mahale:
Hamzići, Potočka Mahala, Brdo

Analogno posmatrano, upoređujući mjerenja drugih obližnjih meteoroloških stanica (Doboj i dr.), sa dužim periodima mjerenja, došlo se do podatka da je srednja godišnja temparetura Tešnja od 10,0 stepeni celzijusa, kao prilično vjerodostojna, pošto u značajnoj mjeri ne odudara od srednjih

godišnjih temperatura meteoroloških stanica sa dugim periodom posmatranja, naprimjer Doboja sa 10.5 i Tuzle sa 10.6.

Valja naglasiti da na klimu širih ovonaseljenih prostora, u koje ubrajamao i naselje Lepenicu i ostala tešanjska naselja, presudan je uticaj susjednih krupnih geografskih cjelina kao što je Panonska nizija na sjeveru i Dinarske planine na jugu, zatim opći pravac pružanja planinskih sistema, nadmorska visina, kao i drugi faktori.

1.4. Hidrografija

Na području Lepenice postoji znatan broj izvorišta prirodne vode manjih stepena izdašnosti. Stoga, opravdanao se kaže: *Lepenica je okružena izvorima.* Konfiguracija zemljišta je takva da naselje nema vodoodrživu geološku osnovu. Površinski tokovi su nivoa potoka manjih kapaciteta. Glavni površinski tok je tzv. *Mešića potok* čije je izvorište ispod Hopića brda. U svom toku prima sa desne strane dva manja potoka koji se u rejonu Hrastika spajaju u jedan vodotok koji se u Lepenica Polju uliva u rijeku Tešanjku.

Izvorište *Tekneta* u mahali Hamzići

Drugi površinski tok ima svoje izvorište u mahali Djedovići i u svoj tok do uliva u rijeku Tešanjku prima potok čije je izvorište u rejonu mahale Bedaci. Ovi površinski tokovi, u izrazito sušnom periodu u ranijim vremenima, zadovoljavali su potrebe stanovništva koje su se odnosile za napajanje stoke. Sada, kada je selo opskrbljeno modernim vodovodom koji i u sušnim periodima zadovoljava potrebe žitelja, površinski tokovi nemaju raniju svoju svrsishodnost.

Dosadašnja istraživanja i rezultati bušenja pokazali su da Lepenica nema značajne količine podzemne vode. Za pretpostaviti je da je to posljedica geološke strukture ovog područja. No, postoje brojni izvori, ne velike izdašnosti, koji su do vremena izgradnje vodovoda zadovoljavali potrebe stanovništva ovog naselja. Neki od izvora u Lepenici su: *Tekneta*, *Grabovac*, *Džamijska voda* (u mahali *Hamzići*), *Lipovac*, *Krkalića voda*, *Mešića bare* (u *Potočkoj mahali*), *Razdolje*, *Šaškovac* (u mahali *Brdo*), *Jahićka*, *Studenac* (u mahali *Djedovići*), *Jala*, *Studenac* u šumi *Balnjača* (u mahali *Bedaci*) i dr..

Izvorište *Šaškovac*, mahala Brdo, trodecenijska upotreba

Ovi izvori su svojom izdašnošću i kvalitetom pitke vode, desetljećima i vjekovima opskrbljavali žiteljstvo Lepenice, kako za potrebe pića, tako i za potrebe stoke, pranja veša i dr.

2. VIŠESTOLJETNA POSTOJANOST LEPENICE

2.1. Lepenica, selo u Tešanjskoj nahiji[1]

Starost sela nije poznata. Sa sigurnošću se može kazati da je selo dosta staro što svjedoče nadgrobni spomenici / nišani u mezarjima „Lipe", u zaseoku Bedaci i u mezarju Harema džemije. Arheološka istraživanja su dala podatke o nalazištima stećaka u susjednim naseljima: Šije, Kraševo i Žabljak, uglavnom u formi klesanih spomenika (nekropola sa 18 stećaka u Žabljaku i sa 3 stećka u Šijama) i stećci u obliku sanduka (Kraševo).[2] Istina da se stećci, kao svojevrsni autentični historijski podaci o bivstvovanju ljudi na određenom prostoru, ne spominju za selo Lepenicu, ali je za pretpostaviti da je i na prostoru koje zauzima sadašnja Lepenica, živjelo stanovništvo, kao i u navedenim susjednim naseljima, mnogo ranije nego što o tom pokazuju dosadašnji dostupni izvori. Inače, naselje Lepenica se spominje u popisu sela nahije Tešanj 1541. godine. Naseljena je bošnjačkim stanovništvom.

---

[1] Tešanj, grad u Usorskoj banovini, sagrađen je na strmom brežuljku što se diže u sredini današnje varošice istog imena. Gornji je dio grada nastao još u srednjem vijeku, a donji sagradiše Turci 1115. (1703-04.), za vlade sultana Mustafe i bosanskog vezira Mehmed-paše. Grad je prostran i prilično očuvan. U gornjem je gradu bilo još 1940. godine nekoliko kamenih džunleta.

Tešanj se prvi put spominje 1461. godine u jednoj ne baš pouzdanoj povelji. Turci su ga zauzeli oko 1512. godine. Posadom je zapovjedao dizdar, a od prvih godina XVIII stoljeća, Tešanj je sijelo i kapetana. Anonimni opis Bosne navodi da u gradu imaju tri baterije i petnaest velikih topova. Godine 1833. bio je tu 31 top.

Godine 1804. bilo je u ovom gradu oko 20 čuvara. Neki Emin Ahmed Misri bio je baščauš i tufekčija u gradu Tešnju 1198. (1793.). On je uvakufio jednu knjigu koja je kasnije dospjela u Gazi Husrev-begovu biblioteku u Sarajevu i nosi broj 649. Grad je bio 1838. potreban popravku i nije napušten sve do 1840. godine. Prije 1638. godine i poslije 1641. godine bio je dizdar Hasanaga, a 1758. Alijaga.

Na ovom je gradu izveo neke konzervatorske radove 1950. godine Zavod za zaštitu spomenika kulture NR BiH. (Glasnik Zemaljskog muzeja XX (1908), 97, Sidžil 73, Prilozi II 161, Manuscripta turcica, 97, 167 i 124. „Novi prijatelj Bosne" II (1891.) str. 20-23.

Historijskoj nauci nije poznato ko i kada je osnovao grad Tešanj. Ali po neznatnim tragovima prahistorijske keramike koji su nalaženi u prostoru tvrđave i nesigurno utvrđenim tragovima rimske opeke može se pretpostaviti da su na mjestu današnje tvrđave Iliri, a vjerovatno i Rimljani imali svoja utvrđena skloništa i da su to kasnije iskoristili slovenski naseljenici. Dakle, tragovi o postojanju grada sežu daleko u prošlost, no izvješća o tome su isuviše oskudna. (Fatić, Almir, *Tešanjska oaza islamske duhovnosti*, Planjax, Tešanj, 2005., str. 9.

[2] Bešlagić, Šefik: *STEĆCI – kataloško -topografski pogled*, „Veselin Masleša", Sarajevo, 1971., str. 136 – 137.

2.2. Porijeklo imena Lepenica

U naučno-istraživačkom kontekstu niko se do sada nije posebno bavio istraživanjem porijekla imena naselja Lepenica, o tome otkuda i otkada ono potiče. *Etimološki rječnik hrvatskog ili srpskog jezika,* daje etimološku mogućnost deriviranja imena naselja: da riječ „lepenica" potiče od korijena riječi *lepen*[3] (riječ slov. porijekla, *lepen* u genitivu *lepena* znači „list". Riječ *lepen* sa završetkom na ica tj. *lepenica* = „vinova loza bijela grožđa". [4]

Stoga, naše tumačenje je da se na prostoru današnje Lepenice uzgajalo grožđe. To bi moglo da datira i od vremena prije dolaska Osmanlija na ove prostore, tj. kada su na prostorima Bosne (srednjovjekovne Bosne) živjeli i Ugari. O ovome drugih utemeljenih podataka nema osim podatka „da je ispod kuće Saliha (Muje) Begović, pet stotina metara ispod brda Lipe (Mezarje *Lipe*), koje dominira tim krajem, 1983. godine, prilikom gradnje nekog objekta, naišlo se na temelje starih zidina. Nitko u selu ne pamti da je tu ikada bio neki objekat, a zidine ne spominje ni narodna predaja. Tom prigodom pronađen je i jedan ugarski srebreni novčić iz 1525. godine."[5] Ne može se sa sigurnošću reći da je ovo naselje nastalo u turskom periodu, ali porijeklo imena, za koje smatramo da ima osnovano tumačenje, i tragovi o stećcima i ugarskom srebrenom novčiću, upućuju na pretpostavku da je na području sadašnje Lepenice bilo prisutnosti stanovništva i u doturskom periodu.

Povoljan geografski položaj i blaga klima koja se nije mnogo mijenjala od pradavnih vremena do danas pogodovali su da čovjek boravi na ovim širim okolnim prostorima. I arheološki dokazi upućuju na činjenicu da su ovi prostori uvijek bili naseljeni i privlačni za život. Istražujući susjedna naselja arheolozi su konstatovali da postoje tragovi bivstvovanja na lokalitetima Šija, Žabljaka, Trebačkog brda, Tešnja i dr.[6]

---

[3] Petar Skok, *Etimološki rječnik hrvatskog ili srpskog jezika*, Knjiga druga, JAZU Zagreb, 1971., str. 288.

[4] Opširnije o ovome: Cit. djelo, str. 288 – 299.

[5] Ivan Ravlić, Povijest Župe Žabljak, Tisak „Graforad" Zenica, Novo Sarajevo, 2010., str. 112.

[6] Riječ je o tragovima prije dolaska Turaka na ove prostore i prostor Bosanskog sandžaka. Tonko Rajkovača, *Kulturno istorjski spomenici na području opštine Tešanj do XIV vijeka*, TEŠNJAK – privredno-kulturni informator 1989., Tešanj, 1989., str. 186-187.

Geografski uvjeti, prirodne odlike i toponomastička građa idu u prilog pretpostavci da je Lepenica bila naseljena i prije dolaska Turaka na ove prostore. Ova istraživanja nisu detaljno obuhvatila period prije osmanlijskih osvajanja bosanskih teritorija. Zbog toga je o tom periodu konkretnih materijalnih tragova vrlo malo.

Inače, u Lepenici postoji svijest o velikoj starosti ovog naselja. I prastari karavanski put, čiji tragovi postoje istočnim granicama naselja, u svom najvećem dijelu prostire se paralelno dolinom rijeke Bosne u pravcu juga, daje autentične elemente o naseljenosti ovih prostora od starijih vremena.

Bez sumnje, područje današnjeg naselja Lepenice kroz period turske vladavine, od 1525. godine, kada je bio definitivan pad pod Osmanlije, pa do dolaska austrougarske uprave 1878. godine prošlo je kroz sve historijske faze razvoja, koje su uglavnom bile karakteristične i za ostale krajeve i prostore Bosne i Hercegovine. Tokom XVI stoljeća bio je najintezivniji proces prihvatanja islama i stabilizacija općih prilika. U XVII stoljeću nastupa vrijeme ekonomskog, demografskog i svakog drugog napretka na ovim prostorima. Ustvari to je ono tzv. „Zlatno doba osmanske civilizacije u Bosni“. Na onodobno stanovništvo u Lepenici podsjećaju samo neki toponimi koji su se u raznim oblicima zadržali do danas.

DRUGI DIO

RAZVOJ STANOVNIŠTVA

1. KONKRETNO-HISTORIJSKI KONTEKST

1.1. Osmanlijski period

U ranom osmanskom periodu pitanjem brojnog sastava stanovništva i njegove strukture, konfesionalne i druge pripadnosti, prema raspoloživim podacima, niko se nije bavio. Neki radovi o ovoj problematici pokazuju da za kasniji period, od XVIII stoljeća pa dalje, a koji su rađeni na osnovu katoličkih crkvenih statistika, izvještaja, vizitatora i haračkih deftera se u Bosni početkom XVIII stoljeća znatno mijenjala konfensionalna struktura stanovništva.

O tome podaci pokazuju da je bio osobit porast kršćanskog stanovništva, a da je broj muslimanskog stanovništva bio u konstantnom opadanju, kao posljedica stalnih ratova i epidemija. Zna se da se kuga širila duž putnih komunikacija. Prenosili su je razni glodari i druge životinje. A upravo se i islam naročito proširio duž putnih pravaca i u plodnijim naseljima.

Iz drugih prikaza, rađenih na osnovu haračkih deftera, proizilazi, također, zaključak o općem porastu kršćanskog stanovništva u cijelom regionu osmanske Evrope, posebno u Srbiji i Bosni od XVIII stoljeća pa dalje.

Što se tiče Bosne ove promjene su bile posljedica izraženih migracionih kretanja stočarskog stanovništva ili vlaha (kako ih osmanski izvori redovito nazivaju), iz Crne Gore i Hercegovine u ove oblasti. Ovaj proces bio je posebno izražen u XVI stoljeću, a sa nešto manjim intenzitetom trajao je i kasnije.

Također, ne postoji nikakav publikovani rad o tome koliki je bio broj stanovnika u Bosni u ranom osmanskom periodu, kakva je bila njegova društvena struktura i kakve su bile njegove konfesionalne proporcije. Međutim, o tome postoje pouzdani konkretni izvori - turski popisni defteri. Ti popisi predstavljaju pravu riznicu autentičnih podataka za izučavanje demografskih, životnih i privrednih prilika po pojedinim oblastima.

Jedan od tih turskih popisa datira od 12. ševala 1012. , tj. 14.3.1604. godine koji je završen u periodu između 16.12.1603., kada je Ahmed I stupio

na prijesto i 14.3.1604. godine.[7] Popis je spahijski, tj. obuhvata svo seosko stanovništvo, kršćansko i muslimansko, potčinjeno spahiji kao raja, jer nije imalo zemlje. Spahijski defteri, prema tome, ne obuhvataju kompletno stanovništvo. Njime nije obuhvaćena feudalna vlast.[8]

Kada je riječ o strukturi stanovništva, poznato je da se stanovništvo u Osmanskoj državi dijelilo na dvije osnovne kategorije: feudalnu klasu (vojsku) i potčinjeno rajinsko stanovništvo. Između ove dvije kategorije, po svome statusu, nalazilo se gradsko stanovništvo. Ovo stanovništvo predstavljalo je izvjesnu međukategoriju. Bilo je povlašteno utoliko što nije bilo potčinjeno spahiji, tj. nije plaćalo osnovni rajinski porez tzv. *resm-i čift*, vezan za zemlju, jer općenito nije bilo zemlje. Bavilo se gradskim zanimanjima, zanatstvom i trgovinom. Bilo je obično oslobođeno državnih nameta, rabota i novčanih nameta tzv. *avariz-i divaniye ve tekalif-i orfiye*, ali i to oslobađanje bilo je najčešće uvjetovano izvjesnim službama gradskog stanovništva.[9] Drugih privilegija nije imalo.

Najbrojnije je potčinjeno bilo seosko stanovništvo, raja kršćanska i muslimanska. Rajinsko stanovništvo se, također, dijelilo na dvije glavne kategorije: zemljoradničku raju i stočare ili vlahe. Zemljoradnička raja, muslimanska jednako kao i kršćanska, bila je vezana za obradu zemlje i potčinjena spahiji,[10] kome je davala ušure (desetinu) od žitarica i drugih kultura (lana, sijena, povrća, voća, vina, pčelinjih košnica) te razne novčane pristojbe (*badihava, mlađarina, pristojba na mlin, na stupu ili samokov, kao i porez na svinje)*. Porez na stoku bio je državni porez.

Postojale su i izvjesne razlike između kršćanske i muslimanske zemljoradničke raje koje su se ogledale u tome što su kršćani plaćali državi

---

[7] Adem Handžić, *O društvenoj strukturi stanovništva u Bosni početkom XVIII stoljeća*, PRILOZI za orijentalnu filologiju, 2-33/1982-83., Orijentalni institut u Sarajevu, 1984., str. 130.

[8] U feudalnu klasu spadale su: spahije, tvrđavske posade, ostala vojska, knezovi, vojno-administrativni, sudski i svi drugi službenici (Preneseno od A. Handžić, Cit. djelo, str. 131.

[9] Cit. djelo, str. 131.

[10] Spahija (tur.), veleposjednik, bogat čovjek, turski feudalni konjanik; zemljoradnik, feudalni posjednik zemlje, vlastelin, bogataš (Bratoljub Klaić, *Veliki rječnik stranih riječi*, „Zora", Zagreb, 1974., str. 1231.

harač[11], kao ekvivalent za oslobađanje od vojnih dužnosti, dok su muslimani bili obavezni da u vrijeme rata aktivno vrše vojnu obavezu.

U bosanskom sandžaku od kršćanskog stanovništva najbrojniji su bili stočari (vlasi). U odnosu na kršćansko stanovništvo koje se bavilo zemljoradnjom, stočari (vlasi) su bili daleko slobodniji jer nisu bili vezani za zemlju i njenu obradu. Tako su često mijenjali mjesta svoga bivstvovanja. Postoje pouzdani podaci, na osnovu haračkih deftera, da su već u drugoj polovini XV stoljeća brojne skupine kršćanskih stočara (vlaha) iz Hercegovine i Crne Gore krenule prema sjeveru i naselile prorijeđena područja u cijeloj sjeveroistočnoj Bosni. U dolini rijeke Bosne stočari (vlasi) su naselili, i to u velikoj mjeri, trougao između tvrđava Maglaj-Doboj-Tešanj, posebno u području Maglaja. Ovo naseljavanje stočara (vlaha) bilo je izraženo i u drugim dijelovima bosanskog sandžaka (područje tvrđave Teočaka i dr.)

Još prije 1516. godine vlasi su naselili nekoliko Maglaju susjednih nahija: Ozren, Trebetin (oko Novog Šehera), Usora, Vrbanja (Kotor). Maglajski vlasi naselili su tešanjsku nahiju (koja je izdvojena iz prvobitne maglajske nahije).[12]

Naši izvori raspolažu sa podacima da su za vrijeme turske vladavine Bosnom i Hercegovinom vršeni popisi godine 1851., 1871. i 1876. Ti popisi nisu bili potpuni: brojale su se muške glave ili samo kuće, pa po tome procjenjivao broj cjelokupnog stanovništva. Po popisu od 1851. godine u BiH bilo je približno 1.022.000 stanovnika; po popisu od 1871. približno 1.026.000, a po popisu od 1876. približno 1.051.485 stanovnika.[13]

1.2. Period Austro–Ugarske vladavine

Austrougarska uprava je, nakon godinu dana svoje vlasti, 1879. godine provela popis stanovništva u Bosni i Herecegovini. To je bio prvi popis stanovništva Bosne i Hercegovine prema statističkoj metodologiji.

U periodu Austro-Ugarske vladavine obavljena su četiri popisa: 1879., 1885., 1895. i 1910. godine. U prvom popisu iskazane su, pored demografske

---

[11] Harač (tur.) glavarina (porez koji se svake godine naplaćivao od muške glave)
[12] A. Handžić, Cit. djelo, str. 133.
[13] Popis žiteljstva Bosne i Hercegovine od 1895., Sarajevo, 1896.

slike Bosne i Hercegovine, i neke ekonomske kategorije, ali na nivou kotara, dok su u drugom iskazani podaci o zanimanju i izvoru prihoda. Treći, a posebno četvrti popis su dali dosta statističkih podataka o privrednoj i agrarnoj strukturi.[14] Prema zvaničnoj statistici Bosanske vlade, rezultati ovih popisa bili su slijedeći: godine 1879. Bosna i Hercegovina je imala 1.158.164 stanovnika; 1885. godine, 1.336.091.; 1895., 1.568.092 i 1910., 1.898.044 stanovnika.

1.2.1. Iseljavanje u Tursku i smanjenje broja bošnjačkog stanovništva

U periodu od 1879. do 1910. godine broj stanovnika Bosne i Hercegovine povećao se od 1.158.164 na 1.898.044 stanovnika, to jest za 739.880 ili za 61 %. Prosječni godišnji prirast od 1879. do 1910. godine kretao se između 1,40 % i 2,56 %. U vremenu od 1879. do 1895. godine bilo je velikog doseljavanja i iseljavanja iz Bosne i Hercegovine. Zvanična bosanska statistika iskazuje da se samo u vremenu od 1895. do 1910. godine iselilo iz Bosne i Hercegovine preko 50.000 stanovnika (ogromnom većinom Bošnjaka), a doselilo oko 70.874 (većinom Hrvata).

Zemaljska vlada navodi da je osnovni uzrok iseljavanja u Tursku „prijelaz sa naturalne na novčanu privredu" (1879. uvedena je naplata desetine u novcu umjesto u naturi). U posebne uslove iseljavanja vlada je ubrajala: djelovanje izvana i tajna agitacija; strast za dobitkom; religiozni fanatizam; sujevjerna odvratnost prema nemuslimaskoj vlasti i otpor vojnom zakonu; averzija prema pravnoj državi, koja za mnoge znači okove, a ne korist; ekonomski položaj iseljenika; seoba poznanika; čežnja za Turskom i zanos za nacionalnu ideju; školovanje djece; rodaci; bavljenje trgovinom i traženje namještenja u Turskoj; loša zemlja za obrađivanje; nada u bolju zaradu; kuluk i rabota itd.[15]

Bez sumnje je da su psihičke, kulturne i religiozne veze sa Turskom bile značajan činilac u iseljavanju. Nesumnjivo je i to da je bilo agitacije i

---

[14] Jusuf H. Mujkić, *Zavidovići kroz historiju – Društveno-ekonomski i kulturni razvoj područja zavidovićke općine od polovine XV do kraja XX vijeka, I tom od 1963. do 1941.*, „Dom štampe" d.d. Zenica, 1999., Općina Zavidovići, Zavidovići, 1999., str. 80.

[15] Mustafa Imamović, *Historija Bošnjaka* Bošnjačka zajednica kulture – Izdavačko preduzeće „Preporod" Sarajevo, Sarajevo, 1997., str. 368.

propagande. Bilo je i Bošnjaka koji su vršili agitaciju za iseljavanje od čega su imali i materijalnu korist kao posrednici pri kupoprodaji zemljišta i naselja. Bilo je i trezvenih ljudi koji su pokušali odvraćati od iseljavanja. Tako je hafiz Muhamed ef. Hadžijahić objavio 1884. seriju članaka protiv iseljavanja u tursko-bosanskom listu *Vatan* (Domovina).[16] Među onima koji su pokušali odvraćati od iseljavanja bio je i Adem-aga Mešić, veleposjednik iz Tešnja, koji je iskazao spremnost za finansiranje povratka porodica koje su izražavale želju za vraćanjem u domovinu.[17] U Povjerljivom izvještaju Generalnog konzulata Austro-Ugarske u Konstantinopolju stoji: *Adem-aga Mešić izražava spremnost da finansira povratak dvadeset porodica iz Turske nazad u Bosnu i Hercegovinu, pošto se među iseljenicima primjećuje želja za povratak u domovinu.*

Ne može se tačno reći koliko se Bošnjaka iselilo u toku četrdeset godina austrougarske vladavine u Bosni i Hercegovini. U publicistici se spominje čak brojka od 300.000 iseljenika, što je svakako pretjerano. Prema austrougarskim službenim podacima od 1878. do 1914. iselilo se svega 61.114 Bošnjaka, što otprilike odgovara broju 63.376 koloniziranih lica.[18] Zvanična austrougraska brojka od svega 61.114 iseljenika je preniska i netačna. I sami austrougarski organi nisu držali da su ovi podaci tačni. Procentualni broj Bošnjaka poslije okupacije (1878.) u ukupnom broju stanovnika Bosne i Hercegovine neprekidno se smanjivao. Okupacija je, prema popisu iz 1879. zatekla 448.613 Bošnjaka, što je činilo 38,73 % stanovništva Bosne i Hercegovine.

Iako je bošnjačko stanovništvo u apsolutnom iznosu imalo stepen rasta, njegov udio u odnosu na cjelokupno žiteljstvo se smanjivao. Prema podacima zadnja tri popisa u vrijeme austrougarske vladavine Bosnom i Hercegovinom vidljivo je slijedeće: po popisu 1885. bilo je 492.710 Bošnjaka ili 36,88 %, a 1895. godine 548.632, odnosno 34,99 %. Ovaj procenat je 1910. godine spao na svega 32,25 %, što je u apsolutnom broju iznosilo 612.137 .

[16] Cit. djelo, str. 369.

[17] Kurtić, Sakib, *Adem-aga Mešić u svom vremenu,* Izdavačko-grafička kuća „Planjax", Tešanj, 2004. str. 22.

[18] Mustafa imamović, *Historija Bošnjaka*, ... str. 371.

I savremeni historičari žestoko se spore oko toga koliko je bilo iseljenika bošnjačke nacionalnosti u Tursku. Iseljavanja je bilo, istina u veoma znatnoj mjeri i srpskog (pravoslavnog) stanovništva iz Hercegovine, hercegovačkih seljaka. Glavni je razlog kivnosti na austrougarsku vlast među tim kršćanskim seljacima bilo to što nikada nije došlo do velike agrarne reforme kojoj su se oni nadali.[19]

1.2.2. Uzroci depopulaciji bošnjačkog stanovništva

Smanjivanje broja bošnjačkog stanovništva u Bosni i Hercegovini austrougraska vlada je okvalifikovala kroz nekoliko osnovnih razloga. Kao prvo, doseljavanje tuđih elemenata koji „gotovo nikad ne pripadaju *muhamedanskoj* vjeroispovijesti“, potom vraćanje kršćanskog stanovništva, koje je pred Okupaciju bilo izbjeglo i iseljavanje samih Bošnjaka. U tom pogledu vlada navodi kao glavni uzrok, poteškoće koje Bošnjaci imaju prilikom popisivanja ženskog spola. Naime, u mnogim bošnjačkim kućama tobože „nije običaj pitati za ženske članove obitelji“, pa se često ženska djeca ne prijavljuju popisivačima.

Teško je uzeti bilo koji drugi razlog bošnjačkoj depopulaciji, osim velikog iseljavanja u Tursku, koje prema nekim procjenama iznosi oko 150.000 duša. Uprkos tako velikoj depopulaciji bošnjačkog stanovništva, nikako se ne može reći da je Austro-Ugarska vodila bilo kakvu genocidnu politiku prema Bošnjacima.[20]

Vlada je vodila i statistiku iseljenika po zanimanjima. Tako, prema tim podacima, u periodu 1891-1897. godine, iselilo se: 3.764 (71,27 %) poljoprivrednika, 555 (10,51 %) zanatlija, 280 (5,30 %) trgovaca, 118 (2,24 %) pripadnika slobodnih profesija, 395 (7,46 %) radnika i nadničara i 170 (3,22) ostalih. Iz ovih podataka proizilazi da su uz seljake najbrojniji iseljenici bili zanatlije i trgovci.

[19] http: www.como.ch/povijest bih12.htm
[20] Cit. djelo, str. 372.

2. POPISI STANOVNIŠTVA U BiH OD 1879. DO 2013.

Službeni popisi stanovništva u Bosni i Hercegvoni vršeni su, poslije dolaska Osmanlija, u svim postturskim političkim i državnim sistemima. Tako, popisi su vršeni 1879., 1885., 1895. i 1910, za vrijeme Austro-Ugarske; 1921. i 1931. u vrijeme Kraljevine SHS, odnosno Kraljevine Jugoslavije i poslije Drugog svjetskog rata 1948., 1953., 1961., 1971., 1981. i 1991. u vrijeme „Nove Jugoslavije" i 2013. u BiH.

2.1. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1879.

Prvi popis stanovništva u Bosni i Hercegovini je izvršen 1879. godine od strane Austro-Ugarskih vlasti. Na osnovu službenih podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine[21], prema popisu stanovništva na površini od 51.246 km2, 1879. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 1.158.440 stanovnika. Od toga, stanovnika ženskog spola bilo je 550.651, a muškog spola 607.789 stanovnika. Odnos stanovnika dvaju spolova bio je 1:0,96 u korist muškog spola. Gustoća naseljenosti u Bosni i Hercegovini 1879. godine bila je 22,6 stanovnika po 1 km2.

Na popisu stanovnika 1879. godine popisivala se vjerska, a ne nacionalna pripadnost. Podaci iz knijge *„Bosnien-Herzegowina in der osterreichisch-ungarischen Epoche (1878-1918.)"*[22], razlikuju se u nekim pojedinostima od podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. Tako je naprimjer ukupan broj stanovnika u 1879. u Bosni i Hercegovini 1.158.164 prikazano u ovoj knjizi, što je za 276 stanovnika manje u odnosu broj stanovnika koji se vodi u Agenciji za statistiku.

Po izvodu iz popisa stanovništva Bosne i Hercegovine 1879., struktura i brojnost vjeroispovijesti izgledala je slijedeće: pravoslavci 496.485 (42,88

[21] Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine: Demografija, tematski bilten 02/2007, Sarajevo, 2007. godine

[22] Srećko M. Džaja, *Bosnien-Herzegowina in der osterrichisch-ungarischen Epoche (1878-1918.)*, Izdanje R. Oidenbourg Verlag Munchen 1994. (http://hr.wikipedia.org/wiki/Popis_stanovni%C5%A1tva_u_Bosni_i_Hercegovini_1879., od 21.8.2012.)

%)[23]; muslimani 448.613 (38,73 %)[24]; rimokatolici 209.391 (18,08 %); židovi 3.426 (0,29); ostali 249 (0,02 %).

Shodno podacima Statistike mjesta i pučanstava Bosne i Hercegovine iz 1880. godine[25] u Lepenici je struktura stanovništva, po vjerskoj, a ne po nacionalnoj osnovi bila slijedeća: muslimani 255 stanovnika, pravoslavnih (Srbi) 4, rimokatolika (Hrvati), nije bilo. Od ukupno 259 stanovnika muških je bilo 133, a ženskih 126. Prema ovom popisu u **Lepenici** je 1879. godine bilo 38 kuća (domaćinstava).

2.2. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1885.

Drugi popis stanovništva u Bosni i Hercegovini izvršen je 1885. godine i prema tom popisu na površini od 51.246 km2 živjelo je 1.336.091 stanovnika. To je u odnosu na broj stanovnika po popisu iz 1879. više za 177.302 stanovnika ili za oko 13 % . Od ukupnog stanovništva, ženskog spola je bilo 631.066, dok je muškog spola bilo 705.025. stanovnika. Odnos spolova bio je 1:0,9 u korist muškog spola. Broj domaćinstava po popisu u ovoj 1885. godini iznosio je 226.699. U prvom popisu nije vršen popis domaćinstava. Gustoća naseljenosti na 1 km2 iznosila je 26,1 stanovnik i povećana je u odnosu na prvi popis (šest godina ranije) za 3,5 %.

I ovim popisom popisivana je vjerska, a ne nacionalna pripadnost. Ukupni rezultati po toj osnovi ogledaju se u slijedećem: pravoslavaca bilo je 571.250 stanovnika ili 42,76 %; muslimana 492.710 ili 36,88 %;

---

[23] Do popisa 1905. godine, vjeroispovijest „pravoslavci" popisivani su kao „grčki pravoslavci". Radi nedoumica mi smo ih u popisima gdje se izražavala vjerska a ne nacionalna struktura oslovljavali samo „pravoslavci". (http://hr.wikipedia.org/wiki/Popis_stanovni%C5%Altva_u_Bosni_i_Hercegovini_1879., od 21.8.2012.)

[24] Do 1901. godine službeno ime Muhammedaner, njemački: (muhamedanci), odnosi se na pripadnike islamske vjeroispovijesti. Izraz se može često naći i danas u sredstvima javnog izvještavanja (novinama i televiziji) u Austriji, pogotovo ako se radi o vremenu Austro-Ugarske vladavine u Bosni i Hercegovini. (http://hr.wikipedia.org/wiki/Popis_stanovni%C5%Altva_u_Bosni_i_Hercegovini_1879., od 21.8.2012.)

[25] Miroslav Niškanović, *Porijeklo stanovništva tešanjskog kraja*, Glasnik Zemaljskog muzeja BiH U Sarajevu – Etnologija, sveska 41/42, Godina 1986/87, Sarajevo, 1987., str. 2.

rimokatolika je bilo 265.788 ili 19,89 %; židova 5.805 ili 0,43 % i ostalih 538, odnosno 0,04 %.

Prema statističkim podacima, **Lepenica** je 1885. godine imala 41 kuću (domaćinstvo), 274 žitelja, muških 130, ženskih 144.

2.3. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1895.

Godine 1885. u Bosni i Hercegovini je živjelo 1.568.092 stanovnika na 51.246 km2. Od tog broja stanovnika ženskog spola je bilo 739.902, dok je muškog spola bilo 828.190. Odnos broja stanovnika u okviru spolova bio je 1,0:0,89 u korist muškaraca. Bosna i Hercegovina je 1895. godine imala 257.493 domaćinstva, a broj članova po jednom domaćinstvu iznosio je 6,1 član. Gustoća naseljenosti se povećala u odnosu na prethodni period (1885.) sa 26,1 stanovnik na 30,6 po 1km2.

Vjerska pripadnost po rezultatima popisa imala je približno isti odnos u odnosu ne prethodni popis. Pravoslavnog, kao većinskog stanovništva bilo je 673.246 (42,94 %); muslimana 548.632 stanovnika (34,99 %); rimokatolika je bilo 334.132 (21,31 %); židova 8.213 (0,52 %) i ostalih 3.859 (0,24 %).

2.4. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1910.

I rezultati popisa stanovništva 1910. godine pokazuju da je najveći procenat imalo stanovništvo pravoslavne vjeroispovijesti. Prema statističkim podacima ovog stanovništva je bilo 825.418 (43,49 %), muslimana je bilo 612.137 (32,25 %); rimokatolika 434.061 (22,87 %); židova 11.868 (0,62) i ostalih 14.560 (0,77). Broj stanovnika ženskog spola bilo je 903.192, dok je muškog spola bilo 994.854, odnosno u omjeru 1:0,91 u korist muškog spola. Domaćinstava je 1910. bilo 310.339, a gustoća naseljenosti po 1 km2 iznosila je 37,1 stanovnik.

U **Lepenici** je po ovom popisu bilo 424 stanovnika, od čega muških 224 i ženskog spola 200. Domaćinstava je bilo 69. Od ukupno 424 stanovnika 10 ih je bilo srpsko-pravoslavnih. Ostali žitelji su bili muslimanske vjeroispovijesti.

2.5. Popisi stanovništva u Kraljevini Jugoslaviji 1921.[26]

U vrijeme Kraljevine Jugoslavije (1921-1941.) vršena su dva popisa stanovništva: 1921. i 1931. godine.

Popis prisutnog stanovništva 1921. godine vršen je 31. januara. U Bosni i Hercegovini 1921. godine bilo je 1.889.929 stanovnika. Prema zvaničnim podacima u BiH je uoči Prvog svjetskog rata bilo 1.962.411 stanovnika, a 1921. samo 1.889.929, umjesto 2.250.000, koliko je trebalo biti računajući prirodni godišnji priraštaj sa 1,9 %. To znači da je četverogodišnji rat u BiH (1914-1918.) „progutao" oko 360.000 duša, većinom muških.

Od 1.889.929 stanovnika **Kotar Tešanj** je imao 54.010 stanovnika, od toga muškog spola 29.979 i ženskog spola 26.031 stanovnika. Na području tešanjskog kotara prema navedenom popisu bilo je 9.493 domaćinstava.

Lepenica je 1921. godine imala 379 stanovnika, od čega 202 muškog spola i 177 ženskog spola. Domaćinstava je u Lepenici bilo 76.

2.6. Popis stanovništva u Kraljevini Jugoslaviji 1931.

Prema popisu od 1931. godine na teritoriji Bosne i Hercegovine bilo je 2.323.555 stanovnika. Za period od 1879. do 1931. godine (za 52 godine) povećao se broj stanovnika za 1.165.352, odnosno *udvostručio se*. Za to vrijeme broj stanovnika srpske nacionalnosti povećao se od 496.485 na 1.028.139, tj. za 531.954 stanovnika ili za 100 %; broj Bošnjaka povećao se sa 448.613 na 718.079, odnosno za 269.466 ili za 60 %; broj Hrvata od 209.391 na 547.949, odnosno za 338.558 ili za 170 %; broj Jevreja i ostalih od 3.675 na 29.388, odnosno za 25.713 ili za 700 % (usedmerostručio se).

Ukoliko se uzme procenat pojedinih konfesija u odnosu na cjelokupan broj stanovnika u Bosni i Hercegovini za vrijeme od 52 godine (1879-1931) dolazi se do slijedećih podataka: kod pripadnika pravoslavne konfesionalnisti (Srbi) procenat **se povećao** za 1,37 %, kod pripadnika katoličke konfesionalnosti (Hrvati), za 5,5 %, kod Jevreja i ostalih za 0,96 %, dok je kod muslimanske konfesionalnosti (Bošnjaci) procenat je **opao za 7,83 %.**

---

[26] U vrijeme Kraljevine Jugoslavije (1921-1941) vršena su dva popisa stanovništva: 1921. i 1931. godine.

Nesrazmjeran priraštaj kod katolika (Hrvata) posljedica je doseljavanja, a nesrazmjeran gubitak kod muslimana (Bošnjaka), posljedica je iseljavanje za vrijeme Austro-Ugarske vladavine.

STANOVNIŠTVO U BiH OD 1879. DO 1931.
(po zvaničnim popisima)

Popis stanovništva od	PRAVOSLAVNI		MUSLIMANI		KATOLICI		OSTALI		SVEGA	
	apsolutno	%	apsolutno	%	apsolutno	%	apsolutno	%	apsolutno	%
1879.	496.485	42,88	448.613	38,73	209.391	18,08	3.765	0,31	1.158.164	100
1885.	571.250	42,76	492.710	36,88	265.788	19,89	6.343	0,47	1.336.091	100
1895.	673.246	42,94	548.632	34,99	334.142	21,31	12.072	0,76	1.568.092	100
1910.	825.418	43,49	612.137	32,25	434.061	22,87	26.428	1,39	1.898.044	100
1921.	829.162	43,87	588.247	31,07	443.914	23,48	28.606	1,58	1.889.929	100
1931.	1.028.139	44,25	718.079	30,90	547.949	23,58	29.388	1,27	2.323.555	100

NAPOMENA: Za period od 1879. do 1931. (52 godine) broj pravoslavnih povećao se za 100 %, katolika za 170 %, muslimana za 60 %, ostalih 700 %

2.7. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1948.

Ovo je prvi popis stanovništva proveden od strane narodne vlasti federativne Jugoslavije. Po popisu stanovništva na površini od 51.200 km2, 1948. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 2.564.308 stanovnika. Od tog broja, ženskog spola bilo je 1.327.376, a muškog spola 1.236.932. stanovnika. Ovog puta u odnosu na ranije popise stanovništva u Bosni i Hercegovni, po prvi puta je slučaj da je brojnost ženskog spola veća od muškog spola. Taj odnos je 1,073:1 u korist žena. Broj domaćinstava 1948. godine iznosio je 498.116, što je u odnosu na ukupan broj stanovnika bilo 5,1

članova po domaćinstvu. Gustoća naseljenosti po 1 km2 iznosi 50,1 stanovnik.

Ovaj popis, neposredno izvršen poslije završetka Drugog svjetskog rata, imao je veliku važnost jer su njime utvrđene ljudske, ali i materijalne žrtve rata u Bosni i Hercegovini. Bosanskohercegovački muslimani (današnji Bošnjaci) nisu se mogli izjašnjavati kao Muslimani. Većina ih se izjašnjavala kao „nacionalno neopredijeljeni", a jedan dio kao Srbi- muslimani, a isto tako jedan dio kao Hrvati-muslimani. Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine bilježi da su ukupni rezultati ovog popisa, u nacionalnom kontekstu, bili slijedeći: Srba je bilo 1.135.732 (44,29 %); neopredjeljeni (Muslimana) 788.011 (30,73); Hrvata 613.895 (23,94 %) i ostali 26.670 (1,04 %).[27]

Po popisu stanovništva u 1948. godini općina Tešanj imala je 24.000 stanovnika. Od toga muških je bilo 11.775, a ženskih 12.225 stanovnika. Domaćinstava je bilo 4.275.

Lepenica je po ovom popisu imala 695 stanovnika, od čega muških 351 i ženskih 342 stanovnika. U Lepenici je 1948. godine bilo 120 domaćinstava.

2.8. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1953.

Drugi po redu popis stanovništva Federativne Narodne Republike Jugoslavije je obavljen 31.3.1953. godine. Administrativna organizacija bila je skoro identična onoj iz 1948. godine, s tim da je kotar Odžak ukinut i pridružen kotaru Modriča. Po popisu stanovništva na površini od 51.221 km2, 1953. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 2.847.450 stanovnika, što je u odnosu na 1948. godinu, ili 5 godina kasnije više za 283.142, odnosno 9,95 % stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika 1.461.900 su ženskog spola, a 1.385.559 stanovnika su muškog spola. Broj žena u odnosu na broj muškaraca je bio 1,055:1,0. Ukupan broj domaćinstava 1953. godine u Bosni i Hercegovini bio je 565.212, što je 5,0 članova po domaćinstvu od ukupnog broja stanovnika. Gustina naseljenosti je iznosila 55,6 stanovnika po km2.

[27] http://hr.wikipedia.org/wiki/Popis_stanovni%C5%Altva_u_Bosni_i_Hercegovini_1948. (od 21.8.2012.)

Na osnovu rezultata popisa po nacionalnoj osnovi vidljivo je da je pripadnika srpske nacionalnosti bilo 1.264.372 stanovnika (44,40 %); Jugoslavena[28] 891.800 (31,32 %); Hrvata 654.229 (22,97 %) i ostalih 39.398 (1,34 %) stanovnika.

Općina Tešanj imala je 1953. godine 4.728 domaćinstva. Iste godine općina je imala 26.428 stanovnika. Muških je bilo 13.037, a ženskog spola 13.391 žitelja.

Lepenica je imala 1953. godine 147 domaćinstava. Stanovnika je imala 803, od toga muškog spola 403, a ženskog 400.

2.9. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1961.

Treći po redu popis stanovništva u drugoj Jugoslaviji obavljen je 30.3.1961. godine. Učinjen je osam godina nakon prijašnjeg i donio je značajne promjene. Ukinuta je administrativna podjela na kotare i uvedena podjela na okruge. Umjesto dotadašnjih 66 kotara, ustanovljeno je 12 okruga koji su bili podijeljeni na 122 općine. Ova promjena, uz neke manje promjene, potrajala je sve do danas što se tiče granica mnogih općina (u oba entiteta) povučenih 1961. godine. Druga veoma značajna promjena je uvođenje kategorije Musliman kao etničke pripadnosti, iako se dio današnjih Bošnjaka, tada još uvijek izjašnjavao kao „neopredijeljeni Jugoslaveni", što je svakako uticalo na ukupni procenat muslimanskog (bošnjačkog) korpusa, sa aspekta narodne pripadnosti.

Po popisu stanovništva na površini od 51.197 km2 1961. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 3.277.948 stanovnika. Od toga ženskog spola bilo je 1.678.283, a muškog 1.599.665 stanovnika. Odnos spolova bio je 1,049:1,0 u korist žena. Domaćinstava je bilo 706.107 sa prosjekom 4,6 članova po jednom domaćinstvu. Kroz historijsku postojanost gustoća naseljenosti stanovnika po 1 km2 u Bosni i Hercegovini, do ovoga popisa, u stalnom je porastu i 1961. godine iznosila je 64 stanovnika, što je za oko 13 % veća u odnosu na posljednji popis.

---

[28] Bosanskohercegovački muslimani (Bošnjaci) nisu se mogli izjašnjavati kao Muslimani. Većina ih se izjašnjavala kao „Jugoslaveni neopredijeljeni".

Rezultati popisa pokazali su da ogromnu većinu stanovništva čine tri grupacije (nacionalne, odnosno etničke): Srbi, Muslimani [29], Hrvati, Jugoslaveni oko 99 %, a ostalo pripada nacionalnim manjinama u BiH (Crnogorci, Makedonci, Slovenci, Albanci, ...). Od ukupnog broja stanovnika srpske nacionalnosti je 1961. godine bilo 1.406.057 (42,89 %), Muslimana 842.248 (25,69 %), Hrvata 711.665 (21,71 %), Jugoslavena 275.883 (8,42 %) i ostalih oko 1%.

Po popisu stanovništva u ovoj godini tešanjska općina je imala 5.744 domaćinstva. Stanovnika je bilo 29.182, od čega muškog spola 14.060, ženskog spola 15.122.

Lepenica je ovim popisom imala 192 domaćinstva. Stanovnika je u Lepenici bilo 969 (465 muških i 504 ženskih).

2.10. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1971.

Po principu „popis svakih 10 godina“ i u 1971. godini izvršen je popis stanovništva u Bosni i Hercegovini. Država, čiji je Bosna i Hercegovina bila dio, u međuvremenu je dobila naziv Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Prema popisu stanovništva na površini od 51.197 km2, 1971. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 3.746.111 stanovnika, sa gustoćom naseljenosti od 73,2 stanovnika po 1 km2. Ženskog spola je bilo 1.911.511 stanovnika, a muškog 1.834.600, sa odnosom 1,04:1,0 u korist žena. Domaćinstava je bilo 848.545 sa prosječnošću od 4,4 člana po jednom domaćinstvu.

Ovaj popis karakterističan je po tome što se po prvi puta u historiji pojavljuje da je najbrojnije stanovništvo u Bosni i Hercegovini (po nacionalnoj, odnosno etničkoj osnovi) muslimansko (bošnjačko stanovništvo). Tako su rezultati popisa pokazali slijedeće: Muslimana je bilo 1.482.430 (39,57 %); Srba 1.393.148 (37,19 %); Hrvata 772.491 (20,62 %); Jugoslavena 43.796 (1,17 %), ostalih (Crnogorci, Makedonci, Slovenci, Albanci, nacionalno neopredijeljeni i drugi) oko 1%.

Po popisu stanovništva u 1971. godini u **Lepenici** je živjelo 1.197 stanovnika. Domaćinstava je tada bilo 239.

[29] I pri popisu stanovništva 1961. godine nije postojala mogućnost izjašnjavanja kao Bošnjak.

2.11. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1981.

Prema popisu stanovništva na površini od 51.197 km2, 1981. godine u Bosni i Hercegovini živjelo je 4.124.256 stanovnika. Od toga, ženskog spola bilo je 2.073.343, a muškog spola 2.050.913 stanovnika. Broj žena u odnosu prema broju muškaraca je 1,011:1,0 u korist žena. Po ovom popisu Bosna i Hercegovina je imala 1.030.689 domaćinstava kao nikada do tada, a veličina prosječnog domaćinstva iznosila je 4 člana po domaćinstvu. Sa 80,6 stanovnika po km2 Bosna i Hercegovina već ulazi u kategoriju naseljenijih republika u okviru Jugoslavije.

Ukupni rezultati po nacionalnoj osnovi pokazali su da Muslimani (Bošnjaci) sa 1.630.033 (39,52 %) stanovnika, definitivno (poslije 1971.) postaju najbrojnija nacionalna grupacija u Bosni i Hercegovini. Srba je bilo po ovom popisu 1.320.738 (32,02 %) stanovnika, Hrvata 758.140 (18,38 %), Jugoslavena 326.316 (7,91) i ostalih oko 1%.

2.12. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 1991.

Popis stanovništva izvršen je u martu 1991. godine prema kojem je na površini od 51.197 km2, 1991. u Bosni i Hercegovini živjelo 4.377.033 stanovnika. Od tog broja ženskog spola bilo je 2.193.238 stanovnika, dok je muškog spola bilo 2.183.795, ili u odnosu 1,004:1,0 u korist žena. Domaćinstava je, prema ovom popisu, bilo 1.207.098 što proizilazi da je po jednom domaćinstvu živjelo 3,6 stanovnika. I ovaj popis je pokazao da je trend gustoće naseljenosti u Bosni i Hercegovini, do onodobnog perioda, bio u stalnom porastu, tako da je 1991. godine iznosio 85,5 stanovnika po 1 km2.

Prema rezultatima ovog popisa i ovoga puta najveći procenat je bio muslimanskog stanovništva 1.902.956 (43,47 %), Srba 1.366.31,21 %), Hrvata (17,38 %), Jugoslavena (5,54 %) i ostalih oko 2 %.

Na području općine Tešanj prema ovom popisu, 1991. godine živjelo je 48.480 stanovnika, od čega: Muslimana 34.941, Hrvata 8.929, Srba 3.94, Jugoslavena 1.047 i ostalih 492 stanovnika.

Lepenica je 1991. godine, po popisu, imala 1.382 stanovnika. Od toga 1.360 žitelja bilo je muslimanske nacionalnosti, 3 stanovnika srpske i 6

stanovnika hrvatske nacionalnosti, 3 stanovnika su se izjasnili kao jugosloveni, dok ih je 10 svrstano u kategoriju „ostali".

2.13. Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini 2013. godine

Prema ovom popisu koji je održan u periodu od 1. do 15. oktobra 2013. godine, na području općine Tešanj bilo je 46.135 stanovnika, domaćinstava 13.498, a stanova 17.416. Ostali podaci u vezi ovog popisa, do završetka ove knjige, nisu objavljeni.

3. OSVRT NA POPISE STANOVNIŠTVA

Unazad 134 godine, od prvog popisa stanovništva u Bosni i Hercegovini (period Austro-Ugarske vladavine Bosnom i Hercegovinom), u BiH je vršeno 12 popisa stanovništva.

Od ovih 12 popisa postoje zvanični podaci za naselje **Lepenica** za 9 popisa, i to:

- Popis stanovništva 1879. godine: 259 stanovnika od čega 255 muslimana i 4 pravoslavne vjeroispovijesti (Srbi). Rimokatolika (Hrvata) nije bilo;
- Popis stanovništva 1885. godine: 274 stanovnika, muškog spola 130, ženskog 144, kuća (domaćinstava) 41;
- Popis stanovništva 1910. godine: 424 stanovnika, muškog spola 224, ženskog 200, kuća (domaćinstava) 69. Od 424 stanovnika 10 ih je bilo Srpske nacionalnosti (pravoslavne vjeroispovijesti);
- Popis stanovništva 1921. godine: 379 stanovnika, muškog spola 202, ženskog 177, domaćinstava 76;
- Popis stanovništva 1948. godine: 695 stanovnika, muškog spola 351, ženskog 342, domaćinstava 120;
- Popis stanovništva 1953. godine: 803 stanovnika, muškog spola 403, ženskog 400, domaćinstava 147;
- Popis stanovništva 1961. godine: 969 stanovnika (od kojih 20 stanovnika hrvatske i 20 srpske nacionalnosti), muškog spola 465, ženskog 504, domaćinstava 192;
- Popis stanovništva 1971. godine: 1.197 stanovnika i 239 domaćinstava;

- Popis stanovništva 1991. godine: 1.382 stanovnika, od kojih su 1.360 Bošnjaci, 2 Srbi, 6 Hrvati, 3 Jugosloveni i 10 ostalih nacionalnosti.

Dostupni izvori nisu omogućili podatke o stanovništvu za selo Lepenica za popise stanovništva iz godina: 1895., 1931., i 1981.

Bez obzira na ovu činjenicu podaci nedvosmisleno pokazuju izražen trend rasta kako stanovništva tako i broja domaćinstava. Za period od 112 godina, tj. od 1879. do 1991. godine broj stanovnika u Bosni i Hercegovini porastao je za 1.123 stanovnika ili u prosjeku 10 stanovnika po jednoj godini, ili pak po 100 stanovnika nataliteta na svakih 10 godina.

Popis iz 1991. je pokazao da na području Općine, Lepenica po broju stanovnika zauzima sedmo mjesto (više stanovnika imaju: Raduša, Piljužići, Miljanovci Novi, Jelah, Trepče i Sivša) i da spada u gusto naseljena mjesta.

Istraživanje koje je provedeno u 2012. godini pokazuje da Lepenica sa 31.12.2012. godine ima 1310 stanovnika, 346 domaćinstava, 339 kuća i 18 napuštenih kuća. Po zaseocima to izgleda ovako: Bedaci sa Hadžalićima 397 stanovnika, Brdo 196, Djedovići 80, zaseok Hamzići ima 384 stanovnika, Potočka Mahala 253 stanovnika. Domaćinstava u zaseoku Bedaci sa Hadžalićima 108 domaćinstava, zaseoku Brdo 59, Djedovićima 22, zaseoku Hamzići ima 108, Potočkoj Mahali 58. U zaseoku Hamzići ima 102 kuće, Potočkoj Mahali 65, zaseoku Brdo 46, Djedovićima 23 i u zaseoku Bedaci sa Hadžalićima 103 kuće. U Lepenici ima 18 napuštenih kuća.

4. STANOVNIŠTVO LEPENICE

Lepenica je na prelazu 19. u 20. stoljeće imala 259 stanovnika, od čega 255 muslimana i 4 pravoslavne vjeroispovijesti (Srbi). Rimokatolika (Hrvata) nije bilo. Imala je oko 60 domaćinstava. Već početkom dvadesetih godina 20.-og stoljeća Lepenica ima 379 stanovnika, muških 202, a ženskog spola 177 i 76 domaćinstava, u cijelosti muslimanske nacionalnosti. Broj kuća (domaćinstava) govori da je Lepenica već u tom vremenu značajno naselje koje je imalo i značajnu funkciju jer je Lepenica imala i džamiju i džemat kojeg su osim žitelja Lepenice činili i mještani Matuzića, Kraševa, Šija i Mravića.

U prethodnom dijelu, u osvrtu na broj stanovnika Lepenice po službenim popisima, jasno je da ovo naselje ima visok trend ekspanzije povećanja broja stanovnika.

Prema najstarijim kazivačima, Lepenica je od davnih vremena imala 6 mahala koje su jedna od druge odvojene prirodnim geografskim karakteristikama. Mahale u Lepenici su: Bedaci, mahala koja obuhvata Begoviće, Mešiće, Kurtiće, Skopljake, Džinaliće i druge, potom mahale Brdo, Djedovići, Hamzići i Potočka Mahala.

U nastavku donosimo detaljne preglede mahala sa popisom članova svih domaćinstava, sa stanjem 31.1.2014. godine. Prvo se navodi prezime i ime glave porodice, domaćinstva, a potom imena ostalih članova domaćinstva, sa obaveznom oznakom srodstva sa nosiocem domaćinstva. O svakom članu domaćinstva dati su osnovni podaci: redovno, datum i godina rođenja (iznimno samo godina rođenja), dok su godine smrti navedene rjeđe.

Pri izradi pregleda mahala, domaćinstava (kuća) i stanovnika, korišteni su, osim individualnih obilazaka, i drugi izvori (arhive, kazivanja, matične knjige, literatura).

BEDACI

- Bedak (Muhamed) Mehrudin (18.5.1960), žena Remzija (6.5.1966), r. Hasanić; sin Armin (1987), kćerka Melisa (1992)
- Bedak (Mehrudin) Armin (26.6.1987), žena Azra (6.5.1987), r. Salibašić
- Bedak (Suljo) Esad (14.8.1977), žena Delva (30.4.1983), r. Spahić; sin Mersad (2007), kćerka Mirsela (2002)
- Bedak (Suljo) Mirsad (11.11.1975), žena Amira (3.8.1979), kćerke: Nermina (1999) i Amina (2009)
- Bedak (Muharem) Sakib (17.9.1936), žena Zuhra (6.1.1946), r. Ibrahimkadić; sinovi: Nedžad (1970), živi u *Matuzićima* i Esad (1972); kćerka Nasiha (1967), udata
- Bedak (Sakib) Esad (23.5.1972), žena Zilka (21.10.1972), r. Jupić ; sin Jasmin (2000)
- Bedak (Sakib) Nedžad (12.2.1970), živi u *Matuzićima*, žena Amira (13.7.1968), r. Agić

- Bedak (Omer) Salko (20.7.1957), žena Zahida (23.6.1961), r. Ahmetović, kćerke: Šemsa (1981), udata i Zekija (1985), udata
- Bedak (Suljo) Admir (2.11.1983), žena Sadmira, r.Škiljo; sin Anid (2011); kćerka Anida (2011)
- Bedak (Husejn) Mirsad (15.1.1970), žena Esada (28.10.1972), r. Ogrić, sin Bekir (2003), kćerka Džana (1997)
- Bedak (Salih) Ahmet (10.8.1927), supruga Ruvejda (15.2.1930), r. Agić, umrla, sinovi: Semir (1961) i Salih (1955), *odselio u Medakovo*; kćerke: Amira (1957), udata, Sabira (1953), udata i Fahira (1959), udata
- Bedak (žena Jusufova) Almasa (2.9.1931), suprug Jusuf (r. 3.5.1926), umro, sinovi: Fuad (1957), umro, Rešad (1965) i Senad (1963), kćerke: Suada (1955), udata, Azra (1961), udata i Sena (1960), udata
- Bedak (Ahmet) Semir (24.11.1961), žena Nadira (15.9.1969), r. Kadušić, kćerke: Jasmina (1994) i Nermina (1997)
- Bedak (Himzo) Nusret (19.7.1959), žena Đula (8.11.1973), r. Alispahić, sin Ahmed (2008) i Amel Rahmanović (1996)-Đulin sin
- Bedak (Himzo) Rizah (16.9.1972)

Muhamed Bedak (1934-2012)

- Bedak (Himzo) Edhem (24.3.1964), žena Nizama (20.1.1969), r. Krajšnik; sin Sedad (1990), kćerka Enisa (1996)
- Bedak (Jusuf) Rešad (23.5.1965), žena Ajka (9.10.1967), r. Noćić, sinovi: Damir (1988) i Ermin (1994)
- Bedak (Alija) Šefik (2.1.1965), žena Velida (18.1.1972), r. Ibrahimkadić, sin Demir (1996), kćerka: Demira (1992)
- Bedak (Alija) Refik (16.10.1960), supruga Zejneba (22.8.1963), r. Hadžić; sin Eldar (1989), kćerka Erduana (1985), udata
- Bedak (Omer) Dalko (20.7.1957), žena Melva (30.5.1963), r. Aličić; sinovi: Omer (1985), Amin (1995) i Abdulah (2002)

- Bedak (udova Ahmetova) Đulsa (10.2.1930.), r. Ćostović, suprug Ahmet (r.17.5.1928), umro, sinovi: Rifat (1956), Zijad (1953) i Edib, umro, kćerke: Zirafeta, udata i Safeta, udata
- Bedak (Ahmet) Rifat (4.7.1956), žena Zehrija (20.5.1956), r. Škiljo, sinovi: Izet (1977) i Mirzet (1982)
- Bedak (Rifat) Mirzet (22.4.1982), žena Adisa (28.12.1982), r. Muminović, sin Rijad (2006), kćerka Lamija (2011)
- Bedak (Rifat) Izet (25.10.1977), žena Alisa (15.5.1981), r. Salibašić; sin Amel (2001), kćerka Ilda (2009)
- Bedak (Ahmet) Zijad (17.5.1953), žena Fatima (15.5.1952), sin Rusmir (1982), kćerke: Mersiha (1978), udata i Zlata (1979), udata
- Bedak (Hamzalija) Bajruzin (30.1.1959), majka Zilka, r. Tukić
- Bedak (Bećir) Hamzalija (27.2.1935), žena Ćama (23.9.1948), sinovi: Bajruzin (1959), Himzo (r.1964), poginuo, Amir (1972) i Samir (1984), kćerke: Amira (1974), udata, Tajiba (1984) i Zekija-Hamzalijina kćerka, udata
- Bedak (Hamzalija) Amir (5.5.1972), žena Samra (30.1.1983), r. Hrnjić, sin Amir (2003), kćerka Arnela (2000)
- Bedak (Hamzalija) Samir (20.12.1984), žena Binasa (26.10.1985), r. Bekrić, sinovi: Elmir (2010) i Emrah (2012)
- Bedak (Safet) Mehmedalija (25.4.1962), žena Hana (21.9.1966), r. Ogrić, sinovi: Admir (1988) i Almir (1994)
- Bedak (Mehmedalija) Admir (3.5.1988), žena Minela (20.8.1989), r. Jašić
- Bedak (Safet) Hidajet (1.10.1965), žena Mirsa (20.9.1974), r. Mujezinović, kćerke: Aldina (1994) i Nadina (1998)
- Bedak (Safet) Husein (5.2.1960), žena Mirsada (17.10.1961); sin Nijaz (1983.), kćerka Merisa (1988)
- Bedak (Huso) Ferid (2.1.1951)
- Bedak (Huso) Fahro (1953)
- Bedak (Mehmed) Nedžad (11.2.1976), žena Zulejha, r. Šakanović
- Bedak (Osman) Husein (26.11.1962)
- Bedak (Osman) Mesud (18.4.1956), žena Sevda (1.3.1960), r. Botić, sinovi: Smajo (1984), Osman (1978) i Asmir (1990), kćerke: Nasiha (1989), udata, Nihada (1988), udata i Asmira (1992), udata
- Bedak (Mesud) Smajo (4.6.1984.), žena Delva (13.12.1979.), r. Hasaničević, kćerka Dženana (2013)

- Bedak (Mesud) Osman (21.10.1978), žena Mersiha (2.2.1982), r. Muhadžedinović, sin Aldin (2004); kćerka Lejla (2009)
- Bedak (Osman) Sulejman (8.9.1960), žena Sabiha (1.1.1963), r. Kantić, sinovi: Ahmet (1985) i Nihad (1988)
- Bedak (Sulejman) Nihad (21.7.1988), žena Zekija (27.12.1992), r. Hasanbašić, sin Nermin
- Bedak (Sulejman) Ahmet (20.6.1985), žena Adela (14.1.1986), r. Kapić,
- Bedak (Hamid) Hamdo (7.4.1947), žena Hanka (11.5.1947), sinovi: Nermin (1971), Edin (1974) i Muhamed (1979), kćerke: Adina (1976), udata i Samira (1982), udata
- Bedak (Hamid) Edhem (16.6.1944), žena Mejra (7.11.1946), r. Delić, sin Sanel (1984)
- Bedak (Edhem) Sanel (12.2.1984), živi u *Njemačkoj*, žena Amra (15.9.1983), r. Kruško, kćerka Sara (2009)
- Bedak (Hamdo) Nermin (24.2.1971), žena Samira (1973), r. Muratović, sinovi: Belmin (1996) i Berin (2007)
- Bedak (Hamdo) Edin (25.4.1974), žena Zemira (1977), r. Kavazović, sin: Kenan (2002)
- Bedak (Hamdo) Muhamed (17.7.1979.), žena Amela (1983), r. Šečić, kćerka Nadina (2009) i Amelina kćerka Anida (2003)
- Bedak (udova Seadova) Zulejha (1.1.1952), r. Iriškić, suprug Sead (r. 20.1.1946), umro, kćerke: Azra (1977), udata, Emina (1989), udata, Behija (1979), udata
- Bedak (Huso) Fikret (10.5.1949), žena Fatima (5.1.1956) r. Kotorić, sin Huso (1976), kćerke: Nađa (1975), udata i Aida (1981), udata
- Bedak (Fikret) Huso (17.10.1976), žena Jasmina r. Šakanović; sin Jasmin, kćerka Lejla
- Bedak (udova Fuadova) Emsada (6.1.1961), suprug Fuad (r. 27.10.1957.), umro; sin Muamer (1995), kćerke: Almira (1988), Amra (1989), Ermelina (1986) i Muamera
- Bedak (udova Sulejmanova) Kadira (10.9.1933), suprug Sulejman, umro, sinovi: Hajrudin (1956), Suljo (r. 1956) umro, Mehmed, umro, Fuad (r. 1965), umro, Ismet (r. 1967), poginuo, kćerke: Sabira (1960), Safida, Melva, Rasma, umrla i Saliha, umrla

- Bedak (udova Sulje) Zumra (20.5.1957); suprug Suljo (r. 7.5.1956), umro, sinovi: Adis (1988), Admir (1983), Mirsad (1975) i Esad (1977), kćerka Samira (1980), udata
- Bedak (Suljo) Mirsad (11.11.1975), žena Delva (30.4.1983), r. Spahić, sin Mersad (2007), kćerka Mirsela (2002)
- Bedak (Sulejmen) Fuad (1965), žena Mina (1974), r. Hasanić, sin Ismet (1998), kćerka Ismeta (1995)
- Bedak (Sulejmen) Hajrudin (8.6.1956), supruga Mufida (9.8.1955), sinovi: Fahrudin (1977) i Sead (1981), kćerke: Hajra (1992), udata i Fahreta (1983), udata
- Bedak (Safet) Husejin (5.2.1960), sin Nijaz (1983)
- Bedak (udova Rasimova) Nermina (8.3.1963), *živi sa porodicom u Americi,* suprug Rasim (r. 12.12.1956), umro, sin Nermin (1983), kćerka Sanela (1984),
- Bedaković (Mehmed) Mustafa (17.9.1974), žena Enisa (24.4.1980), r. Zilkić, kćerke: Sumea (2000) i Arsela (2008)
- Bedaković (Mehmed) Naim (24.8.1977), žena Aida (4.1.1981), r. Bedak, kćerka Melina (2011)
- Bedaković (Alija) Dževad (17.4.1955), žena Alma (27.3.1960), r. Ismaili, sinovi: Amel (1980) i Adnan (1983), kćerka Mersiha (1980), udata
- Bedaković (udova Mehmedova) Saliha (20.10.1951), r. Bedak, muž Mehmed, umro, sinovi: Mustafa (1974), Naim (1977) i Nedžad
- Begović (Mustafa) Zuhdija (20.4.1963), žena Hanka (24.2.1967), r. Hasanbašić, sinovi: Denis (1988) i Ahmet (1998), kćerka Indira (1991), udata
- Bešo (Sejid) Mujo (1.1.1967), žena Murisa (17.2.1973), sin Adel (1991), kćerka Enisa (1997)
- Bešo (Sejid) Enes (1.7.1970), žena Naila (29.9.1973), r. Tukić, sin Anes (2008), kćerke: Senita (1992) i Seida (2001)
- Ćostović (udova Halilova) Nefija (1.5.1930), suprug Halil (r. 27.8.1934), umro, sinovi: Muriz (1962) i Nurudin, kćerke: Raza, udata i Sedija, udata
- Ćostović (Halil) Muriz (2.9.1962), žena Samira (10.4.1967), r. Škiljo, kćerke: Aida (1987), udata, Emina (1995) i Amra (1989), udata
- Ćostović (Halil) Nurudin (15.10.1964)

- Ćostović (Senad) Admir (19.10.1989), žena Mirnesa (1992), r. Spahić, kćerka Nejla (2011)
- Ćostović (udova Ramina) Fatima (10.9.1931), suprug Ramo, umro, sin Senad (1961), kćerke Senada i Sutka
- Ćostović (Salih) Hakija (30.7.1952), supruga Mirsada (r. 5.1.1946), r. Babajić, umrla, sin Elvir (1975), kćerke: Asima (1973), udata i Asmira (1986), udata
- Ćostović (Hakija) Elvir (24.10.1975), žena Šemsa (15.3.1979), sinovi: Elmir (2000) i Eldin (2007)
- Ćostović (Ramo) Senad (1.6.1963), žena Fikreta (16.1.1967), r. Škiljo, sin Admir (1989.), kćerka Adisa (1986), udata
- Čeki (Dominik) Slađan (9.7.1981)
- Članjak Samir (17.10.1979), žena Senada (16.8.1982), r. Dugalić, sinovi: Emir (2003) i Esmir (2008)
- Delić (Husein) Emir (31.8.1969), žena Nusreta (10.8.1962), r. Bedak, sinovi: Elvir (1994) i Alem (2002), kćerka Sabina (1995)
- Djedović (Aljo) Enes (25.7.1964), žena Sadeta (17.11.1973), sinovi: Ernes (1997) i Elvir (2001)
- Durmić (Bego) Adem (1990), staratelj Spahić Vahida
- Džinalić (Aljo) Mehmed (27.12.1952), žena Hatidža (14.5.1957), sin Elvir (1979), kćerke: Elvira (1977), udata i Sabaheta (1984), udata
- Džinalić (Meho) Elvir (16.3.1979), žena Jasminka, sin Elvirov Kenan (2003)
- Džinalić (udova Salihova) Fatima (25.6.1941), suprug Salih, umro, sinovi: Edin (1974), Mevludin (1976), odselio, kćerke: Malka (1970), udata, Sabiha, udata i Melva, udata
- Husičić (udova Sejdina) Advija (4.11.1956), suprug Sejdo (r. 7.6.1948.), umro, sinovi: Jasmin (1975), Nedžad (1969) i Dževad (1985), kćerke: Sabina (1983) i Sedina (1980), udata
- Husičić (Sejdo) Dževad (10.9.1985), supruga Asmira
- Husičić (Smail) Ekrem (31.10.1962), žena Zejna (8.5.1962), r. Alić, sin: Adnan (1984), kćerka Enesa (1990)
- Husičić (Ekrem) Adnan (12.9.1984), žena Medina (25.6.1987), r. Kruško, sin Nadin (2012)
- Husičić (udova Bećirova) Sedifa (29.6.1959), suprug Bećir (r. 3.5.1960.), umro, sinovi: Semir (1992), Senad (1981), Ismail (1980), Fadil (1986), Izudin (1993), umro

- Husičić (Midhat) Selvedin, žena Nermina, r. Dizdarević, sin Midhat (2012)
- Ibrahimović (udova Mehmedova) Mina (1938), suprug Mehmed, umro, sin Hidajet (1961)
- Ibrahimović (Mehmed) Hidajet (6.3.1961), žena Azra (22.9.1964), sin Mirnes (1988), kćerke Hidajeta (1985), udata i Mirnesa (1992)
- Karahmetović (Mujo) Nurudin (1.5.1967), žena Mina (1966), r. Škiljo, sinovi: Ernad (1987) i Edvin (1990)
- Karahmetović (Nurudin) Ernad (13.1.1987), supruga Hava (r. 16.7.1982), r. Mujić, umrla, kćerka Zerina (2010)
- Karahmetović (Tahir) Senada (16.7.1964), sinovi: Alem (2003), Samir (1992) i Alen (1984), umro
- Karahmetović (Huso) Samir (1992), žena Tanja, kćerka Sara (2013)
- Krličević (Ahmet) Damir (26.3.1976), žena Nedžada (1.7.1978), r. Duralić, sinovi: Anel (2001) i Amin (2002)
- Krličević (Sejdo) Ahmet (24.8.1952), žena Rezija (1.4.1952), r. Djedović, sin Damir (1976), kćerka Samira, udata
- Ljevaković Umihana (20.5.1938)
- Mujezinović (udova Ibrahimova) Rasma (23.6.1951), suprug Ibrahim (r. 23.2.1949), poginuo, kćerke: Mirsa (1974), udata, Murisa (1979), udata i Advija (1972), udata
- Mujezinović (udova Bećirova) Behija (15.3.1934), r. Smajić, suprug Bećir, umro, sinovi: Bećir (1951), Husein (1961), kćerke: Aiša, udata i Melva, umrla
- Mujezinović (Bećir) Bećir (26.12.1951), žena Hanifa (24.8.1950); kćerka Lejla (1990)
- Mujezinović (Bećir) Husein (10.4.1961), žena Jasminka (28.5.1962), r. Nasić, sinovi:Ademin (1991), kćerka Armina (1989)
- Mujezinović (Husein) Ademin (16.10.1991), supruga Mersiha (11.1.1992), r. Kujundžić, kćerka Daira (2013)
- Mujezinović (Mehmed) Adem (21.8.1959), žena Almasa (13.8.1965), r. Džanović, sin Ismet (1985), kćerka Arnesa (1983), udata
- Mujezinović (Adem) Ismet (8.4.1985), žena Elvira;
- Mujezinović (Muharem) Asim (5.10.1956), žena Rabija (26.6.1958), r. Hodžić, sinovi: Haris (1987) i Besim (1991)

- Muminović (udova Ibrina) Zehida (13.3.1942), r. Bedak, suprug Ibro (r.10.1.1943), umro, sinovi: Resim (1964) i Rusmir (1965), kćerka: Remzija (1970), udata
- Muminović (Ibro) Resim (7.2.1964), žena Ćerima (7.10.1966), r. Begović, sin Ajdin (2000), kćerke: Maida (1990), udata i Almina (1994)
- Muminović (Ibro) Rusmir (21.1.1965), žena Vahida (11.5.1965), r. Skula, sinovi: Elvin (1989) i Adin (1995)
- Muminović (udova Muharemova) Hanča (9.4.1949), suprug Muharem (r. 8.4.1949), umro, kćerke: Šerifa (1974), udata, Nermina, udata, Jasmina (1966), udata, Edina (1967), udata i Paša (1982), udata
- Muminović (Hasan) Muharem (30.11.1971), žena Ifeta (29.11.1967) r. Ćorić
- Muminović (Hasan) Adem (4.12.1958), žena Šemsa, (7.4.1958) r. Huremović, sinovi: Selvedin (1979) i Senaid (1981), kćerka Senaida (1989), udata
- Muminović (Adem) Selvedin (19.9.1979), žena Selma (10.10.1983), r. Skulić,
- Muminović (Hasan) Edib (25.8.1962), žena Selma (4.3.1965), r. Hodžić, sinovi: Adis (1985) i Hasan (1987)
- Muminović (Edib) Adis (25.9.1985), žena Mirzeta (18.10.1982), r. Jacić, kćerka Dželila (2010)
- Muminović (Edib) Hasan (1987), žena Nadira (1989)
- Muminović (Hasan) Muhamed (10.5.1964), žena Rabija (16.1.1966), sinovi: Adnan (1990) i Asmir (1993), kćerka Fatima (1995)
- Muminović (Hasan) Bajruzin (3.4.1966), žena Enesa (17.8.1968), r. Skula, sin Mirsad (1990), kćerka Amra (1997)
- Omeragić (žena Ahmetova) Sabira (2.6.1960), r. Bedak, suprug Ahmet (r. 3.1.1960), umro, sin Sabirin Samir (1979)
- Salkanović (udova Mehmedova) Medina (25.8.1952), r. Dedić, suprug Mehmed, umro, sinovi: Atif (1980) i Zerin (1976), kćerke: Zerina, udata, Atifa (1971), udata i Hana (1973), udata
- Salkanović (Mehmed) Zerin (19.8.1976), žena Selena (25.9.1980), sinovi: Mehmed (2006) i Emre (2011)
- Salkanović (Mehmed) Atif (22.7.1980), žena Suvada, kćerka Ajla (2012)

- Salkić (Husein) Bahrudin (20.6.1958), supruga Mejra, umrla, žena Šehra (17.3.1965), r. Ogrić, sinovi: Vahdet (1980), Vahid (1981), kćerka Vahdeta (2008)
- Salkić (Huso) Sabahudin (16.5.1971), žena Sabaheta (10.10.1972), r. Mujčinović, sinovi: Benjamin (1992), Emir (1996) i Aldin (1999)
- Salkić (Huso) Elvedin (31.8.1979), žena Alema, r. Dizdarević, kćerka Arifa (2010), Elvedinov sin Belmin (2000.), Alemini sinovi: Hasan (2000) i Omer (1999), kćerka Fatima
- Salkić (Huso) Armin (8.5.1988), žena Ermina (1994), sin Fikret (2012)
- Salkić (Bahrudin) Vahdet (14.2.1980), žena Zekija (23.2.1985), sin Demir (2012), kćerka Mejrema (2002)
- Skula (Ibro) Husein (17.5.1948), supruga Hatidža (r. 11.11.1946), r. Djedović, umrla, sinovi: Ibrahim (r. 1971), poginuo i Redžo (1972), kćerke: Sedina (1976), udata i Zineta (1977), udata
- Skula (Husein) Redžo (7.10.1972), žena Mersiha (2.2.1980), r. Bedaković, kćerka Aldijana (2005)
- Solo (Mahmut) Ahmet (5.9.1958), žena Amira (17.6.1962), r. Ćostović, unuk Mujezinović Dino (1998)
- Spahić (Hasan) Hasib (28.10.1956), žena Rabija (16.7.1964), r. Bekrić; sin Haris (1989), kćerka Samra (1982), udata
- Spahić (Husein) Sejfudin (5.9.1962), žena Rukija (11.1.1964); r. Orlović; sin Azem (1984), kćerke: Azra (1985), udata i Almina (1991), udata
- Spahić (Husein) Redžo (2.11.1967), žena Elvira, sin Enes (1991), kćerka Senaida (1995), udata
- Spahić (Redžo) Enes (1991), žena Almina (1991), r. Hasaničević
- Spahić (Hasan) Mina (1.8.1961), sin Elvedin (1982), kćerka Mirela (1980), udata
- Spahić (Mehmed) Nesib (11.10.1963), žena Amira (3.3.1971), sinovi: Armen (1990) i Elmin (1996)
- Spahić (Mehmed) Ismet (8.12.1958.), žena Mevlida (28.8.1961) , r. Mušinović, sinovi: Muhamed (1980) i Muamer (1995), kćerka Mersida (1982), udata
- Spahić (Ismet) Muhamed (23.8.1980), žena Adisa (12.6.1988), r. Ćostović, kćerke: Meliha (2009) i Lejla (2011)

- Spahić (Mehmed) Fikret (27.5.1954), žena Dževahira (3.6.1950), r. Skrozo, sin Enver (1974), kćerke: Sabaheta (1976), udata i Delva (1983), udata
- Spahić (Fikret) Enver (19.8.1974), žena Amira (31.7.1975), sin Mirza (2002), kćerka Mariza (1996)
- Spahić (Hasib) Haris (28.9.1989), žena Armina, r. Bajrić; sin Ensar (2012)
- Spahić (udova Husejnova) Vahida (10.4.1943), r. Salkić; suprug Husein, umro; sinovi: Redžo (1967), Sejfudin (1962) i Mehemed, kćerke: Zuhdija, umrla; unuk Durmić Adem

Bedaci

BEGOVIĆI, MEŠIĆI, KURTIĆI, SKOPLJACI, DŽINALIĆI...

- Begović (Mustafa) Adem (1950), supruga Ifeta (1954)
- Begović (Bećir) Bajruzin (1963), supruga Elivana (1975)
- Begović (Hasan) Bećir (1933), supruga Mejra (1932)
- Begović (Smajla) Edin (1978), supruga Hamida (1981), sin Eldar (2008)
- Begović (Bajruzin) Ekrem, supruga Edita

- Begović (Husein) Ekrem (1969), supruga Atifa (1970), kćerke Badema (1990) i Adita (1992)
- Begović (Redžo) Enver (1967), supruga Jasmina (1970), sin Haris (1993), kćerka Lejla (1992), sestra Sena (1962)
- Begović (Husein) Esad (1962), supruga Mirsada (1969), sin Denis (1992), kćerka Elma (1997)
- Begović (Husein) Fadil (1965), supruga Selma (1966), kćerke Zerina (1992) i Merima (1996)
- Begović (Muhamed) Kemal (1972), supruga Fatima (1973), sin Muhamed (1994) i kćerka Nadina (1999)
- Begović (ž. Smajla) Melva (1945), sin Enis (1982)
- Begović (Osman) Mustafa (1969), supruga Sabina (1976), sinovi: Adnan (1994), Anadin i kćerka Emina (1997)
- Begović (Mustafa) Osman (1940)
- Begović (ž. Mehmeda) Rasema (1965), sin Amar (2002), kćerka Ajla
- Begović (Salih) Refik (1965), supruga Ajka (1972), sinovi: Admir (1990), Armin (1993) i kćerka Sumeja (2004)
- Begović (Muhamed) Safet (1967) supruga Amela (1971), sin Berin (2000), kćerka Berina (1994)
- Begović (Adem) Samir (1977), supruga Ilda (1984), sin Faris (2004), kćerka Kanita (2011)
- Bekrić (Meho) Adem (1951), supruga Razija (1956), sinovi: Samir (1977), Almir (1980), Jasmin (1983) i Fikret (1986)
- Brkić (Mehmedalije) Amela (1975)
- Brkić (Mehmedalije) Sabira (1978)
- Burejić (Hamzalija) Adnan (1979), supruga Hamida (1977), djeca Sara (2006), Ema 2009)
- Burejić (Hamzalija) Amir (1973), supruga Amira (1976), djeca Nedim (1999) i Ajna (2008)
- Burejić (Sakib) Eldin (1985), supruga Lejla (1986), dijete Adin (2009)
- Burejić (Munir) Halil (1960), supruga Duda (1958)
- Burejić (ž. Hamzalije) Hanča (1946)
- Burejić (Safet) Nermin (1971), supruga Elvira (1973), kćerke Selma (1995) i Sunita (2005), sin Muhamed (2009)
- Burejić (Muhamed) Safet (1951), supruga Saliha (1950)

- Burejić (Muhamed) Sakib (1957), supruga Jasminka (1960), sin Emir (1981)
- Čajić (Šaban) Melis (1975), supruga Nermina (1974), kćerke Lejla (2006) i Selma (2008)
- Čaplja (Hasan) Dževad (1970), supruga Sabira (1978), sin Sabahudin (1997), kćerka Dženana (2003)
- Ćostović (Ismet) Esed (1958), supruga Hava (1956)
- Djedović (Aljo) Bećir (1971), supruga Fadila (1971), sinovi Kenan (1995) i Benjamin (1999)
- Džanović (Alija) Asim (1952), supruga Safeta (1953)
- Džanović (Rasim) Behudin (1978), supruga Admira (1983), sinovi Aldin (2003) i Rasim (2009)
- Džanović (Asim) Besim (1974), supruga Samira (1982), sin Tarik (2003), kćerka Suada (2001)
- Džanović (Rasim) Nehrudin (1981), supruga Adisa (1981), kćerke Nejra (2009) i Adna (2011)
- Džanović (Asim) Nusmir (1981), supruga Mirzeta (1981), sin Asim (2003), kćerka Irmela (2010)
- Džanović (ž. Rasima) Rabija (1954), sin Mersim (1989)
- Džinalić (Avdo) Abid (1931)
- Džinalić (Abid) Avdo (1966), supruga Zilka (1970), sin Asmir (1989), kćerka Emina (1992)
- Džinalić (Hasan) Fahrudin (1971), supruga Refija (1970), kćerka Almina (1992), sinovi Edin (1997) i Nedim (1997)
- Džinalić (Avdo) Hasan (1940), supruga Fata (1941)
- Džinalić (Sakib) Mirzet (1978), supruga Anesa (1986), djeca: Davud (2008) i Jakub (2011)
- Džinalić (Abid) Safet (1956), supruga Senada (1960), kćerka Azra (1990)
- Džinalić (Abid) Sakib (1953), supruga Sedija (1958),
- Džinalić (Safet) Senad (1980), supruga Ehlimana (1984), djeca Aida (2006) i Amar (2007)
- Džinalić (ž. Fikreta) Senada (1968), sin Muhamed (1994)
- Krajšnik (Adem) Mirnes (1975), supruga Emira (1976), kćerka Rialda, sin Bejan (2006)
- Krajšnik (žena Adema) Šehra (1943)
- Kurtić (Salko) Adem (1946) supruga Suvada (1960)

- Kurtić (Izudin) Adnan (1987), supruga Adisa (1986), kćerka Ajla
- Kurtić (Salko) Ahmet (1936)
- Kurtić (Salko) Fadil (1950), supruga Bahrija (1952)
- Kurtić (Ferid) Fahrudin (1968), supruga Ajiša (1970), sinovi Jahja i Enes (2001.) i kćerka Selima (1995)
- Kurtić (Salko) Ferid (1942)
- Kurtić (Ahmet) Mirsad (1963), supruga Zehra (1963), kćerka Amila (1989)
- Kurtić (Fadil) Nihad (1975), supruga Alma (1978), kćerke: Merima (1995), Merisa (1998) i Murisa (2002)
- Kurtić (Adem) Salko (1965), supruga Fatima (1964) sin Elvis (1988.), kćerka Meliha (1995)
- Kurtić (ž. Izudina) Zuhrijeta, (1963)
- Mahovac (Hasan) Sedin (1979), supruga Edita (1982), kćerka Arijana
- Mešić (Hamzalija) Adem (1964), supruga Fatima (1968), kćerka Melisa (1991) sin Hamzalija (1995)
- Mešić (Alija) Džemal (1948), supruga Kasema (1951), sin Nedžad (1971)
- Mešić (Alija) Dževad (1959)

Alija Mešić (1920-1985)

Mehmed Skopljak (1907-1971)

- Mešić (Alija) Edin (1962), supruga Murisa (1969), kćerka Nerma (1998.), sin Nedin (2003)
- Mešić (Džemal) Elvedin (1975), supruga Meliha (1978), kćerka Lejla (2009)
- Mešić (Kemal) Elvir (1980), supruga Tahira (1980), djeca Muhamed (2009.) i Kemal (2012)
- Mešić (Hamdija) Emir, (1978), supruga Meliha (1981), djeca Jamina (2001) i Lejla (2008)
- Mešić (Ibrahim) Esad (1959), kćerka Edina (1997)
- Mešić (Esad) Edin (1987), supruga Nermina (1992), dijete Ahmed (2013)

- Mešić (Muhamed) Hamdija, (1953), supruga Senada (1960)
- Mešić (Hamdija) Jasmin (1980) supruga Zekija (1985), djeca Samed (2009) i Amela (2010)
- Mešić (Alija) Kemal (1946), supruga Mina (1955)
- Mešić (Ibrahim) Muharem (1963), supruga Naja (1966), kćerka Raisa (1993)
- Mešić (Hamzalija) Muris (1961), supruga Fatima (1964),
- Mešić (Hamzalija) Senad (1966), supruga Mediha (1976), sinovi: Adel (1997), Amel (1999) i Amer (2002)
- Muminović (Sulejmen) Adem (1947), supruga Đulsa (1964), sin Haris (1985)
- Muminović (Huseina) Ahmet (1941), supruga Alema (1941)
- Muminović (Ahmet) Ismet (1967), supruga Sabaheta (1974), sin Haris (1993)
- Muminović (Ahmet) Izudin (1962), supruga Muhiba (1966), kćerka Šejla (1996)
- Muminović (Adem) Mihret (1970) supruga Mina (1972), sinovi Aldin (1995) i Ajdin (1997)
- Muminović (Ahmet) Sakib (1972), supruga Irma (1979), sinovi Ahmed (2001) i Muhamed (2009)
- Nuhi (Salih) Refik (1964), supruga Zumra (1970), kćerka Alma (1999)
- Nuhi (ž. Saliha) Ajka (1939), kćerka Refija (1960)
- Salkić (Huse) Elvir (1974), supruga Nihada (1975), sinovi Eldar (1994) i Muhamed (2007), kćerka Vanesa (1998)
- Sejdinović (Fahrudin) Eminir (1985), supruga Harisa (1994), sin Emina Hasaničevića Amar
- Skopljak (ž. Adema) Džiha (1952)
- Skopljak (Adem) Izet (1960), supruga Amira (1963), kćerke Arnesa (1996) i
- Skopljak (Salih) Jasmin (1966), supruga Hana (1965), sin Asmir (1989), kćerka Behija (1995)
- Skopljak (Adem) Mehmed (1982), supruga Nermina, dijete Harun (2010)
- Skopljak (Salih) Mirzet (1974), supruga Džemila (1972)
- Skopljak (Mehmed) Muhamed (1949), supruga Sakiba (1952)

- Skopljak (Adem) Nehru (1962), supruga Edina (1970) sin Armin, kćerka Emina (1996)
- Skopljak (Muhamed) Nermin (1969), supruga Mirnesa (1975), dijete Amel (2002)
- Skopljak (ž. Hamzalije) Sadeta (1953),sin Sedin (1974), kćerka Almina (1984)
- Skopljak (Muharem) Salih (1941), supruga Arza (1943)
- Spahića (Abida) Šaha (1968), kćerka Semira (2006)
- Šabanović (Izudin) Admir (1983), supruga Minela (1983), sin Ahmed (2009)
- Šabanović (Huso) Atif (1960), supruga Zirafeta (1963), kćerka Sehida (1996)
- Šabanović (Šemso) Elvedin (1990), supruga Selma (1992)
- Šabanović (Huso) Izudin (1956), supruga Saliha (1957)
- Šabanović (Atif) Rizo (1982), supruga Harijeta (1977), djeca Nedžma (2009) i Adna (2011)
- Šabanović(Mehmed) Salih (1963), supruga Medina (1962), kćerke: Kimeta (1985), Amina (1990), Nejla (1991)
- Šabanović (Huso) Šemso (1967), supruga Azra (1972), kćerka Emina (1995)
- Škiljo (ž. Hasiba) Paša (1959)

Dio Lepenice – Begovići, Mešići, Kurtići, Skopljaci, Džinalići i drugi

BRDO

- Babajić (Mustafa) Bećir (15.12.1916), supruga Aiša (r. 18.10.1922), umrla; sinovi: Bego (1953), Mirsad (1951) i Izet (1962), kćerka: Ramila (1949), udata

Bećir Babajić

- Babajić (Bećir) Bego (2.5.1953), žena Fikreta (1.2.1955), r. Ahmić, sinovi: Fikret (1984), Almin (1980), Mirsad (1978) i Almir (1977), kćerka Belkisa (21.8.1986), udata
- Babajić (Bego) Almin (6.6.1980), žena Admira (23.8.1979), r. Kakeš, sin Minel (2005), kći Ajla (2006)
- Babajić (Bego) Almir (4.3.1977), žena Irmina (17.4.1986), r. Dubravac, kćerka Emina (2012)
- Babajić (Bego) Mirsad (31.10.1978), žena Jasminka (6.3.1986), r. Kantić;
- Babajić (Bećir) Mirsad (1.2.1951), žena Besireta (21.3.1951); sin Alija (1979), kćerke: Vasva (1977), udata, Amra (1974.), udata i Begajeta (1973), udata
- Babajić (Mirsad) Alija (17.9.1979), žena Amelija (30.10.1981), sin Ahmed (2006)
- Babajić (Bećir) Izet (5.4.1962), žena Fatima (19.12.1964), r. Kebić, sinovi: Ermin (1988), Benjamin (1984) i Harun (1994)
- Begović (Ramo) Meho (17.3.1946), žena Almasa (15.4.1947), r. Smajić; sinovi: Sabahudin (1975), Mejfudin (1973) i Meho (1971), kći Sabaheta (1977), udata
- Begović (Meho) Meho (29.10.1971), žena Mina (24.1.1978), r. Delić; sin Adem (2005), kćerke: Almedina (1994), udata i Edina (1996)
- Begović (Meho) Sabahudin (15.2.1975), žena Nermina (23.9.1976), r. Kurtić, sin Zahir (1999), kćerka Emina (1996)
- Begović (Meho) Mejfudin (27.1.1973), žena Jasmina (1.7.1974), r. Hodžić

- Begović (Salih) Nezir (10.1.1973); žena Vernesa (31.10.1982), r. Halilović; sin Nedis (2007), kćerka Nejla
- Begović (Hasan) Alija (10.5.1942), žena Zuhra (26.5.1948), r. Djedović, sin Fadil (1967), *živi u Tešnju*, kćerke: Edina (1970), udata, Nermina (1973), udata i Fadila (1967), udata
- Begović (Fadil) Elmin (1990), žena Emina
- Begović (Muhamed) Rifat (9.3.1965), žena Mirsada (22.7.1973), sin Ismet (1990), kćerka Dalila (1993)
- Begović (Šaban) Sehad (8.9.1956), žena Alija (5.1.1967), r. Buljubašić, kćerka Lamija (2003)
- Begović (Muhamed) Ismet (17.9.1960)
- Begović (Ramo) Hamdija (10.5.1958), žena Hanifa (10.10.1963), r. Bavrk, kćerka Dženeta (2002);
- Begović (Ahmet) Ibrahim (9.6.1949), žena Hatidža (11.12.1949), sinovi: Hajrudin (1971) i Fahrudin (1978), kćerka Besima, udata
- Begović (udova Ahmetova) Nefa (1.8.1929), suprug Ahmet, umro, sin Ibro (1968), kćerka Ćerima (1966), udata
- Begović (Ahmet) Ibro (22.2.1968), žena Senada (3.8.1971), sinovi: Muhamed (1995) i Haris (1999), kćerka Amela (1990)
- Begović Šefija (16.7.1936)
- Bekrić (Muharem) Sakib (29.9.1946), žena Hatidža (20.5.1943), r. Muratović, sin Amir (1969), kćerke: Amira (1972), udata i Rabija (1964), udata
- Bekrić (Sakib) Amir (1.5.1969.), žena Sabina (2.10.1969.), r. Sarač, sin Kenan (1991), kćerke: Dženana (1993) i Emina (1994)
- Bekrić (Amir) Kenan (31.7.1991), žena Irma (17.9.1992), r. Rahmani
- Džinalić (Salih) Edin (11.1.1974), žena Rasma (12.9.1975), sin Armin (2004), kćerke: Armina (2001) i Arnela (2006)
- Džinalić (udova Mustafina) Šerifa (1.2.1933), suprug Mustafa (r. 27.10.1932), umro, sinovi: Halid (1961), Hazim (1959) i Kasim (1956);
- Džinalić (Mustafa) Halid (1.4.1961), žena Šemsa (29.1.1968), kćerka Adisa (1988), udata, Mirela, udata i Adela
- Džinalić (Mustafa) Hazim (23.12.1959), žena Amina (14.1.1970), kćerke: Amela (1988) i Šejla (2009)
- Džinalić (Mustafa) Kasim (27.11.1956), žena Suada (20.1.1964), sin Almir (1985), kćerka Armina (1988)

- Džinalić Ahmet, žena Malka (12.8.1970), kćerka Arnela (1997)
- Kavazović Salih, žena Jasmina (1978), r. Kurtić, sin Vedad (2013), kćerka Vedada (2010), Jasminin sin Šaban (2004) i kćerka Selma (1998)
- Kurtić (udova Ejubova) Emina (25.1.1943), r. Mehmedović, suprug Ejub (r. 12.10.1940), umro, sinovi: Esim (1961), Vahidin (1967) i Midhat (1971), kćerke: Sedija (1969), udata, Sedika (1965), udata i Esima, udata
- Kurtić (Ejub) Esim (27.8.1961), žena Samira (19.6.1965), r. Beganović, sinovi: Mensur (1989) i Nedim (1985)
- Kurtić (Esim) Nedim (7.9.1985), žena Indira (4.5.1988), r. Kurbašić, sin Ahmed (2010)
- Kurtić (Ejub) Vahidin (29.5.1967), žena Svila (15.3.1966), sin Bekir (1991), kćerka Almedina (1986), udata

Ejub Kurtić (1940-2013)

- Kurtić (Ejub) Midhat (24.4.1971), *živi sa porodicom u Italiji*, žena Fahira (30.5.1972), sinovi: Berin (1992) i Kemal (1994)
- Kurtić (Muharem) Jusuf (10.2.1955), žena Fatima (20.6.1959), r. Krličević; sin Muharem (1980), kćerke: Nejra (1997) i Jasminka (1977), udata
- Kurtić (Jusuf) Muharem (12.8.1980), žena Adisa (17.12.1982), r. Krličević, sin Rijad (2012), kćerka Adna (2006)
- Kurtić (Muharem) Ahmet (19.9.1952), žena Zlata (15.3.1957), r. Krličević, kćerka Rukija (1975), udata
- Kurtić (Suljo) Redžo (10.2.1957), žena Sajma (15.8.1959), r. Skula, sin Emir (1981), kćerka Sanela (1978), udata
- Kurtić (Redžo) Emir (23.6.1981), žena Amela (1.7.1979), r. Hadžan, sin Tarik (2007), kćerka Nedžma (2005)

- Kurtić (Mehmed) Fahrudin (22.8.1952), žena Raza (19.11.1956), sin Esmir (1980), kćerke: Nermina (1976), udata, Jasmina (1978), udata i Esmira (1994)
- Kurtić (Alija) Bajro (10.11.1938), žena Rahima (25.5.1944), r. Škiljo, sin Zaim (r. 22.10.1965), umro, kćerke: Remzija (1978), udata, Duda (1975), udata, Zehra (1970), udata, Zumra (1968), udata i Zlata (1964), udata
- Kurtić Bećir (1.10.1948), žena Fatima (20.12.1948), r. Begović; sinovi: Huso (1975) i Jasmin (1968), kćerke: Safida (1969), udata
- Kurtić Fatima (5.11.1936)
- Kurtić (Bećir) Jasmin (10.4.1968), žena Selima (29.2.1972), sin Ilderin (1991), kćerka Irmela (1994)
- Kurtić (Bećir) Huso (9.11.1975), žena Fadila (22.12.1978), r. Bekrić, sin Nedim (2001), kćerka Nejla (2004)
- Kurtić (Husein) Himzo (20.7.1937), žena Mejra (2.3.1943), r. Mulalić, kćerka Enisa (1977), udata, sinovi: Enes (1964) i Semir (1970)
- Kurtić (Himzo) Semir (29.11.1970), žena Sabaheta (19.2.1977), r. Begović, sinovi: Faruk (2000) i Kenan (2010)
- Kurtić (Himzo) Enes (1.8.1964), sinovi: Benjamin (1995) i Haris (1996)
- Kurtić (Husein) Zejir (12.4.1953), žena Kadira (27.8.1958), r. Mešić, sinovi: Amir (1976) i Arnel (1982)
- Kurtić (Zejir) Arnel (6.8.1982), žena Alminka (7.2.1982), r. Šaranović, kćerke: Amina (2004), Lejla (2004) i Amra (2012)
- Kurtić (žena Izetova) Zekija (27.9.1949), r. Hopić, suprug Izet, *odselio u Osijek, RH,* sinovi: Sabahudin (1968), poginuo i Elvir (1972), kćerka Zehrija (1969), udata
- Kurtić (Izet) Elvir (1.3.1972), žena Zahira (28.6.1979), r. Kurtić, kćerke: Lejla (2004) i Elma (2012)
- Kurtić (Sejdo) Ismet (12.4.1963), žena Ajka (1.4.1967), r. Skula, sin Elmedin (1989), kćerka Kimeta (1985), udata
- Kurtić (Ismet) Elmedin (5.6.1989), žena Merisa (17.1.1992), r. Ramić; kćerka Enida (2011)
- Kurtić (Sejdo) Edin (9.2.1966), žena Safida (24.2.1965), r. Smajić, sin Besim (1995)

- Mešić (udova Idrizova) Besima (15.3.1943), suprug Idriz, umro, kćerke: Velida i Alma (1971), udata, sin Almir (1973)
- Mešić (Idriz) Almir (14.9.1973), žena Amela (2.6.1978), r. Ahmetović; sinovi: Damir (2003) i Dino (2012), kćerka Ina (2001)
- Mešić (Mujko) Bećir (25.3.1953), žena Ziba (10.9.1955), r. Skula, sinovi: Amir (1978) i Samir (1993), kćerke: Nadira (1975), udata i Samira (1985), udata
- Mešić (Bećir) Amir (23.1.1978), sin Amar (2000)
- Mešić (Mujko) Adem (20.6.1941), supruga Behija (r. 22.11.1945), umrla, sinovi: Emin (1967), poginuo i Nermin (1971), kćerka Ismeta (1968), udata
- Mešić (Adem) Nermin (12.10.1971), žena Vahida (1975), r. Šečić; sin Emin (1997); kćerka Ermina (1995)
- Mešić (Emin) Ermin (8.10.1988), žena Alisa (26.1.1989), r. Ramić; sin Amel (2009)
- Mujagić (Halid) Esad (29.8.1972), žena Rukija (21.3.1975), r. Kurtić, sin Ajdin (1998), kćerka Aida (2001)
- Muminović (Avdo) Mustafa (10.11.1960)
- Muminović (Avdo) Mujo (13.9.1952)
- Muminović (Avdo) Sakib (17.6.1954), žena Sabina (13.11.1961), r. Mašić, sinovi: Mirel (1983) i Miralem (1985), kćerka Mirela (1991), udata
- Muminović (Sakib) Miralem (8.4.1985), žena Amina (3.9.1993), r. Džinalić
- Ogrić (Ferid) Amel (27.9.1974), žena Elvira (28.5.1978), kćerke: Amina (2006) i Aldina (2008)

- Ogrić (udova Feridova) Razija (13.6.1957), r. Begović, sin Ahmet (1976)

Brdo

DJEDOVIĆI

- Bedak (udova Ademova) Safija (27.3.1935), r. Kurtić, suprug Adem (r. 5.5.1931), umro, sinovi: Redžo (1958) i Midhat (1970), kćerka: Senija (1956), udata
- Bedak (Adem) Midhat (25.7.1970), žena Senida (15.2.1974), r. Čamdžić; sin Belmin (1999), kćerka Zerina (1995)

Adem Bedak (1931-2006)

- Bedak (Adem) Redžo (8.11.1958), žena Sena (4.3.1965), r. Hodžić, sin Elmedin (1988), kćerka Zenaida (1984), udata

- Bedak (Husein) Jakub (3.2.1969), žena Sabina (1976), r. Omerčić, kćerka Amra (2008)
- Bedak (Husein) Ejub (5.1.1967)
- Bedak (Suljo) Ibrahim (17.4.1954), žena Zehra (28.7.1954), r. Mujezinović, sinovi: Adis (1975) i Almir (1976), kćerka Adisa (1981), udata
- Bedak (Ibrahim) Adis (13.8.1975), žena Emina (15.12.1982), r. Huskić, sin Amar (2007)
- Bedak (Ibrahim) Almir (28.8.1976)
- Bedak (Suljo) Mustafa (8.12.1958), sestra Rezija (24.4.1956)
- Begović (Ahmet) Ibrahim (9.6.1949), žena Hatidža (11.12.1949), sinovi: Fahrudin (1978) i Hajrudin (1971), kćerka Besima (1973), udata
- Begović (Ibrahim) Hajrudin (1.4.1971), žena Mersiha (16.2.1973), sinovi: Asmir (1991), Medin (1995) i Amin (2007)
- Begović (Ibrahim) Fahrudin (20.4.1978), žena Jasmina (1.4.1979), r. Vehabović, sin Sabahudin (2001), kćerka Emina (2003)
- Begović (udova Kasimova) Ismeta (22.3.1952), suprug Kasim (r.19.3.1951), umro, sinovi: Muhamed (1975), poginuo i Džemal (1980), kćerka Mersiha (1984), udata
- Begović (Kasim) Džemal (21.8.1980), žena Sanela (8.9.1981), r. Ćehajić, sin Muhamed (2001), kćerka Amila (2007)
- Begović (Ahmet) Muharem (1.6.1963), žena Badema (16.6.1964.), r. Bajrić, sin Mirnes (1983)
- Begović (Muharem) Mirnes (5.8.1983), žena Suada (16.10.1987), kćerke: Emira (2008) i Erna (2009)
- Djedović (Husein) Bećir (20.8.1934.), žena Muhiba (3.7.1933.), r. Salkičević, sin Husein (1957), kćerka: Remzija (1958), udata
- Djedović (Bećir) Husein (26.6.1957), žena Zekija (7.1.1959), r. Alibalić, sinovi: Amel (1979) i Haris (1993), kćerka Amela (1982), udata
- Djedović (Husein) Amel (8.10.1979), žena Armina (6.10.1982), r. Ibrahimović, sin Huso, kćerka Nejla
- Djedović (Suljo) Omer (10.4.1945), žena Hanifa (1.3.1947), r. Bajrić, sinovi: Suljo (1975), *odselio u Jelah* i Dževad (1987), kćerke: Almasa (1968), udata, Samira (1972), udata, Sadeta (1970), udata

- Djedović (Ibrahim) Muharem (17.9.1958), žena Mirsada (8.1.1963), kćerke: Amra (1989), Emina (1996), Elvira (1981), udata i Admira (1984), udata
- Djedović (Ibro) Husein (8.3.1953), žena Rukija (4.5.1952), r. Alibalić, sinovi: Samir (1974), *odselio u Ljetinić*, Amir (1981), *odselio u Kraševo*, Nermin (1972) i Emir (1981), *odselio u Tešanj*, kćerka Ernesa (1985), udata
- Djedović (Husein) Nermin (1.11.1972), žena Sabina (25.2.1975), sinovi: Hazim (1998), Mirnel (2000) i Anel
- Djedović (Ibro) Aljo (14.4.1944), supruga Đulsa (20.10.1944), r. Sprečo, umrla, sinovi: Bećir (1971), Enver (1966), Enes (1964) i Mirnes (1982), kćerke: Enesa (1969), udata i Enisa (1982), udata
- Djedović (Aljo) Bećir (6.1.1971), žena Fadila (16.8.1972), r. Adžić, sinovi: Kenan (1995) i Benjamin (1999)
- Djedović (Husein) Salih (20.6.1943), supruga Hatidža (r. 1.2.1941), r. Smajić, umrla, sinovi: Sejad (1969) i Esad, *odselio na Tešanjku*, kćerke: Bahrija (1975), udata, Senada (1971), udata i Suada (1966), udata
- Djedović (Salih) Sejad (2.7.1969), žena Nermina (16.7.1970), r. Muminović, sin Armin (1994), kćerka Almina (1996)
- Krajšnik (Ahmet) Hilmo (26.7.1946), žena Duda (20.7.1948), r. Šečić, sin Senad (1971), kćerke: Sedina (1972), udata i Edina (1980), udata
- Krajšnik (Hilmo) Senad (27.1.1971), žena Sajda (1.3.1972), r. Bekrić, sinovi: Mirza (1996) i Tarik (2001)

Djedovići

HAMZIĆI

- Begić (Mustafa) Avdo (1.7.1940), žena Fatima (3.6.1948), r. Ćostović, sin Šemso (1972), kćerke: Mujesira (1966), udata, Emina (1967), udata
- Begić (Avdo) Šemso (6.5.1972), žena Sabina (28.9.1976), r. Jupić, sinovi: Amir (1996) i Almedin (2000)
- Bekrić (Salih) Džemal (20.3.1950), žena Amira (19.12.1949), r. Kotorić, sinovi: Nermin (1970) i Esim (1974), *odselio u Matuziće*, kćerka Nermina (1979), udata
- Bekrić (Džemal) Nermin (5.2.1970), žena Edbina (4.7.1975), r. Jusufović, Nerminov sin Kenan (2000), kćerka Alejna (2013)

- Bekrić (Hamza) Ramo (1.2.1936), žena Hatidža (8.1.1935), r. Aličić, Aličić Melva (16.4.1941) (Hatidžina sestra), sinovi: Asim (1955), umro, Razim (r.1956), *odselio u Kraševo*, poginuo, Izet (1960), Salih (1962), *odselio u Matuziće*, Suvad (1966), *odselio u Kraševo* i Senad (1968), kćerka Suada (1965), udata
- Bekrić (Ramo) Senad (6.6.1968), žena Senija (14.12.1967), r. Bajrić, kćerke: Nejira (1993), Nedžmija (1996) i Lamija (2003)
- Bekrić (Ramo) Izet (28.2.1960), žena Safija (13.9.1962), r Meškić, sinovi: Mirza (1985) i Semir (1991)
- Bekrić (Izet) Mirza (7.4.1985), žena Indira (15.6.1984), r. Šaranović, sinovi: Harun (2006) i Mahir (2009)
- Bekrić (Omer) Bećir (20.4.1945), žena Sadika (20.1.1949), r. Sprečo, sinovi: Ekrem (1970), Enes (1975), Enver (1974), kćerka Melva (1978), udata
- Bekrić (Bećir) Enes (16.10.1975), žena Ermina (1979)
- Bekrić (Bećir) Ekrem (15.1.1970), *živi sa porodicom u Sloveniji*, žena Emira (16.9.1973), r. Kavazović, sinovi: Elmin (1997) i Eldin (2001)
- Bekrić (ž. Bećirova) Sadika (20.1.1949), r. Sprečo
- Bekrić (Omer) Fikret (24.3.1952), žena Suvada (11.10.1950), r. Šiljo, sinovi: Midhat (1972), kćerka Mediha (1975), udata
- Bekrić (Omer) Ramo (14.4.1958), žena Fatma (9.9.1962), r. Krkalić, sinovi: Nevzet (1979) i Admir (1987), kćerka Nevzeta (1981), udata
- Bekrić (Ramo) Admir (20.6.1987), žena Sanida (5.7.1991), r. Fejzić, sin Vedad (2011)
- Bekrić (Fikret) Midhat (10.5.1972), žena Sabina (12.7.1976), r. Salibašić, sin Adnan (2004), kćerka Ajla (1997)
- Bekrić (udova Ismetova) Mejra (12.11.1955), *živi u Hrvatskoj*, suprug Ismet (r. 27.6.1954), umro, sinovi: Edin (1976) i Elvedin (1977), *živi u Hrvatskoj*
- Bekrić (Ismet) Edin (16.5.1976), *živi sa porodicom u Hrvatskoj*, žena Amra (8.2.1982), r. Hadžić, sin Ismet (2006), kćerka Elvedina (2002)
- Bekrić (Ramo) Nevzet (22.6.1979), žena Senada (18.9.1979), r. Huskić, kćerke: Amina (2003), Aldina (2006.) i Fatima (2010)
- Bekrić (Husein) Enisa (1958), *živi u Holandiji*, sin Subašić Amir (1979)

- Bekrić (Husein) Ahmet (18.8.1962), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Jasmina (23.9.1965), sin Amar (1992), kćerke: Lejla (1990) i Rukija (1997)
- Bekrić (Husein) Jasmin (1965), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Nasiha (1967). r. Bedak, sin Tarik (1990), kćerka Selma (1990)
- Bekrić (Salih) Dževad (11.10.1956), žena Ćerima (24.10.1957), r. Muratović, sin Damir (1979), kćerka Damira (1977), udata
- Bekrić (Dževad) Damir (26.3.1979), žena Amela (26.10.1980.), r. Jusufović, sin Dženan (2008), kćerka Dženana (2011)
- Bekrić (Salih) Ahmet (10.3.1961), žena Ajka (11.11.1964), r. Skula, sinovi: Mirzet (1983) i Azem (1986)
- Bekrić (Ahmet) Mirzet (31.3.1983), žena Sanela (27.3.1986), r. Mehinagić, kćerka Kanita (2012)
- Bekrić (Ahmet) Azem (8.11.1986); žena Elmedina (1.10.1987), r. Hopić, kćerka Asja (2012)
- Bekrić (Hasan) Rasim (24.4.1956.), žena Muhiba (2.11.1958), r. Hodžić, sinovi: Alen (1981) i Adis (1984), kćerka Begzada (1979), udata
- Bekrić (Rasim) Adis (19.6.1984), žena Amela (15.11.1987), r. Krkalić, kćerka Hena (r. 2012), umrla
- Bekrić (Rasim) Alen (19.10.1981), žena Mirnesa (30.4.1984), r. Krličević, sinovi: Bakir (2004) i Šemsudin (2008)
- Bekrić (Mehmed) Sefer (2.2.1941), supruga Uma (r. 15.1.1944), r. Hadžan, poginula, supruga Esma (r. 1949), r. Hadžan, umrla, žena Derviša (5.4.1955), r. Halilović, sin Sejfudin (1970), kćerke: Hana (1966), udata, Hanča (1968), udata, Saliha (1967), udata, Sabira (1964), udata, Sabina (1963), udata
- Bekrić (Sefer) Sejfudin (11.7.1970), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Zijada (6.11.1972), sin Alem (2007), kćerke: Uma (1998), i Asmira (1995)
- Bekrić (udova Sulejmanova) Behija (9.9.1953), r. Šabanović, suprug Sulejman (r. 5.6.1951), umro, sinovi: Naid (1975) i Nihad (1974), *odselio u Žabljak*, kćerka Raza (1972), udata
- Bekrić (Sulejman) Naid (27.10.1975), žena Mirzada (17.11.1980), r. Krkalić, djeca: Maid (2003) i Namik (2005)
- Bekrić (udova Kasimova) Habiba (5.4.1927), r. Salibašić, suprug Kasim (r.18.4.1930), umro, sinovi: Sulejman (1951), umro, Adem

(1957), poginuo, Zuhdija (1960), Alija (1971), Smajo (1963), Ahmo (1955), kćerke: Sala (1968), udata, Halima (1953), udata i Hana (1965), udata

- Bekrić (Kasim) Ahmo (18.9.1955), žena Uma (5.7.1960), sinovi: Zahid (1981) i Kasim (1978), *odselio u Žabljak*
- Bekrić (Ahmo) Zahid (25.8.1981), *živi sa porodicom u Italiji*; žena Mediha (17.12.1984), r. Ćehajić, kćerke: Nadia (2006) i Džana (2009)
- Bekrić (udova Ademova) Hanka (10.12.1958), r.Škiljo: suprug Adem (r. 26.5.1957), poginuo, kćerke: Adisa (1980), udata i Merisa (1984), udata
- Bekrić (Kasim) Smajo (6.2.1963), žena Saliha (19.3.1968), r. Hadžan, sinovi: Ermin (1986) i Adem (1993)
- Bekrić (Kasim) Zuhdija (29.11.1960), žena Saliha (22.4.1966), r. Muslija, sinovi: Asmir (1989) i Jasmin (1994), kćerka Mirnesa (1984), udata
- Bekrić (Kasim) Alija (24.3.1971); žena Sabiha (1.1.1973), r. Omerbašić; sin Besim (1995), kćerka Almina (2001)
- Bekrić (Zuhdija) Asmir (20.1.1989), žena Mejra (14.2.1992), r. Kamenica, sin Ajnur (2012)
- Bekrić (Suljo) Alija (2.5.1945), žena Raza (20.2.1946), r. Bedak, sinovi: Ramiz (r. 1968), poginuo i Rasim (1965), kćerke: Džemila (1969), udata i Sala (1974), udata
- Bekrić (Alija) Rasim (14.10.1965), žena Nermina (18.2.1969), r. Kunalić, sinovi: Adin (1987) i Alija (1991)
- Bekrić (Rasim) Adin (20.9.1987), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Amina (12.6.1987), r. Tukić, sin Ayidin (2013)
- Bekrić (Suljo) Smajo (21.3.1932), žena Mina (17.8.1935), r. Hadžić; sinovi: Adil (1955) i Ahmet (1959), kćerke: Mina (1962), udata, Bahrija (1970), udata, Fata (1967), udata
- Bekrić (Smajo) Ahmet (25.10.1959.), žena Livaza (5.8.1962), r. Sprečo, sinovi: Haris (r. 1982), umro i Ramiz (1994), Hajro (r. 1997), umro, kćerke: Aldina (1986), umrla i Mina (2001), umrla
- Bekrić (Smajo) Adil (26.11.1955), žena Ferida (12.1.1956), r. Mehmedović, sinovi: Almir (1975), *odselio u Mraviće* i Fadil (1983), kćerka Fadila (1978), udata
- Bekrić (Adil) Fadil (3.5.1983), žena Asmira (17.10.1987.), r. Adžić, kćerka Lejla (2012)

- Bekrić (Muhamed) Avdo (19.8.1953), žena Halima (13.7.1954), r. Sejdinović, sin Ajdin (1981), kćerka Aida (1976), udata
- Bekrić (Avdo) Ajdin (13.3.1981), žena Unka (29.3.1981), r. Hasanbašić, sin Ahmed (2005), kćerka Berina (2008)
- Bekrić (Husejn) Ferid (28.9.1950), žena Fadila (3.4.1957), r. Sejdinović, sin Adnan (1979), kćerka Sena (1975), udata
- Bekrić (Ferid) Adnan (8.11.1979), žena Amela (15.9.1984), r. Ogrić, kćerke: Anesa (2007) i Sara (2011)
- Bekrić (udova Hasanova) Melva (23.7.1931), r. Avdić, suprug Hasan (r. 1932), umro, sinovi: Adem (1957), *odselio u Matuzići*e, Rasim (1956) i Aljo (1962), kćerke: Senada (1965), udata i Sabiha (1952), udata
- Bekrić (Hasan) Aljo (24.5.1962), žena Mujesira (31.7.1966), r. Begić, sinovi: Hasan (1986), Aris (1989) i Mensur (2001)
- Bekrić (Aljo) Hasan (22.12.1986), žena Senada (11.11.1988), r. Jupić, sin Eldar (2013), kćerka Ajla (2010)
- Bekrić (Mahmut) Vildan (2.8.1986), žena Naida (21.6.1989), r. Tursić
- Bekrić (Husein) Mahmut (2.1.1957), žena Zlata (22.4.1963), r. Hodžić, sinovi: Vildan (1986) i Selver (1994), kćerka Maida (1983), udata
- Bekrić (Aljo) Mahmut (15.4.1935), žena Hafiza (17.12.1938), r. Salkičević, sinovi: Jakub (1959), *odselio u Kraševo*, Mesud (1964), *odselio u Kraševo*, Mesud (1964), umro, Hazim (1966), Dževad (1975), Mustafa (1970) i Mirsad (1965), *odselio u Matuziće*, kćerke: Derviša (r. 1957), umrla, Ševala (1968), udata i Sadeta (1960), udata
- Bekrić (Mahmut) Dževad (5.3.1975), žena Hasena (20.8.1975), r. Valentić, sinovi: Muhamed (2001) i Mahmud (2005), kćerka Sumeja (2003)
- Bekrić (Mahmut) Hazim (1966), žena Senija (2.9.1968), r. Smajić, kćerke: Sanida (1989), udata, Fazila (1994), umrla i Nedžmija (1996)
- Bekrić (Mahmut) Mustafa (15.7.1970), *živi sa porodicom u Americi*, žena Mina (3.10.1975), r. Durmišević, sin Mesud (1996), kćerke: Elma (1999) i Samra (2006)
- Bekrić (Hamza) Muharem (30.5.1945), žena Hatidža (15.3.1946), r. Čaplja, sinovi: Esad (1972), *živi u Americi*, Emir (1970), *odselio u Mraviće* i Remsad (1980), kći Emira (1968), udata

- Bekrić (Muharem) Remsad (18.10.1980), žena Erna (22.9.1983), r. Pridjevčić, kćerke: Armina (2009) i Lejla (2012)
- Bekrić (Muharem) Sabahudin (7.2.1972), žena Alma (20.10.1978), r. Husibegović, kćerke: Naida (2003) i Nadina (1997)

Osman Bekrić (1928-2003)

- Bekrić (Mehmed) Avdo (15.7.1932), supruga Sajda, (r. 5.7.1934), r. Čamdžić, umrla, sinovi: Smajo (1959), Muharem (1964), *odselio u Kraševo*, Mehmed (1961) i Ibrahim (1967), kćerka Sajda (1972), udata
- Bekrić (Avdo) Ibrahim (22.2.1967.), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Amira (6.8.1968.), r. Hasanbašić, sin Admir (2006), kćerka Zerina (1996)
- Bekrić (Avdo) Mehmed (13.11.1961), žena Sakiba (9.5.1964.), r. Trepčić, kćerke: Selma (1985), udata, Samra (1989), udata i Mediha (1998)
- Bekrić (Avdo) Smajo (23.1.1959), žena Mina (1.5.1961), r. Bajrić, kćerke: Meliha (1980), udata i Binasa (1985), udata
- Bekrić (Mehmed) Ibrahim (5.2.1939), supruga Halima (1942), r. Bedak, umrla, sinovi: Asim (1968), umro i Ćazim (1970), kćerka Asima (1977), udata
- Bekrić (Ibrahim) Ćazim (5.5.1970), *živi sa porodicom u Australiji*, žena Edina (1973), sinovi: Asim (1998) i Edin (2006)
- Bekrić (Osman) Hajrudin (1953), *živi sa porodicom u Njemačkoj*, žena Naza (1952), r. Isić, sinovi: Almir (1986) i Haris (1991), kćerka Alma (1981), udata
- Bekrić (Muhamed) Muharem (11.4.1948), žena Hanča (20.7.1949), r. Bajrić, sinovi: Sabahudin (1972), Semedin (1980), kćerka Sabaheta (1973), udata
- Bekrić (Muharem) Semedin (11.5.1980), *živi sa porodicom u Italiji*, žena Mirela (3.2.1982), r. Muminović, sin Amel (2005)

- Bekrić (Muhamed) Halid (29.12.1954), žena Mejra (7.12.1958), r. Hamidović, sinovi: Muris (1985) i Dženis (1982), kćerka Merima (1989), udata
- Bekrić (Muharem) Remsad, (18.10.1980), žena Erna, (22.9.1983.), r. Pridjevčić, kćerka Armina (2009)
- Bekrić (udova Kasimova) Hana (14.2.1943), r. Bedak, suprug Kasim (r.1942), umro, sin Husejn (1973), kćerke: Behija (1968), udata, Zekija (1970), udata i Emina (1966), udata
- Bekrić (Kasim) Husejn (11.6.1973), žena Nedžada (5.8.1979), r. Unkić, sin Benjamin (2010)
- Durmić Hajrudin (6.5.1967), *živi sa porodicom u Švedskoj*, žena Bahrija (28.6.1970), r. Bekrić, djeca Bahrijina: sin Amil (1993), kćerka Aldina (1989)
- Hodžić (Ramo) Adem (10.5.1945), žena Fatima (26.7.1949), r. Beganović, sinovi: Enver (1973), poginuo, Edin (1978) i Enes (1976.), kći Mihana (1970), udata
- Hodžić (Adem) Edin (3.1.1978), žena Samira (2.6.1978), r. Suljić, sin Tarik (2004), kćerka Aiša (2011)
- Hodžić (Omer) Muhamed (5.2.1960), žena Fatima (7.10.1963), r. Muslija, sin Amar (1990), kćerka Ajna (1998)
- Husičić (Mustafa) Hasan (1.5.1938), žena Rukija (27.7.1941) r. Bajrić, sinovi: Refik (1967), Zijad (1958), Hidajet (1971) i Nail (1974), kćerke: Vahdeta (1964), udata i Izeta (1965), udata
- Husičić (Hasan) Hidajet (13.4.1971), žena Rasma (3.1.1975), r. Krličević
- Husičić (Hasan) Nail (20.1.1974), žena Elvira (30.9.1975), r. Begić, sin Elvir(2008), kćerka Nejla (2010)
- Husičić (Hasan) Refik (20.3.1967), *živi u Njemačkoj*, kćerka Adisa (1990)
- Husičić (Hasan) Zijad (2.2.1958), žena Sakiba (24.3.1958), r. Škiljo, sin Samir (1987), kćerke: Samira (1978), udata i Mersiha (1982), udata
- Husičić (Zijad) Samir (8.6.1987), žena Aida (13.2.1988), r. Makarević
- Krkalić (udova Muhameda) Vahdeta (6.7.1958), r. Delić, suprug Muhamed (r.15.8.1948), umro, sinovi: Elvir (1975) i Nermin (1976)
- Krkalić (Muhamed) Elvir (15.1.1975), žena Dževdeta (2.1.1979), r. Čamdžić, sin Elmin (2012), kćerke: Dženisa (1997) i Dženana (1999)

- Krkalić (Muhamed) Nermin (14.11.1976), žena Edina (10.3.1973) r. Sprečo, djeca: Muhamed (2001) i Delila (2004)
- Krkalić (Salih) Fahrudin (20.9.1967), žena Šefka (28.6.1973), r. Mujkanović
- Krkalić (udova Saliha) Rukija (2.1.1938), r. Džinalić, suprug Salih (r. 25.4.1935.), umro, sinovi: Fahrudin (1967), Bajruzin (1963), kćerka: Fatima (1960), udata
- Krkalić (Salko) Ahmet (14.2.1932), supruga Rahima (r. 25.4.1938), umrla, sinovi: Halid (1961), *odselio u Kraševo*, Eniz (1959), *odselio u Kraševo* i Vahid (1964), kćerka Vezira (1957), udata
- Krkalić (Ahmet) Vahid (16.9.1964), žena Halida (24.1.1966), sin Ahmed (1997), kćerka Dženita (1995)
- Krkalić (udova Hajrudinova) Nusreta (14.8.1960), r. Aličić, suprug Hajrudin (r. 19.2.1955.), umro
- Krkalić (Salko) Hamza (16.3.1952), žena Šemsa (22.11.1936), r. Muminović; sin Fadil (1983), kćerke: Mirzada (1980), udata i Fadila (1983), udata
- Krkalić (Hamza) Fadil (14.4.1983), žena Merima (28.10.1987), r. Hasanić, sin Benjamin (2012)
- Krkalić (Smajo) Zijad (6.6.1963.), žena Minela (3.9.1982.), r. Džilić, sin Zejnaid (2004), kćerka Zejnaida (2005)
- Krkalić (Hamza) Atif (4.5.1953), supruga Zurijeta (r. 1.7.1957), r. Škiljo, umrla, sin Adnan (1980), kćerke: Sanela (1978), udata i Adela (1985), udata
- Krkalić (Atif) Adnan (16.12.1980), žena Sanela (7.8.1983), r. Turkeš, sin Naid (2010), kćerka Naida (2006)
- Mehmedović (Muharem) Fahro (14.3.1957), žena Zuhra (20.10.1958), r. Aličić, sinovi: Elvis (1985), *odselio u Matuziće* i Denis (1981), *odselio u Matuziće*
- Mehmedović (Muharem) Sejad (13.5.1958), žena Nasiha (1.4.1953), r. Dubravac; sin Vernes (1979), kćerka Versana (1985), udata
- Mehmedović (Sejad) Vernes (15.10.1979), *živi sa porodicom u Odžaku*, žena Meldina (29.3.1984), r. Kruško, sin Aldin (2003)
- Mehmedović (Mušo) Muharem (15.8.1937), žena Refija (31.12.1934.), r. Rošić, sinovi: Sejad (1958), Fahro (1957) i Rifat (1960.), *odselio u Odžak*; kćerka Fahira (1964), udata

- Mehmedović (udova Muhameda) Arifa (12.5.1945), r. Bekrić, suprug Muhamed (r. 10.4.1944), umro, sinovi: Senad (1966) i Nedžad (1968), kćerka Safeta (1964)
- Mehmedović (Muhamed) Nedžad (11.8.1968), žena Mina (23.9.1968.), r. Hodžić, kćerke: Almedina (1990) i Anisa (1993)
- Memedović (Mušo) Safet (9.5.1952), žena Razija (15.3.1955), r. Kotorić, sinovi: Edin (1974), *odselio u Matuziće* i Samir (1976), *odselio u Matuziće*, kćerka Samira (1976), udata
- Mehmedović (udova Enesa) Refija (4.11.1963), r. Ogrić, suprug Enes (r. 13.6.1961), poginuo, sin Albin (1987)
- Mehmedović (udova Mustafina) Saliha (2.12.1943), r. Pezer, suprug Mustafa (r. 22.4.1939), umro, sinovi: Edib (1969) i Eniz (1965), *živi u Francuskoj*, kćerka Indira (1966), udata
- Mehmedović (Mustafa) Edib (1.9.1969), žena Vasva (3.7.1977), r. Babajić, sin Edis (1998)
- Mehmedović (Husejn) Salih (1.6.1932), supruga Alema (r. 20.6.1932), r. Beganović, umrla, sin Sakib (1964), kćerka Sakiba (1962), udata
- Mehmedović (Salih) Sakib (25.2.1964), *živi sa porodicom u Njemačkoj*, žena Hana (26.9.1968), r. Omerbašić; sinovi: Asim (1992) i Ibrahim (1998), kćerka Amela (1991)
- Mehmedović (Omer) Halid (14.5.1961), žena Sabina (30.1.1961), r. Salkanović, sin Samir (1986), kćerka Samra (1991)
- Mehmedović (Omer) Adil (3.1.1964), žena Nihada (2.7.1963), r. Omerović, sinovi: Adnan (1989) i Nihad (1995)
- Mehmedović (Adil) Adnan (15.7.1989), žena Semina (25.8.1991.), r. Djedović
- Mehmedović (udova Mujina) Rukija (20.4.1938), r. Balić, suprug Mujo (r. 24.2.1933), umro, sin Fadil (1959), *živi sa porodicom u Zenici*, kćerke: Saliha (1957), udata i Fadila (1964), udata
- Mehmedović (Alija) Mesud (12.1.1957), supruga Halima, (r. 9.6.1958.), r. Zaimović, umrla, sinovi: Muamer (1981), Besim (1984) i Kenan (1994), kćerka Dženana (1990), udata

Huso Mehmedović (1906 – 1984)

- Mehmedović (Alija) Ejub (3.7.1955), žena Advija (11.1.1956), r. Šabanović, sinovi: Alija (1984), Sadat (1974) i Muris (1982), kćerka Azra (1979), udata
- Mehmedović (Ejub) Alija (4.10.1984), žena Ervina (21.9.1987), r. Kakeš, sinovi: Vedad (2008) i Dženan (2010)
- Mehmedović (Ejub) Sadat (7.11.1974), žena Jamina (6.12.1979), r. Šahbaz, sinovi: Nerman (2002) i Tarik (2004)
- Mehmedović (Hasan) Benjamin (27.9.1970), žena Elvira (15.6.1974.), r. Durmić, sin Kenan (1995), kćerka Lejla (1999)
- Mehmedović (Adem) Miralem (2.7.1970), brat Suad (1964), sestra Rukija (1956)
- Mehmedović (Omer) Jusuf (3.7.1966), *živi sa porodicom u Americi*, žena Safija (1.11.1968), r. Jupić, sin Haris (1994)
- Mehmedović (udova Mehmedova) Isma (9.4.1932) r. Šečić, suprug Mehmed (r. 1929), umro, sinovi: Esad (1958), Enes (1961), poginuo i Ferid (1967), kćerke: Ferida (1956), udata, Hana (1954), udata i Amira (1965), udata
- Mehmedović (Mehmed) Esad (24.8.1958), žena Fadila (7.2.1962), r. Starčević, sin Edin (1981), kćerka Edina (1985), udata
- Mehmedović (Mehmed) Ferid (8.5.1967), *živi sa porodicom u Americi*, žena Naza (13.2.1967), r. Buljić, kćerka Amina (1999)
- Mehmedović (Ejub) Muris (28.5.1982), žena Sedita (6.9.1985), r. Babić; sin Anel (2011), kćerke: Alma (2005) i Amina (2008)
- Mehmedović (Huso) Salih (1.9.1939), žena Alija (26.6.1942), r. Hadžić, sin Šemsudin (1961), kćerke: Šemsa (1964), udata i Hatidža (1968), udata
- Mehmedović (Salih) Šemsudin (20.1.1961), žena Mevla (24.7.1962), r. Sendić; kćerka Senida (1983),udata
- Mehmedović (Mesud) Muamer (24.8.1981), žena Nerka (6.8.1983) r. Bureić, sin Elvedin (2003), kćerka Ajla (2007)

- Mehmedović (Mesud) Besim (20.2.1984), žena Alma (14.9.1980), r. Skula

Hamzići

- Mehmedović (Muhamed) Senad (16.5.1966), žena Hikmeta (12.5.1967), r. Skulić, sin Muhamed (1997), kćerke: Dženana (1988), udata i Nedžada (1985), udata
- Mehmedović (Mušo) Mehmed (27.1.1947), supruga Hasija (r. 2.9.1950), r. Ogrić, umrla, žena Esma (18.4.1965), r. Mahmutović, sin Vahidin (r. 1970), umro, kćerke: Mirela (1979), udata i Midheta (1972), udata
- Mujičić (Jusuf) Mujo (3.5.1961), žena Ivanka (1966), sin Mario (1983)
- Mujičić (Muharem) Jusuf (14.1.1974), žena Maida (1.12.1975), r. Krličević, sinovi: Jasmin (1994) i Haris (2004), kćerka Halima (1996)
- Mujičić (Jusuf) Huso (19.5.1957), žena Mirsada (1957), r. Hrvić, kćerka Jasmina (1987)
- Muminović (Husejn) Mušo (24.4.1947), žena Fatima (12.9.1951), r. Mušić, sin Vahidin (1974), *živi u Tuzli*, kćerke: Dženisa (1977) i Murisa (1977)

- Subašić (Osman) Amir (5.9.1979), *živi sa porodicom u Holandiji*, žena Emina (26.11.1984), r. Salkičević, sin Adis (2010)
- Šabanović (Ahmo) Osman (3.5.1932), supruga Raza (r. 1.1.1934), r. Hadžić, umrla, sinovi: Ekrem (1965) i Kemal (1975), kćerke: Zehra (1967), udata i Delva (1961), udata
- Šabanović (Osman) Ekrem (28.3.1965), žena Fatima (4.6.1969), r. Zildžić, sin Enes (1994)
- Šabanović (Salih) Mehmed (14.8.1932), žena Halima (r. 1.9.1933), r. Tukić, umrla, sinovi: Mujo (1967) i Salih (1963), *odselio na Tešanjku*, kćerke: Remzija (1957), udata, Mina (1961), udata i Advija (1956), udata
- Šabanović (Mehmed) Mujo (22.3.1967), žena Sedifa (25.10.1971), r. Bajrić, sin Bilal (1996), kćerka Nadina (1990)
- Šabanović (Huso) Hajrudin (27.6.1970)
- Šabanović (ž. Muhamedova) Saliha (5.3.1942), r. Skula, suprug Muhamed (r. 18.4.1940), umro, sinovi: Muhamed (1973) i Safet (r. 1975), poginuo, kćerke: Hanija (1971), udata, Mejra (1968), udata, Safeta (1981), udata i Senija (1971), udata
- Šabanović (Muhamed) Muhamed (4.3.1973), žena Selvedina (10.1.1981), r. Prijić, sinovi: Safet (2001) i Mujo (2007), kćerka Hanifa (2002)

Hamzići

POTOČKA MAHALA

- Aličić (Avdo) Elvedin (26.2.1975), žena Sedija (1.12.1976), r. Hadžić, sin Hamza (2002), kćerke: Rejhana (2005) i Ehlimana (2013)
- Hasak (udova Himzina) Melva (25.2.1935), r. Muminović, suprug Himzo (r. 30.3.1935), umro, sinovi: Fikret (1967), Rifet (1964), *odselio u Hrvatsku*, Muhamed (1970), *odselio u Kraševo*, Raif (1974), *odselio u Kraševo*, Rešid (1977), *odselio na Tešanjku*, Enver (1979) i Suljo (1976), kćerke: Razija (1980), udata, Remzija (1968), udata, Zehrija (1973), udata, Mejra (1960), udata i Zekija (r. 1963) umrla
- Hasak (Himzo) Suljo (29.2.1976), žena Alma (25.2.1980), r. Muminović, sin Šaban (2007), kćerka Lamija
- Hasak (Himzo) Fikret (13.3.1967), žena Azemina (11.12.1972), r. Žižo, sinovi: Jusuf (1996) i Rifet, kćerke: Zekija (1993) i Sedina (2002)

- Hasović (udova Hasanova) Nefa (14.6.1956), r. Hasanić, suprug Hasan (r. 24.12.1949), umro, sinovi: Senad (1980), *odselio u Šije* i Elvir (1976)
- Hasović (Hasan) Elvir (27.11.1976), žena Almina (30.12.1977), r. Livnjak, sin Amar (2010)
- Hasović (Meho) Smajl (9.4.1947), žena Melva (7.1.1950), r. Mešić, sin Almir (1977), kćerke: Senada (1971), udata i Suada (1967), udata
- Hasović (Smajl) Almir (20.9.1977), žena Amela (28.11.1974), r. Bošnjo, sin Ahmed (2011)
- Hopić (Salih) Adil (17.4.1955), žena Safeta (10.6.1955), r. Bekrić, sin Samir (1982), kćerke: Amira (1980), udata, Samira (1977), udata i Selma (1995)
- Hopić (Adil) Samir (23.2.1982), žena Nusreta, sin Muhamed (2008), kćerka Amina
- Hozić (udova Hajrudinova) Fatima (22.2.1944), r. Kasumović, suprug Hajrudin (r. 1.1.1946), poginuo, sinovi: Safet (1946), poginuo, Hazem (1973), umro i Enes (1972), kćerke: Šaha (1969), udata i Hajra (1971), udata
- Hozić (Hajrudin) Enes (1.6.1972), žena Admira (1.8.1979), r. Ramić, sinovi: Hajrudin (1997) i Haris (1998), kćerka Adela (1998)
- Krkalić (Salih) Bajruzin (27.3.1963), žena Zlatka (10.10.1965.), r. Skulić, kćerke: Amela (1987), udata, Selma (1995) i Elma (1990), udata
- Ljevaković (udova Mustafina) Šemsa (28.7.1941.), r. Bajrić, suprug Mustafa (r. 5.5.1940.), umro, sinovi: Izudin (1964), Huso (1958), umro i Muharem (1961), kćerka Zehmira (1967), udata
- Ljevaković (Mustafa) Izudin (20.12.1964.), žena Hedija (5.6.1961.), r. Popržanović, sinovi: Emko (1986) i Nazif (1988)
- Ljevaković (Izudin) Nazif (15.1.1988.), žena Ajdina (17.9.1991.), r. Dugalić, kćerke: Adisa (2008) i Dženita
- Ljevaković (Izudin) Emko (12.3.1986.), žena Amela (5.5.1991.), r. Buljubašić, sin Izudin
- Ljevaković (Mustafe) Muharem (26.7.1961.), žena Fajza (2.4.1966.), r. Huskić, sin Adnan (1985), kćerka Šemsa, udata
- Mešić (Bećir) Ramo (1.10.1935.), supruga Hava (r. 12.2.1935.), r. Beganović, umrla, sinovi: Sead (1961), Suvad (1967) i Senad (1966);

kćerke: Senada (1972), udata, Sadeta (1970), udata, Sajda (1959), udata, Sedika, udata i Senija, udata

- Mešić (Ramo) Sead (7.3.1961.), žena Fata (21.11.1966.), r. Tabaković, sinovi: Mirza (1988) i Admir (1994), kćerka Merima (1985), udata
- Mešić (Sead) Mirza (20.1.1988.), žena Arnela (12.1.1992.), r. Buljubašić, sin Eldar
- Mešić (Sead) Admir (27.3.1994.), žena Esada (25.1.1994.), r. Đuhera
- Mešić (Ramo) Senad (4.1.1966.), žena Atifa (8.11.1966.), r. Bavrk, sinovi: Almir (1987) i Amar (1997), kćerka Alma (1991)
- Mešić (Senad) Almir (2.12.1987.), žena Samra (9.9.1989.), r. Bekrić
- Mešić (Ramo) Suvad (12.12.1967.), žena Ramiza (13.11.1970.), r. Plančić, sin Ismail (2001.), kćerka Amina (1997)
- Mešić (Bećir) Bajro (1.1.1944.), žena Hana (9.5.1944.), r. Ogrić, sin Zehmir (1971.), kćerke: Izeta (1969), udata i Mirzeta (1968), udata
- Mešić (Bajro) Zehmir (11.10.1971.), žena Hidajeta (29.8.1970.), kćerka Elvedina (1995)
- Mešić (Hasan) Rasim (8.5.1955), *živi sa porodicom u Švajcarskoj*, žena Senija (18.9.1956), r. Hasanbašić, sin Muhamed (1984), kćerke: Sanela (1978), udata, Saliha (1977), udata i Bahra (1981), udata
- Mešić (Rasim) Muhamed (16.4.1984.), *živi sa porodicom u Švajcarskoj*, žena Arnela (7.3.1992.), r. Kikić
- Mešić (žena Kasimova) Muhiba (1.4.1948.), suprug Kasim (30.3.1952), umro, sin Ahmet (1975), kćerke: Mersija (1977), udata i Mirsada (1974), udata
- Mešić (Kasim) Ahmet (14.5.1975.), žena Ifeta (19.10.1974.), r. Hasanbašić, sinovi: Almedin i Elmedin
- Mešić (Salih) Mihad (29.7.1966.), *živi u Austriji*
- Mešić (Salih) Mehmed (14.10.1961.), žena Sabina (3.9.1968.), r. Ćaro, sinovi: Nermin (1989), Esmir (1986) i Salih (1995)
- Mešić (Mehmed) Nermin (8.9.1989.), žena Selma (20.8.1986.), r. Karić, kćerka Ajna (2013)
- Mešić (Salih) Mirsad (1968.), *odselio u Kraševo*, žena Sabina (22.1.1974.), sinovi: Berzad (1995.) i Muamer (1997.)

- Mešić (žena Ibrahimova) Melva (8.11.1965.), r. Softić, suprug Ibrahim (r. 10.8.1964.), poginuo, sinovi: Hasan (1984) i Semir (1986), *živi u Njemačkoj*
- Mešić (Ibrahim) Hasan (23.4.1984.), žena Jasmina (26.4.1987.), r. Alić; sin Ibrahim
- Mešić (Ibrahim) Semir (26.3.1986.), *živi sa porodicom u Njemačkoj*, žena Senada (26.9.1985.), r. Djedović
- Mešić (žena Ibrahimova) Šerifa (20.4.1930.), r. Kurtić, suprug Ibrahim, sinovi: Sead (1961), Esad (1959) i Muharem (1963), kćerke: Advija (1964) i Bedija

Muhamed Mešić

- Mešić Advija (8.10.1964.), suprug Miralem, Advijini sinovi: Hodžić Sanid (1995) i Maid Buljubašić (1989)
- Mešić (Ibrahim) Sead (10.2.1961.), žena Besima (14.12.1966.), kćerke: Azra (1988), udata, Maida (1991) i Aida (1995)
- Mešić (Šaban) Muhamed (9.8.1928), supruga Hanča (r. 17.2.1924), umrla, sin Hamdija (1953)
- Mešić (žena Osmanova) Hatidža (24.12.1930.), suprug Osman (r. 7.4.1926.), umro, sinovi: Hazim (1952) i Vahid (1965), kćerke: Fatima (1953), udata, Šemsa (1957), udata i Vahida (1962), udata
- Muminović (Halil) Halil (10.1.1946.), žena Mejra (19.4.1950.), r. Mehmedović, sin Sabahudin (1973), kćerke: Selvedina (1976), udata, Senija (1970), udata, Saliha (1967), udata i Nusreta (1965), udata
- Muminović (Halil) Sabahudin(7.7.1973.), žena Šeherzada (6.2.1977.), r. Krličević, sin Muris (1996), kćerka Sumeja (2002)
- Muminović (Halil) Sulejman (12.2.1951.), žena Mejra (9.12.1949.), r. Bajrić, sinovi: Vahidin (1972) i Mirnes (1985), kćerke: Vernesa (1978), udata i Azemina (1970), udata

- Muminović (Sulejman) Mirnes (5.3.1985.), žena Nermina (6.8.1985.), r. Krličević, sin Abdulah (2010); kćerka Nejla (2007)
- Muminović (Sulejman) Ramo (10.1.1945.), žena Hajra (5.6.1948.), r. Kurtić, sin Mirzet (1970), kćerke: Elvedina (1978), udata, Sedina (1973) udata i Besima (1971), udata
- Muminović (Ramo) Mirzet (5.3.1970.), žena Alma (19.7.1973.), r. Hasanbašić, sin Muhamed (2005), kćerke: Amina (1992) i Belma (1996)
- Muminović (Salih) Husejn (8.5.1950.), žena Zuhra (24.7.1951.), r. Škiljo, sinovi: Sanel (1978) i Salih (1972), *odselio u Mraviće*, kćerka: Zirafeta (1970), udata
- Muminović (Husein) Sanel (6.5.1978.), žena Alma (6.5.1981.) r. Šišić, kćerke: Adelisa (2001), Dalila (2007) i Emina (2012)
- Muminović (Salih) Bećir (23.7.1953.), žena Behija (3.12.1952.), r. Krličević, sinovi: Enes (1979), Esim (1984.) i Mehmedalija (1975); kćerka Mirsada (1973), udata
- Muminović (Bećir) Esim (30.6.1984.), žena Mevlida (30.4.1987.), r. Čorbić, sin Kenan (2011), kćerka Elma (2006)
- Muminović (Bećir) Enes (10.1.1977.), žena Azra (12.2.1977.), r. Tukić, sin Benjamin (2004), kćerka Kanita (2006)
- Muminović (Bećir) Mehmedalija (1.1.1975.), žena Amra (25.2.1973.), sinovi: Alen (1994) i Mirsad (1997)
- Muminović (udova Ibrina) Fatima (4.6.1945.), r. Mehmedović, suprug Ibro (r. 15.4.1944), umro, sin Samir (1978) i Sakib (1969) *odselio u Matuziće*, kćerke: Sabaheta (1973), udata i Sadeta (1966), udata
- Muminović (Salih) Bajruzin (27.4.1964.), žena Senija (1.1.1965.), r. Krličević, kćerke: Adisa (1986), udata, Izeta (1982) udata i Suada (1990) udata
- Muminović (Sulejman) Mustafa (14.2.1949.), žena Ferida (7.2.1954.), r. Bekrić, sinovi: Semir (1972) i Muris (1985), kćerka Amela (1977), udata
- Muminović (Mustafa) Semir (14.8.1972.), žena Zijada (3.4.1974.), kćerke: Lejla (1998) i Nejra (2003)
- Muminović (Sulejman) Sulejman (12.10.1935.), supruga Rahima (r. 1o.1.1943.), r. Bekrić, umrla, sinovi: Dževad (1965), Sulejman

(1960), *živi u Austriji* i Ahmet (1962.), *odselio u Matuziće*, kćerka: Jasmina (1967), udata

- Muminović (Suljo) Dževad (22.1.1965.), žena Šemsudina (3.5.1971.), r. Mević; sin Almin (1995), kćerka Almedina (1992)
- Muminović (Adem) Nermin (2.5.1972.), žena Sadeta (25.6.1975.), kćerke: Rukija (1998), Elma (2000) i Elmina (2005)
- Muminović (Husein) Mehmedalija (27.10.1956.), žena Mejra (24.2.1957.), r. Krličević, sinovi: Elvir (1976) i Emir (1983)
- Muminović (Mehmedalija) Elvir (14.3.1976.)
- Muminović (udova Ibrahimova) Vezira (2.1.1945.), suprug Ibrahim (r.1942.), umro, sinovi: Selvedin (1976), Edin (1974), Izudin (1963); kćerka Fatima
- Muminović (Ibrahim) Selvedin (18.4.1976.), žena Nedžada (16.8.1977.), r. Mujčić, sinovi: Ernad (2001) i Kenan (2006)
- Muminović (Ibrahim) Edin (4.7.1974.), žena Safeta (19.11.1973.), r. Softić, kćerke: Dženana (1995) i Samra (2002)
- Muminović (Ibrahim) Ejub (22.1.1959.), žena Bahra (15.11.1966.), r. Mehičić, sinovi: Admir (1981), Asmir (1984) i Husein (1995)
- Muminović (Ejub) Admir (21.6.1981.), žena Sandra (24.3.1985.), r. Sprečo, sinovi: Ibrahim (2003) i Tarik (2007)
- Muminović (Ejub) Asmir (20.7.1984.), žena Vernesa (28.1.1985.), r. Mehmedović, sin Ejub, kćerka Nadina (2007)
- Muminović (Mehmed) Mehmed (10.4.1945.), žena Mejra (2.10.1945.), r. Krličević, sinovi: Enver (1975) i Sead (1966), kćerka Senada (1968)
- Muminović (Mehmed) Enver (4.10.1975.), žena Senada (1.7.1976.), r. Zaimović, sin Mehmed (2000), kćerka Sabina (2003)
- Muminović (Mehmed) Salko (25.4.1958.), žena Samija (14.10.1962.), r. Škiljo, sin Besim (1984), kćerka Alma (1981), udata
- Muminović (Salko) Besim (7.6.1984.), žena Emina (19.7.1989.), r. Bedak
- Muminović (Mehmed) Mušo (5.9.1948.), žena Fatima (10.1.1950.), r. Hopić, sin Kemal (1987), kćerke: Šemsa (1967), udata i Sabira,udata
- Muminović (Mehmed) Sead (12.8.1966.), žena Nermina (18.12. 1971.), r. Zaimović, sin Jasmin (1995), kćerka Melisa (1990), udata

- Muminović (žena Ibrahimova) Fatima (10.6.1941.), r. Bekrić, suprug Ibrahim, (r. 7.11.1935), umro, sinovi: Ejub (1959) i Ibrahim (1968), kćerka Rabija (1964), udata
- Muminović (Husejn) Adem (10.9.1943.), žena Saliha (1.4.1946.), r. Krličević, sin Safet (1970), kćerka Emina (1985)
- Muminović (Adem) Safet (5.3.1970.), žena Senada (1.7.1976.), r. Škiljo, sin Edin (1995)

Potočka Mahala

- Muminović (Himzo) Meho (26.6.1952.), žena Zlata (14.12.1950.), r. Džinalić, sinovi: Nermin (1975) i Amir (r. 1976), umro, kćerka Nermina (1973)
- Muminović (Meho) Nermin (20.9.1975.), sin Amir (2013), kćerka Samira
- Muminović (Himzo) Fikret (28.7.1954.)

- Muminović (udova Kasimova) Sala (15.11.1936.), r. Krličević, suprug Kasim, umro, sin Senad (1965), umro, kćerke: Fatima, udata, Advija, udata, Mina, udata i Sena, udata
- Rahmani (Harun) Mehmedalija (9.6.1968.),
- Rahmani (Harun) Idriz (15.4.1963.), žena Jasmina (14.9.1970.), kćerke: Indira (1987), Irena (1991) i Irma (1992), udata
- Rahmani (Harun) Fuad (12.8.1964.), žena Šefika (8.10.1968.), r. Čizmić, sinovi Sanel (1987) i Mehmedalija (1992)
- Rahmani (Fuad) Sanel (17.8.1987.), žena Mirnesa (5.6.1989.), r. Hasanbašić
- Rahmani (Harun) Šemsada (1973), sinovi: Smajo Hajdić (1998) i Tarik, kćerke: Zlata i Zerina
- Salibašić (Husejn) Osman (21.2.1969.), žena Fata (4.7.1970.), r. Halilović, kćerke: Emina (1990), Nadina (1992), udata i Senada (1998)
- Salibašić (Zahir) Ermin (30.5.1986.), žena Dženana (28.12.1986.), r. Subašić, sin Zahir (2011)
- Škiljo (žena Sakibova) Zulejha (30.9.1962.), suprug Sakib (r. 3.6.1955.), umro, sin Sead (1992), kćerke: Seada (1989), udata i Sedina (1987), udata
- Zec Mustafa (7.7.1946.), žena Ramila (27.11.1949.), r. Babajić

TREĆI DIO

POLJOPRIVREDA, ZANATSTVO, TRGOVINA

1. POLJOPRIVREDA

1.1. Historijska povezanost

Poljoprivreda je među najstarijim ljudskim djelatnostima. Sagledavajući prošlost Lepenice i njenu višestoljetnu postojanost dolazimo do saznanja da je poljoprivreda kroz stoljeća bila osnovna djelatnost kojom se bavilo stanovništvo ovog drevnog sela.

I reljef Lepenice kao konfiguracija zemljišta, te vrsta i kvalitet zemljišta upućuju na činjenicu da se u okviru ovoga može govoriti o tradicionalnim granama privređivanja, prije svega o zemljoradnji i stočarstvu, i to poluekstenzivnog tipa. Intezivnijeg bavljenja nekim granama poljoprivrede nije bilo izuzev nekih osamdesetih godina prošlog stoljeća kada je bilo pokušaja uzgoja maline. Zbog slabo organiziranog plasmana ovih proizvoda u ukupnom sistemu otkupa poljoprivrednih proizvoda, projekti ove vrste nisu imali trajniji karakter.

Isto tako, voćarstvo i povrtlarstvo, kao osnovna zanimanja ljudi u prošlosti rezultirali su obezbjeđenjem uslova za ishranu i život stanovništva. U prošlosti lepeničkog kraja, trgovina i zanatstvo, u užem smislu, nisu bili posebno razvijeni.

Tragajući za podacima iz prošlosti, iz vremena otomanske imperije i Austro-Ugarskog doba, iz njihovih veoma oskudnih dostupnih popisa, može se vidjeti čime se bavilo stanovništvo, odnosno koje su privredne grane bile zastupljene na ovom području.

I o nekadašnjim zemljišnim odnosima na prostoru Lepenice nema puno pisanih tragova. Popisi iz Osmanskog perioda upućuju na zaključak kako je poljoprivreda bila osnovna grana kod proizvođačkog sloja stanovništva. Tako se iz popisa nahije tešanjske (iz 1604. godine) analizom naturalnih poreskih obveznika rajinskog stanovništva (zemljoradnici) uviđa koje su poljoprivredne kulture uzgajane i na prostoru sadašnje Lepenice. Svakako da je najviše uzgajana pšenica, zatim raž, ječam i zob. Isto tako potrebno je istaći uzgoj voća i povrća. Postojali su i vinogradi, po čemu je Lepenica najvjerovatnije i dobila ime. Uzgoj lana bio je, također, izražen u ovom selu. Iz poreskih prihoda vidi se da se stanovništvo intenzivno bavilo stočarstvom, peradarstvom te ovčarstvom u manjem obimu.

Prije Austro-Ugarske vladavine Bosnom i na području Lepenice došlo je do nestanka klasičnih feudalnih odnosa i do usitnjavanja posjeda usljed

dioba i nasljeđivanja, čime su bile obuhvaćene i begovske porodice sa nekada velikim posjedima. Prije dolaska Austro-Ugarske vlasti, koja je 1882. godine izvršila snimanje i premjeravanje na području sela, uglavnom su nestali krupniji zemljišni posjedi. Tako i austrougarski popisi ukazuju na sve manji broj kmetova.

Poslije Prvog svjetskog rata novoformirana država sa velikosrpskom dominacijom ukida kmetske odnose, te kmetska selišta prelaze u slobodno vlasništvo dotadašnjih kmetova. Uzurpiraju se u velikoj mjeri i begluci, a dotadašnji vlasnici praktično ostaju bez ikakve naknade, jer im ionako minimalna obeštećenja nikada nisu isplaćena.

1.2. Seljačke radne zadruge

Nakon Drugog svjetskog vrata, u vrijeme planske ekonomije, važan oblik poljoprivredne proizvodnje bile su seljačke zadruge, te opće zemljoradničke zadruge. Za pokretanje ovog vida poljoprivrednih radnih organizacija najznačajniji su bili zadrugari ili dioničari, skupine imućnijih ljudi koji su dali znatan prilog kod samog osnivanja.

Zadruge su inače osnovane u cilju proširenja i unapređenja poljoprivredne proizvodnje u onodobnim uslovima, te obrađivanje što većih površina obradivog zemljišta koje su dobile na korištenje, otkupa poljoprivrednih proizvoda i pronalaska tržišta, kao i uključivanje većeg broja ljudi u poljoprivredu kroz kooperativne odnose. Seljačka radna zadruga u Lepenici osnovana je 1949. godine pod nazivom „Pobjeda“. Egzistirala je do 1953. godine kada je, kao i mnoge druge zadruge, zbog slabe organiziranosti i neekonomičnosti prestala da postoji. U rukovodstvu Zadruge značajne dužnosti, pored drugih, imali su Bedak Salim, Bedak Ibrahim, Salkičević Adil.

Godine 1958. Zakonom o nacionalizaciji, svim poljoprivrednicima je oduzeto zemljište koje je prelazilo veličinu od 10 hektara (100 dunuma). Također su nacionalizovani poslovni objekti čija je površina prelazila 70 m2. Na taj način, postojeće zadruge su dobile na korištenje velike površine zemljišta. Početkom septembra 1962. godine, zbog nerentabilnosti zadruga, dolazi do njihove fuzije te na taj način intenzivna poljoprivredna proizvodnja dolazi do potpunog izražaja.

Aktivisti krajem pedesetih godina prošlog stoljeća. Stoje, slijeva: Muharem Kurtić, Bajruzin Salić (učitelj); Husein Džinalić, sjede, s lijeva: Redžo Kurtić i Mehmed Salkičević

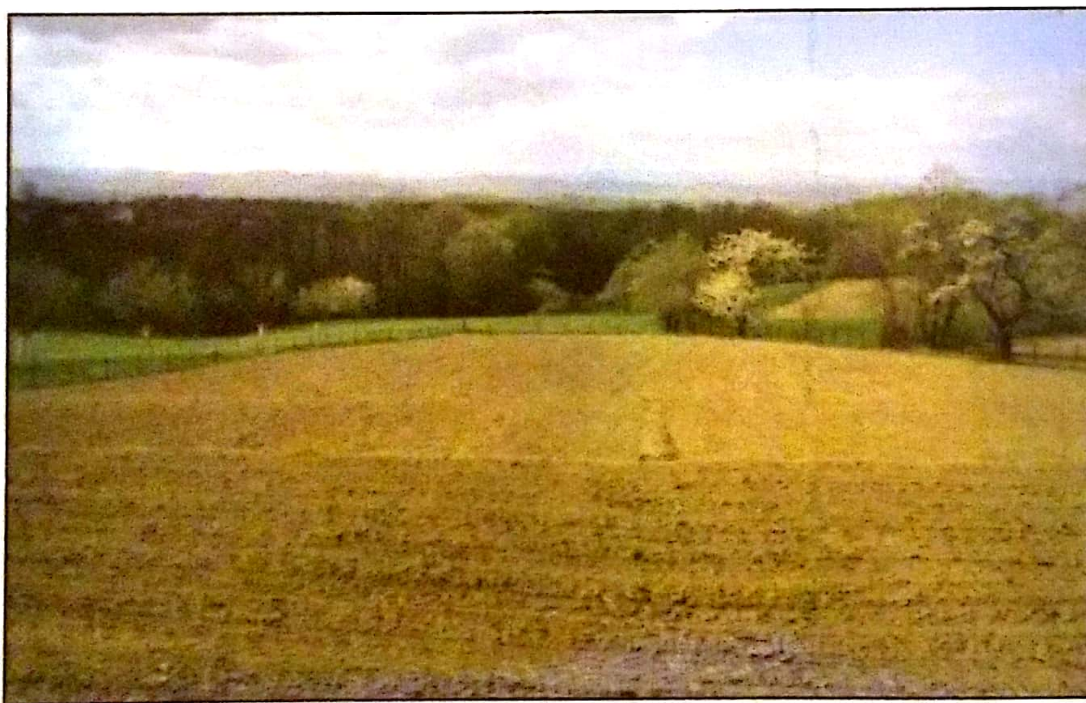
1.3. Obrada zemlje

Obrada zemlje u Lepenici je kod većinskog stanovništva predstavljala srž života i bila dugogodišnje osnovno zanimanje. Tek razvojem infrastrukture, uvođenjem elektrifikacije sredinom šesdesetih godina prošlog stoljeća, potom izgradnjom i razvojem putne mreže, počinju se pojavljivati i razvijati mnoga zanatska zanimanja. Najizraženije među radničkim zanimanjima svakako je građevinarstvo. Posljedica toga, kao i diljem Bosne i

Hercegovine, u seoskim i prigradskim naseljima, je velika ekspanzija gradnje savremenih porodično-stambenih zgrada i drugih vrsta građevinskih objekata. Pojavom građevinarstva i drugih zanatskih djelatnosti zemljoradnja prelazi iz intenzivnog u ekstenzivna zanimanja.

Obrađuju se vlastiti, u većini, sitno-sopstvenički posjedi. Veoma mali broj je zemljoposjednika koji stvaraju viškove žitarica za potrebe otkupa i otvorenog tržišta. Traktori su zamijenili primitivna rala pomoću kojih su konjske i volovske zaprege obrađivale manje posjede zemlje.

I u današnjim poljoprivrednim i zemljoradničkim uslovima, Lepenica i dalje nije klasično zemljoradničko i poljoprivredno naselje, zahvaljujući, prije svega, njenom brežuljkasto-brdskom reljefnom izgledu. Uzgoj žitarica i drugih poljoprivrednih proizvoda nadopunjuju razvoj drugih poljoprivrednih kultura.

Lepenička oranica u proljeće

Zemlja se obrađivala uz pomoć volova i konja. Njivu je trebalo prvo dobro „ođubriti" i to se radilo uz pomoć zaprege (volova ili konja) koji su

vukli kola sa „đubretom“. Kada je ta prva faza pripreme zemlje bila završena, njiva je orana plugom. Plugovi su bili željezni i drveni. Tako izorana zemlja se prije i poslije stavljanja sjemena, uređivala tzv. zubačom. Uglavnom su je izrađivali kovači ili drugi majstori koji su imali dara za izradu pribora za oranje i drugih poljoprivrednih alatki i sredstava.

Volovi su uprezani u jaram. To je, ustvari, drvena gredica do dva metra dužine, brižljivo obrađena i izhoblana. Pogotovo se to odnosilo na dijelove koji su sjedali volovima na vrat. Na krajevima su bile po dvije rupe, kroz koje su se provlačili teljizi. Teljizi su izrađivani od drvene motke, promjera oko tri centimetra. Izrađivali su se dok je drvo bilo svježe, postupnim oblikovanjem slova „u“. S vremena na vrijeme drvo je bareno u vreloj vodi, nakon čega bi se na njegovim krajevima postupno zatezala tetiva. Stavljali su se volovima oko vrata i provlačili kroz one rupe u jarmu. Jedan kraj teljiga je imao tanku rupu, kroz koju su se provlačile drvene ili metalne šipke, zvane špice. Tako su se teljizi učvršćivali s gornje strane jarma.

Način oranja je takav da je neko od starijih ukućana držao plug, a prutom i vikom je tjerao volove naprijed. Ispred volova je obično išlo jedno od djece, da bi ih vodilo i usmjeravalo u brazdu.

Volovska zaprega za vrijeme oranja

Glavninu pluga je činio sam kostur ili tijelo, na čijem su se zadnjem kraju nalazile dvije ručke za upravljanje. Na prednjem kraju se nalazio prsten za pričvršćivanje lanca, a nekih tridesetak centimetara od početka, metalni kotač. Na zadnjem kraju, odmah ispod ručki, ralo ili raonik. Raonik se sastojao od dva dijela; lemeša, oštrog dijela za oranje i ogrtnjače, metalne ploče za prevrtanje brazde. Raonik je bio pokretljiv, te se preko osovine mogao prebaciti u dva položaja, lijevi i desni. To se činilo svaki put kada se mijenjao smjer. Učvršćivan je jednom metalnom kukom.

Do osnivanja zadruga nije se koristilo umjetno gnojivo, nego samo stajsko. Bilo je slučajeva, istina u manjini, gdje se prakicirala tzv. *zelena gnojidba*. To je značilo žrtvovati jednu žetvenu sezonu, iako je to predstavljalo određeni i problem, jer zemlje i nije bilo u dovoljnoj mjeri za obradu. Na njivi bi se posijali grahorica, strnjište (ostatak stabljika od žetve pšenice, ječma ili raži), lupina ili djetalina. Čekalo se da izraste i onda zaoravalo. Time bi se dobila prhka i plodna zemlja za sjetvu nove žitarice.

Ralica - tzv. drveni plug s kraja šesdesetih godina XX stoljeća

U selu je uvijek bilo daleko više volovske nego konjske zaprege koja je služila za obradu zemlje. Žito su sijali ljudi. Pod nazivom žito podrazumijeva se pšenica, ječam, zob, raž, kukuruz. Uz kukuruz se uvijek sijao grah i bundeve, što se često i danas na manje usitnjenim posjedima čini. U vrijeme sjetve muškarci i žene, čak i djeca, odlazili su zajedno na njivu.

1.4. Uzgoj pšenice i ječma - sjetva, žetva i vršidba

Jedna od najvažnijih žitarica koju čovjek uzgaja je pšenica. Veoma dobro uspijeva i u Lepenici. Poslovi do njenog ploda, najobimniji su i najteži poslovi u poljoprivredi, počevši od same sjetve, plijevljenja, žetve, vršidbe, te smještaja u skladišta. U principu se sjetva pšenice obavljala u jesen. To su ozime vrste pšenice. Pšenica se prvi put inače počela uzgajati prije na hiljade godina, u današnjoj Turskoj i na Bliskom istoku.

Žetva je bila jedna od najomiljenijih mobi u životu seoskog stanovništva ovog kraja. Voljeli su je kako žene tako i muškarci, pogotovo mladi. Obavljana je u mjesecu julu, a glavna alatka je bila srp. Sa srpom su obično radile žene. No bilo je i muškaraca koji su bili vrlo vješti u tom poslu. Dobar srp je bio na cijeni kod žena, kao što je dobra kosa kod muškaraca. Ljubomorno se čuvao i posuđivao samo najbližoj rodbini i najdražim prijateljima.

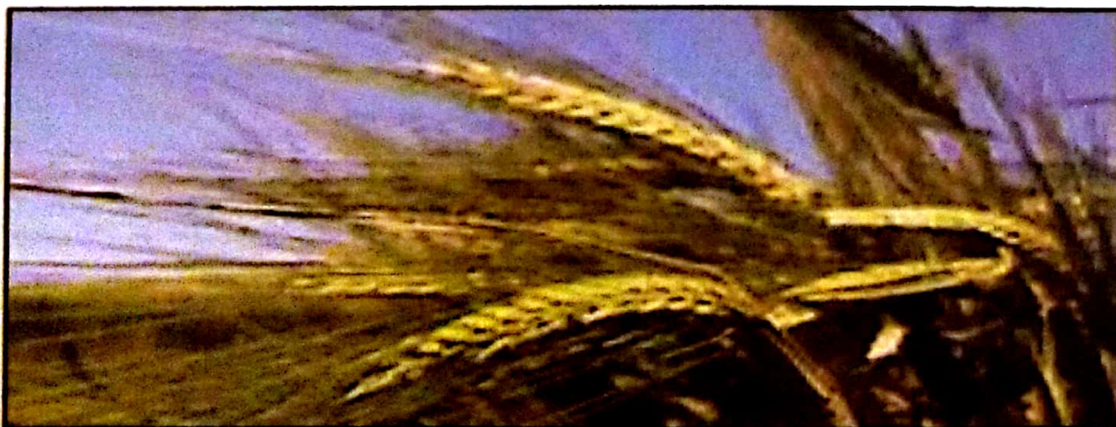
I dok su žene žele, za njima su išli muškarci i slagali rukovijeti na duge drvene prutove ili tzv. užad, spravljenu od rukohvata pšenice ili zobi. Na kraju je dolazio vezač, koji je svojim tijelom i koljenima sabijao te snopove i čvrsto ih vezivao prutovima ili užadima. To je bio najteži posao pri žetvi pšenice, te je zahtijevao snagu i vještinu za njegovo obavljanje. Za jednu oveću njivu je trebalo petnaestak žetalica, tri-četiri nalagača i jedan vezač snopova. Kada bi se umorile, žetalice bi, uz dozvolu domaćina, sjele na kraju postate i zapjevale. Sjele bi obično u hladovinu kakve šljive ili trešnje. Započeta širina njive se zvala postat, koju bi žetalice zauzele prema svojoj brojnosti. Žetalica koja je obično slovila kao najbolja, obično je išla korak ispred ostalih.

Srp-priručno sredstvo za žetvu pšenice / snopovi pšenice tzv. *"brkulje"*

Žetva sama po sebi ne bi bila toliko zanimljiva da nije one običajne i tradicijske nadgradnje, kao uostalom i uz mnoge druge mobe, kopače i komače kukuruza, recimo. Služila je, također, za zabavu i upoznavanje mladih, što je počinjalo već na samoj njivi. Mladići nalagači snopova su birali mjesto, da budu tik do drage im cure, kako bi im uzimali rukovijeti odmah iz ruku, usput ih zadirkujući raznoraznim dosjetkama, a ove su opet za uzvrat, slagale rukovijeti s klasjem u suprotnim smjerovima, kako bi im tako vraćale milo za drago. Sve to je uočavao tmurni domaćin i dobacivao im da malo pripaze na tu svoju igru. Navečer su se svi okupljali u domaćinovu kuću, na večeru. Poslije večere, do duboko u noć igralo se i sijelilo u dvorištu domaćina ili na nekom drugom zgodnom proširenju. Pridružili bi im se tada i neki koji nisu bili na žetvi.

Uzgoj ječma

U avgustu je počinjala **vršidba** pšenice. To se u nedostatku strojeva obavljalo uz pomoć konja ili volova. Tumarale su volovske i konjske zaprege, upregnute u posebnu vrstu kola koja se zovu žitna kola. Zatrkivala su se seoska djeca i uskakivala u njih dok su još bila prazna, da se provozaju bar dio puta. Škripali su nepodmazani kotači, mukali volovi jedni na druge, na uskim dijelovima puta dovikivali su domaćini znakove upozorenja.

Pšenica se prostirala po već pripremljenom guvnu. Valja naglasiti da je skoro svako domaćinstvo imalo svoje guvno Na sredini tog kruga pokrivenog pšenicom bi bila pobodena stožina oko koje bi trčao konj, ili bi lijeno kružio par volova. Poslije dugotrajnog obilaska volova ili konja oko pobodene stožine pristupalo se odvajanju slame od ploda pšenice. Bio je to prljav, znojav i ne tako drag posao.

Primitivni oblik vršidbe pomoću konja

Primitivni način vršidbe zamijenile su vršalice. U Lepenici, kao i u drugim selima tešanjskog kraja, vršalice se pojavljuju početkom šesdesetih godina prošlog stoljeća. Prvobitno, bile su to vršalice zemljoradničkih zadruga, a po njihovom ukidanju bilo je vrlo malo onih koji su baštinili ovo rijetko sezonsko zanimanje. Dugo godina u Lepenici poslove vršidbe obavljali su vlasnici vršalica iz susjednih Alibegovaca i Kraševa. Među onima koji je bio prvi i dugo godina to obavljao u Lepenici bio je, Kaser Anto iz Kraševa, vrijedan, i nadasve stručan čovjek za ove poslove.

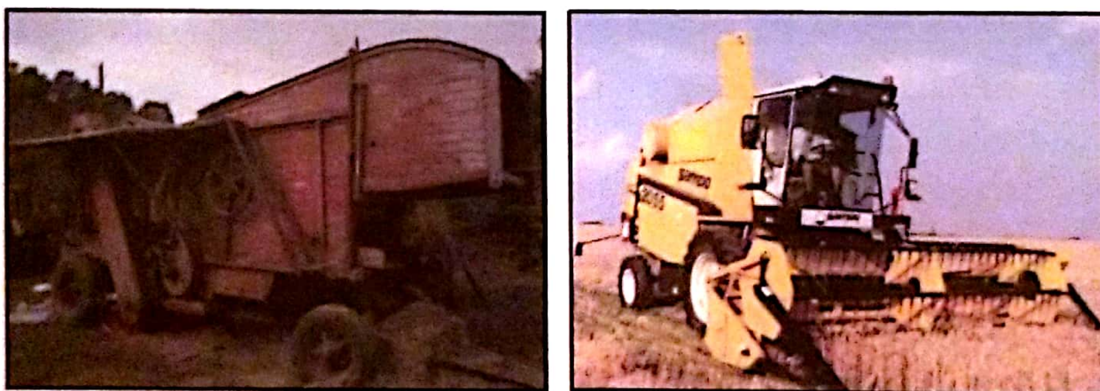
Početkom sedamdesetih godina pojavljuju se i vršalice čiji su vlasnici bili mještani Lepenice. Među prvima koji su imali vršalicu bili su: Mešić

Ramo, Bekrić Ramo, Krkalić Ahmet i Hasak Himzo. Usluge vršalica naplaćivane su u pšenici, odnosno žitarici koja se vrhla.

Žito (pšenica, ječam, raž) bi se steralo po dvorištu kako bi se što bolje posušilo. Vršalica je išla od kuće do kuće, ili pak na jednom mjestu za dva ili više domaćinstava. To je bio tzv. ***dreš.***

Vršidba je zahtijevala veći broj radnika, te su ljudi odlazili jedni drugima na ispomoć. Potrebno je bilo bar petnaestak osoba koje bi međusobno podijelile posao, kao što su odbacivanje slame i slaganje stogova, vaganje i slaganje žita u vreće i, naravno, nošenje vreća.

Već više od dva desetljeća vršalice su zamijenjene savremenijim strojevima-kombajnima. Vlasnici kombajna u Lepenici su: Bekrić Ahmet, Hasak Enver i Kurtić Nihad.

Vršalica (*dreš)* i kombajn *na radnom zadatku*

1.5. Uzgoj kukuruza

Danas znamo kako spriječiti da po kukuruzu ne bude trave i drugog korova, a to je upotreba kojekakvih herbicida. Nekada, kada tih preparata nije bilo, a nije bilo ni umjetnih đubriva ni hibridnih sjemena, morao si zasijati puno veće površine da bi dobio prinos koji može zadovoljiti potrebe domaćinstva. U to vrijeme seosko stanovništvo za ishranu porodice koristilo je kukuruzni hljeb-kruh veći dio vremena u godini. Kukuruz se koristio za

ostalu namjenu samo ako bi šta preostalo kada se podmire potrebe za prehranu porodice. Sve se radilo ručno i primitivno. Oralo se volovima i konjima, drvenim, poludrvenim i metalnim plugom, tzv. plugom premetačem.

Sav kukuruz okopavao se ručno motikama. I to je bio jedan od poslova koji se radio zajednički i uzajamno. Tadašnja domaćinstva su imala puno članova koji su bili sposobni za poljoprivredne poslove, te su sebi mogli uzajmiti kopače. Danas je teško zamisliti sliku iz tih vremena, da na njivi kod jednog domaćina bude deset pa čak i do dvadeset kopača. Kod kopanja kukuruza najzastupljenije su bile mlade žene, bilo je i muškaraca, ali u manjem broju. Posao je bio težak, ali veselja i pjesme nije nedostajalo, jer većinom su to bili mladi ljudi. Nešto slično kao kod kosidbe i kod kopača kukuruza bilo je važno ko će stati na prvi redak.

Uzgoj kukuruza / kukuruzni kruh

Karakteristično za kopače, jelo se uvijek donosilo na njivu, i to dva obroka, ručak i užina. Kopači bi pred ručak često pogledali u pravcu otkud bi

se trebala pojaviti domaćica sa jelom. To su bila vremena kad se ručak za toliko radnika nosio na obramenici. Obramenica je drvena motka koja se nosi na ramenu, a jelo koje je u loncima i tepsijama zamota se u povezaču i objesi na obramenicu. Tako okićena i u čisto rublje obučena, dolazila je domaćica svojim kopačima.

Da sretnemo danas osobu sa takvom opremom, pomislili bi da dolazi iz nekog folklornog društva. Iako su bila teška vremena i neimaština, domaćice su se trudile da svoje radnike dobro nahrane. Nisu žalile truda i volje da bi što bolje pripremile obroke, a u tom jelovniku je morala biti pita ili presnac. To su bili vrhunci kulinarstva, jer za tortu se tada nije ni znalo.

Dugostoljetna tradicija uzgoja peradi

1.6. Vodenice

Žito je trebalo mljeti. Mljelo se u **mlinovima na vodu** koji su bili na rijekama Usori i Bosni. Mještani Lepenice su koristili usluge i jednih i drugih mlinova. Žito se u mlinove nosilo individualno, a bilo je i organiziranog načina odlaska u njih. Žitarice su se vozile u kolima sa volovima ili konjima za više domaćinstava. Takav način organiziranog odlaska u mlinove znao je potrajati i dva dana, s obzirom na količinu brašna koju je trebao da samelje jedan mlin na vodu.

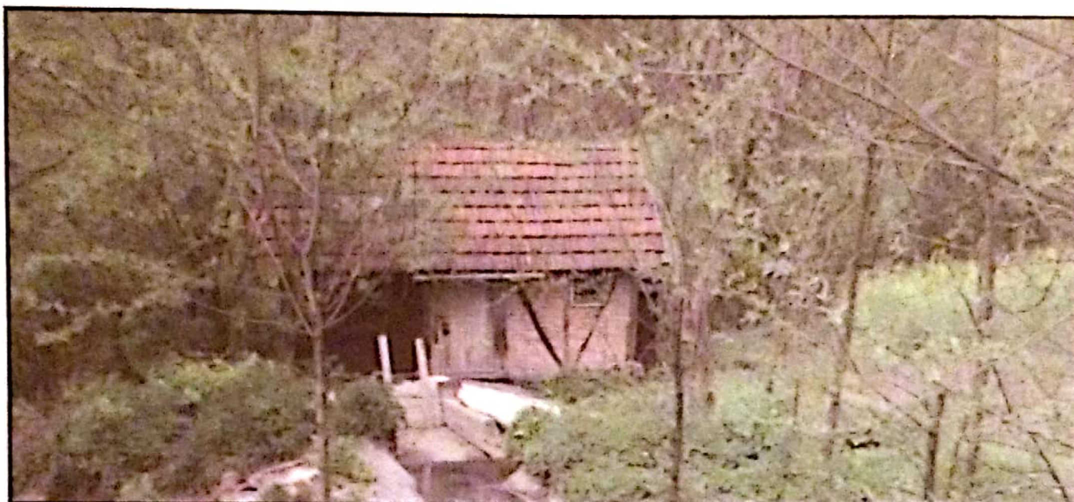
Lepeničani su koristili i usluge vodenica koje su „sezonski“ bile aktivne na rijeci Tešanjci, kao i na Mešića potoku zv. *Hrastik.* Vodenice su bile uglavnom jednostavne izrade, sa ozidanim kamenim temeljima na koje je oslonjena drvena konstrukcija od brvana ili tesanih dasaka. Voda sa branom, odnosno, uređenim kanalom pobijenim plotovima, odvajala se od riječnog toka i usmjeravala prema vodenici, i to je tzv. *vodenički jaz.* Na kraju brane voda se usmjerava u *badanj od drveta*, koji na početku ima ustavu. Na kraju badnja je suženi dio radi ubrzavanja, odnosno povećavanja pritiska vodenog mlaza pri usmjeravanju na vodeničko kolo.

Posljednja na Bosni

SUSRETI • SUSRETI • SUSRETI

Vodeničko kolo ima prelu, iznad koje su vodenički kamenovi, gornji pokretni i donji statični. Podešavanjem razmaka između kamenova određuje se vrsta mljevenja. Žito koje treba da se samelje istresa se u koš. Za usmjeravanje žita u žrvanj koristi se *čeketalo.* Samljeveno brašno pada u drveni sanduk odakle se kupi u vreće ili u drugo priručno sredstvo.

Stari mlin na vodu na lokaciji *Mešića potok/Hrastik*

Vodenica na rijeci Tešanjci

Po dolasku struje u lepenička domaćinstva, mlinove na vodi (na rijekama: Tešanjci, Usori i Bosni) zamjenili su mlinovi na električni pogon. Eksploatacijom šljunka i pijeska iz korita rijeka došlo je do deformacija njihovih vodotoka a i samo održavanje vodeničkih mlinova postalo je otežano, tako da se za relativno kratko vrijeme mljevenje žitarica u potpunosti „preselilo" na tzv. električne mlinove.

1.7. Uzgoj pašnjaka i kosidba

U Lepenici su od davnina uzgajani pašnjaci kao zemljine površine, za prehranu i uzgoj stoke za ispašu. Prema nadmorskoj visini, lepenički pašnjaci spadaju u kategoriju nizijskih pašnjaka. U ranijim vremenima uglavnom su to bili prirodni pašnjaci koji su obrasli prirodnim ljetinim pokrivačima. To su razne trave i korovi. U novije vrijeme sve je više vještačkih pašnjaka koji su nastali zasijavanjem djetelinom i drugim raznim travama.

Izgled lepeničkog pašnjaka

Kosidba - Kada se u današnje vrijeme pomene riječ kosidba, to podrazumijeva sjesti u traktor, prikopčati kosu kao traktorski priključak i za par sati pokositi livadu od desetak dunuma. Nekada je riječ kosidba izgovarana sa poštovanjem i uvažavanjem. Od svih poljoprivrednih poslova na selu, kosidba je bila najteži i najcjenjeniji. Inače, kosidba prema kategorijama težih fizičkih poslova, isključujući rad u visokim pećima, te rudarski i sl., spada u najteže. Stoga, to nije mogao raditi svako, jer bio je to isključivo muški posao.

Jedan od autora ovih redaka je u svom djetinjstvu imao priliku da vidi i doživi sve čari kosidbe. Svakako ne kao kosac, već kao dječak koji je uz kosce radio pomoćne poslove (rastresanje otkosa trave radi lakšeg sušenja, te opskrbljivanja kosaca sa vodom i drugim potrepštinama). Svaki domaćin u selu nije automatski bio i kosac, jer postati kosac nije bilo lahko. Za kosce se znalo da su to jaki i odabrani ljudi. Mnogo je uslova trebalo ispuniti, pa da postaneš priznati kosac u svojoj sredini. Prvo, trebalo je biti jak i izdržljiv, a drugi uslov je dobra kosa i znanje za pripremanje kose. Ko nije znao dobro otkovati kosu i naoštriti, taj se nije smio pojaviti među koscima.

Pošto se kosilo ručno, rijetko se događalo da bi neko sam na njivi kosio. To se radilo uzajamno, svaki domaćin uzajmi ili na neki drugi način

obezbijedi toliko kosaca da bi za jedan dan pokosio livadu. U zelenim livadama moglo se vidjeti od pet do desetak kosaca kako su poredani jedan za drugim u nizu, kao jato divljih gusaka kad lete na jug.

Uvijek se određivao dan kosidbe kada je lijepo vrijeme, jer to je i uslov da bi se moglo osušiti sijeno. U vrijeme koje opisujemo, livade su se kosile u sedmom mjesecu i obično je košena jedna trava, te otava u ranom jesenjem periodu.

Pravi kosac je puno pažnje polagao na alat i pribor koji mu je služio za kosidbu. Pored kose važno je kakvo kosište ima kosac, da li je dužina kosišta odgovarajuća prema njegovoj visini, je li kosa nasađena pod uglom koji je najpovoljniji. Od pribora kojeg kosac mora nositi sa sobom jesu: klepac i babica, time se kosa otkiva, te vodijer, brus i mazalica.

Za odlazak na kosidbu domaćinu gdje će biti puno kosaca, morale su se vršiti pripreme kao kod sportaša. Prethodnog dana nisu se radili teški poslovi, već je kosac odmarao i pripremao kosu. Znali su pojedini kosci po par puta otkivati i probavati kosu dok ne bude u onom stanju koju oni smatraju da je optimalno. Nije bilo svejedno doći na kosidbu pa se obrukati. Dan kosidbe je počinjao tako što bi kosci dolazili na njivu, ali posao se uglavnom nije počinjao dok svi nisu bili na broju.

Pošto je kosidba težak posao, šale, sitnih zadirkivanja i podvala nije nedostajalo. To je činilo ovaj posao podnošljivim. Domaćin kosce dočekuje sa lijepim, biranim riječima s uvažavanjem i respektom. Torbe i pribor odlažu pod najbliže drvo, pod kojim će tokom dana praviti pauze. Prije samog početka kosidbe počnu zadirkivanja ko će biti kosibaša. To je kosac koji prvi prokaša njivu, a svi ostali kreću za njim. Rijetko se kad dogodilo da na prvom otkosu nije i najbolji kosac.

Koliko god su se kosci među sobom šalili i podvaljivali, oni su se uvijek uvažavali i uvijek najboljem ustupali mjesto kosibaše.

Pošto se taj posao radi kada su i najveće vrućine kosci troše puno vode, jer je mnogo piju, a troše je i sipanjem u vodijere u kojima su brus i mazalica s kojim peru kosu prije oštrenja. Za snadbijevanje kosaca svježom vodom iz najbližeg bunara ili izvora, uglavnom su bili zaduženi dječaci iz bliže rodbine i susjedstva. Voda se nosi u posudama zvanim testije, a često se

nosila i u tikvama, jer ti sudovi imaju porozne stijenke i tako dugo zadržavaju istu temperaturu. Tikve su preteča termos boce. Na račun posla koji su obavljala djeca nastala je poznata izreka: „Il' kosio, il' vodu nosio."

Kosidba – tradicija grupnog košenja

U vrijeme dok se radilo na ovaj način oskudijevalo se i sa hranom, ali za kosce se uvijek smoglo snage da kako ručak, tako i večera budu obilni i bogati. Po tome se može zaključiti da je to bio najcjenjeniji posao na selu, ali u to vrijeme.

Poznati kosci u Lepenici iz vremena o kome je ovdje govor, a i kojih se veoma rado i ponosno sjeća i jedan od autora ovoga teksta, bili su: Hasak Himzo, Muminović Suljo, Djedović Bećir, Kurtić Ejub, Begović Alija, Mešić Ramo, Mešić Hasan.

Sijena kao *plodovi* kosidbe

1.8. Uzgoj lana, tkanje i pranje rublja

Poslijeratne pedesete godine prošlog stoljeća bile su poznate po siromaštvu i neimaštini. To je teško predočiti današnjoj generaciji. Cijelo društvo je oskudijevalo odjećom, obućom, platnom i drugim potrepštinama. Za jedan dio odjevnih predmeta u domaćinstvu brinule su žene. Skoro svaka porodica je sijala lan od kojih je pravljeno platno. Lan se uzgajao na posebnim parcelama.

Obrada lanenih stabljika zahtijevala je čitav lanac tehnoloških radnji da bi od lana dobili platno od kojeg su se tkale košulje, gaće, vreće za žito, ponjave za prostirku i pokrivanje.

Nakon sazrijevanja za berbu, čupale su se stabljike, vezale u snopove pa stavljale u „močilo". Tako je stajalo petnaestak dana, poslije čega se vadilo iz vode i sušilo na suncu. Pomoću češljeva, tzv. grebena odstranjivao

se grubi „drvenasti“ dio i tako su dobivana vlakna. Slijedilo je stupanje, koje se vršilo valjanjem u stupama koje su bile posebno urađene za te namjene. Inače, stupanje lana spadalo je u grupu veoma teških fizičkih poslova. Tako dobivena tkanina, nakon obavljene pripreme, koristila se za šivanje košulja, gaća i drugih odjevnih predmeta.

Ova obrada je uglavnom imala karakter kućne radinosti, prventsveno za članove uže ili šire porodice. Prerada tekstilnih sirovina, vune, ćetena[30] (lana) i konoplje i izrada tkanina, spadala je u poslove koji su tradicionalno namijenjeni ženama u domaćinstvu.

Laneno sjeme

Uzgoj lana

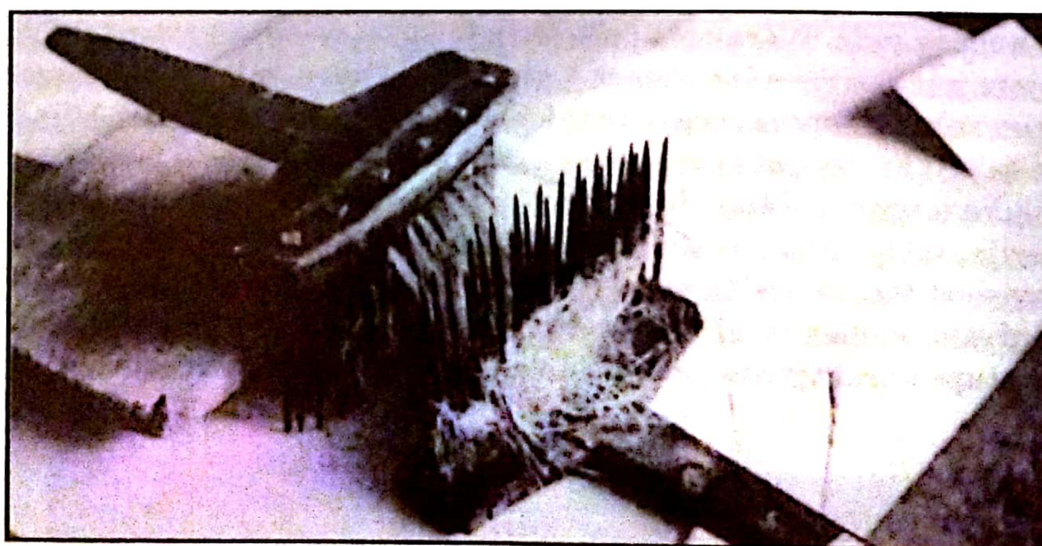
Postojalo je više alatki i pribora koji je bio potreban da bi od lana dobili platno. To su: stupa, kojom se lan pretvara u kudelju, grebeni i trlica, kojima se kudelja pročešljava, a od kudelje se dobija predivo pomoću preslice i vretena. Tada se predivo uz pomoć čekrka i vitlića namotava na kaleme ili masure, a potom dolazi tkanje na uređaju koji se nazivao „stan“. Tako se proizvodilo laneno platno.

[30] Ćeten, *tur.* (keten) lan, Dragoljub Klaić, *Veliki rječnik stranih riječi*, „Zora“ Zagreb, 1974., str. 239.

Pranje takvog platna, odnosno odjevnih predmeta sašivenih od njega bio je jako težak posao za tadašnje žene. Riječ veš-mašina tada je bila misaona imenica.

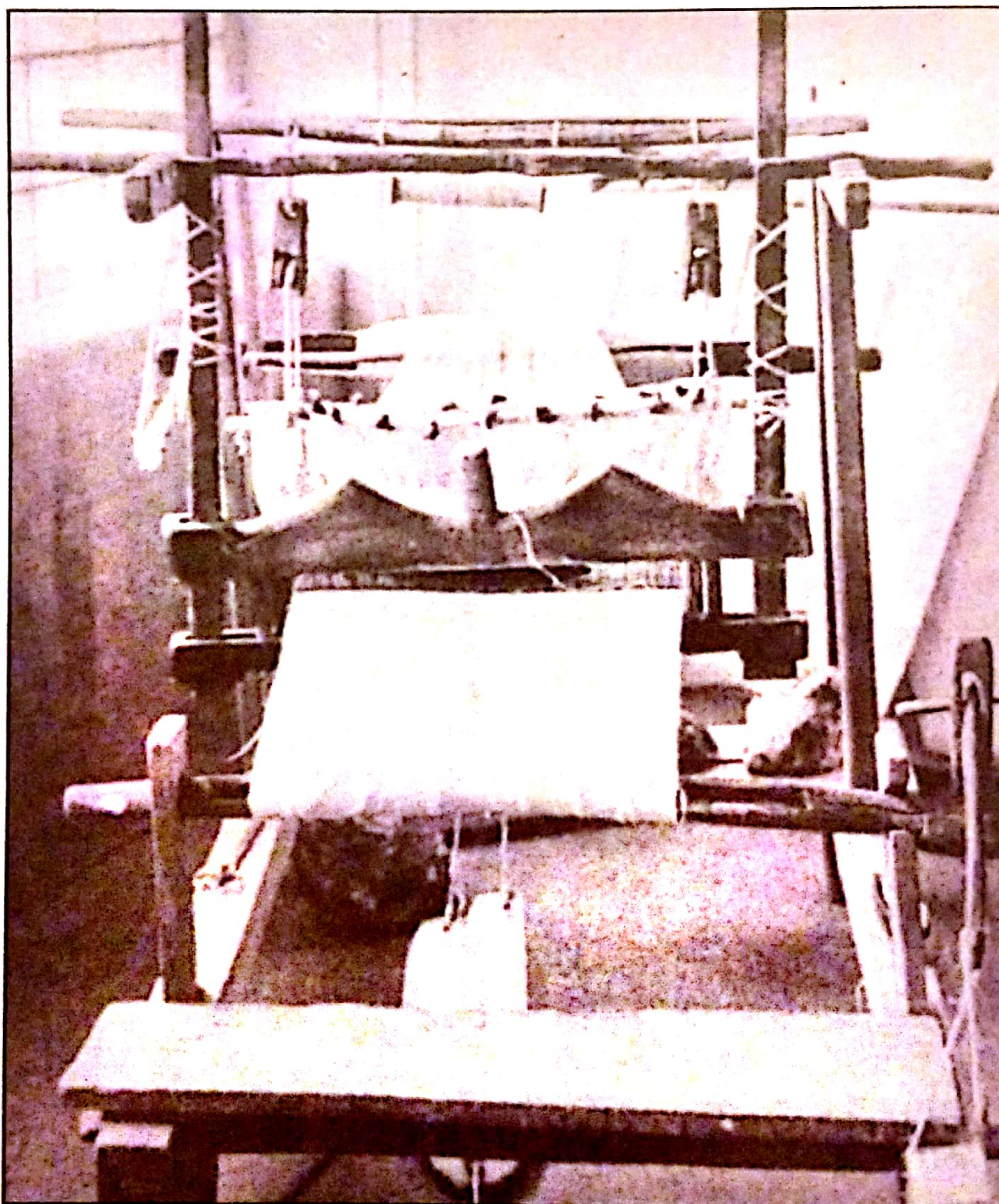

Trlica-priprema lanene konoplje

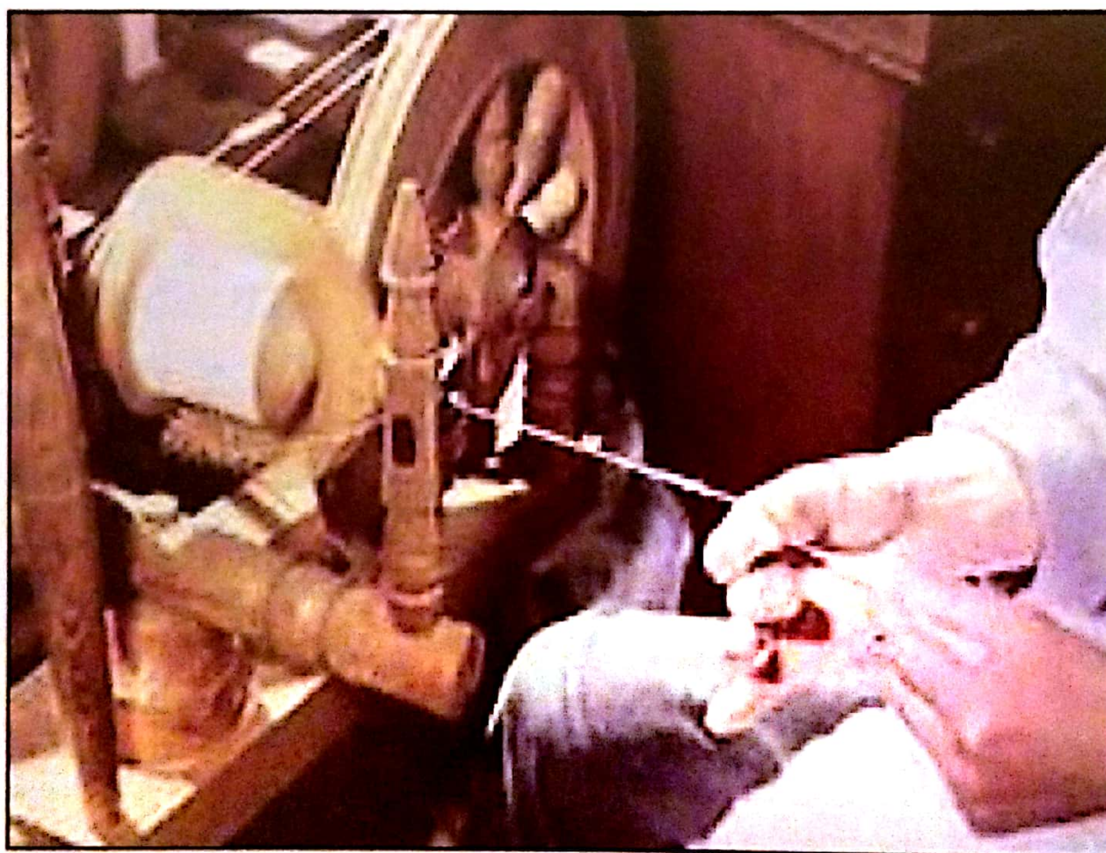
Grebeni-finaliziranje lanene konoplje

Nije postojao prašak za pranje veša. Sapuna je, također, bilo malo, ako ga je i bilo. Rijetko je kupovan jer je bio skup, a i velike količine su bile potrebne da bi se oprao tako grubi veš. Tadašnje stanovništvo se snalazilo na svoj primitivni i jedino mogući način.

Obrada lana i izrada lanenih proizvoda

Za otkuhavanje veša korištene su takozvane parjače ili parjenice. Za to je korištena veća šuplja klada koja je postavljana uspravno, visine oko jedan metar i u nju je slagan veš. Kod slaganja veša radilo se tako da jedan dio veša složimo, a onda se pospe pepelom tj. lugom pa sve tako naizmjenično dok se parjača ne napuni. Tada se sve to zalijeva ključalom vodom i to više puta jer voda na dnu parjače izlazi van. Takvim načinom pranja pepeo služi kao sredstvo za pranje, zamjena za današnji prašak za veš. Poslije opkuhavanja žene tovare veš na obramenicu i na ramenu nose do najbližeg potoka ili izvora, koji je ponekad udaljen i više stotina metara. Na potoku počinje radnja pod nazivom ispiranje veša. Pribor sa kojim se ispire veš je daska na koju se polaže veš i *lupača* kojom se tuče po vešu uz stalno namakanje veša vodom iz potoka.

Priprema prediva od vune ili lana

Takav opran veš žene donose kući i vješaju na motku za sušenje. Taj se posao radio ljeti, ali i zimi kad su bile najniže temperature.

Nerijetko se mogao vidjeti i takav prizor, naročito zimi, gdje žena sa opranim vešom na potoku dok dođe kući na vešu se uhvate ledenice. Iz današnje perspektive možemo zamisliti kakav je to bio mukotrpan posao.

1.9. Povrtlarstvo

Uzgoj povrća je svakako jedan od važnih segmenata poljoprivredne djelatnosti. Inače pod povrćem se podrazumijevaju plodovi i drugi dijelovi povrtlarskog bilja namijenjeni za ljudsku prehranu.

Nekada se od povrtlarskih kultura uzgajao: krompir, grah, luk, paprika, paradajaz, repa, kupus, kupusrepa, prasa, bamija i dr. Ima primjera da se nekada, ali i sada, u Lepenici uzgaja i bostan (lubenice i dinje). Povrtlarske kulture u lepeničkom kraju uglavnom su se uzgajale za vlastite potrebe.

Za prodaju na pijacama najviše je uzgajan krompir i grah. Uzgoj krompira uvijek je bio dominantan u odnosu na ostale povrtlarske kulture. Sijan je u odžake i retke. Nakon vađenja krompira jedan dio je odvajan za tekuće potrebe, dok se preostali dio spremao u posebno pripremljene trapove, gdje je ostajao do proljeća. Trap se postavljao na zemlji kako bi bio zaštićen od smrzavanja.

Grah je, također, uzgajalo svako domaćinstvo. Sijan je u vrtu i na njivama, zajedno sa kukuruzom. Uzgajano je više vrsta graha. Najviše se dijelio na dvije vrste, *pričak*, koji se uzgajao uz pritku i onaj što se ne *priča*, tj. *ležak.*

Danas, kao i nekada u bliskoj prošlosti, nema bitnih promjena u pogledu uzgoja povrtlarskog bilja i kultura. Promjene su u svakom slučaju u načinu obrade zemljišta, sjetve, primjeni agrotehničkih mjera i ubiranju plodova. Također, način skladištenja i pripreme za zimu povrća i povrtlarskih namirnica su na visokom tehničkom nivou. Osim rijetkih izuzetaka, nema više trapova, sjetvi bostana u većim količinama, sjetve graha sa kukuruzom, sjetve krompira u odžake i sl. Staklenici i plastenici su zamjenili mnoge vrtove i bašte, a okopavanje povrća umnogome je zamijenjeno primjenom kojekakvih hemijskih preparata.

No, bez obzira na to, još uvijek ima ljudi u Lepenici koji proizvode viškove povrće i prodaju ga u obližnjim zelenim pijacama, marketima, prodavnicama. To i dalje pokazuje kako je Lepenica prepoznatljivo naselje kako po uzgoju voća, tako i po proizvodnji povrća.

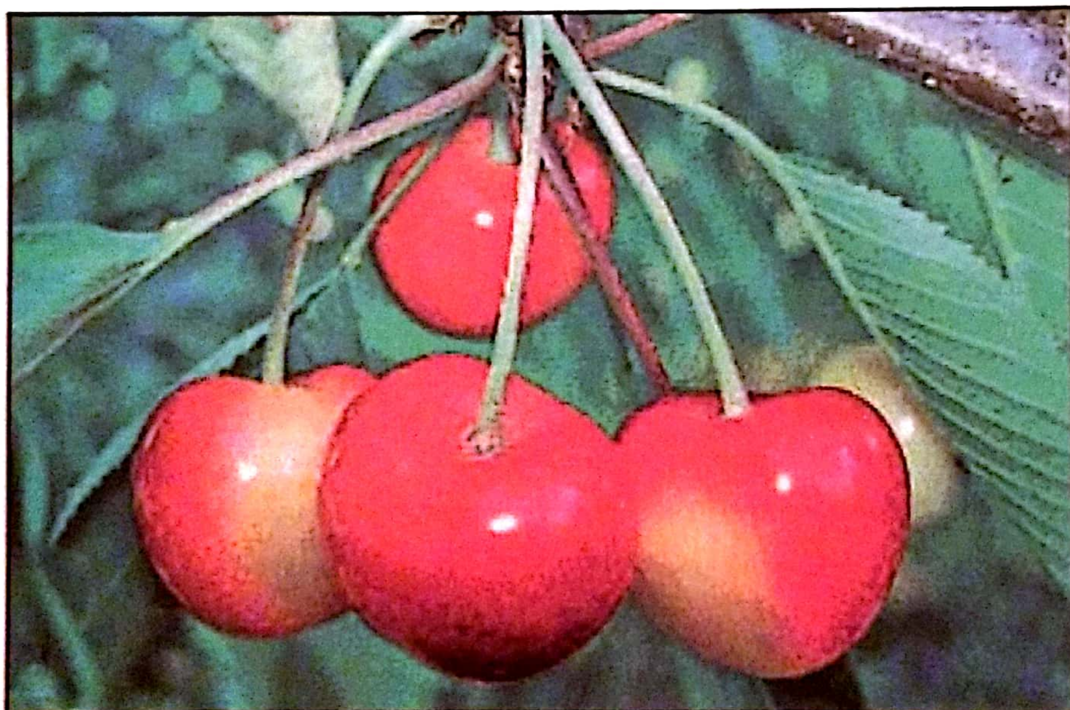
I nekada i sada povrće se uzgaja u Lepenici

1.10. Lepenica, voćarski kraj

Vrlo je široka paleta vrsta i sorti voća koje se uzgajalo i uzgaja u Lepenici. U ovom naselju ljudi su od davnih vremena vršili uzgoj voća, imali i razvijali odan odnos prema ovoj vrsti životnih namirnica. U višestoljetnoj postojanosti u Lepenici je upravo voće bilo među osnovnim sredstvima ljudske ishrane.

Voće je, inače, nezamjenljivo u ljudskoj prehrani, jer organizmu osigurava veoma značajno makro i mikro nutritivne komponente kao što su ugljikohidrati, vitamini, minerali, antioksidanti, prehrambena vlakna i druge tvari neophodne za pravilno funkcioniranje organizma i dobro zdravlje.

Vrijedi istaći da je Lepenica poznata po autohtonim sortama voća. I sada je prisutan trend sadnje autohtonih sorti, posebno, jabuke, kruške i trešnje. Stare autohtone sorte jabuka trošene su kako za konzumiranje tako i za pripravljanje soka, pekmeza, marmelade, džemova, jabučnog sirćeta, te sušenje. U Lepenici ne postoji tradicija pripravljanja rakije od jabuka i šljiva. I ako je i bilo, pa i sada, to je u veoma malim i nezapaženim slučajevima.

Lepenica je uvijek bila prepoznatljiva po uzgoju trešanja

Miris, ukus i aroma domaćih sorti jabuke, kruške, šljive, trešnje, duda, mušmule, pa i breskve i kajsije, te oskoruše, itd., teško da će ikada zaboraviti onaj ko ih je jeo u djetinjstvu.

Ako bi trebalo neku sortu voća izdvojiti iz lepeničkog okrilja onda bi to mogli kazati za šljivu i trešnju po kojima su ljudi, uzgajivači ove sorte voća, bili i ostali prepoznatljivi i van svoga sela, u širem lepeničkom okruženju.

Trešnja: važna namirnica u ishrani (velika količina vitamina C i cinka; 100 g trešanja = 57 kalorija)

Stoga, činjenica koja govori da je Lepenica od davnina pa do današnjih dana poznata po uzgoju različitih sorti voća, zapravo daje joj karakteristiku naselja i prostora koje ima karakter izrazito razvijenog voćarskog kraja.

U Lepenici znatne količine voća, šljiva, jabuka i krušaka sušene su za domaću upotrebu zimi, djelimično i za prodaju. Najpoznatija sorta šljiva bila je požegača ili tzv. madžarica. Ova sorta vjekovno se zadržala i uzgajala u našem užem i širem zavičaju kao i na više bosanskohercegovačkih prostora. Jedan od tih prostora su dijelovi istočne Bosne. Šljive su sušene cijele, dok bi se kruške polovile, a jabuke su sječene na više dijelova. Neka domaćinstva su imala tzv. „sobice“ – zgradice za sušenje voća pa i povrća. I danas ponegdje

postoje „sobice“, istina modifikovane usljed raspoloživosti pogodnog materijala za gradnju, ali ih je veoma mali broj.

Od jabuka, djelimice i krušaka, pravio se pekmez, i to u većim količinama. Svaka kuća ga je pripremala u jesen za zimu. Jabuke se prvo ostupaju pa te isitnjene komade prebace u žećku ili torkulju, pomoću koje se dobije od isitnjenih komada, u narodu tzv. „drop“, jabukov ili kruškov sok.

I stupa i žećka ili torkulja su bile izrađene isključivo od drveta, sklopljene bez eksera. Sada ih nema u upotrebi a mali je broj domaćinstava u naselju koje se može pohvaliti da je sačuvao ovo primitivno ali vrijedno sredstvo za proizvodnju sokova od voća, tzv. „šira“, od kojih se proizvodi pekmez.

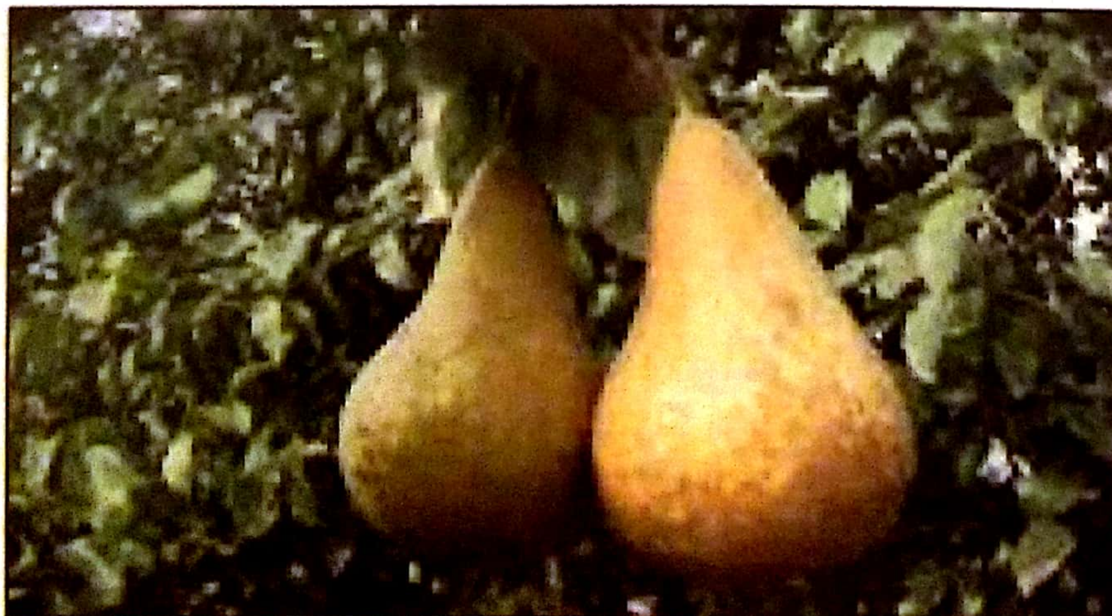

Uzgoj jabuka-u novije vrijeme sve je manje domaćih sorti

Od jabuka divljaka, kada se pokisele same, dobija se jabukovo sirće, te je i to bio jedan od proizvoda i potreba za ishranu ljudi. Sirće je neophodan začin jelima. U Lepenici je poznato da ima onih koji u toplim ljetnim mjesecima, kao osvježavajuće piće, piju razblaženo sirće. Svaka kuća ga uglavnom ima i kao lijek, jer se u narodnoj medicini koristi kao sredstvo kojim se skida povišena temparetura. U tu svrhu stavljaju se oblozi od sirćeta ili se bolesna osoba sirćetom masira. Proizvodnja sirćeta ove vrste zadržala se kod malog broja domaćinstava. Razlog tome su fabrički sirćetni proizvodi, kao i mali broj sačuvanih i uzgajanih jabuka divljaka.

Ipak postoji kontinuitet uzgoja starinske sorte voća

Nove sorte voća-kruška

Šljiva je simbol voćarske proizvodnje u Lepenici. Ipak u posljednje vrijeme i pored velikog zaokreta u razvoju voćarstva u poratnom periodu, šljivarstvo vidno zaostaje. Razlozi su objektivne ali i subjektivne prirode. Nesporno je da agroekološki uslovi, posebno sušni periodi, ograničavaju intenzivnu proizvodnju.

Šljiva: višestoljetna tradicija uzgoja

Danas se uzgoj voća u Lepenici odvija više planski a manje stihijski. Većina domaćinstava ima kakve-takve uređene voćnjake sa sadnicama voćkama koje se uzgajaju u rasadnicima. Jedan od poznatih rasadnika kvalitetnih sadnica voća je u Špionici kod Srebrenika. U posljenje vrijeme sve je izraženija sadnja sorti voća autohtonog porijekla.

Voćnjak vl. M. Kamarić

Uzgoj grožđa - Ne postoji jasna arheološka građa koja govori kada se vinova loza uzgajala u Lepenici. Ono što se pouzdano zna je da u ovom podneblju pogoduje klima za uzgoj vinove loze, kako ekstenzivnog tako i intenzivnog karaktera. Istina, da ne postoji kontinuitet intenzivnog uzgoja, samim tim ni tradicija. Postoji tradicija uzgoja domaćeg grožđa. Također, postoji potencijal lepeničkog podneblja za uzgoj ove voćarske kulture. Kako pamte i ističu živi svjedoci, potencijal ovog seoskog podneblja uglavnom se svodi na uzgoj grožđa za vlastite potrebe domaćinstava.

Bijelo grožđe - radi njegovog uzgoja u prošlosti Lepenica je dobila svoje ime

Uzgoj stonog grožđa može da uspijeva i u lepeničkom okrilju

Za pretpostaviti je, kako smo već u odjeljku o nazivu imena Lepenica naveli, da se na ovim prostorima nekada uzgajalo grožđe, vjerovatno u izraženijem obimu, svakako prije dolaska Osmanlija. Iz perioda Srednjeg vijeka pouzdano postoji podatak da je iz vremena povelje kralja Tvrtka iz 1353., u kojoj govori o vinu koje je pio u Suhoj (današnji Čitluk). Također je za pretpostaviti da je dolaskom Turaka i pojava islama na

bosanskohercegovačkim prostorima, uzgoj vinove loze poprimio druge oblike.

2. ZANATSTVO

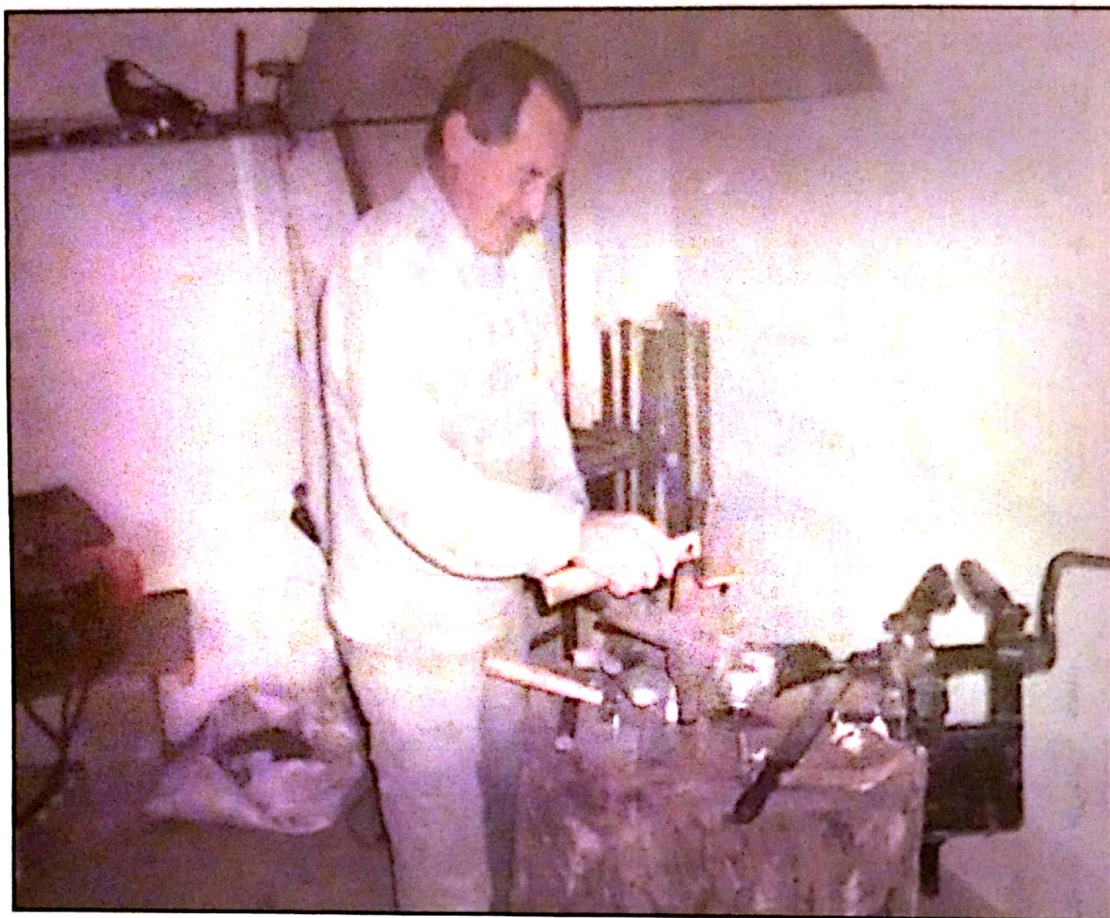
U Lepenici, kao seoskom naselju su od davnina postojali zanati, naročito oni koji su služili za najneophodnije potrebe stanovništva. Kao i u mnogim drugim seoskim sredinama, bilo je malo onih kojima je određeni zanat bio osnovni izvor prihoda, već su se bavili još i poljoprivredom, uglavnom ekstenzivnog karaktera. Ovdje ćemo navesti neke od deficitarnih zanatskih zanimanja od kojih su neki već i „izumrli", a neki od njih još uvijek imaju svoju svrsishodnost u okviru potreba stanovništva.

Kovači - jedan od rijetkih zanata, a bavi se izradom i popravkom poljoprivrednog alata: sjekire, motike, srpovi, plugovi, kose. Poznati kovač bio je Hasović Meho, muhadžir Drugog svjetskog rata, porijeklom iz istočne Bosne. Sada ovaj zanat baštini njegov sin Smajl.

Priprema za rad - vatra za kaljenje i kovački pribor

Kovač Smail na radnom mjestu

Kolari - zanat koji se bavi izradom dijelova opreme kola za volovsku i konjsku zapregu. I ovo zanimanje zahtijevalo je veliku vještinu i umijeće rada. Poznati kolar bio je umrli Mujo Begović. Sada nema baštinjenja ovog zanata. Nešto iza njegove smrti ovim se bavio njegov sin Salih.

Bačvari - zanat koji se bavi izradom bačvi za potrebe kiselenja kupusa, kao i manje bačve, tzv. fučije, koje su služile za skladištenje sirćetne kiseline.

Klesari - zanat koji se bavi obradom kamena te s tim u vezi i izgradnjom kuća od kamenih zidova.

Stolari – zanat koji, također, ima svoju duboku tradiciju. Najpoznatiji majstori ovog zanata u Lepenici su: Osman i Sefer Bekrić, Salih Bekrić sin Rame, Senad Mešić, također sin Rame, Mujo-Refik Begović, sin Saliha.

Nenadmašni kamenoklesari iz Lepenice za vrijeme izgradnje džamije u Lepenici polje (1968): Muminović Husein, Krkalić Smajo, Muminović Ahmet (sin Huseinov) i Skopljak Tahir

Sin Ahmet (lijevo) i unuk Ejub (desno) slijednici u radu klesara Huseina Muminovića

Danas je ovo zanimanje poprimilo daleko kompleksniji karakter kada je u pitanju raznovrsnost objekata koji se grade ili nadgrađuju od kamena i proizvoda od ovog materijala. Najpoznatiji kamenoklesari u Lepenici su bili Muminović Husein i Krkalić Smajo. Tradiciju ovog drevnog zanata nastavili su Muminović Ahmet sin Huseina, te Ejub Muminović, Huseinov unuk.

Zidari, tesari - su izuzetno cijenjeni zanati zbog velikih potreba za gradnjom kuća. Lepenica je prepoznatljiva po velikom broju majstora zidarskog i tesarskog zanata. Mnogi od njih su svoje zanatsko utočište pronašli u preduzećima van Bosne i Hercegovine, posebno u Hrvatskoj, pa i u Sloveniji. Neki su majstori ovih zanata vremenski period proveli i u zapadnim evropskim zemljema, posebno u Njemačkoj.

Bećir Djedović

Alija Begović

Ramo Muminović

I danas ovi zanati, u pogledu brojnosti, dominiraju u selu, a radno angažiranje majstora široko je rasprostranjeno u užim i širim bosanskohercegovačkim prostorima, a u izvjesnoj mjeri i van ovih prostora. Brojna su imena starih majstora za gradnju kuća, a ovdje je nezaobilazno navesti Ejuba Kurtića i Aliju Begovića koji su čitav svoj radni vijek proveli praveći kuće, uglavnom na tešanjskoj općini. Ovdje treba spomenuti i vrsne zidare (tesare): Muminović Ramo, Muminović Mustafa, Djedović Bećir, Bedak Adem, Bedak Ahmet, Mehmedović Salih, Begović Meho, Begović Adem, Bekrić Adem i drugi.

2.1. *PROING* d.o.o. Lepenica

Najpoznatiji izvođač radova u oblasti građevinarstva iz Lepenice je privatno preduzeće „PROING“, u kojem je većinski vlasnik i direktor Ferid Bekrić. Dovećinski vlasnik ovog preduzeća je Muminović Mustafa.

Bekrić Ferid

„PROING“ je osnovan 1996. godine. U prenesenom značenju ovo privatno preduzeće je osnovano s namjenom proizvodnje i pružanja građevinskih usluga. Osim što se, u okviru osnovne djelatnosti, u najvećem opusu svoga rada preduzeće bavi uslugama visoke i niske gradnje, ono se bavi još i proizvodnjom građevinskih elemenata.

U oblasti visokogradnje glavnina poslova preduzeća je gradnja porodičnih kuća, kuća za odmor, objekata sa više stambenih jedinica, vjerskih objekata i sl. Način izrade ovih objekata je na principu „ključ u ruke“ (temelji zgrade, zidanje, pokrivanje, unutrašnje i vanjsko uređenje, fasada, keramičarski radovi i dr.).

Niskogradnja se odnosi na izradu potpornih zidova, propusta, nasipa, pripremu putnih i drugih površina za asfaltiranje.

Proizvodna djelatnost preduzeća obuhvata izradu građevinskih elemenata funkcionalnog sadržaja kao što su: betonske cijevi, ivičnjaci, a u posljednje vrijeme sve je intenzivnija proizvodnja stropnih greda sa postoljima koje umnogome ubrzavaju rad na pripremi za betoniranje ploča na građevinskim objektima.

Preduzeće „PROING" radove izvodi kako na području općine Tešanj tako i na širem prostoru Bosne i Hercegovine. Prepoznatljivi su objekti koje je ovo preduzeće izgradilo na području Maglaja, Doboja, Banja Luke, Kotor Varoši, Prnjavora, Dervente, Zenice, Bihaća.

Jedno od osnovnih sredstava preduzeća *Proing*

Preduzeće ima 19 radnika koji su u redovnom radnom odnosu i za koji se uredno uplaćuju doprinosi penzijskog i zdravstvenog osiguranja. Nije rijedak slučaj da se povremeno, tokom građevinske sezone, broj radnika u Preduzeću znatno poveća. Stručna radna snaga Preduzeća su kvalifikovani građevinski radnici zidarske, tesarske, armiračke i struke betoniraca. U nedostatku stručnih kadrova, posebno u radu na objektima na principu „ključ u ruke", *PROING* ima kooperativne odnose sa onim preduzećima koja mogu obezbijediti potrebne stručne kadrove.

Posljednjih godina prosječan godišnji promet Preduzeća je oko 1 milion KM, a čest je slučaj da tokom godine ostvari godišnji promet, samo u jednom skladištu građevinskog materijala, oko 500.000 KM.

Od dana osnivanja do danas ovo Preduzeće neprekidno radi kao d.o.o. sa pozitivnim načinom poslovanja.

2.2. *BarA* d.o.o. Lepenica, Tešanj

BarA je preduzeće za fasaderske i štukaturne radove čiji je stopostotni vlasnik Bekrić Aljo sin Hasana iz Lepenice. Osnovano je 1996. godine kao porodično preduzeće za građevinsko-uslužne djelatnosti. Naglasak „porodično“ potiče iz tradicionalno-porodičnog bavljenja poslovima građevinarstva. Preduzeće *BarA* ima deset uposlenih radnika, od kojih su tri posebno stručno osposobljena za suhomontažne radove. U pojedinim slučajevima, zavisno od obima ugovorenih radova, preduzeće angažuje radnike drugih srodnih firmi s kojima održava dobre poslovne odnose.

Od tehničkih sredstava Preduzeće raspolaže sa tri vozila i specijalnim skupocijenim alatom za štukaturne radove (radovi na izvođenju unutrašnjih suhomontažnih enterijera, uključujući i radove sistemskih pregrada). Sjedište Preduzeća je u Tešanjci.

Mnogo je velikih i uglednih objekata na kojima je ovo Preduzeće izvodilo fasaderske i štukaturne radove. Neki od njih su: Klinički centar Sarajevo, porodilište „Jezero“ Sarajevo, Centrala Vakufske banke i Centrala Raiffaisen banke, adaptacija zgrade Općine Tešanj, i drugi.

Štukaturski radovi majstora d.d. *BarA*

Znatan dio ugovorenih obaveza i poslova *BarA*, zadnjih godina, izvodi u užem ili širem sarajevskom prostoru. Stoga je i veoma izražena saradnja ove male firme sa uglednim i cijenjenim kompanijama koje su autoritativne na globalnom tržištu rada, kao što su: *Unioninvest*, *Vranica*, *Unigradnja*, *Arching inžinjering*, *Bosna* i dr., svi iz Sarajeva. Najveći broj radova u sarajevskom okruženju preduzeće *BarA* je izvodilo kao kooperant firme *Arching inžinjering*.

Izgled završnog rada vrsnih majstora d.d. *BarA*

Preduzeće *BarA* proširuje svoju djelatnost i van granica Bosne i Hercegodine. Tako je u kooperaciji sa firmom *Arching inžinjering* iz Sarajeva osnovalo firmu *Arching Praha* u Češkoj.

Aljo Bekrić, vlasnik d.d. *BarA*

3. TRGOVINA

Nekada je trgovina bila značajna djelatnost među ljudima, kako u drugim krajevima tako i u tešanjskim. Odvijala se na vašarima, pijacama i u obližnjim mjestima, najviše u Tešnju. Ovaj vid trgovinske djelatnosti dominirao je do sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Jedno od trgovinskih centara dućana, prodavnica i trafika na tešanjskoj teritoriji, bila je i Tešanjka. Svoju trgovinsku opskrbu u dućanima i prodavnicama Tešanjke zadovoljavali su i seljani Lepenice. To je u cijelosti zadovoljavalo potrebe seoskog stanovništva, kao i drugih okolnih sela. Glavni nosilac trgovačkog života poratnih godina Drugog svjetskog rata, na tešanjskom prostoru, samim tim i Tešanjci, bio je tzv. *Trgovinski magazin.*

Tek krajem šesdesetih i početkom sedamdesetih godina pojavljuju se prve prodavnice mješovite robe i u unutrašnjosti sela. Tako je Lepenica svoju prvu prodavnicu dobila u mahali „Brdo“ u kući Sejde Kurtića, a nedugo zatim i u mahali „Hamzići“ u kući Muharema Mehmedovića.

U tradicionalnom shvatanju trgovanja vrijedno pomena je naglasiti da je kod ljudi šireg područja tradicionalno postojalo poimanje ljudi iz Lepenice kao vještih u trgovanju stokom, kao i ostalim što je bilo predmetom trgovine. Vještina trgovanja se, prije svega, ogledala u kupovini i preprodaji stoke. U dužem vremenskom trajanju ljudi koji su se bavali preprodajom kupovali bi stoku u drugim krajevima (Banja Luka, Prijedor, na vašarima i pijacama susjednih općinskih centara) i istu prodavali mještanima i drugim zainteresiranim kupcima na pijacama u Doboju i drugim centrima.

Danas, kao u mnogim drugim naseljima tako i u Lepenici postoji više manjih prodavnica u kojima se ljudi snabdijevaju osnovnim životnim namirnicima. To su prodavnica *Brada* u mahali Hamzići, vlasnik Senad Bekrić, te prodavnica *Nejla* u zaseoku Drum, vlasništvo Muminović Nermine. Također, u mahali Bedaci postoji prodavnica *DIM*, vlasništvo Bedak Dalke. Pošto u ovo vrijeme na tešanjskoj teritoriji postoji veći broj marketa-tržnih centara, u kojima svoje potrebe zadovoljavaju, u izvjesnom smislu, i žitelji ovog naselja, sa sigurnošću se može konstatovati da je mogućnost snabdijevanja stanovništva na zavidnom nivou.

4.1. *MEPROMEX* Lepenica

Mepromex je firma u vlasništvu Murisa Mešića sina Hamzalije i majke Isme iz Lepenice. Ovo privatno preduzeće danas upošljava oko 200 radnika što se malo koja djelatna ustanova trgovinske struke može pohvaliti, kako na tešanjskom tako i na širem prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Firma je locirana skoro u centru naseljenog mjesta Tešanjka. Djelatnost joj se ogleda u posjedovanju dva iznimno velika prehrambena marketa od kojih jedan ima sjedište u Tešanjci, a drugi u Zavidovićima. Prehrambeni market u Tešanjci zauzima prostor oko 15.000 m2 u kojem je uposleno blizu 120 radnika. Market u Zavidovićima je lociran na površini od 3 000 m2 u kojem mjesečnu plaću ostvaruje oko 50 radnika.

U sastavu ove firme su i benzinske pumpe „Mešić–benz“ u Jelahu, Tešanjci i Brčkom. I na ovim lokalitetima sveukupno je uposleno 20 radnika.

Ovaj privatni biznismen i poduzetnik je u svoju sveukupnu biznismensku aktivnost uvrstio i proizvodnju, preradu i distribuciju mesa u čiju tehnologiju je utrošio znatna finansijska sredstva. Proizvodnja mesnih proizvoda pod robnom markom „PULPI“ ima kapacitet oko 150 grla klanja. To podrazumijeva kapacitete prostora, tehnike klanja, prerade i distribucije, kao i tehniku prodaje. Tehnologija za preradu i uskladištenje mesa i mesnih proizvoda jedna je od najsavremenijih koja se koristi u mesnoj industriji. Prodaja mesa vrši se u tri izuzetno tehnički uredno opremljene mesnice u: Tešanjci, Tešnju i Maglaju.

Preduzeće *Mepromex* u svom opusu djelatnosti sadrži i ugostiteljske usluge koje se manifestuju u tri restorana najsavremenijih tipova. To su restorani u Tešanjci, Zavidovićima i Brčkom. Samo kroz ovu uslužnu djelatnost uposleno je 20 ugostiteljskih radnika.

Zbog ovako raznovrsnih i uspješnih djelatnosti *Mepromex-a* svakako da je bilo za očekivati brzi njegov razvoj, proširenje i nadgradnju, u svakom pogledu. Stoga, po realnim procjenama, *Mepromex* danas ima ukupnu vrijednost kapitala, u objektima i resursima, oko 50 miliona KM.

Kako je počelo, mnogo je pitanja? Do devedestih godina prošlog stoljeća, vlasnik uglednog *Mepromex-a*, obavljao je raznovrsne poslove. Po zanimanju, formalno automehaničar, bavio se trgovinom, prevozničkim uslugama. Imao je samostalnu trgovinsku radnju u porodičnoj kući u Lepenici (od 1987.), potom bavljenje prevozničkim uslugama kamionom prevozeći namještaj iz preduzeća: tešanjskog „Ukusa" i dobojskog „Razvitka". Tu spada i jedna godina rada s vlastitim autobusom u kooperativi sa preduzećem „Bosnaprevoz" iz Doboja. Kraći izvjesni period vršio je i taxi usluge.

Moderan Trgovački centar i benzinska pumpa *Mepromex*

Tako dolazi 1996. godina, kada Muris Mešić otvara, među prvima na tešanjskoj općini, pogon za proizvodnju konzumnih jaja. Kapacitet ovog pogona je bio 3500 jaja, sa sjedištem u Lepenici, na porodičnom imanju.

Proizvodnja i prodaja ovih proizvoda pokazala se veoma uspješnom, te će za oko dvije godine bavljenja ovom proizvodnjom steći kapital u

vrijednosti od oko 80 000 KM. Bio je to dovoljan iznos sredstava za „okretanje“ prema već provjerenom poslu-trgovini. Od obične prodavnice u Lepenici, potom u Tešanjci, danas je *Mepromex* moderna firma, sa dva marketa, tri benzinske pumpe, tri restorana, pogonom za proizvodnju, preradu i distribuciju mesa. Sutra? Ako nastavi iole približno ovim trendom, za očekivati je, od ovog „nadarenog“ trgovačkog poduzetnika, mnoga nova pozitivna iznenađenja.

Moto uspjeha ovog poduzetnika, kako sa zadovoljstvom ističe - *sve što možeš učini sam; rad, samo rad i štednja.*

Mepromex- marketni dio

Glavnu okosnicu kadrovskog potencijala *Mepromex-a* čine radnici, neposredni izvršioci svojih svakodnevnih radnih obaveza: trgovci, mesari, vozači, radnici na benzinskim pumpama, vozači, skladištari, poslovođe i veoma mali broj administrativnog osoblja sa stručnim ekonomskim i pravnim poslovima. Najveći teret u funkcionisanju *Mepromex-a* snosi Muris sa suprugom Fatimom, u čemu im pomaže brat Adem.

Vrijedno pažnje je istaći da su plaće uposlenim radnicima uvijek blagovremene, mjesečno isplaćivane, a topli obrok radnici koriste u

opremljenim i sa hranom bogatim restoranima. Poreze i doprinose *Mepromex* u cijelosti blagovremeno realizuje.

Fatima i Muris Mešić

Mepromex je preduzeće koje krasi podrška i potpomaganje mnogih udruženja, društava, kako humanitarnog, tako i funkcionalnog karaktera. Prepoznatljivo je i po podršci vjerskih, kulturnih, sportskih manifestacija (mevludi, sportska takmičenja, kulturno-umjetničke manifestacije, školska takmičenja i školske manifestacije, pomoć u izgradnji kuća siromašnima i dr.).

4.2. Trgovačka radnja „*MS*"

Vlasnici ove Trgovačke radnje su bračni par iz Lepenice, Mediha i Senad Mešić. Trgovinom su se počeli baviti još u predratnom periodu 1989. godine i uz kratki ratni vremenski prekid (od početka ljeta 1992. do kraja 1994, godine) stekli su veliku reputaciju. Prvo njihovo bavljenje trgovinom mješovite robe otpočelo je u Lepenici u zaseoku Potočka Mahala, a potom su nastavili na Tešanjci u kući vlasništvo Bekrić Sejada.

Od tada, duži niz godina rade veoma uspješno u strogom centru Tešanjke, koristeći trgovinski prostor prizemlja kuće porodice umrlog Omera Mešića. Ovdje ovaj uspješni trgovački bračni par, sa sedam radnika i tri maloljetna sinčića upriličava trgovačke usluge mješovitom robom građane Tešanjke, dijela Žabljaka, Lepenice, i mnoge druge, kao i one koje trgovačke usluge traže u prolazu kroz ovo pitomo i gusto naseljeno mjesto.

Mnogo je društvenih organizacija, udruženja, sportskih, kulturno - umjetničkih društava, vjerskih manifestacija, humanitarnih akcija i sl. kojima je ovaj uspješan bračni par davao potporu njihovom radu i funkcionisanju. Ovdje ćemo istaći samo neke od njih:

- godišnja pomoć u radu NK „Pobjeda“ Tešanjka;
- potpora KUD „Behar“ Tešanjka;
- kontinuirana podrška i pomoć Osnovnoj školi „Kulin-ban“ u Tešanjci prilikom obilježavanja godišnjih i drugih manifestacija, s posebnim naglaskom na pomoć prilikom uvođenja „prvačića“ u prve školske klupe;
- mevludske i druge vjerske manifestacije (iftari, hatma-dove);
- pomoć u radu humanitarnog društva „Oslonac“ u Tešnju;
- pomoć narodu Srebrenice;
- pomoć „Dječijem selu“ kod Gračanice i mnogi drugi.

Uspješan poslovni i nadasve humani bračni par, Mediha i Senad Mešić

Vrijedno pažnje je istaći da Mediha i Senad Mešić vrše završne radove na konačnom uređenju poslovno-stambene zgrade[31] u Tešanjci sa oko 750 m2. Od toga 150 m2 otpada na stambeni dio a preostali dio ima karakter prostora za iznajmljivanje za potrebe bankarskih, agencijskih, servisnih i drugih usluga. U dio za iznajmljivanje pod zakup spada suteren i tri etaže zgrade. Zgrada se nalazi u strogom centru Tešanjke, a njena vrijednost se procjenjuje na oko 2 miliona KM.

[31] Podrumske prostorije (suteren) zgrade je u ratnom periodu 1992-1995. imao, kao sklonište, veoma značajnu ulogu u sklanjanju ljudi, kako vojnog tako i civilnog stanovništva. Podrumske prostorije zgrade su se koristile za potrebe Centra veze mjesnog prostora tokom ratnog perioda (1992-1995).

Ljepotica u centru Tešanjke - vlasništvo Medihe i Senada Mešić

ČETVRTI DIO

UBRZANI RAZVOJ KA MODERNOM DOBU

1. Institucionalno uobličavanje mjesnih zajednica

Još prema Zakonu o uređenju općina i srezova iz 1955. godine,[32] u komunalni sistem je uvedena institucija mjesnih odbora koji su funkcionisali, kako je to u podzakonskim propisima pisalo, kao samoupravni organi građana „u svrhu uspješnog rješavanja lokalnih pitanja i problema na području seoskih naselja“. Tek četiri godine kasnije, u cilju razvijanja samoupravljanja u gradskim naseljima, u komunalni sistem su uvedene i mjesne zajednice, koje će kasnije zaživjeti kao dio socijalističkog samoupravnog sistema.

Uobličavanje mjesne zajednice kao ustavne kategorije, u okviru novog jugoslavenskog ustava iz 1963. godine, dočekano je kao značajan napredak u odnosu na ranije oblike neposrednog samoupravnog organiziranja, poput seoskih odbora.

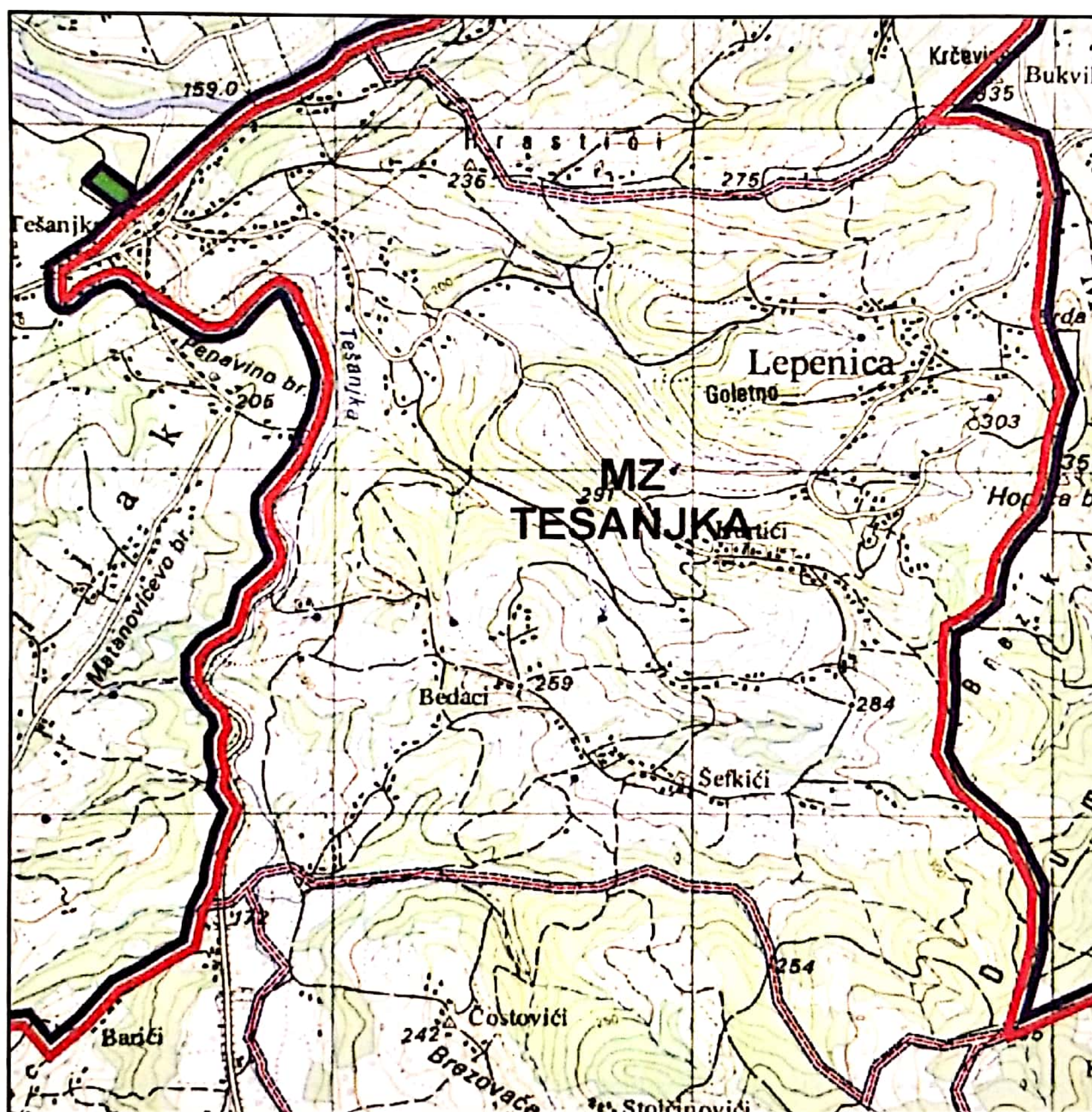
Iako su mjesne zajednice u to vrijeme još uvijek predstavljale fakultativni oblik organiziranja, sve do ustava iz 1974. godine, one se poslije 1963., ipak osnivaju u mnogim selima i gradovima, u svojevrsnoj političkoj euforiji, kao novi oblici neposrednog učešća građana u odlučivanju o lokalnim aktivnostima. Na području općine Tešanj, među prvim formiranim mjesnim zajednicama je i Mjesna zajednica Tešanjka.

2. Lepenica u sastavu Mjesne zajednice Tešanjka

[32] U periodu od 1945. godine do donošenja ovog Zakona rješavanje komunalnih pitanja i problema vršili su sreski, odnosno mjesni odbori NF (narodnog fronta). U zapisnicima Sreskog odbora NF Tešanj (zapisnici u periodu od: 17.1.1947. do 8.7.1949.), zapisano je da su u Sreskom odboru, kao njeni aktivisti NF sa područja Lepenice i Tešanjke bili: Salkičević Mehmed, Salkičević Kasim, Jurišić Ilija i Jurišić Stipo, kao glavni aktivisti za MO NF Tešanjke i Lepenice.

Lepenica kao naseljeno mjesto pripada Mjesnoj zajednici Tešanjka od samog njenog osnivanja. Ova Mjesna zajednica osnovana je početkom 70-tih godina prošlog stoljeća (1970.) u skladu sa onodobnim ustavnim uređenjima i tada je ubrajana u prve mjesne zajednice koje su osnovane na području općine Tešanj. Dugi niz godina ovu Mjesnu zajednicu činila su četiri naselja: Lepenica, Žabljak, Ljetinić i Kraševo. Reorganizacijom - osnivanjem novih samostalnih mjesnih zajednica (Žabljak, Ljetinić, Kraševo) u sastavu Mjesne zajednice Tešanjka ostaje Lepenica, novopromovirano naselje Tešanjka, te dio naselja Kraševa (Kraševo Polje i Staro Kraševo).

Topografska karta Mjesne zajednice Tešanjka

Douređenjem užeg naselja Tešanjke, po donošenju regulacionog plana, Mjesna zajednica postaje moderno uređena zajednica sa savremenom infrastrukturom, poslovno-stambenim objektom, tradicionalno i u kontinuitetu sportskim životom kroz NK *Pobjeda* i kulturno-umjetničkim aktivnostima preko KUD *Behar*.

U Mjesnoj zajednici vidno je prisutna aktivnost političkih stranaka i udruženja građana. Mjesna zajednica ostvaruje primjernu saradnju sa obrazovnim, zdravstvenim i drugim ustanovama, samostalnim privrednicima, preduzećima i drugim institucijama, organizacijama i zajednicama. Tako i građani Lepenice, kao višestoljetno postojanog sela, najneposrednije su uključeni u sveukupni društeveno-politički i javni život u okviru društvene zajednice, sportsku i kulturno-umjetničku aktivnost, gajenje i baštinjenje tradicija naroda ovog kraja.

Tragedije Tešanjke

Građani Mjesne zajednice Tešanjka i šireg područja kao i samo stanovništvo Lepenice nikada neće zaboraviti dva datuma koji su obilježeni teškim tragedijama i stradanjima koji daju poseban historijski pečat.

Tešanjka 24. jula 1976. – jutro poslije poplave

Prva tragedija dogodila se 23. jula 1976. godine, kada je Tešanjku zahvatila velika katastrofalna poplava izlivom rijeke Tešanjke gdje je nastradalo osam ljudskih žrtava.

U katastrofalnoj poplavi 23. jula 1976. godine koja je zadesila područje općine Tešanj, u kojoj je osam lica izgubilo živote u naselju Tešanjka i kojom prilikom su najveće štete pretrpjela naseljena mjesta Tešanjka i Tešanj kao i privredne organizacije, imalo je svog znatnog uticaja na dinamiku ostvarenja programa razvoja u svim djelatnostima u Općini, a time i na brže prevazilaženje ekonomske nerazvijenosti. Uz pomoć šire društvene zajednice posljedice poplave su uspješno prevaziđene.

Istrgnuto iz pera jednog novinara: „*Čuveno po dobrim i vrijednim ljudima, po bujnim voćnjacima i plodnoj ravnici, naselje Tešanjka, nadomak, s jedne strane Doboja, a s druge strane Tešnja, postalo je sinoć poprište stradanja. Opustoši ga istoimena rječica Tešanjka, gotovo, nečujni, oveći potok, pojačan sinoć kratkotrajnom provalom oblaka. Naglo porasla među brdima, negdje još kod Tešnja, za oko četiri metra iznad svoje normalne, inače bezazlene visine, Tešanjka se tako svom svojom silinom i bijesom pred ponoć sručila u pospano selo i već u prvom naletu odnijela osam života, mnogo stoke i objekata i sve stečeno ljudsko dobro koje se našlo među zidovima muljem i vodom zalivenih kuća, odnese i živote stoosmogodišnje starice Have Ibrahimkadić, o kojoj neki dan pročitasmo kao o, vjerovatno, najstarijem žitelju ovog kraja i život tačno stotinu godina mlađeg Nevzeta Ibrića. . .*

Osvanu jutro. Stravična slika Tešanjke. Do juče naselje crvenih krovova, zgusnuto i ušoreno s hiljadu stanovnika koje se da obuhvatiti jednim pogledom, danas je vododerina. Tešanjka je danas beživotna.

Sve se vinulo na obližnje humke. Samo neki mještanin, ispijen i okamenjen, kao u snu, prebire po mulju neupotrebljive ostatke svog pokućstva.“.[33]

Druga tragedija dogodila se 8. oktobra 1995. godine kojom prilikom je stradalo devet ljudskih nedužnih bića od surovog agresorskog avioraketiranja nedužnog civilnog stanovništva.

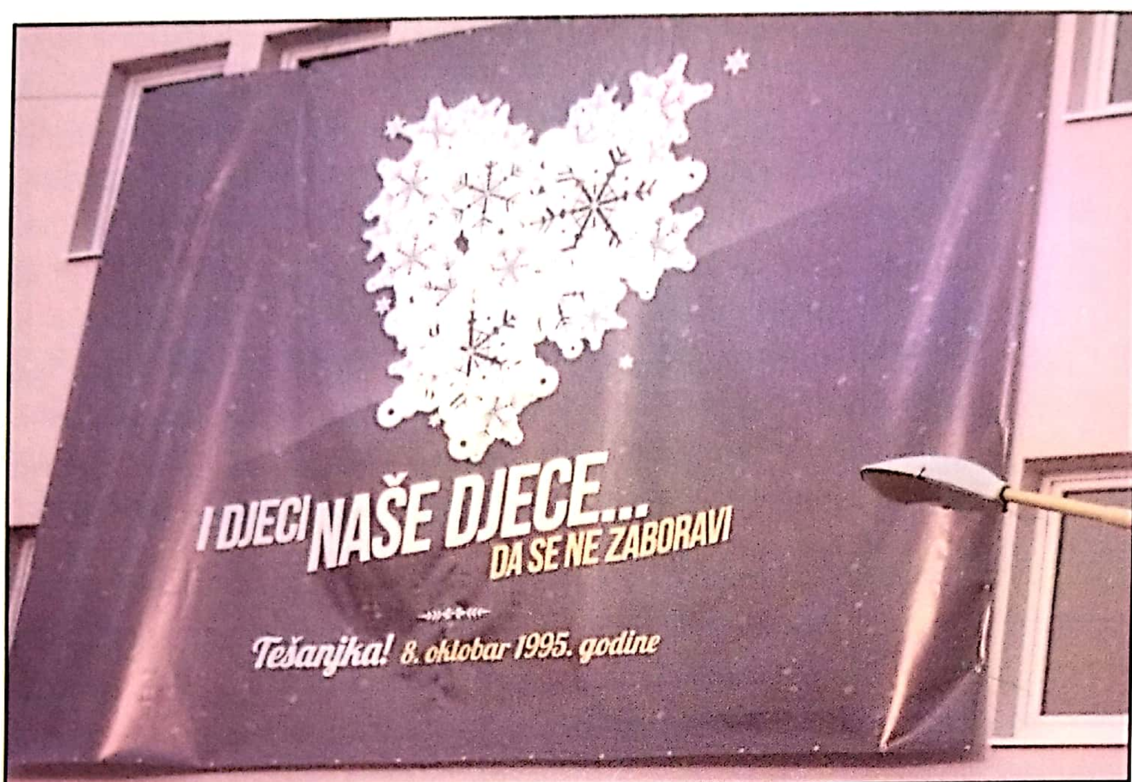
[33] „Tešanj ljeta 1976", Narodni univerzitet Tešanj, ŠTP: „Grafičar" Doboj, str. 14.

Tog 8. oktobra 1995. godine od zločinačke agresorske avijacije, neposredno pred primirje koje je prethodilo Deytonskim mirovnim pregovorima, u naselju Tešanjka nastradalo je osam civilnih osoba i jedan borac A RBiH. Među nastradalim je bilo petoro djece mlađih od 12 godina. Pored ovih žrtava nastradalo je, sa manjim ili težim tjelesnim oštećenjima, četrdesetak osoba. Bio je to bijesan i neumoljiv let neprijateljskog pilota iz pravca Banja Luke koji je kasetnim bombama „preplavio“ uži dio Tešanjke, u tom periodu, prepoznatljivo po prisustvu velikog broja civila.[34] Tada su smrtno stradali: Bekrić (Seada) Sabira, Ćostović (Muharema) Lejla, Hrvić (Juse) Jasmin, Babajić (Alje) Zejna, Silajdžić (Mustafe) Ibro, Čabrić (Nedžada) Nihada, Skula (Saliha) Haris, Makarević (Fikreta) Fead i Zajmović (Kemala) Jasmin.

Spomen obilježje žrtvama *Osmi oktobar* 1995.

[34] Kurtić, Sakib, Muharem Sejdić, *CIVILNE ŽRTVE AGRESIJE 1992 – 1995 – Tešanj i Teslić*, Općinska organizacija RVI Tešanj, Planjax Tešanj, str. 84.

Poruka mladim naraštajima

Osnovci odaju počast nastradalima

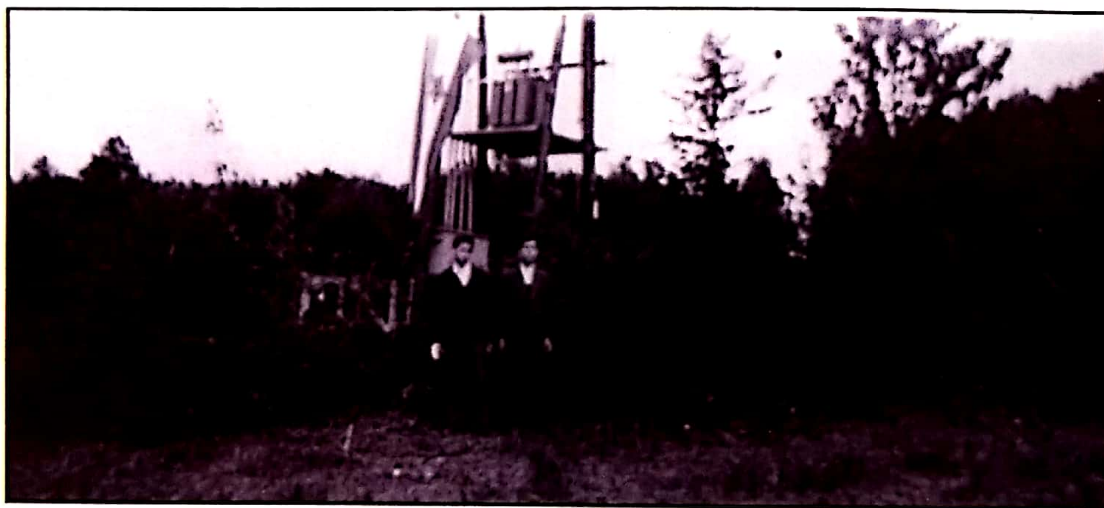
3. Razvoj infrastrukture

U proteklom višedecenijskom periodu postojanja Mjesne zajednice Tešanjka, kako na cijelom njenom području tako i na području Lepenice, izgrađena je savremena infrastruktura, samostalnim ulaganjima (samo-doprinosima i pojedinačnima razrezima) građana i svakako pomoći šire društvene zajednice.

Sada u Lepenici, kao najvećem zahvaćenom području Mjesne zajednice, infrastrukturni objekti su izgrađeni tako da odgovaraju normativima i uzusima savremenih uređenih mjesnih naselja. Putevi, elektrifikacija, vodovodi, ulična rasvjeta, telekomunikacija su objekti koji građanima Lepenice obezbjeđuju sasvim solidne uslove života i rada. Savremena kanalizaciona mreža u Lepenici još ne postoji te je ovaj vid infrastrukture uglavnom individualno riješen. Istina, postoji urađena kanalizaciona mreža u Lepenici polje, kao dijelu Tešanjke i Lepenice u cjelini.

3.1. Elektrifikacija sela

Prema kazivanju starijih kazivača nekada je najjednostavnije osvjetljenje bilo pomoću drvenog čiraka, koji se sastojao od postolja, dva kola, lule u koju se stavljao loj i fitilj. Fitilj je bio od obične krpe dužine oko 15 cm koja se zamakala u loj pa bi se predvostručila, te opet stavljala u loj, i

Puštanje u funkciju prve trafostanice u Lepenici (1965).

onda se takav fitilj stavljao na kolo čiraka. Oko 1920. godine počele su se praviti svijeće lojanice od goveđijeg loja. Za osvjetljenje su se upotrebljavale i limene konzerve sa fitiljom u koju se stavljao petrolej.

Petrolejske lampe sa cilindrom su se upotrbljavale tek poslije završetka Svjetskog rata 1945. godine. Istina, neke posebno imućnije porodice iz toga vremena, a bilo ih je vrlo malo ili nikako u Lepenici, imale su već tada lampe sa staklenim cilindrom.

Lepenica je tek 1965. godine dobila električno osvjetljenje. U prvoj fazi električnog osvjetljenja izvršena je elektrifikacije mahale Brdo. Iskorištene su pogodnosti trafo-stanice na Tešanjci tako da je došlo do postavljanja električne linije Tešanjka-mezarje *Lipe*, kroz mahalu Brdo. To je bio dodatni, motivirajući faktor da je nedugo zatim došlo i do elektrifikacije čitavog sela. To je period kada su mještani vlastitim ulaganjima, novčanim sredstvima, drvenim banderama i radnom snagom, uz samo stručnu pomoć elektro - preduzeća dobili električnu struju.

Vrijedni akcijaši iz Lepenice po završetku električne mreže

Narodno veselje u čast *dolaska* struje (1965)

Tako dugi niz godina mještani Lepenice, skoro već blizu pedesetak godina, imaju uređenu elektrifikaciju. Danas je to savremena elektro-mreža

sa dovoljnim brojem trafostanica koja pruža adekvatne uslove za zadovoljavanje potreba stanovništva, kako za korištenje eletroenergije u domaćinstvima i stanovima, tako i za upotrebu najsavremenijih tehničkih sredstava prilikom obavljanja bilo koje zanatske djelatnosti.

Ovome treba dodati i činjenicu da je u Lepenici, u njenim svim mahalama, profunkcionisala javna rasvjeta. Ovu infrastrukturnu komponentu financijski je potpomogla Općina, tako da je uz pomoć mještana i učešća Mjesne zajednice, Lepenica u noćnim satima dobila sasvim novi izgled.

3.2.Putna mreža

Malo koje selo na području općine Tešanj pa i šire može se pohvaliti da ima veću i razuđeniju putnu mrežu a da je u skoro stopostotnom dijelu asfaltirana i, u najvećem dijelu, uređena po savremenim standardima uređenja saobraćajnica. Od nekada raskaljanih višekilometarskih puteva kroz lepeničke mahale i sokake, danas su kako glavni tako i pomoćni putni pravci u cijelosti asfaltirani.[35]

Akcija na uređenju puta i odmor poslije akcije

[35] Danas u Lepenici postoji samo jedna kraća putna dionica glavnog puta u mahali Bedaci koja nije asfaltirana, kao i manji broj sokaka.

Lepenica ima veoma razvijen i uređen sistem putne mreže. Putne komunikacije su od davnina tako trasirane da svaka mahala ponaosob ima izlazak na regionalne ceste, ili direktnim izlazom ili preko susjednih mahala. Najveća udaljenost centra jedne mahale od regionalnog ili magistralnog puta, ni u kojem slučaju ne iznosi više od 2-3 kilometra. Glavne putne komunikacije u Lepenici su: Lipe - Tešanjka, izlazi na magistralni put M-17,

Dio makadamskog puta (Bedaci) kao jedina neasfaltirana putna dionica u Lepenici

Hamzići – Tešanjka, izlazi na magistralni put M-17, Numera – Bedaci – Tešanjka, izlazi na magistralni put M-17. Ukupna dužina ova tri putna pravca iznosi oko 10 kilometara. Pored ovih putnih pravaca postoji više pomoćnih, kroz zaseoke i svaki od njih se vezuje preko glavnih putnih pravaca, ili na magistrali put M-17 ili na regionalni put Tešanjka-Medakovo.

Valja naglasiti i to da svi ovi putni pravci selo Lepenicu vežu za naselja: Medakovo, Trepče, Šije, Mraviće, Matuziće i samo naselje Tešanjku[36].

Ranije makadamaske puteve su izgrađivali mještani vlastitom radnom snagom i minimalnim finansijskim sredstvima. Po osnivanju Mjesne zajednice Tešanjka uspostavljen je koliko-toliko planskiji pristup proširenju, uređenju i održavanju putne mreže. Putevi su održavani i novi izgrađivani iz sredstava mjesnog samodoprinosa namijenjenim upravo za ove svrhe. U takvim okolnostima Lepenica je i dočekala kraj agresije na Bosnu i Hercegovinu. Putevi su bili u dosta lošem stanju. Asfalt praktično nije dopirao duže od jednog kilometra iz pravca Tešanjke prema središtu sela u pravcu mahala: Bedaci, Djedovići, Brdo, Potočka Mahala i Hamzići.

Održavanje puteva vrši se u koordinaciji Općina – Mjesna zajednica, a za zimsko održavanje i čišćenje, Općina svakoj mjesnoj zajednici obezbijedi budžetska sredstva za kategorisane puteve.

Most za pješake i putnička motorna vozila na r. Tešanjci u blizini mlina (Bedaci)

[36] Značajan doprinos na modernizaciji putne mreže u Lepenici, općini i šire, ima član Parlamenta BiH Šemsudin Mehmedović.

3.3. Vodosnabdijevanje

U davnoj prošlosti i sve do osamdesetih godina prošlog stoljeća, Lepenica je bila jedno od ugroženijh naselja na području općine Tešanj u pogledu vodosnabdijevanja. Seljani su se trudili da manjim zahvatima lokalnih izvorišta i tzv. usitnjenim vodovodima koji su uglavnom bili na nivou jedne mahale ili pak grupe kuća, riješe to pitanje. Parcijalna rješenja često su stvarala nesuglasice među ljudima i dovodila do međusobnih razmimoilaženja i zavađa između pojedinih mahala ili dijelova sela.

Od početka osamdesetih godina Lepenica je imala više mahalskih vodovoda u vlasništvu jedne mahale ili grupe građana: u mahali Hamzići *Grabovac*, zatim Potočkoj mahali, mahali Brdo, tzv. vodovod *Razdolje – Šaškovac*, zatim u mahali Djedovići, te po grupama kuća u mahali Bedaci.

Sve je to tako funkcionisalo do izgradnje jednog velikog modernog vodovoda za više naselja (Kraševo, Mravići i Lepenicu) kada je zahvatom i uređenjem bunara u zahvatu r. Usore u rejonu Kraševa, profunkcionisao vodovod koji i danas veoma izdašno snabdijeva ovo moderno selo. Ovaj vodovod je stavljen u funkciju prije izvršenja agresije na Bosnu i Hercegovinu i imao je neznatnu rekonstrukciju u poratnom periodu.

Sabirni bazen vodovoda u zaseoku Drum

Inače problem snabdijevanja je posebno bio izražen tokom Odbrambenog rata na Bosnu i Hercegovinu (1992-1995), nakon prijema velikog broja prognanika, ali i zbog dugotrajnog prekida snabdijevanja električnom energijom, kako šireg tešanjskog područja, tako i Lepenice.

Danas je Lepenica seosko naselje sa modernim vodovodom koji i u najsušnijem ljetnom periodu opskrbljuje građanstvo ovog područja. Održavanje vodovoda koji snabdijeva Kraševo i Lepenicu povjereno je tešanjskom komunalnom preduzeću.

Ovome treba dodati i činjenicu da dio sela Lepenica, koji je pripao naselju Tešanjka njenim osnivanjm 1997. godine, također ima izgrađen vlastiti vodovod, čija je rekonstrukcija u toku, poslije čega će biti savremeni vododovod sa svim uzusima vodovoda tog tipa.

3.4.Telefonska mreža

Kada je riječ o postojećem stanju fiksne komunikacione mreže u ovom naselju ona počiva na telefonskom komutatoru – centrali (čvorištu) lociranom u Tešanjci i koja je pristupna i za druga naselja osim Lepenice (Tešanjku, Kraševo). Fiksna telekomunikaciona mreža je izgrađena prije agresije na Bosnu i Hercegovinu.

Valja naglasiti da su mještani sela vlastitim učešćem finansijskih sredstava i radnom snagom u dogovoru sa PTT organizacijom izgradili fiksnu komunikacionu mrežu. U početnom periodu jedan priključak po domaćinstvu koštao je oko 3 000 konvertibilnih maraka.

Tokom ratnog perioda telekomunikaciona mreža nije funkcionisala zbog nedostatka električne energije. U poslijeratnom periodu Mjesna zajednica Tešanjka je ugovorno sa JP BH Poštom trajno riješila pitanje zgrade pošte (prodajom zgrade stare ambulante ovom JP) u kojoj je smješten i telefonski komutator.

Stanje pristupne telekomunikacione mreže je dobro s obzirom da je mreža relativno novijeg datuma.

Danas praktično u Lepenici ne postoji niti jedno domaćinstvo koje nije priključeno na fiksnu telekomunikacionu mreža kao i to da nije korisnik ovih usluga.

I mještani Lepenice su, u većinskom smislu, korisnici GSM mreže i usluga ove vrste. Ovu mogućnost koriste preko baznih stanica: Trebačko brdo, Tešanj – Paklenica i Jelah.

Zgrada pošte u Tešanjci

3.5. Kultura i sport

Kultura - O zabavnom životu na selu ovdje govorimo o vremenu do kojeg u prošlosti dosežu sjećanja naših kazivača. U svakom slučaju radi se o periodu poslije Drugog svjetskog rata, pa i kasnije. Može se reći da se radi o burnom i masovnom zabavnom seoskom životu.

Poznata je činjenica toga vremena da je skoro svaka seoska porodica u Lepenici imala puno djece. Privreda je bila nerazvijena, djeca neškolovana, stoga su bila primorana da ostanu na selu. Takvo stanje dovelo je do toga da su seoske sredine bile prebukirane mladim ljudima. Skoro da je u to vrijeme svaka seoska porodica imala prosječno petoro pa i šestoro djece.

Mladi ljudi, kao i kod svih generacija, traže zabavu, ali je lahko i organizuju jer ih je puno. Najpoznatije zabave toga vremena bile su tzv. seoska prela. Te zabave organizirane su obično subotom i nedjeljom navečer. Najčešća prela bila su kod škole ili na većim raskrsnicama puteva. Zabave su bile dobro posjećene, jer je obično bilo prisutna omladina iz cijelog sela.

Mladi ljudi su organizirali prela i po zaseocima. Prela su se odvijala uglavnom na otvorenom prostoru, a ponekad i u nečijoj kući. Na prelima se igralo kolo uz instrument šargiju. U kasnijim periodima šargiji su pridodavani dvojinca, potom i harmonika. Muškarci su u kolu pjevali izvorne pjesme namijenjene baš za kolo. Želja za zabavom kod te mlade generacije graničila je sa fanatizmom. Mladići i djevojke su odlazili na prela i u druga sela: Medakovo, Trepče, Kraševo, Matuzići, Mravići, Šije i u druga udaljenija sela. Razdaljina za njih bila je šala, a sve su obilazili pješice. Najveće zabave bile su svadbe, a te zabave nazivane su „pjerovi". Na takvim zabavama ponekada su se događale nepopularne stvari - tuče.

Sa akcije gradnje Omladinskog doma u mahali Hamzići

Na seoskim svadbama svatovi su se ponekad vozili konjskim kolima. Što je bilo više kola to je bila veća atrakcija i bogatija svadba. Konji su bili okićeni cvijećem i peškirima. Horma za te prilike kupovana je nova ili je glancana i dotjerivana stara. Praporci na konjima su davali muzikalnost čitavoj povorci.

U to vrijeme nije bilo automobila, a i putevi su bili takvi da su jedino konjske zaprege mogle doći svakoj kući. Tada su domaćini pokazivali svoju moć u konjskim snagama. Ti događaji bili su nezaboravni za djecu, ali i za odrasle.

Pored zabave mladih i ostalo stanovništvo ima svoje zabave, naročito u zimskom periodu. Pošto nije bilo struje, carovale su petrolejke. Uz njih bi se navečer okupljao cijeli zaseok u jednoj kući i to su se zvala posijela. Na posijelu su djevojke i žene radile ručne radove, plele, vezle, a muškarci su u većini slučajeva igrali igru zvanu „prsten" ili „kapa.

KUD - *Behar* Tešanjka

Pravila igre: Igrači su podijeljeni u dvije grupe, od pribora mora biti jedanaest priglavaka (čarapa) ili kapa pod koje jedna ekipa skriva prsten, a protivnička ekipa ima zadatak da prsten nađe. Nije svejedno da li će prsten naći u prva dva priglavka ili kasnije i na taj način se skupljaju poeni.

Danas mjesno područje kojem pripada i Lepenica ima veoma dobru tradiciju u baštinjenju kulturnog stvaralaštva u kojem posebno mjesto zauzima izvorni melos. Dani kulture Lepenice uokviruju se u dane kulture Mjesne zajednice Tešanjka. Oni se održavaju u povodu Dana ustanka naroda i narodnosti u Bosni i Hercegovini. Tom prilikom održava se Međunarodna smotra folklora u organizaciji KUD „Behar“ iz Tešanjke i Mjesne zajednice.

KUD „Behar“ osnovano je 2005. godine kao udruženje zaduženo za gajenje tradicije muzičkog stvaralaštva za mjesno područje kojem pripada i naselje Lepenica. Društvo okuplja djecu, omladinu i sve druge građane koji izražavaju afinitet i želju za baštinjenjem kulturnog blaga ovog kraja.

Sport – Osnovni vid sportskih aktivnosti mladića iz Lepenice manifestuje se u nogometu. Lepenica nema vlastiti nogometni klub. Talentirani mladi Lepeničani su svoje nogometne vještine pokazivali i još uvijek pokazuju, uglavnom u NK „Pobjeda“. Među onima koji su nosili dres „Pobjede“ ili nekog drugog nogometnog kluba bili su: Mehmedović Rifat, Mešić Nermin, Djedović Bećir i dr. Sada među najtalentiranijim tinejdžerima iz Lepenice su nogometne nade NK *Željezničara* iz Sarajeva: Mujagić (Esada) Ajdin i Bedak (Šefika) Demir.

Kadeti FK *Željezničar* Sarajevo: Mujagić Ajdin i Bedak Demir

Inače, NK „Pobjeda“ postoji od 1946. godine do današnjih dana. Dugi niz godina takmičila se u međuopćinskoj ligi, čije je sjedište bilo u Doboju. Sada je to Regionalna liga među kojima je najveći broj nogometnih klubova iz općinskih centara. U bogatoj prošlosti ovaj klub je ugostio mnoge klubove iz višeg ranga takmičenja među kojima su i *Željezničar* iz Sarajeva i NK *Sarajevo*.

Snimak prije početka utakmice NK Pobjeda - Željezničar Sarajevo 1979.

Snimak prije početka utakmice NK Pobjeda - FK Sarajevo 1980.

Lepenica je uvijek imala dobre ekipe u malom nogometu. Lepenički mladići osvojili su mnoge turnire, kako na općinskom području, tako i van područja tešanjske općine.

Utakmica Pobjedinih kadeta na stadionu u Tešanjci

Kurtić B. Zajim

U vrijeme *Julskih manifestacija* koje Mjesna zajednica Tešanjka upriličava povodom obilježavanja *27. jula Dana ustanka naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine,* organizira se memorijalni turnir u malom nogometu „Kurtić Zajim“, u znak sjećanja na vrijednog aktivistu sela i Mjesne zajednice, osnivača malo-nogomtenog turnira u Lepenici, koji je u svojim četrdesetim godinama života preselio na Ahiret.

3.6. Zdravstvena zaštita

U centru Tešanjke je ambulanta u kojoj se pružaju usluge zdravstvene zaštite za stanovništvo Lepenice i okolnih mjesta. Organizirana zdravstvena zaštita u Tešanjci ima dugogodišnju, decenijsku tradiciju. Datira još od šesdesetih godina prošlog stoljeća.

Zgrada zdravstvene ambulante u Tešanjci

U današnjim uslovima u ovoj mjesnoj ambulanti pružaju se svakodnevne medicinske usluge, kako ljekara, tako i pomoćnog medicinskog osoblja. Prisustvo ljekara jedino nije u dane vikenda. Od nekada obične mjesne ambulante sada je to savremena zdravstvena ustanova sa kvalitetnim objektom urađenim po modernim građevinskim standardima. Ambulanta posjeduje sve potrebne tehničke uređaje koje zahtijevaju sadašnji medicinski uzusi, među kojima je i aparat za snimanje EKG i dr.

4. OSVRT NA POBOLJŠANJE USLOVA NA SELU

Poboljšanje života na selu počinje krajem šesdesetih i početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Ljudi sa sela počinju ozbiljnije da se bave poljoprivredom. Taj pomak za ostvarivanje veće proizvodnje jesu nova hibridna sjemena kukuruza i pšenice, te veća primjena umjetnih đubriva. Poljoprivrednici počinju sa boljom obradom zemljišta. Ore se traktorima i počinje primjena herbicida za suzbijanje korova.

Sredinom šesdesetih godina u selo je došla struja. Od tada mještani osjećaju blagodati upotrebe novog energenta. Tada su mnoga domaćinstva sebi priuštila aparate kao što su: radio, televizija, frižider itd. Sa radijom, a naročito sa televizijom, u sva domaćinstva stižu nova saznanja i nova svjetska čuda.

U početku nisu svi sebi mogli priuštiti televiziju, ali zato oni rijetki koji jesu, svako večer bi imali punu kuću komšija koji su htjeli pogledati dnevnik ili kakvu humorističnu seriju. Prostorije su bile premale za sve, djeca su obično sjedila na podu ispred samog ekrana. Svi su se divili toj tehnici koja je prenosila glas i sliku u isto vrijeme, jer je do jučer i obična sijalica bila san. Dolaskom struje stvaraju se uslovi za rješavanje dovoda vode u kuću. To uspijeva samo ponekom domaćinstvu. Voda u kući rješava još jedan važan problem, a to je korištenje veš-mašine. Nemjerljiva je zasluga pronalazača tog aparata, jer današnje domaćice nisu ni svjesne šta su podnosile njihove nene, koje nisu imale priliku da upoznaju ovu tehniku.

Počela je intenzivna gradnja kuća i drugih pomoćnih zgrada od čvršćeg materijala. Sav beton i malter miješan je ručno, a to su bili iznimno teški poslovi. Uvođenjem struje počelo se s nabavkom miješalica za beton. To je bio izuzetan napredak za seosko stanovništvo. Koliko god su se žene obradovale veš mašini, toliko su domaćini miješalici za beton.

Krajem šesdesetih i početkom sedamdesetih još se jedna perspektiva ukazala našim ljudima iz sela. Njemačka je otvorila granice radnoj snazi iz Jugoslavije. Odmah se počelo jurišati na njemačku ambasadu i konzulate za dobivanje viza. Išlo se pojedinačno, ali i u grupama. Ubrzo je cijela tadašnja Zapadna Njemačka bila preplavljena radnicima iz cijele Jugoslavije. Ljudi iz

sela uglavnom su odlazili na poslove u građevinarstvu. Dužim boravkom u Njemačkoj pojedini su dobivali i bolje poslove u fabrikama.

Iz sela je odlazila pretežno nekvalifikovana radna snaga sa niskim školskim obrazovanjem, bez znanja jezika. Možemo zamisliti kroz kakav pakao su prolazili ti prvi gastarbajteri, koji su morali raditi teške fizičke poslove daleko od svoje porodice. Trebalo se snaći u tuđem svijetu gdje ne znaš jezik, drugu kulturu življenja i običaje. To je značilo biti skoro cijeli radni vijek odvojen od najuže porodice, ne prisustvovati odrastanju svoje djece. Ali naš narod je fleksibilan i snađe se i u najtežim uslovima i opstane. Mnogi, kad su odlazili, planirali su zaraditi za najnužnije, da bi se zakrpale osnovne potrebe. Većina je imala potrebu za gradnjom većih i čvršćih kuća i pomoćnih zgrada, pa i kupovinom poljoprivredne mašine koja bi olakšala život na selu. Svi su išli sa pretpostavkom: "Kad dovoljno zaradim, vraćam se svojoj porodici i nastavljam život tamo gdje sam stao. Jer od života sa porodicom i svojim narodom nema veće sreće".

Život je nepredvidiv, ne možemo uvijek onako kako smo planirali, mnoge okolnosti određuju pravac kojim moramo ići. Pojedinci su radili par godina i morali se vratiti, jer porodica, koja je ostala, nije mogla bez njih. Porodicu nisu mogli voditi sa sobom, jer su to obično bili žena, djeca i stari roditelji. Oni, malo uporniji i sa drugim prilikama u porodici, ostajali su malo duže jer su imali i drugačija razmišljanja. Htjeli su da im djeca završe školu. Pošto su djeca poslije završene škole gravitirala prema gradovima, trebalo je pomoći u stambenom zbrinjavanju. Te kategorije ljudi su proveli petnaestak godina na radu u inostranstvu. Tada su već ušli u zrelije godine života, pa im se nije isplatilo vraćati, nego su čekali penziju koju je većina i doživjela.

Prve generacije koje su probile led i ustalile se u tuđem svijetu za sobom povlače mlade ljude iz porodice ili komšiluka koji su u puno povoljnijem položaju. Mladi ljudi koji nemaju velike porodice vode sa sobom žene, pa i dijete ako se našlo. Oboje se zapošljavaju i žive skupa sa najužom porodicom. To je već podnošljiviji život od onog kojeg je podnijela prva generacija. Mi danas imamo u stranim zemljama ne drugu, već i treću generaciju koja je tamo rođena, odrastala i školovala se. Odrastanjem u drugoj sredini, te mlade generacije poprimaju navike i običaje tih sredina i one se postepeno asimiliraju u njih. Mladi ljudi druge i treće generacije

nemaju žudnju za krajem iz koga potiču njihovi korijeni, kao što je to bio slučaj sa njihovim očevima ili djedovima.

Poslije odlaska naših ljudi u evropske zemlje, kod nas se osjetila ekspanzija u izgradnji kuća i drugih pomoćnih zgrada, jer većina je i otišla sa tom željom. Tu se u mnogo slučajeva i pretjerivalo, jer poslije završene škole djeca bi odlazila u gradove gdje su dobijala kakav takav posao. Velike kuće bi ostajale prazne, ali sami vlasnici kuća kasno bi saznali da su promašili u investiranju.

5. OSNOVNA ŠKOLA U LEPENICI

***Scientia ipsa potentia est* (Znanje je samo po sebi moć)**

Preteča prve četverogodišnje škole u Lepenici bila je škola u Tešanjci. Ova škola otpočela je sa radom davne 1909/10. godine u novoj zgradi koja se počela graditi 1907. godine. Zemljište za zgradu škole darovao je tešanjski veleposjednik i veletrgovac Adem-aga Mešić. Tako je list Napredne muslimanske stranke „Muslimanska svijest“ (II/1909., 29,3), objavila članak: *Da je Adem-aga Mešić pravi prijatelj islamskog naroda, o tome je svatko, tko je pošten, uvjeren. Najnoviji dokaz o tom je gradnja nove škole u Tešanjki, kotara Tešanj. On je darovao u to ime na najljepšem mjestu veli komad zemljišta za školu. Tu će se moći sagraditi škola i štala, a ostaće lijep komad i za bašču učitelju. Škola se uistinu već gradi lijepo napreduje tako će do jeseni može već biti gotova. Mi možemo čestitati onom učitelju koji dobije ovo krasno mjesto, gdje mu je željeznička stanica upravo može se reći, pred vratima, a sve druge ljepote i udobnosti mu se nugjaju. Hvala plemenitom dobrotvoru na ovom novom daru! Neka mu Bog plati i uzdrži ga živa i zdrava do u kasnu kasnu starost.* [37] Upravo to dobro krasno mjesto učitelja pripalo je izvjesnom Jakovu Andrijaševiću iz Travnika koji je ujedno bio i prvi učitelj u osnovnoj školi na Tešanjci.

Osnovna škola u Tešanjci bila je treća škola na općini Tešanj po svom nastanku, a također i treća po redu koja je prerasla u punu osmogodišnju školu (1966.). Jedan od prelomnih trenutaka za dalji i brži razvoj škole u

[37] Kurtić, Sakib: *Adem-aga Mešić u svom vremenu*, „Planjax" Tešanj, 2004., str. 70.

Tešanjci bio je izgradnja nove školske zgrade u kojoj se nastava počela izvoditi školske 1967/1968. godine. Od tada Osnovna škola u Tešanjci ima u staroj zgradi pet, a u novoj šest učionica, u ukupnoj površini od 527 m2.

Prvi učitelj u Lepenici Salić Bajruzin iz Sjenine Rijeke
sa suprugom Hanom

Lepenica tek u septembru 1954. godine dobiva svoju osnovnu školu. Mještani sela su adaptirali zgradu onodobne zemljoradničke zadruge i prilagodili je, koliko – toliko, uslovima izvođenja nastave. Tako počinje sa radom prva četverorazredna osnovna škola koja bez prestanka radi do današnjih dana. Prvi učitelj u Lepenici bio je Salić Bajruzin.[38]

Nepunih dvadeset godina kasnije, u skladu sa Programom razvitka osnovnih škola opštine Tešanj za period 1966 – 1975. godina,[39] gradi se nova zgrada osnovne škole. Bilo je to početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Zgrada je izgrađena u rekordnom vremenu sredstvima općine Tešanj uz znatnu pomoć mještana sela. Nekoliko mjeseci nastava se izvodila pod šatorima. Radilo se danonoćno, tako da su učenici dočekali zimu u toplim učionicama novog objekta. Osnovna škola u Lepenici je tokom svih šesdeset godina rada uvijek bila vezana za matičnu školu u Tešanjci.

---

[38] Salić (Alija) Bajruzin (1931-2014) Sjenina, općina Doboj. Učiteljsku školu završio je u Sarajevu. Prvo službovanje u trajanju od dvije godine imao je u selu Gođenje kod Žepe. Do dolaska za učitelja u Lepenicu radio je u selima tešanjskog sreza: Vitkovci, Bobare, Kološević. U Lepenici je učiteljsko službovanje vršio pet godina. Zbog broja djece, uslova rada i oskudnosti sa nastavnim kadrom, nastava se izvodila u kombinovanim odjeljenjima. Nastavak svog radnog angažmana Salić Bajruzin je imao prvo u Tešanjci, potom u školi Grapska kod Doboja, te u Srednjoškolskom centru Doboj, kao profesor predmeta „Opštenarodna odbrana". Zadnju radnu dužnost imao je u Sekretarijatu narodne odbrane Doboj na časnim i odgovornim poslovima veze i kriptozaštite sa koje dužnosti je i penzionisan. U svojim poodmaklim osamdesetim godinama, kao penzioner, sa suprugom Hanom živio je u Zenici gdje se nastanio po završetku rata 1996. godine. Otac je sina Nedžada i kćerke Nefise. Ima četvoro unučadi.

[39] Iz Programa razvitka osnovnih škola opštine Tešanj od 1966 – 1975. godine (Skupština opštine Tešanj, februara 1968.)

5.1. Pregled nastavnog osoblja radno angažiranog od 1954. godine do današnjih dana[40]

Red. broj	Prezime i ime	Godina, mjesto (republika) rođenja	Godine rada	Napomena
1.	Babajić Aida	1971. Doboj	1993-1995.	
2.	Babić Rašid	Zenica	2000.	
3.	Bećarević Sanela	—	2011-2013.	
4.	Bedak Rešid	1938. Tešanj	1964-1965.	
5.	Bekrić Almir	Lepenica	2004.	
6.	Bekrić Dževad	Lepenica	2006.	
7.	Blažević Anto	Breza, BiH	1980-1982.	
8.	Brković Nebojša	Glamočani, B.Luka	1963-1964.	
9.	Cicović Jelena	Doboj	1990.	
10.	Čajić Nermina	O. Planje, Tešanj	2005-2013.	
11.	Ćostović Muhamed	1943. Medakovo,Tešanj	1975-1985.	
12.	Deraković Mubera	1948. Doboj	2001.	umrla
13.	Drobić Fahra	Makljenovac, Doboj		
14.	Durak Mirnes	1977., Doboj	2004.	
15.	Džanović Besim	1974., Doboj	1995-'97.; 2008-'10.	
16.	Džinalić Emina	Kraševo, Tešanj	2003-2008.	
17.	Džinalić Salih	Lepenica, Tešanj	1973-'74.	
18.	Filipović Svjetlana	—	2005.	
19.	Hadžismajlović Amira	Tuzla	1975-1992.	
20.	Ibrahimpašić Lejla	Doboj	1996-1997.	
21.	Jukić Đeni	Split, R Hrvatska	1987-1990.	
22.	Kavazović Zemira	Doboj	1994-1996.	
23.	Kerić Arijana	Tešanjka, Tešanj	1998-2007.	
24.	Krajina Stanojka	Ritešić, Doboj	1996-1997.	
25.	Kurtić Sakib	1951. Lepenica, Tešanj	1974-1979.	

[40] Nastavno osoblje u tabelarnom pregledu navedeno po abecednom redu

Red. broj	Prezime i ime	Godina, mjesto (republika) rođenja	Godine rada	Napomena
26.	Lekić Emina	Tešanj	2004.	
27.	Lukić Miloš	Lipac, Doboj	1978-1992.	
28.	Makarević Jasmina	1978. Kraševo	2010-2013.	
29.	Marković Juro	Alibegovci, Doboj	1991-1992.	
30.	Martinović Juro	Omanjska, Tešanj	1966.	
31.	Matković Ljubo	—	1960-1961.	
32.	Mešić Bahrija	1968. Ljetinić, Tešanj	1995-1998.	
33.	Mešić Vasva	1952. Tešanjka	1985.	
34.	Milojević Miroslava	1944. Dubrovnik	1965-1980.	
35.	Milojević Nedo	1941. Derventa	1965-1980.	Umro
36.	Milosavljević Živorad	—	1963.	
37.	Mujagić Esad	1972. Doboj	1998-2013.	
38.	Muminović Zijada	Dž. Planje, Tešanj	2008.	
39.	Mustafić Irma	Kraševo	2012.	
40.	Ogrić Lejla	Kraševo, Tešanj	2004-2006.	
41.	Omeragić Delva	Teslić	1997-2009.	
42.	Pavić Zdenka	—	1964.	
43.	Petrović Drago	Ugljevik	1960.	
44.	Prnjavorac Vernesa	1977. Doboj	1998-2013.	
45.	Radivojević Tomislav	Niš, Srbija	1961-1962.	
46.	Salić Bajruzin	Sjenina Rijeka, Doboj	1954-1961.	Umro
47.	Skopljak Ahmet	1939., Lepenica	1968-1978.	
48.	Skopljak Emina	1972. Doboj	1993-1996.	
49.	Suljević Sabina	—	2012-2013.	
50	Šečić Mirsela	Doboj	1999-2000.	

Red. broj	Prezime i ime	Godina, mjesto (republika) rođenja	Godine rada	Napomena
51.	Škiljo Sabina	Doboj	1995-1997.	
52.	Tešanović Mitra	Zavidovići	1964-1965.	
53.	Unkić Alisa	1977. Jelah	1996-1997.	
54.	Zorić Magdalena	Nova Varoš, Srbija	1979-1986.	

Zgrada Područne škole u Lepenici sagrađena početkom sedamdesetih godina

Školska 2013/2014., nastavnica Jasmina Makarević
sa učenicima I razreda OŠ u Lepenici

Školska 2013/2014., nastavnica Nermina Čajić
sa učenicima II razreda OŠ u Lepenici

Školska 2013/2014., nastavnik Esad Mujagić
sa učenicima III i IV razreda OŠ u Lepenici

Školska 2013/2014., profesorica Vernesa Prnjavorac r.Kurtić
sa učenicima V razreda OŠ u Lepenici

Iz lepeničke škole, koja u 2014. godini slavi 60 godina postojanja, izašlo je na hiljade đaka osnovaca, više desetina sa fakultetskom diplomom, među kojima ima ljekara, pravnika ekonomista, inžinjera, teologa, profesora, poljoprivrednih stručnjaka, politologa, ali i vrsnih majstora, radnika poljoprivrednika koji žive u Lepenici i širem području kao i u inostranstvu. Također, ima i onih koji su stekli i naučna zvanja magistra.

5.2.Pregled visokoobrazovanih osoba porijeklom iz Lepenice

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Stručno zvanje	Godina diplomiranja	Napomena
1.	Mujezinović (Mustafe) Osman	1944.	Mr.med.nauka		
2.	Bedak (Kasima) Mehmedalija	1946.	Dipl.pravnik		Umro
3.	Bedak (Omera) Hasan	1951.	Dipl.ekonomista		Umro
4.	Kurtić (Redže) Sakib	1951.	Mr.politič.nauka		
5.	Kurtić (Muharema) Senija	1957.	Dipl.pravnik		Umrla
6.	Mehmedović (Saliha) Šemsudin	1961.	Dipl.ing.maš.	1983.	
7.	Bedak (Ahmeta) Semir	1961.	Dipl.ing.agronom.		
8.	Skopljak (Muharema) Redžo	1946.	Dipl.ekonomista		Umro
9.	Šabanović (Izudina) Senaid	1975.	Dipl.ekonomista		
10.	Šabanović (Osmana) Harijeta	1977.	Prof.geografije		
11.	Prnjavorac (Sakiba) Vernesa	1977.	Prof.razred.nast.		
12.	Džanović (Asima) Besim	1974.	Prof.razred.nast.		
13.	Mešić (Ahmeta) Ahmet	1948.	Pravnik		
14.	Bekrić (Huseina) Jasmin	1965.	Prof.isl.teologije		
15.	Djedović (Omera) Suljo	1975.	Prof.isl.vjeronauke		
16.	Hasak (Himze) Raif	1974.	Prof.isl.teologije	2003.	
17.	Bekrić (Rasima) Adis	1984.	Prof.tjeles.odgoja	2009.	
18.	Velagić (Esada) Edina	1985.	Dipl.politolog	2010.	
19.	Hodžić (Adema) Edin	1978.	Dipl.kriminalista	2011.	
20.	Mehmedović (Hasana) Benjamin	1970.	Bechler ing.saobr.	2011.	
21.	Softić (Hazima) Senida	1989.	Prof.pred.šk.odg.	2011.	
22.	Mehmedović (Halida) Samir	1986.	Dipl.pravnik	2012.	
23.	Muminović (Halida) Merima	1989.	Dipl.pravnik	2013.	
24.	Bekrić (Halida) Dženis	1982.	Prof.tjel.odg. i inf.	2013.	
25.	Hajlovac (Šemsudina) Sanida	1983.	Dipl.ekonomista	2006.	

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Stručno zvanje	Godina diplomiranja	Napomena
26.	Kurtić (Izeta) Elvir	1972.	Dipl.kriminalista	2007.	
27.	Kurtić (Zeira) Amir	1976.	Dipl.ing.elektroteh.		
28.	Bekrić (Bajruzina) Amela	1987.	Dipl.ekonomista	2010.	
29.	Mešić (Mehmeda) Esmir	1986.	Dipl.ekonomista	2011.	
30.	Bedak (Omera) Hajrudin	1954.	Dr.spec.dermat.		
31.	Avdić (Ahmeta) Fahira	1959.	Dipl.ekonomista		
32.	Bedak (Ibrahima) Almir	1976.	Dipl.ing.maš.		
33.	Bedak (Dalke) Omer	1985.	Dipl.ing.geologije		
34.	Mujezinović (Asima) Haris	1987.	Dipl.ekonomista		
35.	Djedović (Omera) Dževad	1987.	Ing.zaštite na radu		
36.	Salibašić (Osmana) Emina	1990.	Prof.bos.jezika		
37.	Cerić (Seada) Azra	1988.	Prir.matem.fakultet	2011.	

5.3. Životopisi istaknutih lepeničkih *osnovaca*

Među onima koji zaslužuju posebnu pažnju sa aspekta obavljanja stručnih i javnih dužnosti, te dali doprinos u naučno-istraživačkom radu, kao i poseban doprinos u Odbrambenom ratu 1992 – 1995. godina, opredijelili smo se da ovdje prikažemo kraće životopise onih koji su prve školske uspjehe pokazali u školi Lepenica. To su: Mujezinović Osman, Bedak Mehmedalija, Kurtić Sakib[41], Prnjavorac Senija, Mehmedović Šemsudin i Bekrić Jasmin.

Mr. medicinskih nauka

dr. OSMAN MUJEZINOVIĆ

Sin je oca Mustafe i majke Salihe, rođen 12.5.1944. godine u Lepenici, općina Tešanj. Osnovno obrazovanje završava u svom rodnom mjestu i Jelahu. Srednju medicinsku školu i Medicinski fakultet završio

[41] *Biografski podaci prezentirani u naslovu O autorima*

u Sarajevu (diplomirao 1973.). Magistar je medicinskih nauka. Magistarski rad branio je 10.12. 2002. godine iz područja *ocjene privremene radne nesposobnosti radnika uzrokovane ratnim povredama*. Zvanje *primarijus* dobio 1998. godine.

Nakon završetka medicinskog fakulteta, zaposlio se u Domu zdravlja „Izudin Mulabećirović – Izo" Tešanj, kao doktor medicine, gdje je radio od 1973. do 1986. godine.

Od marta 1986. do maja 1993. godine radio je u Zavodu za zdravstvenu zaštitu radnika „Agrokomerc" Velika Kladuša. U Domu zdravlja Velika Kladuša radio je od decembra 1993. do marta 2000. godine.

Dužnost direktora Doma zdravlja Velika Kladuša vrši od 1994. do 1998. godine. Od 1998. do 2000. godine bio je šef medicine rada i Centra za informatiku i statistiku u Domu zdravlja Velika Kladuša.

Od marta 2000. do marta 2004. godine radio je u Ministarstvu zdravstva i socijalne politike Unsko-sanskog kantona Bihać, kao pomoćnik ministra, a od septembra 2003. do marta 2004. godine obavljao je funkciju Ministra zdravstva ovog kantona.

Od aprila 2004. godine pa do kraja 2009. godine radio u Domu zdravlja Bihać. Načelnik Higijensko epidemiološke službe bio je od 2005. godine do kraja 2009. godine.

Penzionisan je 30. decembra 2009. godine.

Objavio je 9 stručnih radova od čega 5 samostalno i 4 sa drugim autorima iz područja socijalne i medicine rada. Objavio je i 3 monografije: *Specifična zdravstvena zaštita radnika* (1998), *Apsentizam – bolovanje* (1999) i *Morbiditet u Unsko-sanskom kantonu u 1999 godini,* (2000). Autor je neobjavljene monografije *Zdravstvo Velike Kladuše od 1878. do 1998. godine.* Knjiga iz prve pomoći je završena skupa sa Dženitom Mujezinović i u fazi je pripreme za izdavanje kod izdavača Crvenog križa Unsko-sanskog kantona. Otac je dvoje djece, sina Mustafe i kćerke Dženite. Živi u Bihaću sa suprugom Atifom.

MEHMEDALIJA BEDAK (1947 – 2004), diplomirani pravnik

Otac Kasim, majka Ćerima, rođen 15.2.1947. godine u Lepenici, općina Tešanj. Osnovno obrazovanje završio je u rodnom mjestu, a gimnazijsko u Doboju.

Završio je Pravni fakultet. Svoj sveukupni radni angažman proveo je u oblasti pravosuđa na odgovornim stručnim dužnostima.

Do devedesetih godina prošlog stoljeća obavljao je dužnosti sudije Općinskog suda u Doboju, a potom i sudije Okružnog suda, također, u Doboju. Isto tako bavio se i advokatskim radom

U poratnom periodu angažiran je u pravosuđu Republike srpske u Banja Luci. Smrt ga je zatekla na dužnosti sudije u sudu RS u Banja Luci. Umro je od srčanog udara 8.7.2004. godine u Banja Luci. Ukopan je na mezarju u Bedacima u svojoj Lepenici. Jedan je od prvih visokoobrazovanih ljudi iz Lepenice.

Iza njega su ostali supruga Ehlimana i sinovi: Vedad, živi i radi u Sarajevu i Nihad, živi u SAD-u.

SENIJA PRNJAVORAC (1957 – 2009), diplomirani pravnik

Prnjavorac Senija, rođena Kurtić, kćerka oca Muharema i majke Rukije (r. Sejdinović), rođena 9.5.1957. godine u Lepenici, općina Tešanj. Osnovno obrazovanje završava u Lepenici i Tešanjci, gimanziju u Tešnju, a Pravni fakultet u Banja Luci. Diplomirala je 1980. godine. Prva je žena diplomirani pravnik iz Lepenice.

Po završetku studija zapošljava se u Tvornici svjećica i industrijske keramike Tešanj, u Pravnoj službi na poslovima diplomiranog pravnika. Osim što je jedan vrlo kratki period radila u srednjem obrazovanju u Tešnju, kao nastavnica u srednjoj upravnoj školi, Senija je cijeli svoj radni vijek provela u Tvornici svjećica i industrijske keramike. Duži vremenski period bila je neposredni rukovodilac pravne službe u ovoj Tvornici.

Za vrijeme svog radnog angažovanja plijenila je visokim stepenom stručnosti, te stoga je i dobitnica značajnih priznanja.

Umrla je 21.12.2009. godine, nakon duge i teške bolesti, u svojoj 53. godini života. Iza nje su ostali sin Irfan, kćerka Lejla i suprug Besim.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ,
dipl. ing. mašinstva

Sin Saliha i majke Alije, rođene Hadžić. Rođen je 20.1.1961. godine u Lepenici, općina Tešanj. Osnovno obrazovanje završava u Lepenici i Tešanjci. Po završetku mašinsko-tehničke škole u Doboju, završava Mašinski fakultet u Banja Luci 1983. godine, a postdiplomski studij u Beogradu u periodu 1984 – 1986. godine. Do devedesetih godina prošlog stoljeća bio je uposlenik u preduzeću UNICO filteri u Tešnju na poslovima diplomiranog inžinjera.

Od 1990. godine istaknuti je politički javni radnik. Jedan je od osnivača Stranke demokratske akcije i kao njen dugogodišnji član obavlja niz značajnih političkih i državnih dužnosti: Načelnik Policijske stanice Tešanj (1991-1993) i načelnik CSB Doboj sa sjedištem u Tešnju (1993-1995), ministar u Vladi Zeničko-dobojskog kantona, prvo MUP-a, a potom prometa i komunikacija (1996-2000).

Posebno vrijedi istaći i dužnosti: zastupnika u Parlamentu Federacije BiH (1996-2006), zastupnika u Parlamentarnoj skupštini BiH od 2006. godine do danas, te više dužnosti u radu parlamentarnih komisija u Federaciji i BiH.

U kontinuitetu je član izvršnih organa Stranke: Glavnog odbora SDA BiH, Kantonalnog odbora, te predsjednik SDA Tešanj od 2005. godine do danas. U periodu od 2009 – 2013. potpredsjednik je SDA BiH. Učesnik je svih Kongresa SDA BiH.

Jedan je od organizatora Patriotske lige 1991. i aktivni sudionik u pripremi i organiziranju pružanja otpora agresoru krajem 1991. i početkom 1992. godine. U okviru odgovornih političkih i izvršnih dužnosti dao je značajan doprinos u Odbrambenom ratu 1992-1995. i odbrani države BiH.

Obavio hadž 1997. godine. Oženjen je suprugom Melvom. Otac je kćerke Sanide.

JASMIN BEKRIĆ, prof. islamske teologije

Rođen 19.11.1965. godine u Lepenici, općina Tešanj, sin Huseina Bekrića i majke Rukije, rođene Avdić. Osnovno obrazovanje završio u Lepenici i Tešanjci, a Gazi Husrev-begovu medresu i Fakultet islamskih nauka u Sarajevu. Diplomirani je profesor islamske teologije. Diplomski rad branio pred komisijom u sastavu: prof. dr. Ismet Bušatlić (mentor), akademik prof. dr. Enes Karić i dr. Zuhdija Hasanović.

Po završetku studija radno je angažiran, prvo u džematu Kološević, Medžlis IZ Tešanj, a potom, poslije dvije godine rada, obavlja dužnost glavnog imama u Tesliću i na toj dužnosti se zadržao do početka agresije na BiH. Tokom Odbrambenog rata (1992 – 1995) odlazi u Australiju, gdje se aktivno uključuje u rad Islamske zajednice u Sydneyu. U 1995. godini počinje da radi kao jedan od imama ove zajednice u džematu u Smithfieldu gdje se i danas nalazi. Ovaj džemat se nalazi u zapadnim predgrađima grada Sydneya.

Aktivan je učesnik međureligijskih konferencija u Australiji. Prisutan je i na velikim međunarodnim konferencijama za mir. Tako je 2006. godine u svojstvu ambasadora mira, u organizaciji Univerzalne federacije mira iz Sydneya, kao delegat boravio na konferenciji u Seulu (Južna Koreja). Pored svojih redovnih dužnosti član je Sabora IZ u Bosni i Hercegovini. Predsjednik je Mešihata bošnjačke Islamske zajednice u Australiji.

Mešihat bošnjačke Islamske zajednice u Australiji, u administrativnom smislu, okuplja pet lokalnih bošnjačkih islamskih zajednica ili džemata, i to u: Melbourneu, Sydneyu, Brisbanu i Perthu. Osnovan je 1994. godine. Sjedište Mešihata je u Sydneyu, a na čelu je predsjednik i glavni imam.

Oženjen je suprugom Nasihom i otac je blizanaca, Selme i Tarika.

PETI DIO
VJERA I DUHOVNOST - TEMELJ UGODNA ŽIVOTA

1. VJERA U BOSNI PRIJE DOLASKA OSMANLIJA

Sa današnje distance doživljaja vjerskog i duhovnog života, bez sumnje je činjenica da nas interesira naša prošlost i kako smo primili islam, kao i to koji su uzroci doveli do toga. Isto tako treba da nas zanima i to da znamo šta smo ranije bili, iako je prema islamskom pristupu potpuno nevažno šta je ko prije dolaska islama na ove prostore bio. U tom smislu, ovom prilikom ćemo se ukratko osvrnuti i na histrojski kontekst islamizacije Bosne i Hercegovine. Za poznavanje vjere koja je u Bosni i Hercegovini vladala prije Turaka, ne možemo se još uvijek služiti kakvim turskim izvorima i dokumentima. Historičari koji tretitaju ova pitanja oslanjaju se na latinske izvore, koji potiču od katoličkih vjerskih predstavnika i vlasti, koji su progonili bogumilstvo[42] i izučavali ga podrobno kao heretičko vjerovanje[43], koje smeta katoličanstvu i pravom kršćanstvu.

Vjerski su ljudi bolje mogli zapaziti karakteristike bogumilskog vjerovanja nego neko drugi kako mahana latinskih izvora postoji to što su ih pisali protivnici bogomilstva. Nisu bili objektivni prema njima. „Latinski izvori izričito tvrde da se u Bosni i Hercegvoini još od druge polovice XII stoljeća raširilo patarensko[44] učenje. I nekako bi izgledalo i nepotrebno iznositi dokaze da je u Bosni i Hercegovini bilo rašireno bogomilstvo i patarensko učenje, da se nije u novije vrijeme našlo pojedinaca koji su po svaku cijenu htjeli dokazati da u Bosni i Hercegovini uopće nije bilo

---

[42] Mnogobrojne dileme vezane su za bosanske bogumile, prije svih oko pitanja nastanka, u čemu se krije još jedno važnije i suštinskije, o korijenima i vjerskom ispovijedanju bogumila. Prema najnovijim istraživanjima bosanski bogomili pojavljuju se u historijskim izvorima, kao zaseban i autentičan bunt krajem XII vijeka, svojom specifičnom organizacijom i vjerskim ubjeđenjem koje je identifikuje pod različitim imenima i nazivima (vira dobrih Bošnjana, crkva bosanska, bogomili, jeres) a riječ je o autohtonoj i autentičnoj bosanskoj posebnosti koja se povezuje sa sličnim evropskim i azijskim pokretima. (Jalimam, Salih, *Studija o bosanskim bogomilima,* Izdavač: Tisak GG Grafotisak, Izdavač: Općina Tuzla, Tuzla, 1996., str. 191.) Opširnije o bogomilima vidjeti: S. Jalimam, Cit. djelo.

[43] Hereza, grč. (hairesis – sklonost, načelo, mišljenje, stranka) krivovjerje; herezama je crkva od svoga postanka nazivala revolucionarne socijalne pokrete koji su se ideološki očitovali u neslaganju sa službenom teologijom crkve (npr. bogomilska hereza); isto i **herezija; heretik** - krivovjerac (*pored* **jeres**, jeresi, jeretik itd). Klaić, Bratoljub, *Veliki rječnik stranih riječi izraza i kratica*, „ZORA" Zagreb, 1974., 502.

[44] Pataren, lat. (patareno, paterino) naziv za vjersku sektu bogomila, babuna, koja je u XII stoljeću bila raširena i kod nas). Klaić, Bratoljub, *Veliki rječnik stranih riječi*, „ZORA" Zagreb, 1974., str. 989.

bogomilstva, nego da je bilo rašireno pravoslavlje. Baš zbog ovog čini nam se potrebno navesti nekoliko historijskih dokumenata koji potvrđuju da se u Bosni i Hercegovini još od XII stoljeća raširilo bogomilsko učenje koje je ostalo sve do Turaka kada je većina bogomila primila islam, a ostatak se postepeno stopio među muslimanima, katolicima i pravoslavnima. [45]

Kao najstariji dokument o bogomilskoj sekti u Bosni spominje se pismo kneza Vukana, mlađeg sina Stjepana Nemanje „kralja Dalmacije i Duklje", koje je 1199. godine poslao papi Inocentiju III moleći ga da mu pošalje svoje poslanike s kojim bi uredio crkvene i državne odnose. U pismu posebno mjesto zauzima vijest kako se u Bosni pojavilo ne malo krivovjerstvo i da je sam ban Kulin sa svojom ženom i sestrom i mnogim bližim rođacima prešao u krivovjerstvo. Također, u pismu se navodi da je ban Kulin zaveo još preko deset hiljada kršćana. Činjenica je da se u pismu ne navodi sekta kojoj su se priklonili, ali se navodi da su krivovjerci pripadali krivovjerstvu Katara, ali se pretpostavljalo da se radilo o bogomilima, odnosno patarenima.

Isto tako Dubrovački arhiv posjeduje dokumente o vjeri u Bosni. Istina, tamo se nigdje ne spominje naziv „bogomili" nego „patareni".[46]

2. ŠIRENJE ISLAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Širenje islama na prostorima Bosne i Hercegovine mnogi su nastojali tendenciozno predstaviti drugačijim nego što je ono u stvarnosti i bilo. U mnogim člancima i većim radovima o ovoj temi se nailazi na iskrivljene činjenice i prikazivanje stvari u svjetlu koje ne odgovara stvarnosti. Istina, ima manji broj i objektivnih pristupa, ali nedovoljno za kompleksnija razmatranja ovog pitanja. Još i danas to pitanje nije osvijetljeno kako treba i ovdje ćemo pokušati, koristeći se dostupnim izvorima, u izvjesnom obliku dati utemeljeniji doprinos na njegovom rasvjetljavanju. Nedvojbeno je da su, službeno, islam ovamo u Bosnu i Hercegovinu donijeli Turci Osmanlije.

[45] Handžić, Mehmed, *Islamizacija Bosne i Hercegovine i porijeklo bosansko – hercegovačkih muslimana*, Islamski centar Tešanj, Tešanj, maja 1993., str. 6.
[46] Opširnije o ovom pitanju vidjeti: Handžić, Mehmed, *Islamizacija Bosne i Hercegovine...*

550 godina **AHDNAME** - temeljnog dokumenta kojim sultan Mehmed Fatih 28. maja 1463. godine daje u njoj garanciju sigurnosti i zaštite bosanskim franjevcima

Nema pouzdanih podataka da je prije njih u Bosni i Hercegovini bilo kakvog traga islamu. Arapi, koji su dolazili i do naših obala u Jadranskom moru, Ismailije u Mađarskoj i muslimani u Makedoniji, nisu mogli kako izgleda ostaviti u Bosni i Hercegovini nikakva traga.[47]

Osmansko osvajanje Bosne otpočelo je 1463. godine, padom Jajca, kojim nije bio osvojen cijeli prostor srednjovjekovne bosanske države. Osvajanje cijele Bosne trajalo je još narednih 130 godina i završeno je padom Bihaća pod osmansku vlast 1529. godine. Inače zavođenjem osmanskog sistema počelo je u Bosni još od dvadesetih i tridesetih godina XV stoljeća. Prelaskom turske vojske onodobne granice srednjovjekovne Bosne, još poslije Kosovske bitke i prvih godina XV stoljeća, za pretpostaviti je da su

[47] Mehmed Handžić, Cit. djelo, str. 19.

otpočeli i prvi procesi islamizacije njenog prostora. Stimulans islamizaciji davale su velike turske pobjede i shvatanje o besperspektivnosti kršćanstva. S Turcima je dolazila i nova civilizacija, kojoj je temelj gradska civilizacija, jedan novi način života, do izvjesne mjere hedoniziran, novi međuljudski odnosi i uopće jedan bogatiji život.

3. OBJEKTI ISLAMSKE KULTURE

Na ukupnu islamsku kulturu uticaj ima svakako islamska arhitektura koja obuhvata širok obim svjetovnih i religijskih arhitektonskih stilova od utemeljenja islama do današnjice, uticajući dizajnom i konstrukcijom zgrada i građevina.

Najčešći tipovi građevina na kojima se primjećuje islamska arhitektura su: džamije, mesdžidi, mezari, palače, utvrđenja. Osim ovih, u islamskoj arhitekturi, postoje i brojne druge građevine i objekti od manje važnosti kao što su javna kupatila, fontane i stambeni objekti, odnosno kuće. Za potrebe ovog monografsko – istraživačkog rada obuhvatili smo objekte: džamija, mekteb, mezarja .

Najznačajniji objekti islamske kulture nastali su u periodu Osmanskog carstva. To su, prije svega, džamije, sahat – kule, medrese, hamami, musafirhane, bezistani, šadrvani, česme, vodovodi, ćuprije, imareta, karavan – saraji i dr. U tom se periodu posebno izdvajaju džamije koje su, uglavnom izgrađivane u utvđenim gradskim sredinama.

Širenjem varoši van gradskih bedema, naseljavanjem stanovništva i njegovim razvojem, gradovi dobijaju orijentalni izgled: uski sokaci sa kaldrmom, avlije, kuće sa ćepencima i divanhanama, dućani, tekije i dr. Džamije i sahat – kule čine posebnu orijentalnu sliku varoši. Izgradnjom džamija, mesdžida i mekteba zapravo otpočinje i nastanak kulturne baštine muslimana na prostorima Bosne i Hercegovine.

3.1. Nišani – nijemi svjedoci vremena

„Na završetku životnog puta mezar i bašluk, odnosno nišan na njemu, su možda najcjelovitije svjedočanstvo - izraz života koji je bio. Nišan sa natpisom ili bez njega nekoga bilježi, spomenuje i čuva. Smrt je pečat života, nišan je njen simbol."[48]

Autentični objekti islamske kulture

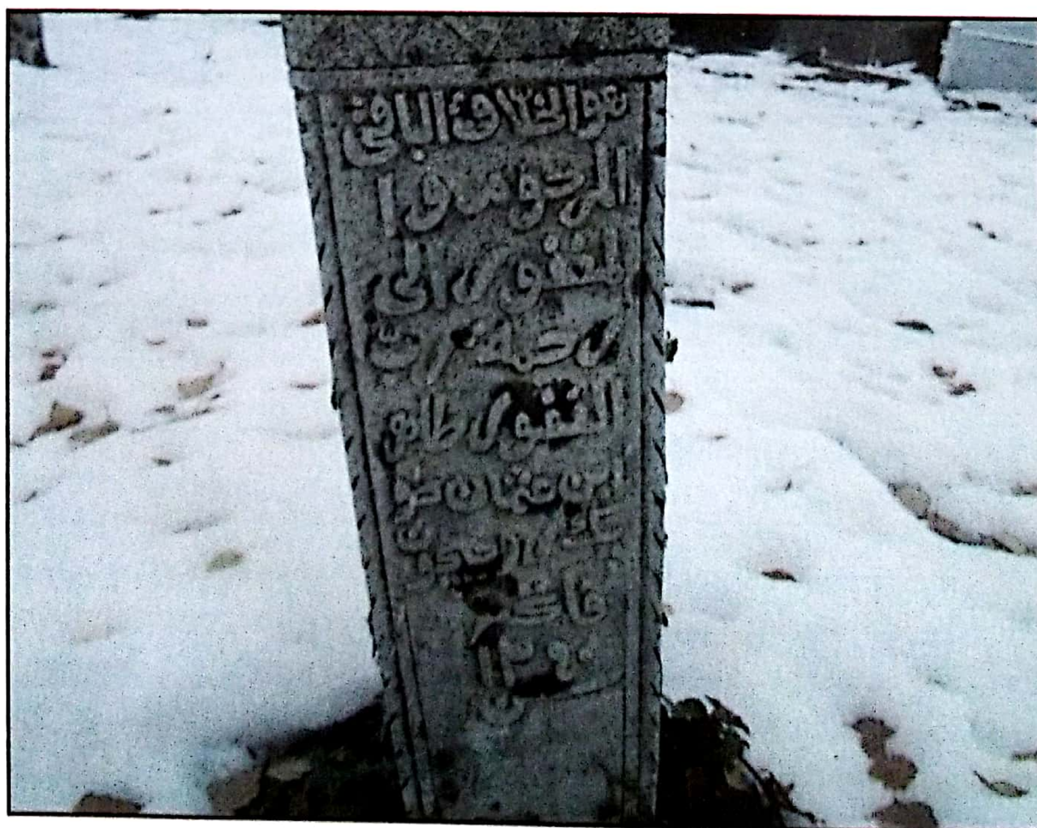
U islamskoj tradiciji i historiji, nišani su poseban vid historijskog blaga. Posebna pažnja se poklanja tome da izrada nišana bude u skladu sa učenjem Islama i običaja ljudi. Po uvriježenim ukrasima i ornamentima na nišanima, uvijek se sa daljine, moglo znati da li se radi o nišanu koji označava mušku osobu, žensku ili dječiju, te da li je umrli bio učenjak, vojnik i slično tome.

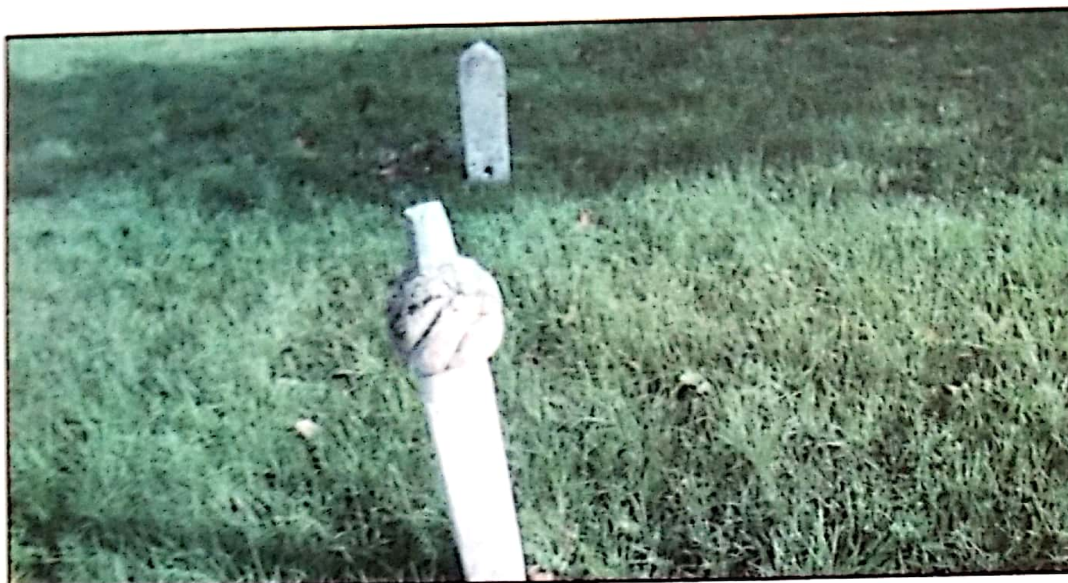
[48] Kujundžić, Enes, *Mevlud kao jedan od simbola bošnjačkog identiteta*, Takvim Rijaseta islamske zajednice u BiH za 1999. (1419/20. h.g.), Sarajevo 1998., str. 30.

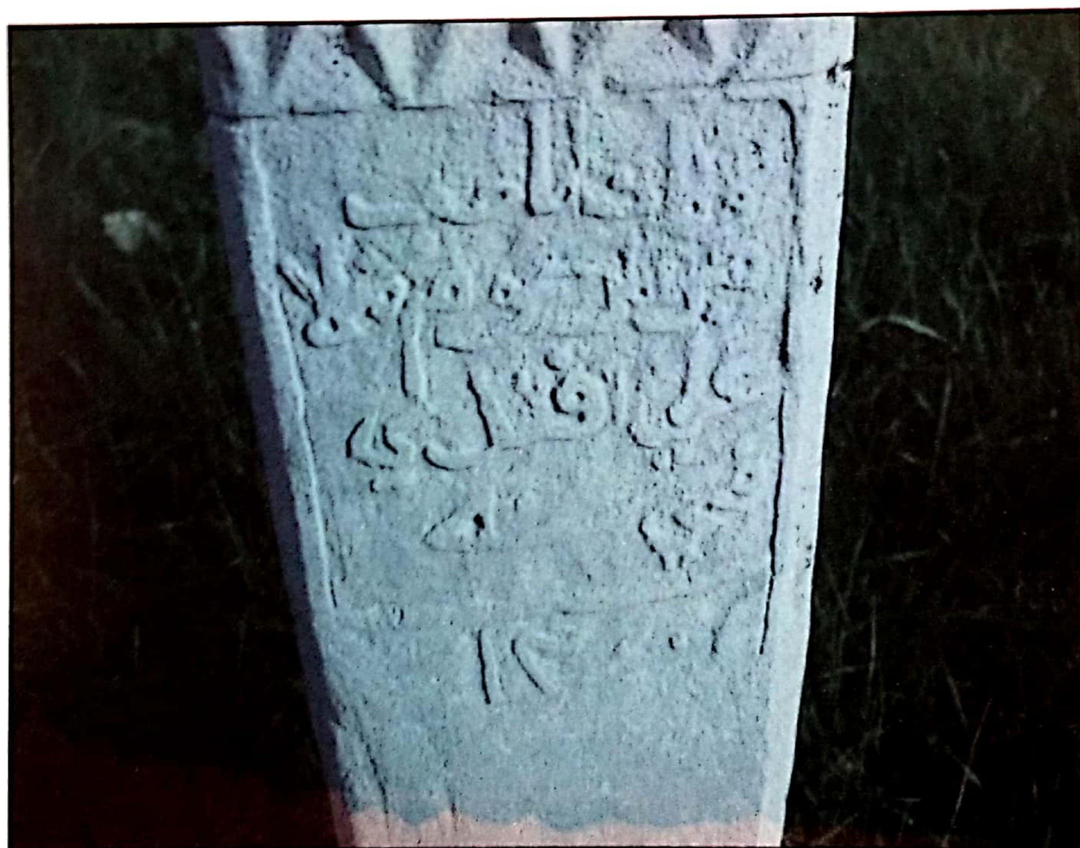

Mezar Bećir hodže Hamzića, 1270. (h.) – 1853.

Mezar Tahira Hopića sina Osmanovog, 1360. (h.) – 1941.

Najstariji sačuvani nišan u Lepenici na mezaru mula Ali - efendije u Haremu džamije u Lepenici[49]. Datira iz 1200. godine po Hidžri, 1786. godine po Gregorijanskom kalendaru

[49] Nišan na mezaru mula Ali efendije smatra se kao najstariji sačuvani nadgrobni spomenik u Lepenici

Mezar *muslimanskog dobrog*[50] u mezarju *Lipe*

Nišan, znameniti objekat islamske kulture i civilizacije, ustvari je dio *kamenog arhiva,* bez kojeg je nezamislivo istražiti prošlost jednog naselja.

3.2. Mezarja

U tradiciji muslimana Bošnjaka je da se mezar obilježi nišanima na kojima je ispisano ime i prezime umrlog i podaci o vremenu rođenja i smrti, preseljenja na ahiret.

U publikaciji su prikazani nišani sa natpisima na arapskom jeziku za umrle u vremenu s kraja 18. stoljeća, od 1786. godine do kraja 19.- og stoljeća u mezarjima: Lipe, Harem džamije i Bedaci.

[50] Termin „muslimanski dobri" je oznaka na nišanu ovog mezara, a u narodu se često koristi izraz „evlija"

Mezarje *Lipe*

- Halil sin Hasanov, 1220. (1805)
- Salih - nema ime oca, 1268. (1851)
- Rahman sin Ibrahimov, 1270. (1853)
- Emina kći Muminovića, 1302. (1884)
- Mustafa sin Babajin, 1309. (1891)
- Bećir sin Saliha Mešića, 1312. (1894)
- Hatidža, kći Hasanova, 1321. (1903)
- Ramo Muminović, sin Hasanov, (1906)
- Aiša, kći Ibrahimova, 1327. (1909)
- Ahmed sin Ismailov, umro 1337. (1918)
- Mustafa sin Salihov (nema godine, razbijen nišan)
- Osman sin (ime oca nečitko), 1244. (1828)
- Duda kći Zaimova, 1257. (1841)
- Tahir sin Osmana Hopića, 1360. (1944)
- Hava kći (ime oca nečitko), 1277. (1860)
- Mustafa sin Ahmeda Kurtića, 1280. (1863)
- Abdulah sin Osmana Hopića, 1280. (1863)
- Ahmed sin Mustafe Kurtića, 1284. (1867)
- Husein sin ... Kurtić, 1291. (1874)
- Saliha, kći Salihova, 1298. (1881)
- Husein sin Abdulahov, 1301. (1883)
- Ismail sin Hasakov, 1312. (1894)
- Salih sin Mustafin, 1314. (1896)
- Hasan sin Abdulaha Džinalića, 1306. (1888)
- Abdulah sin Mustafe Mujića, 1320. (1902)
- Mustafa sin Osmanov, 1321. (1903)
- Hanifa kći Fatimina, 1360. (1941)
- Ime nečitko kći Huseinova (razbijen nišan)
- Šaha kći Beganova (nije čitljivo).

- „Muslimanski dobri“ (Evlija), (ograđeni mezar u uglu Mezarja – ime, godina nepoznati)

Mezarje *Lipe*

Mezarje Harem džamije

- Malka, kći Ismailova, 1309. (1891)
- Salih sin (nečitko ime oca), 1315. (1897)
- Ahmed sin Šabanov, 1316. (1898)
- Ibrahim sin Šabanov, 1318. (1900)
- Husein sin Hamzin, 1346. (1927)
- Alija sin Šaćirov, nema godine
- Mula Ali – efendi, 1200. (1786) (Na nišanu piše: „Umro je sahib ovog kabura“)

- Bećir Hamzić, 1270. (1853)
- Husein sin Mustafe Delića, 1270. (1853)
- Husein sin Sulejmana, 1276. (1859)
- Senija kći Ibrahimova, 1281. (1864)
- Fatim sin Ibrahimov, 1282. (1865)
- Aiša (nema ime oca), 1290. (1873)
- Hanifa kći Alihodže, 1293. (1876)
- Hamza sin Bećira Hamzića, 1315. (1897)
- Hasan, 1318. (1900)
- Osman Delić (nema godine)

Dio mezarja u Haremu džamije

Mezarje Bedaci

- Šerif sin Mustafin, 1292. (1875)
- Hanifa kći Salihova, 1302. (1884)
- Bećir, sin (nečitko ime oca), 1320. (1902)
- Hatidža kći Selimova, 1341. (1922)
- Hanifa kći Mustafina, (nema godine, oštećen nišan)

Merzarje Bedaci

Mezarje Djedovići

4. DŽEMAT U LEPENICI – HISTORIJSKI POGLED

Vjera je oduvijek imala značajnu ulogu u životu stanovništva Lepenice. S tim u vezi i ulema je imala značajnu ulogu, ne samo u duhovnom životu ovog područja, već i u mnogim drugim segmentima društvenog življenja.

U Lepenici džemat ima svoju višestoljetnu tradiciju postojanja. Zato ima dovoljno utemeljenih dokaza:

4.1. Džamija u Lepenici

Najstariji dokument do kojeg smo došli, govori o tome da je izvjesna **Umi Kulsum, kći Velije** zavještala džamiji u Lepenici 5000 akči.[51] O ovoj džamiji zna se da ju je sagradio „Hasan-hodža“.[52] Imam te džamije bio je Hasan sin Hasanov, ujedno i korisnik spomenutih sredstava. Godišnji prirast bio je 750 akči, dakle murabeha je iznosila 15 %, iako se uvijek naglašava „po najnižoj stopi od 11,5 %“. Iz ovog se jasno vidi razlika u službi u gradskim i seoskim džamijama. Iako su i u Lepenici postojale odvojene službe, imama i hatiba, imam je dobijao tek nešto više od jedne akče dnevno (godišnje 400), dok hatib nije dobijao čak ni punu akču (godišnje 350). Ovo je bio novoustanovljeni vakuf, jer 1756. godine još nije imao napisanu vakufnamu.[53]

Kasnije je u ovoj džamiji, izgleda barem privremeno reduciran broj službenika, jer se 1775. godine, Salih spominje kao „imam i hatib džamije u selu Lepenica“.[54] Brzo potom, 1777. godine vidimo da u istoj ipak služe dva imama od kojih je kao imam džamije Ahmed sin Alije.[55] Iste godine kao imam džamije u Lepenici javlja se Derviš Hasan.[56]

---

[51] Akče – sitan turski sitni novac, Klaić, Bratoljub, *Veliki rječnik stranih riječi*, „Zora“, Zagreb, 1974, str. 33.
[52] MD, 85/III, 370
[53] AP, TS, 221, NUBiH, RS, 832, 87.
[54] MD 6 (85/III, 195)
[55] MD 69 (85/III, 417)
[56] MD 132 (85/III, 370)

4.2. Nišan Mula Ali efendije i drugi nišani u Haremu džamije

Jedan od pisanih tragova (do kojih smo došli ovim istraživanjima) je i nišan na mezaru Mula Ali efendije u *Haremu džamije* koji datira od 1786. godine, od prije 228 godina. U ovom mezarju, pored drugih, postoje i dva nišana iz 1853. godine (1270. po hidžri): Hamzić Bećira i nišan Huseinov sina Mustafe Delića.

4.3. Nišani u mezarju *Lipe* i Bedaci

U mezarju *Lipe*, najstariji sačuvani nišani sa imenima su: Halil sin Hasanov, umro 1805 (1220.), zatim žensko ime koje je nečitko 1823. (1239), Osman, ime oca nepoznato, umro 1828. (1244), Duda kći Zaimova, umrla 1841. (1257), Tahir sin Osmana Hopića, umro 1844. (1260), Salih nema imena oca, umro 1851. (1268), Rahman sin Ibrahimov, umro 1853. (1270), Hava nema ime oca, umrla 1860. (1277), Mustafa sin Ahmeta Kurtića, umro 1863. (1280) godine.

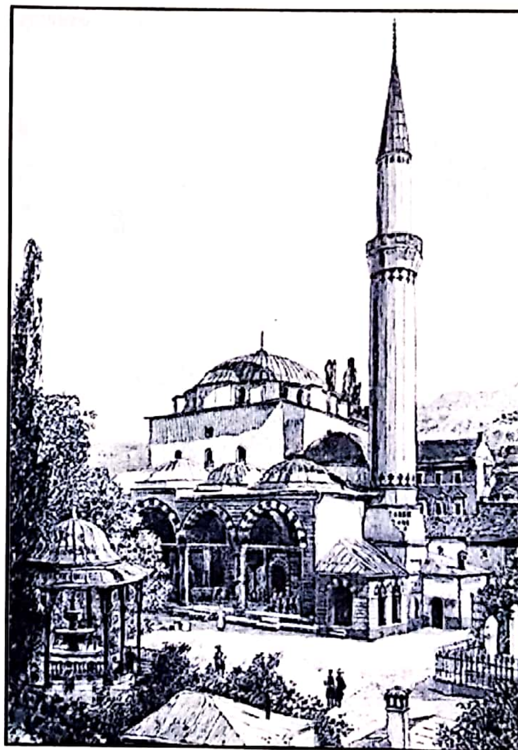
U mezarju Bedaci najstariji nišan je sa imenom Šerif sin Mustafe, umro 1875. (1292).

4.4. Sjednica Kotarsko-mearifskog povjerenstva u Tešnju (7.6.1910.) i drugi dokumenti

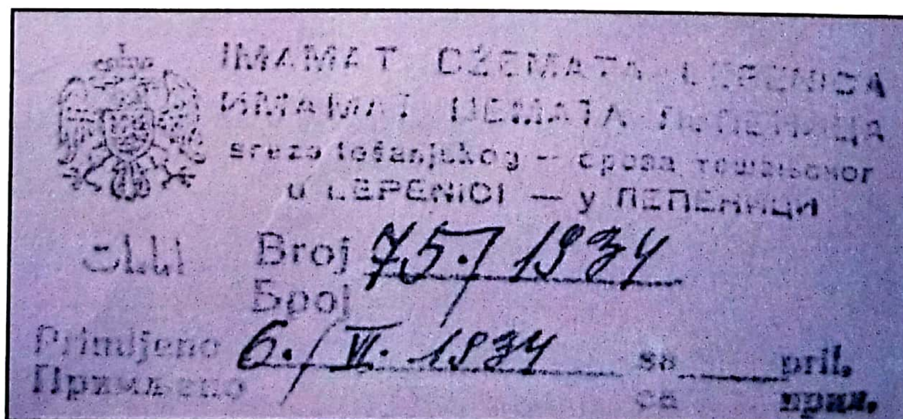
Na sjednici džematskih medžlisa sela: Matuzići, Kraševo, Lepenica, Trepče, Mravići, Šije, Kosova, Medakovo i Nosovci (Novo Selo), održanoj 7.6.1910. godine kod Kotarskog vakufsko-mearifskog povjerenstva u Tešnju, a predmet vijećanja bio je gradnja mektebi-ibtidaije muške koja je odobrena za ovaj rejon.

Većinom glasova je zaključeno da se odobrena ibtidaija ima napraviti u selu Lepenica. Između istih džematskih medžlisa izabran je građevinski odbor od slijedećih lica: Husein Begić iz Matuzića, Hasan Škiljo iz Mravića, Bećir Kurtić iz Lepenice, Ramo Muminović iz Lepenice, Haso Škiljo Huseinov iz Mravića, Mujo Aličić iz Matuzića, Mustafa Ogrić i Bećir Ogrić iz Kraševa. Kao najpogodnije mjesto za pravljenje zgrade odabrano je zemljište kod lepeničke džamije. S pravom se može konstatovati da je ovo bio i pokušaj izgradnje početne škole u selu Lepenici u 1910. godini.

Izgled seoske i gradske džamije iz onodobnog vremena

Lepenica je bila mjesto Imamata, imala je imama matičara.

Osim toga je uplaćeno kot. felbeblu za prepis i popis fućanstva 4 5 12 što će se p. n. naslovu sa računom predložiti, kada se sve dogotovi. -

Tešanj 28/5. 912

Predsjednik:

[signature]

Pr: (L) 23 / 6 1912

Ad Broj: 216 / 912 sa 1 priloga

Sl. v. m. p. odboru u Sarajevu

Pozivom na p. n. naredbu od 3/4. 912 br. 1070/12 odnosno od 25/4. 912 b. 1440/12 izvješćuje se, da su upisi birača za vak. izbore svi točno upravljeni, te prema tomu u području ovoga kot. v. m. povjerenstva ima 31 džemat i to:

1.	Tešanj	kuća 1290	m. ž. 5762	i birača 785
2.	Doboj	440	1854	213
3.	Bobare	106	560	107
4	Kalošević	71	411	60
5.	Pribinić	12	99	20
6.	Ranković	100	337	90
7.	Džemilić	62	314	56
8.	Oraške Planje	35	217	40
9.	Mrkotić	72	398	69
10.	Jablanica	109	632	117
11.	Ravne	49	282	63
12.	Kamenica	53	304	58
13.	Rajševa	29	205	40
14.	Kosova	70	394	86
15. 16.	Trebče	78	536	58
17.	Lije	89	552	100
18.	Mravići	46	308	47
19.	Lepenica	76	499	79
19.	Kraševo	48	279	53
20.	Matuzići	65	422	69
21.	Miljanovci	135	718	121
22.	Novoseoci	41	233	39
23.	Gočinić	20	124	25
24.	Ružević	55	418	74
25.	Stenjak	72	300	61
26.	Trebić	99	647	120
27.	Drušica	23	130	16
28.	Miljkovac	128	487	85
29.	Čaje	69	302	49
30.	Čifluk	29	173	25
31.	Bukovica m.	32	140	21

Prema tomu treba još za svaki čisto biračkih lista, dvadeset araka tiskanica.

Faksimil spiska 31 – og džemata od **23.5.1912**. godine o upisu birača za vakufske izbore. Na rednom broju 19 nalazi se džemat Lepenica sa: 76 kuća, 499 muških i ženskih stanovnika, od toga 79 birača

Zapisnik.

Prve sjednice džematskog medžlisa džemata u Lepenici držane dne 30. oktobra 1937

Pristupni:

1. Predsednik Redžep Aličić
2. Članovi Osman ef. Begić
3. -"- Rama -"-
4. -"- Alija Bekrić
5. -"- Suljo Kruško
6. -"- Mujo Sprečo
7. -"- Emin Mešić
8. -"- Husejin Sejdinović

Predsednik džem. medžlisa otvara sjednicu i u smislu čl. 1. Poslovnika džem. medžlisa stavlja na dnevni red:

1. izbor zamjenika, blagajnika, tajnika i nadzornika vakuf. dobara.

Nakon kratke diskusije bi izabran sa ~~većinom~~ jednoglasno za zamjenika predsednika gosp. Osman ef. Begić iz Matuzića.

Budući se ne ukazuje potreba za izbor blagajnika, tajnika i nadzornika, medžlis ovaj izbor otklanja.

Članovi:
O. Begić ef
Suljo Kruško
[illegible]
Husejin [illegible]
Emin Mešić

Predsednik:
Alić

4.5. Ostali pisani dokumenti

- u dokumentu *Kotarsko vakufsko – mearifskog povjerenstva* u Tešnju, pod nazivom *Isplatna konsingnacija*, stoji između ostalog, da je Hasan Muminović sibjan – mualim u Lepenici 1912. godine;

- prema pisanim podacima mutevelija Lepenica džamije u 1911. godini bio je Hasan Muminović, a 1914. godine Alija Bekrić. Vjerovatno je u ovom vremenskom međuprostoru dužnost mutevelije obavljao Alihoža Bekrić – Hamzić;

- u Osobniku Bekrić – Hamzić Alihodže stoji da je službenik u Lepenici u svojstvu sibjan muallima (učio djecu u mektebu), krajem 1914. godine. Tada je imao 38 godina starosti. Također se navodi da je bio službenik Vakufa Lepeničkog sibjan – mekteba, a na tu dužnost je imenovan od strane Ulema medžlisa 2.7.1916. godine (faktički tu službu je obavljao od septembra 1915.). Prije njega ovu službu je obavljao Hasan Muminović. U osobniku se dalje navodi da je Alihodža Bekrić – Hamzić prije službe sibjan – muallima obavljao dužnost mutevelije Vakufa Lepenica džamije. Inače Alihodža Bekrić – Hamzić je završio medresu u Banja Luci, dobro je poznavao turski jezik i pismo latinicu;

- na osnovu službenog dokumenta objavljenog u Glasniku IVZ, u kojem se govori i o imenima imama i muallima u Tešnju, pored ostalog, navodi se: Adem ef. Salkičević, rođen 1890. godine u Lepenici, završio nižu medresu, džematski imam u Lepenici, postavljen 1936. godine (prije toga je bio imam u Tesliću i Mrkonjić Gradu.

- u dopisu *Sreskog vakufsko – mearifskog povjerenstva* u Tešnju, od 28.3.1937. godine, upućenom *Vakufskoj direkciji* u Sarajevu izvještava se da postoji mekteb u Lepenici i to upravo na mjestu gdje džematlije planiraju da prenesu svoju staru džamiju i sagrade novu u centru sela. U izvještaju se dalje navodi da je mutevelija džamije u Lepenici umro, ali će njegov sin Aljo Hamzić položiti račune iza svog umrlog oca i već je isti pozvan da 31.3.1937. godine to i učini;

- dopis *Sreskog vakufsko – mearifskog povjerenstva* u Tešnju upućen 15.4.1937. godine *Ulema – medžlisu* Sarajevo u kojem stoji da je Redžep ef. Aličić džematski imam i da je uposlen kao mualim u Matuzićima, samo preko zime;

- prema spisku službenika *Sreskog vakufsko – mearifskog povjerenstva* u Tešnju, od 21.8.1937. godine, u Lepenici je muallim bio Bedak Sulejman, a muezin Alija Hamzić;

- na osnovu rješenja *Ulema – medžlisa* u Sarajevu, od 18.9.1937. godine, izvršena je primo – predaja agenada (bilježnica, zapisnika) džemata Lepenica radi premještaja Redžep ef. Aličića iz Lepenice u Rudo, srez Višegrad;
- prilog *Ulema – medžlisa* Sarajevo, od 18.9.1937. godine upućen Redžep ef. Aličiću, džematskom imamu u Lepenici, o premještaju istog u Rudo na dužnost džematskog imama;

- dana 21.9.1937. godine Redžep ef. Aličić je razriješen dužnosti džematskog imama u Lepenici;

- u sporu oko izmještanja stare džamije 1939. godine na novu lokaciju u Hamziće teško je povrijeđen Alija Bekrić, onodobni mutevelija džemata Lepenica, te od zadobijenih povreda podlegao je u državnoj bolnici u Tuzli. Iza njega ostala je supruga Malka i šestero maloljetne djece;

- u molbi predsjednika džematskog odbora džemata Lepenica Bećira Kurtića upućenom sreskom-vakufsko mearifskom povjerentsvu Tešanj, od 6.1.1941. godine stoji da svaki mekteb u džematu Lepenica ima svoga mualima, te se traži da imam džemata vrši nadzor nad svim mektebima u džematu;

- izdata potvrda od strane *Kotarskog vakufsko – mearifskog povjerenstva* u Tešnju, 28.4.1942. godine, kojom se potvrđuje da je Mustafa Salkičević uposlen u Lepenici kao vjeroučitelj u mektebu kao tzv. sibjan-mualim;

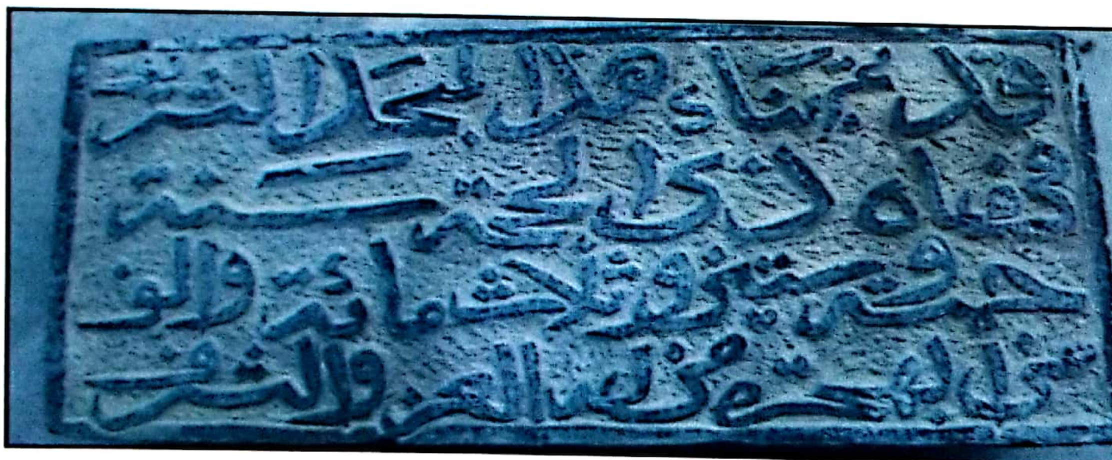
- u Tešnju je 27.8.1942. godine izdata potvrda od strane *Kotarsko vakufsko – mearifskog povjerenstva* kojom se potvrđuje da je *Ulema – medžlis*

Sarajevo, 8.3.1938. Postavio Bekrić ef. Mehmeda za muallima – vjeroučitelja u selu Lepenica;

- dana 27.7.1942. godine upućen je izvještaj *Vakufskom povjerenstvu* Tešanj u kojem se kaže da Mehmed ef. Bekrić vrši mualimsku dužnost u jednom dijelu sela Lepenica i oprema mrtve. U potpisu izvještaja stoji: Kasim Bedak i Bećir Kurtić;

4.6. Podaci o džematu novijeg doba[57]

Prema podacima iz Knjige zapisnika sa sjednice *Vakufskog povjerenstva*, održane 30.8.1946. godine, džemat Lepenica je jedan od četiri džemata na području tešanjskog sreza gdje je konstatovano da Tešanjski srez ima 18.000 stanovnika, 26 sela i četiri džemata. Tada je džemat obuhvatao sela: Lepenicu, Šije, Mraviće, Kraševo i Matuziće.[58]

Natpis iznad ulaznih vrata novosagrađene džamije u Lepenici 1946. godine. Sadržaj natpisa: Završena je gradnja ove časne džamije krajem mjeseca zul-hidžeta 1365. (h.) Samo je od Allaha moć i ugled

[57] Zanimljivo je da je u 20.-om stoljeću u džematu Lepenica u vremenskoj epohi od osamdeset godina tri puta izgrađivana džamija sa održanim svečanim otvaranjem i to: 1914., 1946. i 1991. godine.

[58] Ostala tri džemata tešanjskog sreza bili su: **Džemat Tešanj** (Tešanj, Raduša, Džemilić i Orašje Planje, Mrkotić, Jelah, Vukovo, Ljetinić, Novo Selo, Medakovo i Karadaglije); **Džemat Trepče** (Trepče, Kosova, Ripna, Jablanica, Koprivci i Ravne) i **Džemat Miljanovci** (Miljanovci, Piljužići, Drinčići, Bobare i Kološević).

Poslije završetka Drugog svjetskog rata, tokom 1946. godine, džemat Lepenica gradi novu džamiju. Lokacija nove džamije je lokalitet džamije koja od ranije u funkciji. „Dolaskom" struje u ovo naselje 1965. godine i džamija odmah dobija elektro – osvjetljenje. Tokom 1966. i 1967. sagrađena je vakufska kuća koja je služila svojoj svrsi sve do izgradnje nove zgrade, na novom lokalitetu, u blizini džamije, 2005.godine.

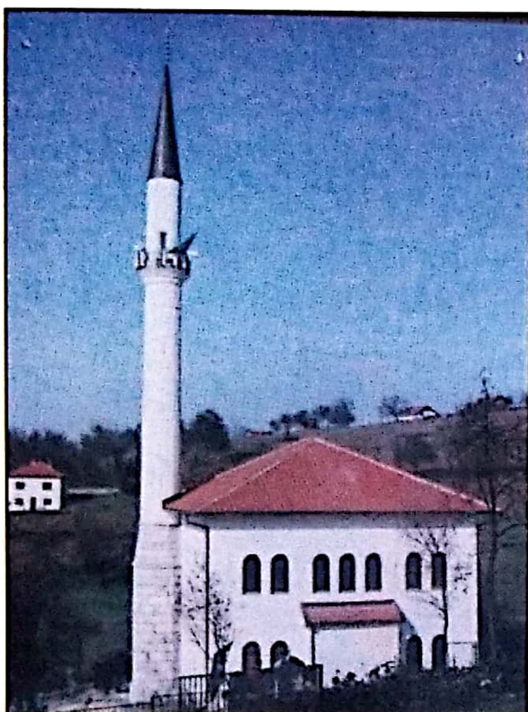
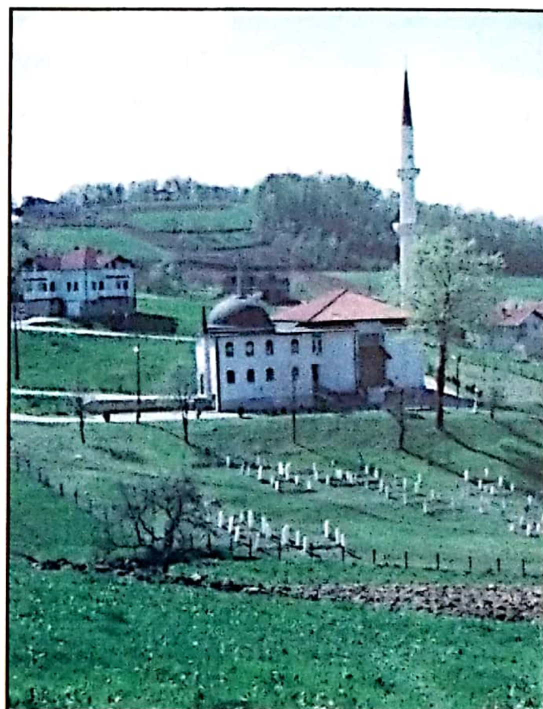
Neposredno pred agresiju na Bosnu i Hercegovinu, u periodu od 1989. do 1991. godine, na temeljima dotadašnje džamije, izgrađena je potpuno nova džamija koja je imala svoje svečano otvorenje u novembru 1991.

Tokom agresije na državu Bosnu i Hercegovinu u periodu 1992 – 1995. i selo Lepenica je bilo na meti agresorske avijacije (do septembra 1992) i tokom cijelog toka rata, agresorske artiljerije.[59] Tako je došlo i do oštećenja džamije, istina u manjem obimu. Naime, oštećen je krov, fasada, munara, dio stolarije. Vrijedno pomena je da su u periodu Odbrambenog rata džamiju koristile i džematlije okolnih sela: Mravići, Matuzići, Kraševo. U tom periodu u Lepenici je boravio i veliki broj prognanih iz Doboja i dobojskih sela: Ševarlije, Pridjel i Potočani.

Po završetku Odbrambenog rata džamija je u potpunosti adaptirana. U godini 1998., porušena je stara i izgrađena nova munara sa dvije šerefe, znatno veća i nešto izmijenjenog oblika od prethodne. Nakon toga 2000. godine uz džamiju je izgrađena i pomoćna zgrada koja sadrži mektebsku učionicu, džamijsku knjižnicu – mektebu, gasulhanu, mokre čvorove, kotlovnicu i divanhanu. Dio džamijskog harema je asfaltiran i koristi se kao prilazna staza džamiji, dok se ostatak harema koristi kao mezarje koje je uredno ograđeno.

---

[59] Agresori su tokom Odbrambenog rata 1992 – 1995., od 1144 džamije, 557 mesdžida, 954 mekteba, 15 tekija, 90 turbeta i 1425 ostalih vakufskih objekata, srušili 614 džamija (srpske agresorske snage 534, HV i HVO 80 džamija), 218 mesdžida, 69 mekteba, 4 tekije, 37 turbeta i 405 drugih vakufskih objekata. Ovdje treba dodati i podatak o 307 oštećenih džamija. (www.rijaset.ba/indexphp?...)

Džamija u Lepenici izgrađena 1990. godine, dograđena 1998., poslije završetka rata u BiH

Danas džamija izgleda kao pravo zdanje sa kompletnom infrastukturom. Posjeduje centralno grijanje, instalirani su klima – uređaji, kojima su obezbijeđeni skladni uslovi za obavljanje džematskih obreda, kako u zimskom, tako i u ljetnom periodu. Mektebska učionica je opremljena savremenim nastavnim tehničkim sredstvima. Stoga i priznanje Rijaseta Islamske zajednice u 2004. godini za mektebsku učionicu kao najopremljeniju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

U džematu se redovno obavlja: džuma – namaz, beš – vakat, mektebska nastava. Nastava se izvodi, pored izvođenja u džamiji, i u mektebima Brdo i Bedaci.

U 2000. godini izgrađen je novi mesdžid, na novoj lokaciji, u mahali Brdo. Nosioci gradnje ovog mesdžida bili su mještani mahale Brdo na čelu sa predsjednikom građevinskog odbora Kurtić h. Ejubom.

Mesdžid u mahali Brdo sagrađen 2000. godine

Džematski odbor, uz maksimalnu podršku džematlija Lepenice, tokom 2004. i 2005. godine vodio je intenzivnu aktivnost na izgradnji nove vakufske kuće koja je, godinu dana kasnije ugledala svjetlo dana. Danas vakufska kuća čini velelijepno građevinsko zdanje i pruža optimalne uslove za stanovanje džematskog imama sa članovima porodice. Zemljište u iznosu od 466 m2, za ovu namjenu, uvakufio je džematlija Mešić h. Bajro. Najveći vakif na uređenju vakufske kuće bio je Šemsudin Mehmedović.

U toku 2007. godine urađena je cjelovita ograda na mezarju *Lipe*. Glavninu sredstava za ovu akciju su financirale džematlije iz Potočke mahale i mahale Brdo. A u toku 2008. godine ograđeno je i mezarje *Bedaci*.

Kao kontinuitet aktivnosti na poboljšanju i standardizaciji objekata infrastrukture su i nova asfaltna presvlaka na prilaznim stazama džamiji, saniranje klizišta u *Haremu džamije,* kao i asfaltiranje prilaza vakufskoj kući. Sve ovo je urađeno u 2010. godini, a glavni vakif bio je Šemsudin Mehmedović.

Vakufska kuća – obezbjeđuje moderne uslove za boravak imamske obitelji

U 2012. godini je, u najvećem obimu, urađena rekonstrukcija mesdžida u Bedacima. Izgrađen je novi mihrab, sagrađen novi ulaz, čiji je donji sprat namijenjen za mektebsku učionicu veličine oko 20 m2.

Mesdžid u mahali Bedaci

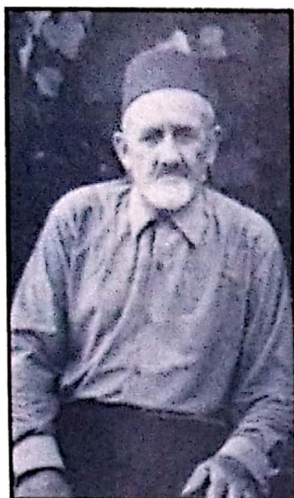
5. IMAMI DŽEMATA

Pisani dokumenti svjedoče da je prije 1882. godine u Lepenici imam bio Ibrahim Bekrić. Bio je poznavalac turskog jezika. O ovome nismo došli do preciznijh podataka

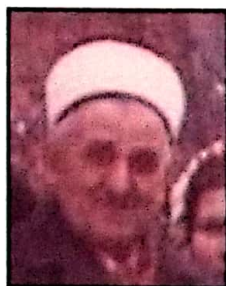
U osobniku Saliha efendije Aličića, imama i hatiba, stoji da je sin Hasanov, rođen u Matuzićima. Krajem 1914. godine imao je 50 godina (što ukazuje da je rođen 1864.). Dalje se navodi da je efendija Aličić bio službenik Vakufa Lepenica džamije, te da je na tu dužnost imenovan od strane *Ulema medžlisa* Sarajevo 5.7.1888. godine. Bio je vakufsko – saborski zastupnik od 25.8.1888., od kada i službuje u Lepenici.

Dužnost imama je obavljao „fi sebilillah", bez materijalne nadoknade. Bio je lijepog ahlaka i plemenite ćudi, učen i cijenjen, pa su ga nazivali Mula Salih efendija.

Redžep ef. Aličić, sin je Salih ef., rođen 4.1.1896., u Matuzićima. Obavljao dužnost imama, mualima, vjeroučitelja i voditelja matice u selu Lepenica. Navedene dužnosti je obavljao u dva perioda i to od 15. 9.1928. god. do 18.9.1937. godine, kada rješenjem Ulema medžlisa u Sarajevu, zbog nekih zakulisnih igara, biva premješten „ po potrebi službe" u istom svojstvu u Rudo, srez Višegrad. Ostaje u Rudom od 18. 9.1937. do 5. 11.1938. godine, kada je vraćen na svoju dužnost u Lepenicu. Sa manjim prekidom u Lepenici je službovao do 31.12. 1965. godine, kada je usljed saobraćajne nesreće upućen u invalidsku penziju. Na Ahiret je preselio 19. 3.1977. godine.

Na osnovu službenog izvoda objavljenog u Glasniku IVZ, u kojem se govori i o imenima imama i muallima u Tešnju, pored ostalog, navodi se: Adem ef. Salkičević, rođen 1890. godine u Lepenici, završio nižu medresu, džematski imam u Lepenici, postavljen 1936. godine (prije toga je bio imam u Tesliću i Mrkonjić Gradu.

Salkičević Mustafa, rođen 7.4.1913. godine u Lepenici, a dužnost imama je obavljao od 24.12.1942. godine do 19.6.1946. godine kada je premješten na službovanje u selo Mravice kod Prnjavora.

Sprečo ef. Mustafa sin Husejinov

Rođen 14.7.1907. godine u Mravićima, općina Doboj. Bio imam i hatib u Lepenici od 1.9.1950. do 12.9.1966. godine. Preselio na ahiret...

Hfz. Mešić ef. Husejn iz Lepenice

Sin je Ahmetov, rođen 1920. godine u Lepenici. U džematu Lepenica je službovao u trajanju dvije godine i šest mjeseci. Preselio na Ahiret 1991. godine.

Omerbašić ef. Rašid iz Miljanovaca

Sin je Mehmedov, rođen 20.4.1932. godine u Miljanovcima, općina Tešanj. U džematu Lepenica službovao je od 1966. do 1972. godine. Preselio na Ahiret.

Okić ef . Ibrahim iz Sladne, općina Srebrenik

U džematu Lepenica službovao od 1972. do 1977. godine. Preselio na Ahiret.

Ćeman ef. Šerif iz Miljanovaca

Sin je Osmanov, rođen u Miljanovcima, općina Tešanj. U džematu Lepenica službovao je od 1977. do 1979. godine. Preselio na Ahiret.

Hfz. Efendić ef. Mustafa iz Željeznog Polja, općina Žepče

Rođen 25.4.1954. godine u Željeznom polju, općina Žepče. U džematu Lepenica službovao je od 1.12.1979. do 1.8.1983. godine. Sada obavlja dužnost imama, hatiba i mualima u Čarši – džamiji u Zavidovićima.

Haušić ef. Salih iz Gornjeg Ruževića, općina Teslić

Sin Muje ef., rođen 1962. godine u Gornjem Ruževiću, općina Teslić. U džematu Lepenica službovao je od septembra 1983. do januara 1990. godine. Sada se nalazi na dužnosti imama u džematu Dibekhana, Medžlis IZ Tešanj.

Hfz. dr. Senaid ef. Zajimović iz Matuzića

Rođen 20.3.1969. godine u Matuzićima, općina Doboj. U džematu Lepenica službovao je kraći vremenski period, u 1990. godini. Sada se nalazi na dužnosti direktora Vakufske direkcije u Sarajevu.

Kruško ef. Izudin iz Miljanovaca

Rođen 1964. godine u Miljanovcima, općina Tešanj. U džematu Lepenica je službovao od 1990. do 1993. godine. Sada obavlja dužnost Glavnog imama Medžlisa islamske zajednice Maglaj.

Babić ef. Rašid iz Stranjana, općina Zenica

Rođen 29.12.1958. u Stranjanima, općina Zenica. U džematu Lepenica službovao je od 1995. do 2002. godine. Sada se nalazi na dužnosti imama u džematu Ševarlije/Potočani, Medžlis Islamske zajednice Doboj.

Elvedin ef. Aličić iz Matuzića

Rođen 26.2.1975. godine u Matuzićima, općina Doboj. U džematu Lepenica službuje od 2002. godine.

6. POSJETE DŽEMATU VISOKIH DUŽNOSNIKA ISLAMSKE ZAJEDNICE

U novembru 1991. godine, posjeta Mustafe ef. Spahića, profesora Gazi Husrev-begove medrese u Sarajevu, na dan otvorenja džamije;

Obraćanje prisutnim posjetiocima mevluda, mr. Sulejmana ef. Čelikovića, glavnog imama Medžlisa islamske zajednice Kakanj, u ljeto 2002. godine;

Muftija Zenički, mr. Ejub ef. Dautović, prisustvovao Mevludu u junu 2003. godine;

Docent Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, dr. Zuhdija Adilović, obratio se učesnicima Mevluda, u junu 2003. godine;

Docent Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, dr. Šefik Kurdić, obratio se učesnicima Mevluda, jula 2005. godine;

Hafiz mr. Senaid Zajimović, direktor Vakufske direkcije u Sarajevu, obratio se učesnicima Mevluda u julu 2007. godine;

Direktor Gazi Husrev-begove medrese Zijad Ljevaković, obratio se prisutnim na Mevludu, u julu 2008. godine;

Docent Islamskog pedagoškog fakulteta u Bihaću, dr. Fuad Sedić, obratio se prisutnima poslije teravih-namaza, u septembru 2009. godine;

Viši asistent na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, dr. Almir Fatić, obratio se prisutnima na Mevludu, u junu 2009. godine;

Profesor *Elči Ibrahim-pašine medrese* u Travniku Kemal Avdagić, obratio se prisutnim poslije teravih-namaza, 2010. godine;

Profesor Medrese *Osman ef. Redžović* u Visokom Emir Uzunović, obratio se prisutnima u mjesecu Ramazanu 2011. godine, poslije teravih- namaza;

Docent na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, dr. Zuhdija Hasanović, obratio se prisutnima Mevludu, u julu 2011. godine;

Imam *Bijele džamije* u Sarajevu, hafiz Sulejman ef. Bugari, obratio se prisutnim na Mevludu, u junu 2012. godine;

Direktor Medrese *Elči Ibrahim-pašine* u Travniku, mr. Dževdet Šošić, obratio se prisutnima poslije teravih-namaza, u mjesecu Ramazanu 2012. godine;

U mjesecu Ramazanu 2012. godine klanjao Teravih namaz hafiz Mustafa Yilmaz iz Turske.

ŠESTI DIO

NARODNI OBIČAJI I NOŠNJE

1. OBIČAJI

1.1. Porodična zajednica

Za Lepenicu kao seosko naselje može se reći da su se sve do sredine 20. stoljeća društveni običaji uglavnom gajili u skladu sa tradicionalnim normama života. Obično se živjelo u većim domaćinstvima, tako da su domaćinstva brojala i desetine članova. Bilo je slučajeva da su pojedina domaćinstva imala i više desetina članova.

Tako, dok su porodice živjele u ukrupnjenim zajednicama, stariji su se mnogo više konsultovali o svemu i svačemu. Ustvari, oni su imali „naredbodavnu" moć i „njihova" se u cijelosti morala poštovati. Promjene u ovim običajnim vidovima odvijale su se postepeno kao i u mnogim drugim tešanjskim naseljima. Istina nešto sporije, vjerovatno i zbog samog mentaliteta ljudi ovog naselja i njihovog izraženog patrijarhalnog i visokovjerskog odgoja.

Ipak, krajem šesdesetih godina prošlog stoljeća, sa izraženijim zapošljavanjem u državnim preduzećima, kako u Bosni i Hercegovini tako i u drugim republikama ex Jugoslavije (posebno u Hrvatskoj i Srbiji), sistemskijim školovanjem, te zapošljavanjem u inostranstvu, postepeno dolazi do promjena u društvenom životu, samim tim i u životu porodičnih zajednica.

1.2. Obilasci rodbine, prijatelja, komšija

Običaji u Lepenici imaju svoju višestruku raznovrsnost, neki i specifičnost. Jedan od univerzalnijih običaja je posjećivanje i ugošćavanje rodbine, komšija i prijatelja. Praktično to je bilo i dio tradicije. Nekada se išlo u „prijatelje" ili primali prijatelji iz susjednih i drugih sela i naselja, što je ponekad poprimalo i višednevni karakter. Ovaj vid običaja i tradicije obično je primjenjivan u vremenu kada je bilo manje poljoprivrednih poslova. To su bili kasni jesenji i zimski mjeseci i dani.

1.3. Obavljanje zajedničkih poslova

Također, običaji su vezani i za obavljanje mnogih zajedničkih poljoprivrednih poslova, kao što su: okopavanje kukuruza, žetva pšenice,

kosidba, vršidba, branje i ljuštenje kukuruza i dr. Isto tako bile su izražene akcije pri gradnji porodičnih kuća (akcija zidanja, „izlivanje ploča" i sl.). Mnogi od ovih navednih zajedničkih poslova i akcija su prisutni i u ovim novim vremenima.

1.4. Sijela

Sijela su se najviše priređivala u zimskom periodu, naročito prilikom dolaska gostiju iz drugih (susjednih) mjesta. Van zimskog perioda sijela su bila vezana, uglavnom, za obavljanje određenih poljoprivrednih radova, prvenstveno prilikom ljuštenja i komljenja kukuruza, kao i poslije obavljenih obimnijih poljoprivrednih poslova i poslova vezanih za zajedničke akcije u građenju kuća i drugih građevinskih objekata.

1.5. Rođenja djece

Nekada se rođenje djece uglavnom dešavalo u porodičnom okrilju, znači kod kuće, što je danas rijedak slučaj. Pomoć porodiljama su pružale prisutne žene iz porodičnog okruženja (majka porodilje, svekrva, jetrva, zaova i dr.) i žene iz komšiluka, odnosno susjedstva. U modernim vremenima rađanje djece se obavlja u bolnicama. Do devedesetih godina prošlog stoljeća vrši se u Doboju, a sada buduće majke iz Lepenice rođenje djeteta obavljaju u tešanjskoj bolnici, u rijetkim slučajevima u Zenici ili drugim bolnicama.

Nakon poroda komšiluk i rodbina, uglavnom žene, dolaze na tzv. „babine" kojom prilikom se donose pokloni. To čine žene, a muškarci svoje darivanje vrše novcem. Obredni običaj je da se novorođenčetu, prilikom nadijevanja imena, prouči *ezan* na desno, a *ikamet* na lijevo uho. To čine obično mjesni imami. A u rijetkim slučajevima i oni ljudi kojima nije strana ova vrsta obreda.

1.6. „Sunećenje" (obrezivanje)

Sunećenje muške djece, također je, kako nekada tako i sada, značajan događaj u okviru porodičnih prilika. I tom se prilikom, u većini slučajeva, priređuje sobet[60] i veselje. Sve do potonjih dvadesetak godina sunećenje muške djece vršili su poznati stručni, za ove prilike osposobljeni ljudi, tzv.

---

[60] ***Sobet***, tur. (sohbet) – razgovor, posijelo, zabava, primanje, gozba, *Veliki rječnik stranih riječi*, „Zora" Zagreb, 1974., str. 1222.

berbe. Danas u Lepenici, kao i u drugim mnogim bošnjačko-muslimanskim selima, obrezivanje muške djece vrše ljekari-hirurzi u bolnicima.

1.7. Ženidbeno-udajni običaji

Znatan je broj obiačaja koji su od davnina vezani za ženidbe i udaje u Lepenici. Ovdje ćemo se zadržati samo na nekima od njih. Naravno, to će obuhvatiti radnje prosidbe, do same svadbe i običaja poslije svadbe.

Od dalekih vremena veliki uticaj na sklapanje brakova imali su stariji: stariješina u kući, u većini slučajeva djedovi, zatim roditelji. Na sijelima i sličnim sobetima često je tema razgovora bila i o tome ko ima sina za ženidbu a ko kćerku za udaju, te s kim bi bilo lijepo i dobro „prijateljiti" i sl. Bilo je i pojedinačnih slučajeva da se ženidba, odnosno udaja dogovori i mimo dogovora mladenaca, a bilo je i slučajeva da se mladenci i ne upoznaju prije same svadbe.

Momci i djevojke iz susjednih mahala i bližnjih mjesta svoju prvu priliku za upoznavanje i ašikovanje obično su imali na kojekakvim mobama, izvorištima vode prilikom odlaska na izvorišta. Za one iz udaljenijih mjesta obično je to bivalo na sijelima, sobetima, prilikom teferiča (pjerovi, vašari i sl.) kao i prilikom odlaska kod rodbine i prijatelja. Nakon što se momak i djevojka upoznaju i zagledaju, šalju se prosci djevojkinoj porodici. Kao prosci obično su išli djed, otac ili neko stariji i ugledniji od rodbine (amidža, daidža). Kada se djevojka isprosi ugovori se dan ženidbe. Po mladu iz udaljenijeg mjesta išlo se konjskim zapregama, a iz bližnjih mjesta pješice.

Svatovi pred kućom h. Huse Mešića prilikom ženidbe unuka Sakiba Bekrića

1.8. Pjerovi

Svadbeno veselje je trajalo obično do sedam dana. Glavni organizator veselja tzv. „pjerova" bili su kum i djeverovi. Obično je kum bio iz bliže mladoženjine rodbine, imućniji, pošto je snosio većinu glavnih troškova svadbe. Glavni svadbeni dani bili su obično petak, subota i nedjelja koji su se u narodu nazivali pjerovi. U prva dva dana, petak i subotu, obično se ritualno, častile komšije, prijatelji i drugi gosti posebnim gozbama uz činjenje vjerskih obreda (učenje Mevluda, zajedničko klanjanje namaza i šerijatsko vjenčanje). Kna mlade se vršila u petak, kao prvi dan završnih svadbenih dana.

Pjer - narodno veselje

Trećeg dana svadbenog veselja (pijera) organizira se sveopće narodno veselje (danju) kojem prisutvuje „i staro i mlado", ali svakako, veliki broj, prvenstveno, mladeži, momaka i djevojaka koji se tom prilikom zagledaju jedni u druge, „ašikuju" i ugovaraju nove ženidbe i nove udaje. Tog dana kod imućnijih domaćina organiziraju se trke muškaraca, a kao najveći pjersko-svadbeni čim, bile su trke konja. Konji su se posebno pripremali za to takmičenje, pa je obično bilo da se iz više susjednih sela dovode specijalno obučeni za ove prilike. Iz tog perioda poznata je porodica Hasak Sulje po uzgoju konja za takmičenje u „konjskim trkama" koji su vrlo često i odnosili pobjede kako u Lepenici tako i u drugim selima tešanjskog i drugih područja.

Vlasnik pobjednice *konjske trke* na jednom svadbenom veselju (pijeru), Hasak Suljo, do njega sin Himzo, uz prisustvo simpatizera, komšija i prijatelja

Nakon petnaestak dana i više po svadbi, mladoženjina uža i šira porodica išla je kod mladinih, po prvi puta u goste, tzv. „pohode". Po dolasku mladinoj porodici prvo se pije kahva, potom slijedi ručak poslije kojeg se vrši darivanje mladine uže rodbine prikladnim poklonima. Poslije izvjesnog

vremena, obično oko tridesetak dana poslije, uža i šira mladina porodica uzvraća posjetu, sa sličnim ritualnim običajima. U međuvremenu se mladi pošalje tzv. „ruho" koje mladina rodbina poklanja mladencima.

1.9. Kišne dove

Neki naši kazivači po predanjima i pričama njihovih starijih očeva i djedova su isticali da su za vrijeme izuzetno sušnih dana održavane **kišne dove,** obično na uzvišenjima i merajama.

Sa jednog od dovišta / Dova za kišu poslije izuzetno sušnih dana

Uz kišne dove bio je vezan i običaj da grupa od nekoliko djevojaka posti po tri dana, neposredno pred održavanje kišne dove. Stariji pamte da su se kišne dove održavale na merajama koje nisu bile vezane u bilo čijem vlasništvu, osim državnom.

1.10. Običaji opjevavanja i prepričavanja

U običaje naroda ovog naselja mogu se svrstati i običaji opjevavanja i prepričavanja legendarnih ličnosti i događaja iz prošlosti. Po tome bili su poznati:

Emin Mešić, bio je guslar. Rođen je oko 1898. godine. Odselio je iz Lepenice u Kolibe, općina Bosanski Brod. Zabavljao je narod pjevajući šaljive i lascivne pjesme. Umro je oko 1977. godine.

Mujo Džinalić, pjevao je junačke pjesme uz šargiju. Umro je pred Drugi svjetski rat, sa oko 35 godina starosti.

Ahmet Mujezinović, rođen oko 1870. godine. Prepričavao je „starinske pjesme“ koje su govorile o Tali Ličaninu, Marku Kraljeviću, Gojenom Halilu, itd. Kod njega su dolazili pjevači iz drugih sela. Posebno se pamti Ibro iz Mračaja (Ibrahim Lugonić) i „neki Smajo“ iz Kaloševića (Smajo Šeherkić). Precizno se navodi da je Ibro dolazio sa guslama a Smajo sa šargijom. Okupljeni, sva trojica ovih znalaca epskih pjesama u toku jednog sijela nabrojali bi sve poznate legendarne ličnosti iz usmene narodne predaje.

2. BAJRAMI – DANI VESELJA I RADOSTI

Ramazanski bajram i Kurban-bajram su jedini blagdani utemeljeni u islamu. Ono što je karakteristično za bajrame jeste da taj „duh svečanosti“ kojim bajrami odišu poput svih praznika uopće, u njihovom slučaju poprima oblik ibadeta. Radovati se za bajrame i tu radost iskazivati javno, dio je ibadeta dragom Bogu.

Drugi dan **Ramazanskog bajrama u Bosni i Hercegovini** je poslije završetka ratnog perioda 1992 – 1995., odlukom Rijaseta Islamske zajednice u BiH, određen *Danom šehida.* Taj dan na svim šehidskim mezarjima diljem Bosne i Hercegovine organiziraju se masovne porodične, komšijske, rodbinske, prijateljske posjete kojom prilikom se odaju počasti nastradalim braniteljima-šehidima koji su dali svoje živote u odbrambeno-oslobodilačkom ratu za odbranu BiH, slobode, svoje porodice, kućnog praga, te etno-nacionalnog identiteta Bošnjaka i vjerskog identiteta svakog muslimana u BiH.

Zajednička fotografija poslije bajram namaza

Hadži-bajram / Kurban-bajram označava visok stepen kolektivne vjere muslimana kroz manifestacije hadža, kao i osobnog i porodičnog čina vjere kroz obred žrtvovanja kurbana. Među Ademovim, alejhisselam potomstvom, odnosno unutar cjelokupne ljudske civilizacije, još od pamtivijeka je prisutan fenomen praznika (blagdana). Ovaj termin uvijek je

označavao dane od posebnog značaja, svečane dane u kojima pripadnici konkretne ljudske zajednice nastoje obilježiti neke značajne vrijednosti koje baštine u svojoj tradiciji. Obilježavanje Kurban-bajrama i klanje kurbana su običaji i tradicija koje džematlije Lepenice upriličuju svake godine u propisane dane.

Priprema za klanje kurbana

Obilježavanje i jednog i drugog bajrama u Lepenici ima veoma bogatu višestoljetnu tradiciju. Prvih dana oba bajrama, od daleke prošlosti do današnjih dana, organiziraju se druženja omladine. Nekada je to bilo (negdje do sredine sedamdesetih godina prošlog stoljeća) organiziranje kroz tzv. „prela" kada su se tokom dana, prvog ili drugog dana bajrama mladići i djevojke kao i svi domaći mještani i gosti iz susjednih sela, bez obzira na godine starosti, okupljali na pogodnim tradicionalnim mjestima (školsko dvorište ili veće raskrsnice puteva) gdje su se izvodile muzičke zabave.

I danas postoje oblici obilježavanja ovih blagdana ali u sasvim drugim oblicima i formama. Organiziraju se druženja, učenjem ilahija i kasida, zatim kulturno-umjetničkim programom.

Kupovina kurbana za Kurban-bajram

3. NOŠNJE

Očuvanost tradicionalne seoske nošnje je na veoma skromnom nivou. Posljednjih godina pa i decenija postoji veoma veliki uticaj gradske nošnje, kako one iz ranijih perioda tako i savremene gradske nošnje. A već danas se skoro u potpunosti može poistovijetiti način odijevanja gradskog i seoskog stanovništva. No, bez obzira na ove istinitosti, u Lepenici se, u znatnoj mjeri, zadržala, očuvanost tradicionalne seoske bošnjačko-muslimanske nošnje, pretežno kod osoba srednje i starije životne dobi.

3.1. Ženska nošnja

Osnovna karakteristika tradicionalne nošnje kod Bošnjaka bila je duga košulja. Najstariji tip košulje koju pamte naši kazivači[61] bila je *košulja debeljača*, ravno krojena iz jednog komada od debelog lanenog platna. Bila je duga do članaka, sa dugim i širokim rukavima. Ispod košulje nošene su gaće od istog platna sa dugim i širokim turom. Oko pojasa vezivao se uski pas (kaiš) od pletene vune, u različitoj boji od košulje. To su nosili samo imućniji, a njih je u Lepenici bilo vrlo malo.

U tom periodu preko košulje, na gornjem dijelu tijela, nosila se „ječerma" ili „čerma", odjevni dio koji je bio u modi samo u gradovima. Krojena je od pamučnog ili svilenog materijala. Tokom vremena ječerme mijenjaju svoj oblik i namjenu. Od odjevnog predmeta koji je imao svoju funkciju, ječerma postaje dio odjeće koji ima dekorativni karakter.

Pamuk, kao sirovina za izradu platna, kod bošnjačkog stanovništva prihvaćen je u drugoj polovini 19. stoljeća. To je vrijeme kada počinje da se miješa lan sa pamukom, te se za svečanije prilike tkalo platno za košulje i gaće. Otmjene udate žene, kojih je bilo i u Lepenici, ali vrlo rijedak broj, su nosile malu crnu kapicu preko koje se stavljala bijela mahrama. Tako krajem 19. stoljeća počinju se koristiti štampane mahrame kupljene u varošima, tzv. **šamije.** Za izlazak iz kuće udate žene upotrebljavale su „čaršaf", veliku mahramu bijele boje od beza, „jemenija".

Šamija, kao dio nošnje

Krajem 19. stoljeća javljaju se u ženskoj nošnji tzv. „dimli gaće". To su gaće koje su bile krojene sa posebnim nogavicama, tur i nastavci su bili od lanenog platna, a nogavice od lanenog i pamučnog platna.

[61] *Kazivači* su za ovaj vid običaja, po vlastitom sjećanju, prenosili one podatke koje su pamtili od kazivača svojih predaka. Vid nošnje koji se spominje u ovom kontekstu se odnosi na drugu polovinu i kraj 19. – og stoljeća, vrijeme kraja osmanlijskog vremene i dolazak austrougarske vladavine Bosnom.

U godinama oko Prvog svjetskog rata pojavljuju se u nošnji i prve dimije. Prvo u gradskim sredinama, a u sela ulaze veoma sporo. Taj proces traje sve do Drugog svjetskog rata. Takav trend je bio prisutan i u lepeničkom kraju.

Prve dimije koje su se nosile nisu bile izrađene od materijala kupljenog u gradu. Istina, bile su istog kroja kao dimije koje su bile demodirane u gradovima, ali su bile krojene od domaćeg beza, deblje tkanog i uglavnom bijele boje.

Dimije-tradicionalna ženska nošnja (pojavljuju se tek poslije Prvog svjetskog rata)

U vremenima pred Drugi svjetski rat počele su da se nose dimije i bluze od jedinstvenog materijala, to je u narodu imalo naziv „kat haljina". Ovaj način seoske ženske nošnje nastavio se gajiti, praktično, i do današnjih dana, uglavnom kod žena starije životne dobi.

Pojedina vremenska razdoblja imala su i svoje načine u pogledu održavanja kose kod ženskog bošnjačko-muslimanskog stanovništva. Tako u periodu poslije Drugog svjetskog rata kosa se češljala razdijeljena po sredini. Djevojke su sa obje strane plele više pleteničica, koje su spletale u jednu pletenicu koja je visila niz leđa. Ovako se češljala kosa od perioda početka 20. stoljeća pa do Drugog svjetskog rata.

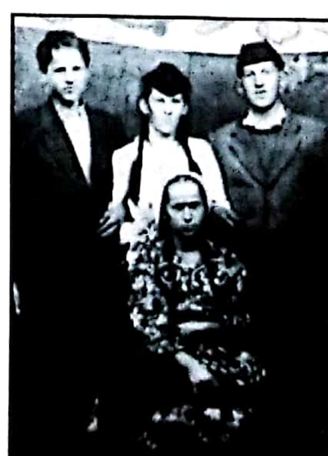
Još u vrijeme turskog perioda žene su bojile kosu u crnu boju jer se crna boja smatrala izuzetno lijepom. Nakit se rado nosio. U pojedinim

prilikama nakit se posuđivao i međusobno razmjenjivao. Nosile su ga imućne žene i djevojke.

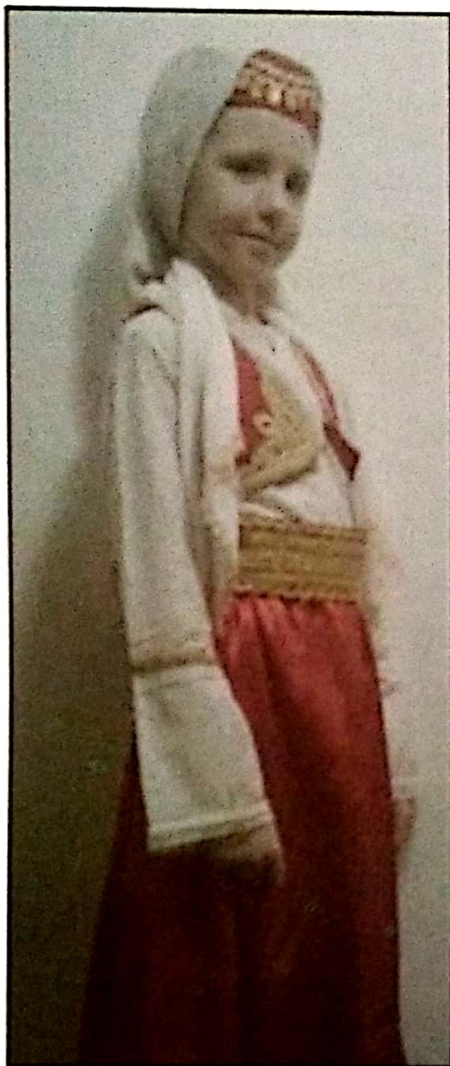
U godinama poslije Prvog svjetskog rata počeli su da se nose i zarovi sa crnim velom, tzv. *pečom*. Prema predanju, zarovi su na tešanjski teritorij „došli" iz Sarajeva sa „muhadžirima" (izbjeglicama). Prvi put su i viđeni u tešanjskom okrilju u vrijeme Svjetskog rata. Tada ulaze u modu, iako ni oni nisu imali širu primjenu. Lepenička žena kao i druge seoske žene je, uglavnom, nosila zar kada je išla u tešanjsku varoš ili negdje dalje, a i zarovi, kao i feredže, također su se pozajmljivali. Žene su na nogama nosile vunene čarape, malo duže od gležnjeva, a u novije vrijeme i čarape nabavljane u prodavnicama. Po kući su se dosta nosile razne vrste papuča, te tzv. „pape", a oko kuće drvene nanule.

Bošnjačka narodna nošnja šesdesetih godina prošlog stoljeća

Izgled narodne nošnje bošnjačkih djevojčica
Srednjobosanska narodna nošnja

Prve haljine počele su se pojavljivati kod onih žena koje su po bilo kojoj osnovi bile vezane za muškarce koji su otišli na rad u inostranstvo. I haljine su postale svakodnevni odjevni predmet, posebno kod onih žena koje idu izvan sela. Bez ikakve dvojbe može se reći da u današnjim okolnostima mlade žene i djevojke sve više prihvataju modernu gradsku odjeću, a nerijetko je i kombinuju sa nekim dijelovima ranije nošene odjeće. Često se može uočiti žena u dimijama i tijesno pripijenoj majici bez rukava, sa većim izrezima na prsima i sl.

Isto tako treba reći da mnoge mlade žene i djevojke ne koriste mahramu kada idu izvan kuće, a dimije i šamije oblače kada idu u džamiju, odnosno u prilikama vjerskih manifestacija, ibadeta i druženja.

Bošnjačke igre novijeg doba

4.2. Muška nošnja

Prema kazivačima, i u Lepenici kao selu sa stoljećima skoro stopostotnim bošnjačkim stanovništvom, nosila se tradicionalna bošnjačka nošnja, jednostavna i po kroju i po načinu ukrašavanja, zavisno od vremena i imućnog stanja. Najstarija muška košulja bila je „košulja debeljača", sačinjena od lanenog platna grubog sastava. Imala je dugi razrez na prsima, bez kragne, a rukavi su bili dugi i široki. Pojavom pamuka proizvodile su se košulje izrađene od mješavine lana i pamuka i imale su karakter košulja namijenjenih za sve prilike.

Nakon Prvog svjetskog rata u upotrebi su sve više pamučne košulje sa nekim promjenama u njihovom kroju. Uz vrat se izrađuju male uzane kragnice slične kragnama muških konfekcijskih košulja. Rukavi su još uvijek

bili vrlo široki i sa uzicama za vezivanje. Poslije Drugog svjetskog rata košulje se kroje i od kupovnog platna, odnosno šifona.

Po sjećanju svojih predaka naši kazivači iz Lepenice ističu da su se nekada nosile gaće od debelog lanenog platna pa su se i zvale „gaće debeljače". U vrijeme „turskog vakta" ljeti su se nosile samo gaće i košulja koja je bila opasana. Košulja je nošena preko gaća. Tek krajem 19. i početkom 20. stoljeća u okviru bošnjačkih običaja, muškarci „strpavaju" košulju u gaće, tako da se već na prvi pogled može razlikovati ljetna nošnja Bošnjaka od nošnje muškaraca drugih nacionalnosti u tešanjskom kraju. Razlika u načinu oblačenja se uočavala posebno prilikom boravaka i druženja u varošima, kojekakvim manifestacijama kao što su vašari, proslave, vjerske manifestacije i sl.

Preko gaća zimi su se nosile „pelengaće" koje su krojene na sličan način kao i gaće, samo su bile nešto veće širine. One su se krojile od sukna bijele boje. Nakon pelengaća počinju da se nose „šalvare". To je vrsta čakšira, po kroju slična pelengaćama, samo što je tur bio nešto duži, u struku nabran, a nogavice nešto duže i uže.[62] Šalvare su se pravile od jedne vrste debelog crnog „glota", sa unutrašnjom postavom od debelog domaćeg platna, tzv. „melez". Čakšire su nosili imućniji muškarci, uglavnom mlađih godina, početkom 20. stoljeća posebno u uslovima kada su išli van sela. Čakšire koje su se nosile u gradu nisu se bitno razlikovale od onih lokalnih, seoskih. Male razlike očitovale su se u kroju tura.

U vrijeme turskog perioda na ovim prostorima pa sve do početka 20. stoljeća nosili su se pojasevi kojih je bilo nekoliko vrsta. Razlikovali su se po širini, boji i načinu nošenja. Nosili su ih imućniji momci i muškarci uopće.

Za vrijeme „turskog vakta" muškarci su kosu brijali, a pozadi se ostavljao perčin. Dječak kad se zamomči brijao je glavu. Starci nisu brijali bradu. To je izašlo iz mode koncem 19. stoljeća.[63] Prema našim kazivačima nema pouzdanih podataka da se u Lepenici primjenjivao ovaj vid održavanja muške kose, ali je za pretpostaviti da nema razloga da se ovaj običaj nije primjenjivao i kod muškaraca u ovom okruženju.

---

[62] *Etnologija tešanjskog kraja*, „Glasnik zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu", Sarajevo, 1987., Nova serija, Sveska 41/42, str. 150.
[63] Isto, str. 151.

Na glavi je nošena kapa od bijele valjane vune. Oko kape omotavan je vuneni šal u vidu turbana. Negdje oko 1900. godine, pod uticajem mode iz grada, počinje da se nosi kapa tzv. „bjelica“. Kapa bjelica se nosi još i danas, a pretežno je nose stariji muškarci. Fesovi crvene boje počeli su da se nose krajem 19. stoljeća i nose se još i danas, a nose ih, isto tako, stariji muškarci. Nekada se bjelica nosila oko kuće, u kući, pa i kada se išlo u tešanjsku čaršiju, dok su se fesovi nosili samo u svečanijim prilikama, poput bajramskih dana, ili kada se išlo dalje od kuće, što je danas rjeđa pojava.

Na nogama su se, koliko je poznato našim kazivačima, u svim prilikama nosile bijele vunene čarape, nekada duže, a nekada samo do iznad gliježnja. Preko čarapa nošeni su opanci od neučinjene kože, rađeni na vlastiti način. Zatim, nosili su se učinjeni opanci koje su, uglavnom radili gradske i poneki seoski zanatlija. Sada se nose sve vrste obuće koje se mogu nabaviti u prodavnicama.

Danas je muška bošnjačka odjeća skoro identična sa gradskom nošnjom. Dijelovi tradicionalne nošnje mogu se vidjeti u upotrebi jedino još kod ponekog starijeg muškarca, kao što su kape bjelice i sl. Gradska konfekcijska odjeća, počev od rublja pa do odijela i svih drugih odjevnih predmeta, u cijelosti, usvojena je i u Lepenici kod bošnjačkog muškog pokoljenja.

Nekadašnji izgled jednog dijela muške narodne nošnje kod Bošnjaka

Sačuvani izdanak bosanske kuće iz prošlosti
(r. Begović M. Muhamed – mahala Brdo)

SEDMI DIO

LEPENICA U RATNIM VREMENIMA

1. PRVI SVJETSKI RAT

Prvi svjetski rat bio je globalni oružani sukob između dva saveza država (*Antanta i Središnje sile*) koji se odvijao na više kontinenata. Trajao je, formalno, *od 28. jula 1914. do 11. novembra 1918. godine.* Posljedice rata su više od 40 miliona žrtava, uključujući približno 20 miliona mrtvih vojnika i civila (zbog čega je to jedan od *najsmrtonosnijih sukoba u modernoj ljudskoj povijesti*) i značajna razaranja država i ekonomija, te se smatra prvim ratom globalnih, svjetskih razmjera. Stoga je prvobitno nazvan **Veliki rat** ili **Rat koji će okončati sve ratove**. Oko 60 miliona evropskih vojnika bilo je mobilizirano od 1914. do 1918. godine.[64]

Prvi svjetski rat vodila su dva velika saveza. Sile Antante u početku su činile *Ujedinjeno Kraljevstvo (V. Britanija), Rusko Carstvo i Francuska,* te njihovi teritoriji i protektorati. Brojne druge države pridružile su se silama Antante, od kojih su najvažnije *Kraljevina Italija*, koja se pridružila u aprilu *1915.*, i *Sjedinjene Američke Države*, koje su u rat stupile u aprilu *1917. godine.*

Središnje sile činili su *Njemačko Carstvo i Austro-Ugarska. Osmansko Carstvo* pridružilo se Središnjim silama u oktobru *1914.*, a godinu dana poslije to je uradila i *Kraljevina Bugarska.* Do završetka rata od evropskih zemalja samo su *Holandija, Švicarska, Španjolska i skandinavske zemlje* ostale službeno neutralne, iako su mnoge pružale finansijsku i materijalnu pomoć jednoj od strana u ratu.

Rat je završen potpisivanjem nekoliko mirovnih sporazuma, od kojih je najvažniji *Versajski ugovor 28. juna 1919.*, iako su sile Antante potpisale primirje s Njemačkom, *11. novembra 1918.,* najuočljivija posljedica rata bila je teritorijalna podjela Evrope. Sve članice Središnjih sila izgubile su teritorij, a stvorene su nove države.

Njemačko carstvo izgubilo je svoje kolonije, proglašeno je odgovornim za rat i prinuđeno je da plaća veliku odštetu. Austro-Ugarska i Osmansko Carstvo bili su ukinuti. Od teritorija koje je zauzimala Austro-Ugarska stvorene su: *Austrija, Mađarska, Čehoslovačka i Kraljevina SHS.* Osmansko carstvo je ukinuto: teritoriji carstva izvan *Anadolije* bili su

[64] http//: hr.wwikipedia.org/vvik/Prvi_svjetski rat (datum pristupa:21.2.2013.)

dodijeljeni silama Antante kao protektorati, a jezgra Osmanskog carstva reorganizirana je u *Republiku Tursku*.

Rusko carstvo koje je izašlo iz rata nakon *Oktobarske revolucije*, izgubilo je veliki dio svoje zapadne granice, a na tim teritorijama stvorene su nove države: *Finska, Estonija, Latvija, Litva i Poljska.* Nakon rata osnovana je *Liga naroda*, međunarodna organizacija posvećena izbjegavanju budućih ratova i rješavanju sporova diplomatskim putem. Prvi svjetski rat označio je kraj poretka koji je postojao nakon *Napoleonovih ratova* i bio je važan faktor izbijanja Drugog svjetskog rata.

Iako su bojišta u Prvom svjetskom ratu bila vrlo daleko od Tešnja i tešanjskog sreza, a i vijesti sa tih bojišta su sporo stizale, ratne nedaće i tegobe su se već od 1914. godine pa nadalje, sve jače osjećale. Veliki broj seljaka i zanatlija bio je pozvan u vojsku, tako da je i poljoprivreda i zanatska proizvodnja stagnirala, čime je bilo pogođeno više od 90 posto domaćinstava na toj teritoriji.

Nova država Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, koja će tek od kraja 1929. nositi ime Jugoslavije, nije donijela gotovo nikakvih promjena na bolje u životu ljudi u Tešnju i tešanjskom srezu. Stanovništvo je i dalje izrabljivano i ugnjetavano, kao što je bilo i u vrijeme Austro-Ugarske carevine, jer je sav carski upravni, sudski, policijski i vojni aparat prešao u službu nove države.

U tom periodu Tešanj je bio sjedište sreza, u čijem sastavu su bili Doboj i Teslić. I u novoj državi nije došlo do oživljavanja privrednog života, koji je naglo počeo da siromaši tokom Svjetskog rata. Do 1914. godine, živa tešanjska čaršija, puno trgovina, magaza i zanatskih radnji, pretvorena je nadolazećim ratnim zbivanjima, u stagnaciju i nazadovanje, jer su neki trgovci završili u bijedi i neimaštini, a neki su odselili u Doboj, Teslić, Maglaj ili Prnjavor, a tako je bilo i sa zanatlijama.

Zaostajanje Tešnja u novoj državi iskazuje se i podatkom da sve do Drugog svjetskog rata i okupacije 1941. godine, u Tešnju nije bila izgrađena ni jedna nova kuća. Nazadovanje Tešnja pojačavala je i činjenica da se mjesto nalazilo izvan sobraćajnica kojima su bila povezana veća susjedna mjesta. Nova država je veoma malo radila na tome da podiže saobraćajnice tamo gdje ih nije bilo, pa su tako i sela u cijelom tešanjskom srezu ostala na

onome što su imala još u vrijeme Austro-Ugraske vlasti. Industrijska privreda bila je u Tesliću. Što se tiče teritorije sadašnje tešanjske općine, jedini radnici u to vrijeme bili su željezničari, zaposleni na uskotračnoj pruzi Doboj-Teslić. Tada je na teritoriji tešanjskog sreza živjelo oko 53.000 stanovnika.

Istu sudbinu tako izrazitog pasivnog razvoja, stagnacije i nazadovanja, u svakom pogledu, imala su tešanjska sela i naselja, među kojima i Lepenica.

Mešić Huso

Na osnovu dostupih podataka do kojih smo došli ovim istraživanjem, ponajviše metodom predanja i svjedoka, i sa područja Lepenice bilo je onih koji su kao vojnici Austro-Ugarske vojske učestvovali u Prvom svjetskom ratu. Među prvima je bio **Mešić Huso (1894 – 1976)** koji je ratovao na *Solunskom frontu* i tamo biva ranjen - izgubio nogu (nadkoljenicu). Liječio se u Pragu, odakle je došao kući kao invalid. Dugo godina, sve do smrti, koristio je penziju kao austrougarski borac i invalid. Po povratku kući sa ratišta i liječenja iz Praga priređen mu je veličanstven doček u rodnoj Lepenici.[65]

2. DRUGI SVJETSKI RAT

Drugi svjetski rat svojom bučnom najavom fašizma djelovao je na tešanjsku sredinu vrlo šokantno i uznemirujuće, zabrinjavajuće i zastrašujuće. Zato je sve ono što se događalo u BiH, Jugoslaviji i Evropi bila velika krvava pozornica u koju je tešnjacima bilo vrlo teško proniknuti.[66] Bez obzira na gromovitost nadolazećeg pakla, Tešnjaci će se ubrzo naći u vrtlogu tog najstrašnijeg rata što ga je do tada historija zabilježila. Oni će iskazati i svoj patriotizam i svrstati se u kategoriju pripadnika Narodnooslobodilačkog rata, što će im kasnije donijeti ugled i priznanje naših naroda.

Gotovo da nema tešanjskog sela ili većeg zaseoka koje nije u Narodnooslobodilačkoj borbi 1941-1945. dalo svoje rodoljube, patriote, jednostavno rečeno svoje borce. Tu su i borci iz Lepenice, kako oni koji su položili svoje živote u borbi protiv fašizma i borbi za svoju BiH, za svoju

[65] Podaci korišteni po izjavi njegovog unuka Bekrić M. Sakiba iz Lepenice
[66] Hozić, Advan: Tešanj i tešanjski kraj 1918 – 1945., Općinski odbor SUBNOAR-a Tešanj, Tešanj, 1999., str. 4.

domovinu (njih 5), tako i njih 49 koji su preživjeli te strašne ratne golgote. Oni su neposredni sudionici ratnih zbivanja, posebno na tešanjsko-teslićkom terenu, angažovani u Tešanjsko-teslićkom partizanskom odredu, u završnim ratnim događajima.

Funkcija Tešanjsko-teslićkog odreda bila je značajna i u vezi sa obnovom narodnooslobodilačkih odbora na teritoriji srezova Tešanj i Teslić, pošto su takvi odbori, koji su bili formirani krajem 1941. godine i postojali do aprila 1942., prestali da djeluju, a njihovi dotadašnji članovi većinom su bili izloženi četničkom pritisku, kaznama i drugim oblicima terora.

Iako od decembra 1942. do septembra 1943. godine na ovoj teritoriji dolaze prvo proleterske, a zatim krajiške brigade, u selima nije bilo ozbiljnijeg rada, pa ni pokušaja u smislu oživljavanja narodnooslobodilačkih odbora. Za tako nešto jedinice NOV (Narodnooslobodilačke vojske) i POJ (Partizanske oslobodilačke jedinice) nisu imale ni vremena, jer su se uglavnom vrlo kratko zadržavale na tim terenima, tako da zapravo nije bilo ni mogućnosti da se u tom pogledu nešto učini.

Bez obzira na vremenski boravak ratnih jedinica koje su dolazile, zadržavale se i prolazile kroz tešanjska sela, njihove potrebe bile su takve da se morala uspostavljati veza sa stanovništvom. Tada su povremeno, bez ponovnih izbora, bili aktivirani neki raniji odbornici koji su nazivani i povjerenici radi uspostavljanja saradnje sa ratnim jedinicama. Tako je u Vitkovcima iznova angažovan Stojan Đekić, u Raduši Mujo Džafić, u Vukovu Numan Pašić, u Ljetiniću Emin Agić, u Novom Selu Mujo Hasičić, u Kaloševiću Ibrahim Mević, **u Lepenici Redžo M. Kurtić**, u Šijama Huso S. Omić, u Mrkotiću Omer-hodža Unkić, u Miljanovcima (također hodža) Atif Omerbašić i Mahmut Karahmet.[67] Neki od tih povjerenika nisu ranije bili birani u odbornike narodnooslobodilačkih odbora, jer ih u tim selima nije ni bilo, pa je uzimanje tih ljudi za povjerenike bilo, kao i u svim ostalim slučajevima, samo privremeno rješenje dok se ne steknu uslovi za normalne izbore odbornika i formiranje NOO-a u tim selima.

Ti uslovi su se počeli sticati tek poslije formiranja Tešanjsko-teslićkog partizanskog odreda i njegovog jačanja, kad je već bio dovoljno snažan da se duže zadržava na terenu i tako pruža odgovarajuću sigurnost za rad tih organa nove narodne vlasti.

---

[67] Hozić, Advan,, Cit. djelo, str. 98.

2.1. Stradanje Lepenice u Drugom svjetskom ratu

Podaci o poginulim su djelimično nepotpuni. Ipak, u dovoljnoj mjeri prikazuju stradanja učesnika Narodnooslobodilačkog rata u periodu 1941-1945. godina sa područja Lepenice. Podaci su korišteni iz knige Advana Hozića *Tešanj i tešanjski kraj 1918-1945. godina*, u izdavaštvu Općinskog odbora Saveza boraca Narodnooslobodilačkog rata iz 1999. godine.

Pregled poginulih boraca iz Lepenice u NOB-i (1941 – 1945.)

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	God. rođenja	Datum i godina stupanja u NOV-u	Datum pogibije	Napomena
1.	Hopić (Mustafe) Husein	1922.	15.9.1944.	Januar 1945.	Poginuo pod nepoznatim okolnostima na neutvrđenom mjestu
2.	Mujezinović (Šabana) Mustafa	1922.	15.9.1944.	Oktobar 1944.	Poginuo pod nepoznatim okolnostima na neutvrđenom mjestu
3.	Mešić (Šabana) Mehmed	1923.	15.9.1944.	Juli 1945.	Poginuo pod nepoznatim okolnostima na neutvrđenom mjestu
4.	Djedović (Redže) Husein	1908.	Decembar 1944.	Februar 1945.	Poginuo pod nepoznatim okolnostima na neutvrđenom mjestu
5.	Suljević (Muje) Mustafa	1926.	20.10.1944.	Mart 1945.	Poginuo pod nepoznatim okolnostima na neutvrđenom mjestu

Pregled preživjelih boraca iz Lepenice u NOB-i (1941 – 1945.)

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Kada je stupio u NOB-u	Napomena
1.	Bedak (Ibre) Ibrahim	1923.	9.9.1944.	
2.	Muminović (Avde) Avdo	1922.	15.9.1944.	
3.	Mehmedović (Huseina) Adem	1924.	1.12.1944.	
4.	Krajišnik (Abida) Hasan	1926.	14.9.1944.	
5.	Mešić (Ahmeta) Alija	1920.	9.9.1944.	
6.	Salkičević (Omera) Hasan	1916.	17.1.1945.	
7.	Husičić (Omera) Salih	1921.	15.9.1944.	
8.	Kurtić (Redže) Ahmet	1926.	12.12.1944.	
9.	Hopić (Rame) Salih	1921.	9.9.1944.	
10.	Begović (Muje) Mustafa	1925.	15.9.1944.	
11.	Krajišnik (Ahmeta) Ahmet	1908.	15.12.1944.	
12.	Begović (Muje) Ahmet	1927.	14.1.1945.	
13.	Mujezinović (Osmana) Mehmed	1927.	3.3.1945	
14.	Bedak (Huseina) Bećir	1908.	15.12.1944.	
15.	Bedak (Emina) Ibrahim	1924.	12.9.1944.	
16.	Djedović (Omera) Suljo	1927.	1.1.1945.	
17.	Bejdakić (Kasima) Ismet	1925.	22.3.1945.	
18.	Krkalić (Hamze) Salko	1928.	15.12.1944.	
19.	Skopljak (Huse) Mujo	1928.	15.12.1944.	
20.	Babajić (Ibrahima) Alija	1926.	14.9.1944.	

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Kada je stupio u NOB-u	Napomena
21.	Bedak (Sulejmana) Osman	1919.	15.9.1944.	
22.	Skopljak (Rame) Salko	1926.	9.9.1944.	
23.	Skopljak (Alije) Muharem	1926.	17.10.1944.	
24.	Djedović (Redže) Redžo	1914.	17.1.1945.	
25.	Kurtić (Šabana) Selim	1923.	15.9.1944.	
26.	Salkićević (Adema) Adil	1919.	17.1.1945.	
27.	Hućkanović (Ibre) Muharem	1916.	17.1.1945.	
28.	Muminović (Hasana) Mehmed	1926.	15.9.1944.	
29.	Muminović (Ibrahima) Husein	1922.	24.8.1944.	
30.	Kurtić (Omera) Omer	1926.	Avgust 1944.	
31.	Salkićević (Omera) Meho	1926.	19.9.1944.	
32.	Džinalić (Huse) Aljo	1921.	9.9.1944.	
33.	Babajić (Mujke) Bećir	1928.	15.2.1945.	
34.	Mešić (Bećira) Salih	1926.	9.9.1944.	
35.	Škiljo (Smaje) Bego	1926.	Januar 1945.	
36.	Muminović (Mehe) Husein	1926.	15.9.1944.	
37.	Djedović (Redže) Ibrahim	1916.	8.1.1945.	
38.	Redžić (Alije) Alija	1925.	5.4.1944.	
39.	Babajić (Rame) Hakija	1912.	Mart 1943.	
40.	Babajić (Muje) Bego	1926.	5.6.1944.	

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Kada je stupio u NOB-u	Napomena
41.	Džinalić (Avde) Husein	1929.	15.12.1944.	
42.	Silajdžić (Mustafe) Ibro	1927.	1.1.1945.	
43.	Mešić (Rame) Muharem	1906.	28.2.1945.	
44.	Mešić (Sulje) Omer	1912.	14.9.1944.	
45.	Babajić (Emina) Ibro	1909.	6.9.1944.	

3. U ODBRANI BOSNE I HERCEGOVINE 1992 – 1995.

Kada su agresorske snage 18. septembra 1991. godine ušle u selo Ravno i tamo praktično uništile, popalile i masakrirale sve nesprsko življe i imovinu, u narod se uvlačio strah i zebnja od nadolazećeg prijetećeg rata. Tako je potkraj te 1991. i početkom 1992. godine, u Lepenici, kao i u drugim bošnjačkim selima i naseljima postalo jasno šta se sprema. Kao i ostali Tešnjaci (stanovništvo tešanjskog kraja) i u Lepenici su na vrijeme shvatili da se nezavisna međunarodno-pravno priznata Bosna i Hercegovina mora braniti svim snagama i sredstvima.

U skladu sa tadašnjim političkim preporukama iz okvira općinskog rukovodstva iz Tešnja, pod okriljem Stranke demokratske akcije, blagovremeno se krenulo na pripremanje za odbranu. Kao i u drugim selima tešanjske općine i u Lepenici je bilo vrlo malo legalnog naoružanja, tj. lovačkih pušaka i pištolja. Ipak, na crnom tržištu moglo se nabaviti nešto vojničkih poluautomatskih, odnosno automatskih pušaka. Intenzivnije naoružavanje u selu počelo je nakon oružanih sukoba oko Bosanskog Broda, Dervente, Bijeljine, općeg stanja u Sarajevu itd.

Detonacije artiljerijskih oruđa iz pravca Dervente, početkom aprila 1992. godine, bile su, u dovoljnoj mjeri, upozoravajući signal da se mora organizirano pristupiti formiranju jedinica za odbranu. Pored aktivnosti i angažmana rezervnog sastava milicije na širem području, kako u Lepenici

tako i u drugim selima, osnivaju su seoske straže za sigurnosnu kontrolu vlastitog teritorijalnog prostora. Ubrzano se radilo, opet po instrukciji općinskog rukovodstva, ovoga puta Općinskog štaba teritorijalne odbrane, na osnivanju Kriznog štaba u Mjesnoj zajednici, i paralelno s tim na formiranju jedinice teritorijalne odbrane.

Tako dolazi do formiranja Odreda teritorijalne odbrane Tešanjka, u čijem sastavu su, pored ljudstva iz Kraševa i Žabljaka i dvije čete teritorijalne odbrane iz Lepenice. Ove čete su popunjene ljudstvom iz naselja Lepenica uključujući i Lepenicu Polje. Odred TO je zvanično formiran, a jedinice postrojene 29.4.1992. godine. Od tog datuma Odred kao organizacijsko-formacijska struktura bio je na upotrebi nadležnoj komandi u Općini (Općinskom štabu teritorijalne odbrane).

Od samog početka rata, čete kao ratne jedinice iz Lepenice, u prvoj fazi kao čete TO, a potom po osnivanju Armije R BiH, čete kao RJ Armije, imale su svoju zonu odgovornosti. Neposredno su učestvovale u odbrani teritorije, tzv. *Tešanjskog džepa*, a znatan broj pripadnika ovih jedinica učestvovao je i u ofanzivnim borbenim dejstvima, koja su imala karakter oslobađanja teritorija koje je agresor na početku rata bio privremeno zauzeo.

Područje Lepenice nije bilo na margini neposredne ugroženosti sa agresorskih položaja i zbog toga selo nije imalo većih razaranja. Istina bilo je na dometu srednjih i teških artiljerijskih oruđa. Objekti i stanovništvo Lepenice gađani su sa agresorskih artiljerijskih položaja iz rejona Ozrena (Trbuk, Jabučić Polje) iz rejona Doboja, lokacija „Bosanke“ iz rejona Rudanke i drugih vatrenih položaja neprijatelja. Borci iz Lepenice su svoje selo, kućni prag, svoju porodicu, svoju domovinu BiH, svoj vjerski i nacionalni identitet, svoju slobodu, branili na linijama odbrane: u rejonu Omanjske, Miljanovaca, Kaloševića, Planja (Orašje i Džemilić Planje), Crnog Vrha, Maglaja. Branitelji iz Lepenice učestvovali su i na „Sarajevskoj operaciji“, rejon bojišta *Ravni Nabožić*, u rejonu Sanskog Mosta i dr.

U četverogodišnjem Odbrambenom ratu Lepenica je dala 24 šehida, 15 invalida i 10 civilnih žrtava rata.

Vrijedno pažnje je istaći i angažovanje cjelokupnog stanovništva Lepenice koje se stavilo u funkciju odbrane i za potrebe rata obezbjeđujući sve što je potrebno za opskrbu boračkog sastava.

Lepenica je bila i veliko utočište prognanih. Cjelokupno stanovništvo Lepenice dalo je nemjerljiv doprinos na zbrinjavanju velikog broja prognanika, pretežno iz podozrenskih sela: Ševarlija, Pridjela, Potočana, te znatnog broja gradskog stanovništva iz Doboja, poslije njegovog zauzimanja 1. i 2. maja 1992. godine od strane agresorskih snaga. Muhadžiri na području Lepenice dolazili su u nekoliko valova, zavisno od općeg stanja na širem ratištu u BiH.

REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA
SKUPŠTINA OPŠTINE DOBOJ
UDRUŽENE MJESNE ZAJEDNICE
Pridjel, Ševarlije, Potočani

Broj : 19-02/94.
Dana : 09.02.1994.

P O T V R D A

Kojom se potvrđuje od strane ovog organa da je MZ-a Tešanjka-podružnica Lepenica - palanka P . MAHALA putem svojih povjerenika sakupila od svog stanovništva i to :

1. kukuruzno brašno 82 kg
2. pšenično brašno 21 kg
3. krompir 5 kg
4. luka 8 kg

Pomenute namirnice preuzeli su organi UMZ-a Pridjel, Ševarlije, Potočani, i iste po preuzimanju predali skladištu IV bataljona 20?. [illegible] "Doboj- Bosna ".
Za učinjeno mnogo HVALA.

Dostavljeno :
MZ-a Tešanjka podr. Lepenica
Arhiva UMZ-a

PREDSJEDNIK
UDRUŽENIH MJESNIH ZAJEDNICA
Pridjel, Ševarlije, Potočani
[illegible]ković Aziz

Faksimil potvrde o prikupljenim namirnicama za prognane

ŠEHIDI – POGINULI BORCI

Enes Mehmedović (1961 – 1992)

Otac Mehmed, majka Isma
Rođen 13.6.1961. godine u Lepenici, općina Tešanj
Umro 21.7.1992. godine u Lepenici kao pripadnik Prve tešanjske brigade
Pripadnik Armije R BiH od 3.5.1992. godine
Ukopan ne mezarju u Haremu džamije u Lepenici

Senad Djedović (1962 – 1992)

Otac Atif, majka Saliha
Rođen 27.9.1962. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 3.10.1992. godine u rejonu Omanjske na liniji odbrane *Bandera,* kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen gelerima granate na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Ramiz Bekrić (1968 – 1992)

Otac Alija, majka Razija
Rođen 10.1.1968. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 5.10.1992. godine u rejonu Crnog Vrha na liniji odbrane *Bandera*, kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen snajperom na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

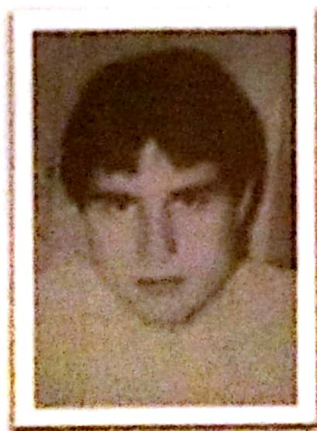
Ibrahim Mešić Brajko (1964 – 1992)

Otac Hasan, majka Saliha
Rođen 10.8.1964. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 23.11.1992. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Komin*, kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno stradao na liniji odbrane iz pješadijskog naoružanja
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Dobitnik priznanja *Zlatni ljiljan* – posthumno (Naredba komandanta Generalštaba Armije R BiH broj: 05-1/31-34, od 5.4.1994. godine)
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

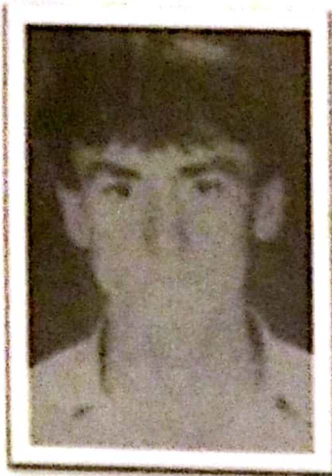
Ibrahim Mujezinović (1949 – 1992)

Otac, Salih, majka Ajka
Rođen 23.2.1949. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 23.11.1992. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Komin*, kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen pješadijskim naoružanjem na liniji odbrane
Dobitnik priznanja *Zlatni ljiljan* – posthumno (Naredba komandanta Generalštaba Armije R BiH broj: 05-1/31-34, od 5.4.1994. godine)
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedacci u Lepenici

Zahir Salibašić (1964 – 1993)

Otac Husein, majka Zumra
Rođen 9.8.1964. godine u Lepenici, općina Teršanj
Pogimuo 15.1.1993. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Komin* , kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen gelerom granate na liniji odbrane, podlegao u bolnici
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Emin Mešić (1967 – 1993)

Otac Adem, majka Behija
Rođen 8.7.1967. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 18.2.1993. godine u Omanjskoj na liniji odbrane *Bandera*, kao pripadnik teritorijalne odbrane (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen snajperom na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Midhat Husičić (1971 – 1993)

Otac Smail, majka Esma
Rođen 6.9.1971. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 16.7.1993. godine u Omanjskoj kao pripadnik 207. bbr.
Smrtno ranjen ispred linije odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 10.5.1992. godine
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedaci u Lepenici

Adem Bekrić Cile (1957 – 1993)

Otac Kasim, majka Habiba
Rođen 26.5.1957. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 10.8.1993. godine u Lepenici kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno stradao u porodičnoj kući od aktiviranja ručne bombe
Pripadnik Armije R BiH od 8.7.1992. godine
Ukopan na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

Haso Bedak (1965 – 1993)

Otac Himzo, majka Rabija
Rođen 25.8.1965. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 18.8.1993. godine u rejonu Crnog Vrha na liniji odbrane *Kraljevo brdo*, kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen pješadijskim naoružanjem na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedaci u Lepenici

Rusmir Maglić (1971 – 1993)

Otac Kasim, majka Esmana
Rođen 8.5.1971. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 13.10.1993. godine u rejonu Srgova (Ošve) na liniji odbrane *Borik*, kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen gelerom granate na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

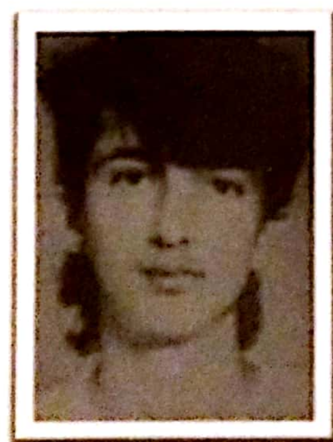
Salko Hopić (1951 – 1993)

Otac Salih, majka Saliha
Rođen 15.11.1951. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 28.10.1993. godine u rejonu Crnog Vrha na liniji odbrane *Borik*, kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen gelerom granate na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Redžo Skopljak (1946 – 1993)

Otac Muharem, majka Ema
Rođen 18.6.1946. godine u Lepenici, općina Tešanj
Umro 2.11.1993. godine u Lepenici prirodnom smrću,
kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Enver Hodžić (1973 – 1994)

Otac Adem, majka Fatima
Rođen 27.4.1973. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 23.2.1994. godine u Omanjskoj na liniji odbrane *Pjeskovita kosa*,
kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen pješadijskim naoružanjem po povratku sa linije odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

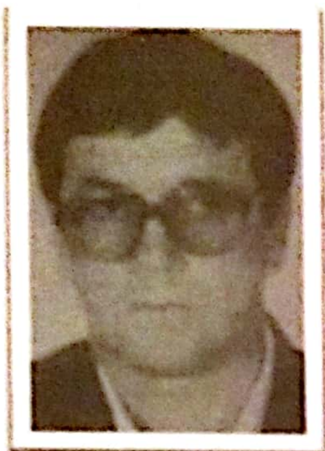
Muhamed Begović (1975 – 1994)

Otac Kasim, majka Ismeta
Rođen 31.3.1975. godine u Doboju
Poginuo 2.4.1994. godine u Omanjskoj na liniji odbrane *Markovića brdo*, kao pripadnik Samostalnog bataljona Tešanjka (sljednik 277. bbr.)
Smrtno ranjen gelerom granate na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 1.5.1993. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Amir Salkičević (1962 – 1994)

Otac Adil, majka Melva
Rođen 3.8.1962. godine u Tešnju
Poginuo 26.5.1994. godine u Tešanjci
Smrtno ranjen gelerom granate kao pripadnik 277. bbr.
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

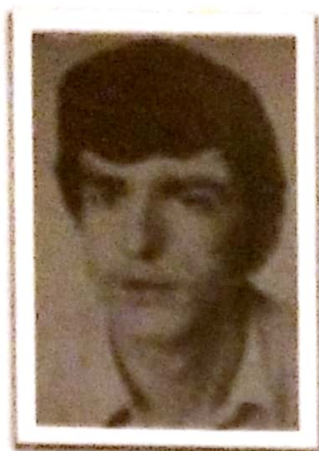
Hasib Škiljo (1952 – 1994)

Otac Mustafa, majka Paša
Rođen 8.10.1952. godine u Mravićima, općina Doboj
Umro 1.10.1994. godine prirodnom smrću u bolnici Tešanj, kao pripadnik 277. bbr.
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Izet Maglić (1963 – 1995)

Otac Hasan, majka Emina
Rođen 15.6.1963. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 4.6.1995. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Hrastik*, kao pripadnik 377. „V“ bbr.
Smrtno ranjen snajperom na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Ismet Bedak (1967 – 1995)

Otac Sulejman, majka Kadira
Rođen 4.1.1967. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 14.7.1995. godine u rejonu Ravnog Nabožića na liniji odbrane *Haluge*,
kao pripadnik 375. Oslobodilačke brigade
Smrtno ranjen gelerima granate na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedaci u Lepenici

Safet Šabanović (1975 – 1995)

Otac Muhamed, majka Saliha
Rođen 21.5.1975. godine u Tešnju
Poginuo 14.7.1995. godine u rejonu Ilijaša na liniji odbrane *Kota 701*,
kao pripadnik 375. Oslobodilačke brigade
Pripadnik Armije R BiH od 7.6.1993. godine
Ukopan na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

Himzo Bedak (1964 – 1995)

Otac Hamzalija, majka Zilka
Rođen 10.9.1964. godine u Konjicu
Poginuo 10.9.1995. godine na liniji odbrane Vozuća, općina Zvidovići, kao pripadnik 375. Oslobodilačke brigade
Smrtno ranjen pješadijskim naoružanjem na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 10.5.1992. godine
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedaci u Lepenici

Razim Bekrić (1956 – 1995)

Otac Ramo, majka Hatidža
Rođen 17.4.1956. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 9.10.1995. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Mejremovka*, kao pripadnik 377. „V“ bbr.
Smrtno ranjen snajperom na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 25.8.1992. godine
Ukopan na mezarju u Kraševu

Ibro Skula (1971 – 1995)

Otac Husein, majka Hatidža
Rođen 20.9.1971. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 12.10.1995. godine u Miljanovcima na liniji odbrane *Hrastik*, kao pripadnik 377. „V" bbr.
Smrtno ranjen pješadijskim naoružanjem na liniji odbrane
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. godine
Ukopan na mezarju u zaseoku Bedaci u Lepenici

Sabahudin Kurtić Dune (1968 – 1995)

Otac Izet, majka Zekija
Rođen 11.10.1968. godine u Lepenici, općina Tešanj
Poginuo 3.11.1995. godine u rejonu Šerića, kao pripadnik 377. „V" bbr.
Smrtno ranjen prilikom sječe ogrevnog drveta
Pripadnik Armije R BiH od 1.12.1992. godine
Ukopan na mezarju *Lipe* u Lepenici

Spomen – obilježje *Lipe* u Lepenici - šehidima i civilnim žrtvama agresije: Lepenice, Tešanjke, Ševarlija, Gornjeg Pridjela i Potočana (sagrađeno 2007.)

Spomen obilježje *Osmi oktobar* Tešanjka

Šehidsko mezarje *Lipe*

RATNI VOJNI INVALIDI

Ahmet Bekrić

Rođen 18.8.1962. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Huseina
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 31.10.1995. godine, VJ 5169
Ranjen 22.5.1993. godine na liniji odbrane *Šumareva kuća*
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VI grupe**

Ismet Bekrić

Rođen 27.6.1954. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Omera
Pripadnik Armije R BiH od 27.8.1992. do 15.6.1995. godine, VJ 5169
Ranjen 15.10.1992. godine na liniji odbrane *Bandera*, rejon Omanjska
Imao svojstvo ratnog vojnog invalida **VI grupe**
Umro 2.4.2010. godine u mjestu Makarska, R Hrvatska

Alija Bekrić

Rođen 24.3.1971. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Kasima
Pripadnik Armije R BiH od 29.4. do 21.2.1996. godine, VJ 5169
Ranjen 12.8.1993. godine u Lepenici
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VII grupe**

Ibrahim Babajić

Rođen 29.7.1960. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Alije
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 3.2.1996. godine, VJ 5169
Ranjavan 24.9.1992. godine na liniji odbrane u Crnom vrhu, 3.2.2993. i 7.2.1994. godine na liniji odbrane u Omanjskoj
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VIII grupe**

Osman Bačinović

Rođen 1.1.1953. godine, Doboj
Sin Mehmeda
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 15.1.1996. godine, VJ 5181
Ranjen 22.6.1993. godine na liniji odbrane u Omanjskoj
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VIII grupe**

Izet Muminović

Rođen 15.11.1962. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Ahmeta
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 22.4.1996. godine, VJ 5169
Obolio za vrijeme službe u Armiji R BiH
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **IX grupe**

Izudin Kurtić

Rođen 17.3.1960. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Ahmeta
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 2.12.1995. godine, VJ 5181
Ranjen 14.7.1992. godine u rejonu *Putnikova brda*
Imao svojstvo ratnog vojnog invalida **IX grupe**
Umro 20.10.2012. godine

Refik Begović

Rođen 5.6.1965. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Saliha
Pripadnik Armije R BiH od 29.4. do 10.1.1996. godine, VJ 5169
Ranjen 20.10.1995. godine u rejonu *Đukića jezera*
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **IX grupe**

Muhamed Salkičević

Rođen 2.10.1969. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Adila
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 15.2.1996. godine, VJ 5139
Ranjen 14.7.1992. godine u rejonu *Putnikova brda*
Kapetan Armije R BiH
Ima svojstvo ratnog vojog invalida **VII grupe**

Amira Ćostović

Rođena 31.3.1964. godine
Kćerka Aširа
Pripadnica Armije R BiH od 16.8.1992. do 25.4.1996. godine
Ranjena 8.10.1995. godine u Tešanjci kao pripadnica VJ 5169
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **IX grupe**

Nermin Maglić

Rođen 23.6.1975. godine, Doboj
Sin Ismeta
Pripadnik Armije R BiH od 10.7.1993. do 27.3.1994. godine
Ranjen 2.8.1993. godine na sarajevskom ratištu, na liniji odbrane *Visočica*, kao pripadnik VJ 5441
Amputirac – oko
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VI grupe**

Rifat Bedak

Rođen 4.7.1956. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Ahmeta
Pripadnik Armije R BiH od 13.7.1992. godine, VJ 5169
Obolio za vrijeme službe u Armiji R BiH
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **X grupe**

Salih Salibašić

Rođen 10.1.1940. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Hasana
Pripadnik Armije R BiH od 29.4.1992. do 29.4.1997. godine, VJ 5169
Povrijeđen 21.6.1996. godine prilikom sječe drva
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **X grupe**

Sead Djedović

Rođen 2.7.1969. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Saliha
Pripadnik Armije R BiH od 26.8.1992. do 14.4.1996. godine, VJ 5147
Obolio za vrijeme službe u Armiji R BiH
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **VI grupe**

Sulejman Bedak

Rođen 8.9.1960. godine, Lepenica, Tešanj
Sin Osmana
Pripadnik Armije R BiH od 6.12.1992. do 8.6.1995. godine
Ranjen 6.1.1994. godine u rejonu Ošve – Srgovi na liniji odbrane *Mala bandera*, kao pripadnik VJ 5167
Ima svojstvo ratnog vojnog invalida **IV grupe**

CIVILNE ŽRTVE AGRESIJE

Husejin Begović (1926 – 1992)

Penzioner
Sin Hasana i Ajiše
Rođen 15.10.1926. godine u Lepenici općina Tešanj
Poginuo 2.8.1992. godine od gelera neprijateljske granate u blizini porodične kuće
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Uma Bekrić (1944 – 1992)

Domaćica
Kćerka Muharema i Ume
Rođena 15.1.1944. godine u Ljetiniću
Poginula 14.9.1992. godine u Lepenici općina Tešanj
Smrtno stradala od gelera neprijateljske granate u blizini porodične kuće
Ukopana na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

Saliha Mešić (1928 – 1992)

Domaćica
Kćerka Ibrahima i Malke
Rođena 28.9.1928. godine u Miljanovcima
Poginula 27.9.1992. godine u Lepenici općina Tešanj
Smrtno stradala od gelera neprijateljske granate ispred porodične kuće
Ukopana na mezarju *Lipe* u Lepenici

Isma Mešić (1941 – 1992)

Domaćica
Kćerka Adema i Hanče
Rođena 25.8.1941. godine u Lepenici općina Tešanj
Poginula 7.10.1992. godine u Lepenici
Smrtno stradala od gelera neprijateljske granate u blizini porodične kuće
Ukopana na mezarju *Lipe* u Lepenici

Fatima Hodžić (1933 – 1995)

Domaćica
Kćerka Ibrahima i Eme
Rođena 25.4.1933. godine u Konjuhovcima općina Prnjavor
Poginula 25.7.1995. godine u Lepenici
Smrtno stradala od gelera neprijateljske granate
Ukopana na mezarju u Haremu džamije u Lepenici

Sabira Bekrić (1985 – 1995)

Dijete / učenica
Kćerka Seada i Suade
Rođena 29.5. 1985. godine u Doboju
Poginula 8.10.1995. godine u Tešanjci
Smrtno stradala od gelera avionske bombe
za vrijeme raketiranja naselja
(podlegla u bolnici u Tešnju)
Ukopana na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Lejla Ćostović (1987 – 1995)

Dijete / učenica
Kćerka Muharema i Hedžide
Rođena 30.7.1987. godine u Doboju
Poginula 8.10.1995. godine u Tešanjci
Smrtno stradala od gelera avionske bombe
za vrijeme raketiranja naselja
Ukopana na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Jasmin Hrvić (1984 – 1995)

Dijete / učenik
Sin Juse i Nusrete
Rođen 5.4.1984. godine u Doboju
Poginuo 8.10.1995. godine u Tešanjci
Smrtno ranjen gelerima avionske bombe
za vrijeme raketiranja naselja
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Zejna Babajić (1952 – 1995)

Domaćica
Kćerka Alje i Atife
Rođena 30.6.1952. godine u Raduši općina Tešanj
Poginula 9.10.1995. godine u Tešanjci (podlegla u bolnici u Zenici)
Smrtno stradala od gelera avionske bombe
za vrijeme raketiranja naselja
Ukopana na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Ibro Silajdžić (1927 – 1995)

Penzioner
Sin Mustafe i Have
Rođen 13.12.1927. godine u Tešnju
Poginuo 9.10.1995. godine u Tešanjci
(podlegao od zadobijenih rana u bolnici u Tešnju)
Smrtno stradao od gelera neprijateljske aviobombe
za vrijeme raketiranja naselja
Ukopan na mezarju *Hrastik* u Tešanjci

Sjećanje na *Osmi oktobar* – dan kada je poginulo 9 civilnih osoba od agresorskih aviobombi (Tešanjka, 8.10.2013.)

PRILOZI

1. Pregled osoba koje su završili hifz - hafizi

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Završio hifz-godina	Sadašnji status	Napomena
1.	Mešić (Ahmeta) Husein	1922.	Hifz završio u Osman-kapetanovoj medresi u Gračanici	-	Umro, 1990.
2.	Tokmić (Kasima) Dževad	1980.	2012.	Imam u Sarajevu	-
3.	Kurtić (Ibrahima) Omer	1966.	2013.	Imam u Goraždu	-

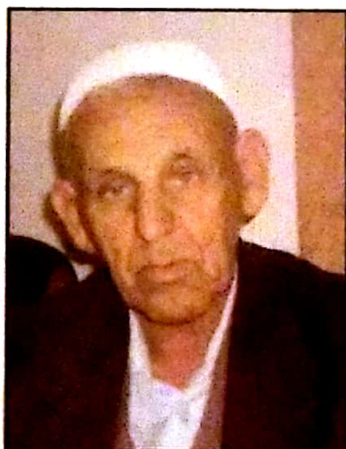
2. Pregled osoba koje su vršile dužnost mutevelije u džematu

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Period obavljanja dužnosti mutevelije	Napomena
1.	Bedak Kasim	1906.	—	Umro
2.	Muminović Hasan	-	1911.	Umro
3.	Bekrić Aljo	-	1914-1939.	Umro
4.	Kurtić Bećir	-	1941.	Umro
5.	Tukić Ibrahim	-	—	Umro
6.	Muminović Muharem	1910.	—	Umro
7.	Djedović Bećir	1934.	1998-2003.	
8.	Mešić Ramo	1935.	—	
9.	Muminović Halil	1946.	1983-1990; 2003-2006.	
10.	Mehmedović Muharem	1937.	1990-1993.	
11.	Mehmedović Salih	1939.	1993-1998; 2006-2010.	
12.	Bekrić Senad	1968.	Od 2010.	

Neki od spomenutih su bili mutevelije ili predsjednici džematskog odbora i po nekoliko mandata. Svi oni su učinili veliki hizmet i uslugu svome džematu i islamskoj zajednici, radeći na najbolji način kako su znali i bili u mogućnosti. Sada dužnost predsjednika Džematskog odbora/mutevelije obavlja Bekrić Senad sin Rame.

Obavljali dužnost mutevelije, stoje s lijeva: Bekrić Senad (sadašnji mutevelija), Muminović Halil, Mehmedović Salih, Mehmedović Muharem i Mešić Ramo (sjedi)

Husein B. Bekrić 1935-2014.
Mujezin džemata (2003-2011)

3. Pregled osoba koje su vršile dužnost mujezina u džematu

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Vrijeme obavljanja dužnosti mujezina	Napomena
1.	Bekrić Alija	-	1937.	Umro
2.	Salkičević (Adema) Omer	-	—	Umro
3.	Mešić (Ahmeta) Salih	1934.	1965-1988.	Umro
4.	Mešić (Ahmeta) Osman	1926.	1988-2003.	Umro
5.	Bekrić (Bećira) Husein	1935.	2003 - 2011.	Umro
6.	Muminović (Halila) Halil	1946.	Od 2011.	

4. Pregled vakifa[68]

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Napomena
1.	Šabanović Bećir		
2.	Mešić Ahmet	1894.	
3.	Mehmedović Hasan		
4.	Kurtić Hanča		
5.	Muminović Muharem	1911.	
6.	Mešić Bajro	1945.	
7.	Bekrić Sefer	1940.	
8.	Bekrić Uma	1944.	
9.	Mehmedović Šemsudin	1961.	

[68] Pregled vakifa je urađen na bazi dostupnih podataka.

5. Pregled svršenika medrese

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina završetka	Sadašnji status	Napomena
1.	Mehmedović (Huse) Alija	1929		-	Umro
2.	Salkičević (Omera) Adem	1890.		-	Umro
3.	Mešić (Ahmeta) Husein	1922.			Umro
4.	Mešić (Ahmeta) Osman	1926.		-	Umro 1990.
5.	Bekrić (Alihodže) Mehmed	1905.		-	Umro 1966.
6.	Muminović (Huseina) Muharem	1955.		Imam MIZ Maglaj	
7.	Mešić (Ahmeta) Ahmet	1948.		Penzioner	
8.	Bekrić (Huseina) Jasmin	1965.		Predsjednik mešihata IZ Bošnjaka u Australiji	
9.	Bekrić (Adila) Almir	1975.	1995.	-	
10.	Djedović (Omera) Suljo	1975.	1995.	Imam u O. Planjama	
11.	Hasak (Himze) Raif	1974.	1995.	Imam u Miljanovcima	
12.	Šabanović (Ekrema) Enes	1994.	2013.	Student u Turskoj	Student
13.	Mehmedović (Adila) Nihad	1995.	2014.	Student	Student

6. Pregled osoba koje su obavile hadž

Džemat Lepenica je na području Medžlisa islamske zajednice Tešanj prepoznatljiv po mnogo čemu. Među izražene fakte vjerskog života svakako se ubraja i odlazak na hadž većeg broja vjernika.

Ovdje ćemo navesti sve one vjernike koji su obavili petu islamsku dužnost, ubrajajući i nosioce zvanja hadžije koji su ga stekli na način da je neko drugi umjesto njih to učinio (bedel).

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina hadža	Sadašnji status	Napomena
1.	MUMINOVIĆ(Rame)Halil	1905.	1964.	UMRO 1967.	
2.	MUMINOVIĆ(Hasana)Ramo	18	1964.	UMRO 1916.	BEDEL
3.	BEKRIĆ(Hamze)Alihodža	1873.	IZMEĐU 1960-1965.	UMRO 1936.	BEDEL
4.	BEKRIĆ(Bećira)Hamza	1910.	1973.	UMRO 1984.	
5.	MEHMEDOVIĆ(Muje)Huso	1906.	1973.	UMRO 1984.	
6.	BEDAK(Ibrahima)Muharem	1904.	1973.	UMRO 1973.	
7.	MUMINOVIĆ(Ibre)Muharem	1908.	1973.	UMRO 1981.	
8.	MUMINOVIĆ(Ibre)Muharem	1911.	1973.	UMRO 1999.	
9.	MUMINOVIĆ(Ibre)Husein	1915.	1973.	UMRO 2003.	
10.	MEŠIĆ(Ahmeta)Ahmet	1948.	1973.		
11.	DJEDOVIĆ(Omera)Suljo	1924.	1974.	UMRO 2003.	
12.	BEDAK(Sulejmana)Hamid	1908.	1976.	UMRO 1978.	
13.	BEKRIĆ(Bećira)Salih	1917.	1977.	UMRO 2002.	
14.	KURTIĆ(Redže)Husein	1907.	1979.	UMRO 1996.	
15.	MEHMEDOVIĆ(Huse)Alija	1929.	1979.	UMRO 1979.	
16.	MEHMEDOVIĆ (ž. Alije) Hanka	1930.	1979.	UMRLA 2013.	
17.	DŽINALIĆ(Huse)Aljo	1926.	1980.	UMRO 1990.	
18.	MEŠIĆ(Saliha)Huso	1894.	1987.	UMRO 1976.	BEDEL
19.	MUMINOVIĆ (ž.Muharema)Šehra	1921.	1987.	UMRLA 1999.	

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina hadža	Sadašnji status	Napomena
20.	BEKRIĆ(Alje)Husein	1924.	1988.	UMRO 2002.	
21.	MUMINOVIĆ (ž.Huseina)Ajka	1919.	1989.	UMRLA 1996.	
22.	BEDAK (ž.Omera)Šemsa	1929.	1989.	UMRLA 2008.	
23.	BEDAK(Omera)Hajrudin	1954.	1990.		
24.	BEDAK(Omera)Besim	1952.	1994.		
25.	BEDAK(Bećira)Omer	1927.	1991.	UMRO 1984.	BEDEL
26.	MEHMEDOVIĆ(Huse)Salih	1939.	1991.		
27.	DJEDOVIĆ(Omera)Almasa	1968.	1993.		
28.	DJEDOVIĆ(Sulje)Omer	1945.	1994.		
29.	BEKRIĆ(Kasima)Alija	1971.	1994.		
30.	BEKRIĆ(Sulje)Aljo	1945.	1995.		
31.	HASAK(Sulje)Himzo	1935.	1996.	UMRO 2007.	
32.	BEKRIĆ(Hamze)Ramo	1936.	1997.		
33.	BEKRIĆ(Mehmeda)Sefer	1941.	1997.		
34.	BEKRIĆ(Mehmeda)Osman	1928.	1997.	UMRO 2003.	
35.	BEKRIĆ(Mahmuta)Dževad	1975.	1997.		
36.	MEHMEDOVIĆ(Muše)Muharem	1937.	1997.		
37.	MEHMEDOVIĆ(Huse)Mujo	1933.	1997.	UMRO 2013.	
38.	MEHMEDOVIĆ (ž.Saliha)Alija	1942.	1997.		
39.	MEHMEDOVIĆ(Saliha)Šemsudin	1961.	1997.		

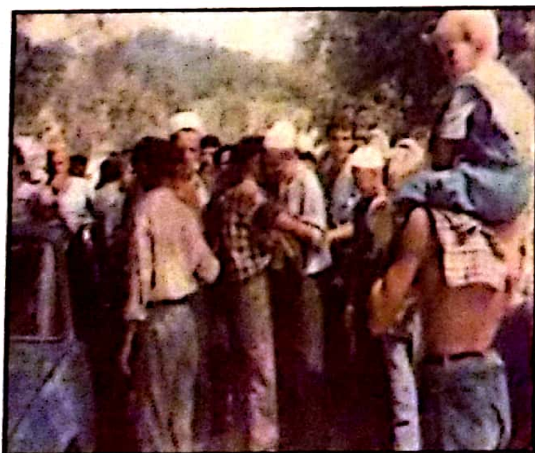
Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina hadža	Sadašnji status	Napomena
40.	BABAJIĆ(Mujke)Bećir	1913.	1997.		
41.	MEŠIĆ(Ahmeta)Salih	1931.	1997.	UMRO 2006.	
42.	MEŠIĆ(Bećira)Ramo	1934.	1997.		
43.	HASAK(Šabana)Suljo	1901.	1997.	UMRO 1971	BEDEL
44.	HASAK(Himze)Raif	1974.	1998.		
45.	HASAK (ž. Raifa)Mensura	1977.	1999.		
46.	HASAK (ž. Himze)Melva	1935.	1999.		BEDEL
47.	BEDAK(Sulje)Adem	1931.	1999.	UMRO 2006.	
48.	BEKRIĆ(Sulje)Smajo	1932.	1999.		
49.	BEKRIĆ(Mehmeda)Avdo	1932.	2000.		
50.	DJEDOVIĆ(Huseina)Bećir	1934.	2000.		
51.	BEKRIĆ(Alje)Mahmut	1935.	2003.		
52.	KURTIĆ(Redže)Ejub	1940.	2003.	UMRO 2013.	
53.	KURTIĆ (ž.Ejuba) Emina	1943.	2003.		
54.	HASAK(Raifa)Šejma	2001.	2003.		
55.	MEHMEDOVIĆ (ž.Mustafe)Saliha	1943.	2004.		
56.	KURTIĆ(Alije)Bajro	1938.	2004.		
57.	KURTIĆ (ž.Bajre)Rahima	1944.	2004.		
58.	KURTIĆ(Hasana)Alija	1904.	2004.	UMRO 1973.	BEDEL
59.	KURTIĆ (ž.Alije)Duda		2004.		BEDEL

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina hadža	Sadašnji status	Napomena
60.	BEKRIĆ (ž.Sefera)Uma	1945.	2005.	UMRLA 1992.	BEDEL
61.	BEKRIĆ (ž.Sefera)Esma	1949.	2005.	UMRLA 2006.	
62.	MEŠIĆ(Bećira)Bajro	1944.	2005.		
63.	MEŠIĆ (ž.Bajre)Hana	1944.	2005.		
64.	BEKRIĆ(Saliha)Džemal	1950.	2006.		
65.	BEKRIĆ (ž.Džemala)Amira	1949.	2006.		
66.	BEKRIĆ (ž.Saliha)Sala	1923.	2006.	UMRLA 1995.	BEDEL
67.	BEDAK(Muharema)Sakib	1936.	2006.		
68.	BEDAK(Muharema)Muhamed	1934.	2006.	UMRO 2012.	
69.	DJEDOVIĆ (ž. Omera)Hanifa	1947.	2006.		
70.	DJEDOVIĆ(Omera)Suljo	1975.	2006.		
71.	MUMINOVIĆ(Halila)Sulejman	1951.	2006.		
72.	MUMINOVIĆ (ž.Sulejmana)Mejra	1949.	2006.		
73.	DJEDOVIĆ (ž.Sulje)Ajka	1924.	2007.	UMRLA 1998.	BEDEL
74.	KURTIĆ(Rame)Muharem	1927.	2007.	UMRO 2007.	BEDEL
75.	MEŠIĆ(Hasana)Rasim	1955.	2007.		
76.	MEŠIĆ (ž. Rame)Hava	1935.	2007.	UMRLA 2002.	BEDEL
77.	KURTIĆ(Mustafe)Redžo	1901.	2008.	UMRO 1980.	BEDEL
78.	MEŠIĆ (ž.Saliha)Ferida	1936.	2008.	UMRLA 2012.	BEDEL
79.	MEŠIĆ(Saliha)Mihad	1967.	2008.		

Red. broj	Prezime (očevo ime) i ime	Godina rođenja	Godina hadža	Sadašnji status	Napomena
80.	BEKRIĆ (ž.Hamze)Melva	1917.	2009.	UMRLA 1981.	BEDEL
81.	BEKRIĆ (ž.Sefera)Derviša	1955.	2009.		
82.	BEKRIĆ (ž.Avde)Sajda	1935.	2009.	UMRLA 2010.	BEDEL
83.	BEKRIĆ(Alihodže)Mehmed	1905.	2009.	UMRO 1966.	BEDEL
84.	BEKRIĆ(Avde)Hasan	1932.	2010.	UMRO 1984.	BEDEL
85.	MEHMEDOVIĆ (ž.Šemsudina)Melva	1962.	2010.		
86.	MEŠIĆ(Ahmeta)Amel	1977.	2010.		
87.	BEKRIĆ (ž. Rame)Hatidža	1935.	2011.		BEDEL
88.	BEKRIĆ (ž. Alje)Raza	1946.	2011.		BEDEL
89.	BEKRIĆ(Kasima)Sulejman	1951.	2011.	UMRO 2009.	BEDEL
90.	BEKRIĆ (ž. Sulejmana)Behija	1953.	2011.		
91.	ĆOSTOVIĆ(Ibrahima)Galib	1941.	2011.	UMRO 2013.	
92.	HASAK(Himze)Muhamed	1970.	2011.		
93.	BEKRIĆ(Bećira)Husein	1935.	2012.	UMRO 2013.	BEDEL
94.	BEKRIĆ (ž. Mehmeda)Hanča	1904.	2012.	UMRLA 1967.	BEDEL
95.	KURTIĆ(Bajre)Zajim	1965.	2012.	UMRO 2010.	BEDEL
96.	MEHMEDOVIĆ(Muše)Safet	1952.	2013.		
97.	MEHMEDOVIĆ (ž.Safeta)Razija		2013.		
98.	MEHMEDOVIĆ(Safeta)Samir	1975.	2013.		
99.	HODŽIĆ(Rame)Adem		2013.		
100.	BEDAK Bećir		1991.		BEDEL

Hadžije iz Lepenice, mart 2013.

Ispraćaj hadžija uvijek pobuđuje posebne emocije

1. PRENESENO IZ: „SIDŽIL TEŠANJSKOG KADILUKA“ (1740-1752)[69]

L2/dIO:[70]

Suprug: Ahmed, sin Mustafin. Došao lično.

Supruga: Aiša, kći Ibrahimova. Njen je opunomoćnik Mustafa-hodža, sin Ramadanov. Punomoćstvo je utvrđeno svjedočenjem Hasana, sina Sulejmanova, i drugog Hasana, sina Mehmedova, iz sela Lepenice.

Sporazumno su odredili iznos mehri-muedžela: 1.500 akči.

Registrovano: rebiul-evvela 1157. (aprila 1744) godine.

Svjedoci čina:

Husejn, sudski pozivar, Mumin hodža, iz Lepenice.

L29a/d1:[71]

Suprug: Sulejman, sin Husejnov, njegov je opunomoćnik Hasan-baša iz Tešnja.

Supruga: Emina, kći Mustafina iz sela Lepenica. Njen je opunomoćnik Hasan, a svjedoci Salih, sin Hasanov, i drugi Salih sin Ramadanov.

Dana: 5. ševvala 1158. (31.10.1745) godine.

Mehri-muedžel iznosi: 2.000

---

[69] Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2005., (Prevod i obrada: Hatidža Čar-Drnda)
[70] Strana 8.
[71] Strana 101.

L41/d6[72]

Suprug: Husejn, sin Sulejmanov, iz Lepenice. Njegov je opunomoćnik Abdulah, sin Abdulahov.

Supruga: Emina, kći Husejnova. Njen je opunomoćnik Hasan, sin Osmanov. Punomoćstvo je potvrđeno svjedočenjem drugog Hasana, sina Sulejmanova i Mustafe, sina Redžepova.

Mehri-muedžel iznosi: 1.000 akči.

Registrovano: spomenutog datuma iste godine.

Svjedoci čina:

Ali-aga, Ahmed efendija, Hasan efendija, Husejn, sudski pozivar, Mustafa, poslužirelj, Husejn, poslužitelj, i drugi poslužitelj Hasan.

L42/d8[73]

Suprug: Mehmed, sin Fazlijin, iz sela Planje. Njegov opunomoćnik Ibrahim, sin Mislijin.

Supruga: Saliha, kći Mehmedova, iz Lepenice, njen opunomoćnik Abdulah, sin Abdulmuminov. Punomoćstvo je utvrđeno svjedočenjem Hasana, sina Mehmedova, i Ibrahima, sina Sulejmanova.

Mehri-muedžel iznosi: 2.000 akči.

Zabilježeno: zul-kade 1154. (8.1.-6-2-1742.) godine.

Svjedoci čina:

Prethodni.

L44/d2[74]

[72] Strana 132.
[73] Strana 137.

Suprug: Ali-baša, sin Alijin, iz Loznice. Njegov opunomoćnik je hadži Sulejman-efendija.

Supruga: Hava, kći Husejnova, iz sela Lepenice. Njen opunomoćnik je Alija-baša iz istog sela. Potvrđeno svjedočenjem Alije, sina Abdurahmanovog, i Ibrahima, sina Sulejmanovog, iz istog sela.

Ugovor i brak sklopljeni: 29. muharrema 1165. (18.12.1751.) godine.

Mehri-muedžel iznosi: 2.000.

Naselje Loznica nalazi se kod Višegrada.

[74] Strana 142.

IZVORI I LITERATURA

IZVORI

NEOBJAVLJENI

1. Austrougarske gruntovne kniige iz 1891. godine, za K.O. Lepenicu, Gruntovnica Općinskog suda Tešanj
2. Austrougraski katastarski planovi iz 1893 – 85. godine, za K.O. Lepenica, razmjera 1.6250, Služba za katastar općine Tešanj
3. Katastarski planovi Lepenice
4. Arhiv Medžlisa islamske zajednice Tešanj, nesređena građa
5. Ljetopis Osnovne škole „Kulin - ban" Tešanjka
6. Arhiv Mjesne zajednice Tešanjka, nesređena građa
7. Zapisnici mjesnih odbora narodnog fronta (NF) od 1945 – 49., nesređena građa
8. Historijske karte
9. Satelitski snimci

OBJAVLJENI

1. Strategija razvoja općine Tešanj 2007 – 2015.
2. Tešanj ljeta 1976. – *POPLAVA (ILI: NE PONOVILO SE)*, ŠTP „Grafičar" Doboj, Narodni univerzitet Tešanj, 1976.
3. Topografske karte područja općine Tešanj i naselja Lepenica
4. Austro – Ugarski popis stanovništva za općinu Tešanj i naselje Lepenicu, za godine 1879., 1885., 1895., 1910.,
5. Definitivni popis stanovništva 1921., Sarajevo, 1932.
6. Definitivni rezultati popisa stanovništva od 31.3.1931. godine, Državna štamparija, Beograd, 1938.
7. Popis domaćinstava „Domovnice", oko 1930. godine,
8. Definitivni rezultati popisa stanovništva od 31.3.1931. godine, Državna štamparija, Sarajevo, 1940.

9. Konačni rezulatati popisa stanovništva od 15. marta 1948., Beograd 1951-56.
10. Popis stanovništva 1953., Beograd 1958-60.
11. Popis stanovništva 1961., Beograd 1965-66.
12. Popis stanovništva i stanova 1971., Beograd 1973-74.
13. Popis domaćinstava i stanova 1981., po naseljenim mjestima, Statistički bilten, Sarajevo 1983.
14. Rječnik mjesta BiH prema popisu stanovništva 1910., Sarajevo, 1918.
15. Regulacioni plan Mjesne zajednice Tešanjka
16. Uputstvo za organizovanje i provođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, Sarajevo, 2013.

ENCIKLOPEDIJE, RJEČNICI, ZBORNICI

1. *Opća i nacionalna enciklopedija*, Pro Lekssis d.o.o. „Večernji list“, Zagreb, 2006.
2. *Mala enciklopedija „Prosveta“* (Opšta enciklopedija), IV izdanje, Beograd, 1986.
3. Klaić, Bratoljub, *Veliki rječnik stranih riječi*, „Zora“, Zagreb, 1974.
4. Domović, Želimir, *Rječnik stranih riječi*, „Sani-plus“, Zagreb, 198.
5. *Etnologija tešanjskog kraja*, Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Zemaljski muzej BiH, Sarajevo, 1987.
6. *Sidžil tešanjskog kadiluka (1740-1752),* Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2005.
7. *Tešanjski almanah za 2000. godinu,* "Planjax", Tešanj, 2000.
8. *TEŠANJ kulturno – privredni informator*, „Planjax“, 1995.

LITERATURA

KNJIGE

1. Alić, Džemaludin, *Devetnaest stoljeća Bosne*, Sarajevo, 1999.
2. Anđelić, Pavo, *O usorskim vojvodama i političkom statusu Usore u Srednjem vijeku,* Prilozi Instituta za istoriju, broj 13 do 21, Sarajevo, 1972.
3. Bešlagić, Šefik, *„STEĆCI" Katološko – topografski pregled,* Štampa: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, Izdavač: „Veselin Masleša", Sarajevo, 1971.
4. Bogićević, Vojislav, *Istorija razvitka bosanskih škola u BiH od 1463 – 1918.*
5. Čelebija, Evlija, *Putopis I,* Sarajevo, 1957.
6. Ćeman, Mustafa, *Hronologija Tešnja i okoline,* „Tešnjak", 1989.
7. Ćurić, Hajrudin, *Školske prilike muslimana u BiH 1800 – 1888,* Beograd, 1976.
8. Džaja M. Srećko, *Bosnien-Herzegowina in der osterrichisch-ungarischen Epohe (1978-1918),* izdanje R. Oldenbourg Verlag Munchen 1994.
9. Fatić, Almir, *Tešanjska oaza islamske duhovnosti (Pregled islamske duhovnosti tešanjskog kraja),* Planjax, Tešanj, 2005.
10. Fijala, Franjo, *Arheološke bilješke iz BiH, GZM IX/1897,* knjiga IV, Sarajevo, 1897.
11. Filipović S., Milenko, *Tragovi slavenske (staroruske) trizine kod Južnih Slavena*, radovi, knjiga XXVI, odjeljenje historijsko-filoloških nauka, kniga IX, Sarajevo, 1963.
12. Giljferding, Aleksandar, *Putovanja po Hercegovini, Bosni i staroj Srbiji*, Sarajevo, 1972.
13. Hadžijahić, Muhamed, *Porijeklo bosanskih Muslimana*, „Bosna," Sarajevo, 1990.
14. Hamzić, Omer i Djedović, Rusmir, *DOBOROVCI kod Gračanice – historijska monografija*, „Cicerprom" Gračanica, IK „Monos," Gračanica, 2010.
15. Handžić, Adem, *STUDIJE O BOSNI historijski prilozi iz osmansko – turskog perioda,* Istanbul: Research Centre For Islamic History, Art and Culture, 1994.

16. Handžić Adem, *O društvenoj strukturi stanovništva u Bosni početkom XVII stoljeća,* Prilozi za orijentalnu filozofiju (POF), svezak XXXII / XXXIII, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1984.
17. Handžić, Mehmed, *Islamizacija Bosne i Hercegovine i porijeklo bosansko – hercegovačkih muslimana,* Izdavač: Islamski centar Tešanj, Tešanj, maja 1993. godine
18. Hozić, Advan, *Tešanj i tešanjski kraj 1918 – 1945.*, Općinski odbor SB NOR-a Tešanj, 1998.
19. Imamović, Mustafa, *Historija Bošnjaka,* Štampa GIK „OKO", Bošnjačka zajednica kulture, Izdavačko preduzeće „Preporod", Sarajevo, 1997.
20. Jalimam, Salih, *Studija o bosanskim bogomilima*, „GG Grafotisak", Općina Tuzla, 1996.
21. Kacer, Fridrih, *Geologija BiH,* svezak II, Sarajevo, 1926.
22. Klaić, Vjekoslav, *Povijest Hrvata II/III*, Zagreb, 1904.
23. Konfortl, Salamon, *Naseljena mjesta u SR BiH*, NIŠRO „Oslobođenje", Sarajevo, 1979.
24. Kreševljaković, Hamdija, *Stari bosanski gradovi*, Sarajevo, 1953.
25. Kreševljaković, Hamdija, *Banje u BiH 1462-1916,* Izabrana djela, 1991.
26. Kujundžić, Enes, *Mevlud kao jedan od simbola bošnjačkog identiteta*, Takvim Rijaseta islamske zajednice u BiH za 1999. (1419/1420. h.g.), Sarajevo, 1998.
27. Kurtić, Sakib, *CIVILNE ŽRTVE AGRESIJE 1992-1995. – Tešanj i Teslić*, Općinska organizacija RVI Tešanj, Tešanj, 2011.
28. Kurtić, Sakib, *Adem-aga Mešić u svom vremenu*, „Planjax" Tešanj, Tešanj, 2004.
29. Kurtić, Sakib, *SVJEDOCI – poginuli borci općine Tešanj 1992-1995.*, Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Tešanj i „Planjax", Tešanj, 2006.
30. Kurtić, Sakib, *RVI općine Tešanj 1992-1995.*, Općinska organizacija RVI Tešanj, Tešanj, 2009.
31. Ljevaković, Kemal, *100 godina škole u Tešanjci 1909 – 2009.*, JU Opća biblioteka Tešanj, „Planjax", 2009.
32. Matković, Petar, *Dva talijanska putopisca po Balkanskom poluostrvu iz XVI vijeka*, Starine, JAZU X, Zagreb, 1878.

33. Mazalić, Đoko, *Leksikon umjetnika, slikara, zlatara, kaligrafa i drugih koji su radili u BiH*, Sarajevo, 1967.
34. Mujezinović, Mehmed, *Islamska epigrafika Bosne i Hercegovine*, knjiga II, Sarajevo, 1971.
35. Mujezinović, Mehmed, *Islamska epigrafika BiH*, knjiga II, Sarajevo, 1977.
36. Mujkić H. Jusuf, *Zavidovići kroz historiju*, „Dom štampe“ dd Zenica, Općina Zavidovići, 1999.
37. Nakičević, Omer, *Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVIII stoljeća (Sarajevo, Mostar, Prusac)*, Sarajevo, 1985.
38. Niškanović, Miroslav, *Porijeklo stanovništva tešanjskog kraja*, Glasnik zemaljskog muzeja, Sarajevo, 1987.
39. Paškvalin, Veljko, *Kultovi u antičko doba na području BiH*, GZM Arheologija, nova serija, sveska XIII, Sarajevo, 1963.
40. Rajkovača, Tonko, *Kulturno-istorijski spomenici na području opštine Tešanj do XIV vijeka*, TEŠNJAK, privredno-kulturni informator 1989., Tešanj, 1989.
41. Ravlić, Ivan, *Povijest Župe Žabljak*, „Graforad“, Zenica, Novo Sarajevo, 2010.
42. Skok, Petar, *Etimološki rječnik hrvatskog ili srpskog jezika*, Knjiga druga, JAZU Zagreb, 1971.
43. Smajlović, *Ismet, Muslimanska imena orijentalnog porijekla u BiH*, „El – Kalem“, Sarajevo, 1990.,
44. Sokolović, Osman Asaf, *Tešanj prije tri stoljeća*, „Narodna uzdanica“, Sarajevo, 1941.
45. Šošić, Dževad, *Bosanskohercegovačko školstvo u periodu Austro-Ugarske*, „Divan“ br. 30-37, Travnik, 1966.

LISTOVI

1. *Zadrugar, list za poljoprivrednike*
2. *Behar*, list za pouku i zabavu (1900-1910)
3. *Muslimanska svijest*, organ Muslimanske napredne stranke (1910-1912)
4. *Novi Behar*, list za pouku i zabavu, namijenjen bošnjačkoj porodici (1927-1945)

INTERNET

1. http: www.como.ch/povijest bih12.htm
2. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_ Hercegovini 1879., od 21.8.2012.
3. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1885, od 21.8.2012.
4. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1895, od 21.8.2012.
5. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1910, od 21.8.2012.
6. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1921, od 21.8.2012.
7. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1931, od 21.8.2012.
8. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1948., od 21.8.2012.
9. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1953., od 21.8.2012.
10. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1961., od 21.8.2012.
11. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1971., od 21.8.2012.
12. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1981., od 21.8.2012.
13. http://hr.wikipedija.org/wik/Popis stanovni%C5%Altva u Bosni_i_Hercegovini 1991., od 21.8.2012.
14. http://hr.wikipedija.org/wik/Prvi-svjetski rat (datum pristupa: 21.2.2013.)

USMENA KAZIVANJA[75]

[75] Autori su se opredijelili da ne navode imena kazivača s obzirom na broj učesnika u kazivanju o prošlosti Lepenice i vjerodostojnosti podataka od strane pojedinih kazivača.

RECENZIJE

Mišljenje

na rukopis knjige autora mr. Sakiba Kurtića i Elvedina Aličića
LEPENICA – naselje višestoljetnog života

Vrijednost i značaj ovog rukopisa prvenstveno počiva u činjenici da je ovo prva monografija napisana o tešanjskom selu/naselju/džematu Lepenica. Sâma ova činjenica dostatna je kao opravdana i valjana preporuka za njegovo objavljivanje. Autori su, kako je to vidljivo na stranicama rukopisa i korištenim izvorima, izradi ove monografije pristupili na istraživački i metodološki seriozan i obuhvatan način: u historijskom, dokumentarnom, etnografskom, faktografskom i fotografskom smislu. Kao takva, kao *prvjenac*, ova monografija predstavlja vrijedan i dragocjen prilog historiji Lepenice kao mikroprostora tešanjskoga kraja i "naselja višestoljetnog života", te će (p)ostati nezaobilazan izvor i referentan okvir za sve buduće pokušaje i projekte u tom smislu.

Autori su u sedam poglavlja dosta uspješno historijski predstavili i prikazali višestoljetno kontinuirano postojanje i trajanje Lepenice kao sela, naselja i džemata, sa svim njezinim materijalnim, društvenim i duhovnim sadržajima, od njezinih najranijih spominjanja pa sve do danas. Spajajući tako historiju i sadašnjost, materijalno i duhovno, starine i novine, staro i novo, žive i mrtve... autori monografije su panoramski iznijeli na vidjelo i predočili ono što se najvažnije događalo u višestoljetnom *trajanju života* u Lepenici u njegovoj sveukupnosti na arhivski utemeljen i dokumentovan način te, što je naročito važno – a imajući na umu naše vrijeme dominantno vizualne kulture - fotografski *zadržan* ili slikom *uhvaćen*. Autori se koriste i još jednim izvorom: kazivačima iz Lepenice starije dobi, što je sasvim opravdano, potrebno i, rekao bih, pohvalno u ovakvom tipu istraživanja.

Ovom monografijom autori su pokazali i dokazali da i potpuno ili relativno nepoznata sela/naselja/džemati u Bosni i Hercegovini kriju u sebi mnogo toga interesantnog, zanimljivog i dragocjenog na što je potrebno, zapravo, nužno skrenuti pažnju, što je vrijedno znanja, nezaborava, prenošenja, kazivanja, jednom riječju, bilježenja i pisanja [jer, kako reče mudri Mula Mustafa Bašeskija, što se pamti - nestaje, što je zapisano –

ostaje!], kako zarad sadašnje generacije Lepeničana, ali i onih drugih, tako isto i još više zarad generacijâ koje dolaze. Njihov postupak može biti i jeste itekako poticajan i motivirajući i za druge na tešanjskom prostoru.

Iz prethodno spomenutog proističe i edukativna vrijednost ovog rukopisa. Naime, iz ove monografije Lepiničani će moći naučiti sebe i svoje potomke o svome identitetu kao *kontinuitetu pamćenja sebe samih/o sebi samima*, a drugi će, pak, moći naučiti o njima na vjerodostojan i autentičan način. Ovu monografiju s jednakim interesovanjem, vjerujem, čitat će i stariji i mlađi, muško i žensko, u Lepenici i šire.

Na temelju svega rečenog, rukopis *Lepenica – naselje višestoljetnog života*, koga zajednički potpisuju autori Sakib Kurtić i Elvedin Aličić, toplo i svesrdno preporučujem za objavljivanje i čitanje.

Sarajevo, 9. džumade l-ula 1435.
10. mart 2014.

Dr. Almir Fatić,
docent na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu

A. Fatić

Mišljenje

na rukopis knjige autora mr. Sakiba Kurtića i Elvedina Aličića
LEPENICA – naselje višestoljetnog života

Bosna i Hercegovina je kroz svoju hiljadugodišnju povijest prolazila razna iskušenja i periode raznih osvajača, okupatora, sa različitim odnosom prema njoj.

Svaki taj period ostavljao je sebi svojstven pečat u povijesti Bosne i Hercegovine, te su ostali duboko urezani tragovi raznih civilizacija koje su prohujale ovim prostorima, počev od kraljevine Bosne preko uticaja Rimskog carstva, Osmanskog, Austro-Ugarskog, Kraljevine SHS, komunističkog, do današnjeg, ostavljajući tragove u raznim oblicima, što pozitivnim a često vrlo negativnim po BiH.

Kažu da je 20. stoljeće u Bosnu došlo mnogo ranije, prije uobičajenog kalendarskog rasporeda, čak 1878. godine, sa svim promjenama koje je sa sobom donijela Austro-Ugarska vlast. Bio je to vrlo turbulentan period za Bošnjake, koji su se suočili sa izazovima, krizom, borbom za opstanak i najvažnije, očuvanjem identiteta. Ni kasniji period nije bio nimalo manje izazovan u tom pogledu, ali u Austro-Ugarsko vrijeme su se pojavili značajniji zapisi o svakom detalju iz života (zemljišne knjige, šerijatski sudovi, izgradnja infrastrukture, institucija, itd.), dok su u kasnijoj povijesti uglavnom uništavane te vrijednosti, te brisani tragovi života Bošnjaka na ovim prostorima.

Stoga, ovaj poduhvat dokumentovanja na jednom mjestu životnih elemenata Bošnjaka Lepenice je hvale vrijedan i po svojoj sadržini ali i po formi.

Ovim djelom zapravo je oslikano stanje jednog bosanskog mjesta u ovom vremenu u kome sada živimo, kao i razvoj ove zajednice tokom perioda od kada se prvi put pominje u pisanim dokumentima. Autori su se čak usudili da daju i svoje viđenje uzročno-posljedičnih stanja u pojedinim oblastima (depopulaciji i sl.).

Ali ovaj zapis je i jedan oblik hronike žitelja Lepenice sa svim izazovima kroz koje su prolazili tokom svoje bogate povijesti.

LEPENICA - naselje višestoljetnog života

Zapis o Lepenici je povijesni kalendar ne samo stanovnika koji žive i koji su živjeli na ovom prostoru, već i sveobuhvatni zapis o kulturi, vjeri, običajima, klimi, kvaliteti života uopće.

Ovo je jedan dobar pokušaj da se otrgne od zaborava povijest jedne male zajednice u tešanjskom kraju ali i doprinos dokumentovanju hiljadugodišnje historije Bosne i Hercegovine.

Što nije zapisano nije se ni desilo gledajući okom povijesničara, što potvrđuju tragovi života na prostoru Lepenice, mnogo ranije od prvog pominjanja imena u najstarijim zapisima. Stoga je ovaj projekat hvale vrijedan i značajan doprinos očuvanju od zaborava života Bošnjaka ne samo na prostoru Lepenice već i u Bosni i Hercegovini uopće.

Monografija o Lepenici će sigurno poslužiti budućim generacijama kao inspiracija kako da dublje i dalje istražuju povijest ovoga kraja, ali i da nastave sa dokumentovanjem svih važnih događaja vezanih za ovo mjesto, kao i ljudi po kojima će se pamtiti cijeli ovaj kraj, i ovaj povijesni trenutak.

Lepenica, mart 2014.

Šemsudin Mehmedović, dipl.ing.maš.

ZAHVALE

Autori se velikodušno i iskreno zahvaljuju svima koji su na bilo koji način doprinijeli da Monografija o Lepenici ugleda svjetlo dana. U prvom redu zahvalu upućujemo svim žiteljima naselja Lepenice koji su nesebično davali potrebne podatke o životu, običajima, aktivnostima i ljudima ovoga kraja, sa kojima su umnogome oplemenjeni sadržaji koje ova publikacija pruža.

Zahvala pripada JU Biblioteka Tešanj na čelu sa direktorom Esmirom Bašićem na nesmetanoj upotrebi i korištenju raspoložive literature, arhivske građe i dokumentacije.

Autori se zahvaljuju i Mjesnoj zajednici Tešanjka na financijskoj pomoći i omogućavanju pristupa dostupnoj arhivskoj građi pomoću koje su obogaćeni autentični podaci o aktivnostima u Lepenici kroz povijest.

Zahvaljujemo se Osnovnoj školi „Kulin-ban" u Tešanjci, direktoru Besimu Džanoviću, te nastavnom osoblju Područne škole u Lepenici, na obezbjeđenju podataka o radnicima koji su obavljali nastavničku dužnost u Lepenici od početka rada škole.

Zahvalnost se upućuje i Medžlisu islamske zajednice Tešanj na čelu sa Glavnim imamom mr. Fuad ef. Omerbašićem koji nam je omogućio vrijedan arsenal arhivske dokumentacije o džematu Lepenica kroz prošlost, kao i tehničkom sekretaru Medžlisa Rašidu Orloviću.

Isto tako zahvaljujemo se Matičnom uredu Tešanjka i uposlenici Samiji Ćehajić na prikupljanju podataka iz službene evidencije, Bekrić Senadu, također, na prikupljanju podataka, radnji *Mobil studio* Matuzići i vlasniku ove radnje Selviru Aličiću, na nesebičnoj pomoći u uređenju prikupljene dokumentacije, Servisu *Alfa i omega* i njenom vlasniku Senadu Roši.

Veliko hvala i akademskom slikaru Ahmetu Hunduru iz Tešnja na idejnom rješenju korica Monografije.

Posebnu zahvalnost autori izražavaju prema Šemsudinu Mehmedoviću, na sveukupnoj podršci ovom projektu, počev od ideje do konačne izrade i pisanju recenzije.

Zahvalu upućujemo i dr. Almiru Fatiću na veoma korektnom, stručnom i nadasve afirmativnom mišljenju o vrijednostima urađene publikacije.

Također, zahvala pripada i kazivačima iz Lepenice: r. Kurtić Ejubu, Djedović Bećiru, Begović Aliji, Mehmedović Muharemu, Mehmedović Salihu, Muminović Halilu, Muminović Rami, Bedak Sakibu, Muminović Sulji, na ovjekovječenju podataka o Lepenici i njenim ljudima.

Zahvala pripada i pojedincima: Bekrić Adisu, Bekrić Ameli, Kurtić Esimu, Bedak Midhatu, Hodžić Edinu, Mešić Vahidu, Bedak Esadu i Zilki, Hasak ef. Raifu, Delić Emiru i Nusreti, Bekrić Sakibu, Muminović Bećiru na pomoći vršenja popisa stanovništva i korištenja fotografija koje su posjedovali.

Bilo je i drugih koji su na bilo koji način doprinijeli da se ova Monografija oplemeni sa što većim brojem egzaktnih podataka o Lepenici i njenim žiteljima, ali bio bi to podugačak spisak njihovih imena.

Autori

O AUTORIMA

Mr. sci. SAKIB KURTIĆ

Sakib Kurtić (otac Redžo, majka Hanifa), Lepenica, 20.8.1951. godine, Tešanj. Osnovno obrazovanje završava u Lepenici, Tešanjci i Jelahu, a srednje u Tešnju i Bijeljini. Fakultet političkih nauka u Sarajevu završava 1984. godine, odsjek opštenarodna odbrana i stiče zvanje - profesor odbrane. Do početka agresije na BiH radio u oblasti osnovnog obrazovanja i u organima državne uprave općine Tešanj na stručnim i rukovodnim dužnostima.

Aktivni je učesnik u pripremama za odbranu Bosne i Hercegovine. U toku rata obavljao značajne komandne dužnosti na širem tešanjskom ratištu: načelnik artiljerije u Prvoj tešanjskoj brdskoj brigadi (202. bbr.), komandanta 202. Viteške „Garave“ bbr. i načelnika štaba 37 d KoV.

Od oktobra 1995. godine, neposredno pred završetak rata, angažiran na više dužnosti u Armiji BiH. U Centru vojnih škola kao stariješina nastavne grupe u Ratnoj komandno-štabnoj školi, potom u Ratnoj oficirskoj školi predavač na katedri vojno stručnih predmeta (predmet: Taktika artiljerije).

Osnivanjem Vojske Federacije BiH u 1997. godini, angažuje se u Komandi obuke i doktrine u Sarajevu, na dužnosti pomoćnika komandanta, potom kao pomoćnik u Upravio za odbranu u Zenici te na dužnosti načelnika Odjela za odbranu u Tešnju. Brigadir je VF BiH u penziji od 31.12.2005. godine. Dobitnik je ratnog priznanja „Srebreni štit“ i znatnog broja drugih priznanja.

Magistrirao 20.2.2004. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu i stekao naučno zvanje *magistar političkih nauka*. Po završetku postidiplomskog studija intezivno se bavi publicističkim radom. Objavljene publikacije: *Adema-aga Mešić u svom vremenu* (2004); *Svjedoci - poginuli borci općine Tešanj 1992-1995.* (2006); *Zločin i stradanja*, (2007.); *Teslićki šehidi - poginuuli borci općine Teslić 1992-1995.*, (2007); *Ratni vojni invalidi općine Tešanj 1992-1995.*, (2009); *Četrdeset godina džemata Tešanjka* (2010); *Civilne žrtve agresije 1992 – 1995.* (2011).

Viši je asistent na Pravnom fakultetu Internacionalnog univerziteta u Travniku.

Otac je kćerke Vernese i sina Harisa. Živi sa suprugom Ćamkom u Tešanjci.

ELVEDIN ALIČIĆ

Elvedin (otac Avdo, majka Uma) Aličić je rođen 26.2.1975. godine u Matuzićima, općina Doboj. Osnovnu školu je završio u Matuzićima, a potom upisuje Srednju saobraćajnu školu u Doboju. Nakon završetka prvog razreda upisuje Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu u kojoj okončava svoje srednje obrazovanje 1995. godine. Bio je pripadnik Armije RBiH u trajanju od šesnaest mjeseci.

Nakon završetka medrese je radio kao imam, hatib i mualim u džematu Matuzići, MIZ Doboj. Početkom oktobra 1996. godine upisuje redovni studij na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu. Za vrijeme studija je honorarno obavljao imamske poslove u džematu Nahorevo i Pionirska dolina, Medžlis islamske zajednice Sarajevo.

U septembru 1998. godine odlazi u Rijad, Saudijska Arabija, radi učenja arapskog jezika na Institutu za arapski jezik koji djeluje pri Univerzitetu Kralj Saud. Studij okončava u junu 2000. godine, a po povratku u Bosnu i Hercegovinu nastavlja započeti studij na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, kao vanredni student. Diplomirao je 2006. godine i stekao zvanje profesor islamske teologije. Od 2010. godine je student postdiplomskog studija na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu.

Radio je kao nastavnik islamske vjeronauke u OŠ „21. mart" u Matuzićima jedno školsko polugodište. U periodu od dvadeset pet mjeseci dužnost imama je obavljao u džematu Bobare a od početka novembra 2002. godine uposlen je u džematu Lepenica, Medžlis islamske zajednice Tešanj. Oženjen je suprugom Sedijom. Ima sina Hamzu i kćerke Rejhanu i Ehlimanu.

U ŠTAMPANJU MONOGRAFIJE POMOGLI SU:

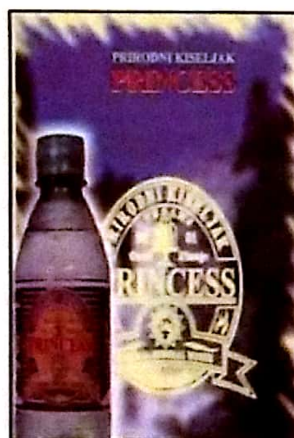

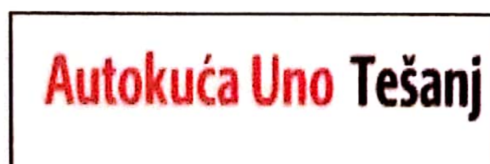

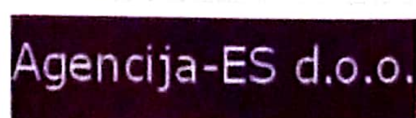

* * *

Spajajući tako historiju i sadašnjost, materijalno i duhovno, starine i novine, staro i novo, žive i mrtve... autori monografije su panoramski iznijeli na vidjelo i predočili ono što se najvažnije događalo u višestoljetnom trajanju života u Lepenici u njegovoj sveukupnosti na arhivski utemeljen i dokumentovan način te, što je naročito važno – a imajući na umu naše vrijeme dominantno vizualne kulture - fotografski zadržan ili slikom uhvaćen.

Doc. dr. Almir Fatić

* * *

Zapis o Lepenici je povijesni kalendar ne samo stanovnika koji žive i koji su živjeli na ovom prostoru, već i sveobuhvatni zapis o kulturi, vjeri, običajima, klimi, kvaliteti života uopće.
Ali ovaj zapis je i jedan oblik hronike žitelja Lepenice sa svim izazovima kroz koje su prolazili tokom svoje bogate povijesti.

Šemsudin Mehmedović, dipl. ing. maš.

